

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

โดย
นางสมพร ยอดดำเนิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE FUTURE SCENARIO OF RITTYAWANNALAI KINDERGARTEN

By
Mrs. Somporn Yoddamnoen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2015
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ อนาคตภาพ
โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ” เสนอโดย นางสาวสมพร ยอดดำเนิน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มีทนา วัจณอมศักดิ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(นาวาอากาศเอก ดร.นภัทร์ แก้วนาค)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

...../...../.....

55252947: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษาปฐมวัย/ อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

สมพร ยอดคำเนิน: อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผศ.ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว, ผศ. ว่าที่ พ.ต.ดร.นพดล เจนอักษร และ ผศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 271 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบเกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ดังนี้ 1) ประวัติและสภาพปัจจุบัน 2) อนาคตภาพ และ 3) แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพ ซึ่งดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) เพื่อทราบประวัติและสภาพปัจจุบัน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร 2) เพื่อทราบอนาคตภาพ ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน ในวิธีเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจาก ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และครูสถานศึกษาอื่น ได้ขนาดตัวอย่างประชากร 291 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ส่วนด้านเทคนิควิธีวิจัยEDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ครูผู้สอน ศิษย์เก่า ผู้ปกครองและชุมชน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาความสอดคล้อง และ 3) แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพ ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ จำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยมีวิวัฒนาการ แบ่งได้ดังนี้ 1) ยุคก่อตั้งโรงเรียน ฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2490-พ.ศ. 2496) ไม่ปรากฏว่ามีการจัดการศึกษาปฐมวัย แต่มีระดับ ป.1 – ม.6 โรงเรียนมีฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล มีผู้จัดการบริหารงานทั่วไป และมีครูใหญ่บริหารงานวิชาการ 2) ยุคกำเนิดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2498 - พ.ศ. 2520) พบว่ามีการจัดการศึกษาระดับอนุบาลโดยตั้งแผนกอนุบาลขึ้นมา มีหัวหน้าแผนกอนุบาลดูแล รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับอนุบาล โรงเรียนมีฐานะเทียบเท่าโรงเรียนเอกชน 3) ยุคเปลี่ยนแปลง (พ.ศ. 2520-ปัจจุบัน) พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ คือแผนกมัธยมโอนไปอยู่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แผนกประถม โอนไปอยู่สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนแผนกอนุบาลยังอยู่ในความดูแลของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” มีฐานะเป็นโรงเรียนเอกชน โดยกรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นผู้ลงนามรับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง นับตั้งแต่ ปี พ.ศ.2521 เป็นต้นมา

2. อนาคตภาพโรงเรียนมีองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินกิจการประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน 2) ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย 3) ด้านครูและบุคลากร 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม 5) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และ 6) ด้านการบริหารจัดการ

3. แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพในแต่ละด้าน เริ่มตั้งแต่ มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในเป้าหมายที่จะเป็นโรงเรียนบ่มเพาะคนดี โดยคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กกับการปลูกฝังค่านิยมที่สอดคล้องกับความเป็นคนไทย ที่สำคัญโรงเรียนต้องการ ครู และบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ มีองค์ความรู้ จิตวิทยาเด็กปฐมวัย พัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มีจิตใจและจรรยาบรรณที่ดีงาม นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สะอาด สะอาด ปลอดภัย เพียงพอเป็นไปตามมาตรฐานสากล ในด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีความเป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับระบบการศึกษาและการพัฒนาคนของชาติ ใช้หลักวิชาการที่เหมาะสมบนพื้นฐานงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการพัฒนาเด็กในทุกๆ ด้าน ผ่านกระบวนการเรียนรู้เป็นฐาน และสุดท้ายในการบริหารจัดการสำหรับอนาคต โรงเรียนต้องสามารถนำนโยบายโรงเรียนมาสู่ยุทธศาสตร์และนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคงความสำคัญอยู่ที่ผู้นำหรือผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพ ใช้หลักการบริหารและเครื่องมือบริหารที่ทันสมัย ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างเท่าทัน

ภาควิชาการบริหารการศึกษา	บัณฑิตวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ลายมือชื่อนักศึกษา.....		ปีการศึกษา 2558
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.	2.	3.

55252947: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORDS: KINDERGARTEN EDUCATIONAL ADMINISTRATION/ RITTIYAWANNALAI KINDERGARTEN

SOMPORN YODDAMNEON: THE FUTURE SCENARIO OF RITTIYAWANNALAI KINDERGARTEN. THESIS ADVISORS: ASST. PROF. VORAKARN SUKSODKHEW, Ph.D., ASST. PROF. MAJ. NOPADOL CHENAKSARA, RTAR, Ph.D. AND ASST. PROF. PRASERT INTARAK, Ed.D. 271 pp.

This research aimed to determine the information concerning Rittiyawannalai kindergarten in the following areas: 1) the history and current status, 2) the future scenario, and 3) the guidelines of practices to achieve optimum results with the future. The research had three operationalized steps: 1) to determine the history and current status using content analysis of the papers 2) to determine the future scenario using mixed research methodology. In quantitative methods, data were collected by opinionnaires from 291 samples comprising; policy making level administrators, school administrators, school boards, teachers, parents, and the community delegates. The content analysis and exploratory factor analysis were used for data analysis. In term of EDFR, in-depth interviews were conducted with 21 specialists comprising policy making level administrators, school administrators, scholars, teachers, parents, alumni, and the community delegates. The content analysis was used to determine the consensus 3) the expert workshop was conducted to find the consensus of the guidelines of practices. The findings of the research were as follows:

1. The Rittiyawannalai Kindergarten has evolved for over 69 years, summarized into three periods: 1) the founding period (1947- 1954) there was no early childhood education found, but Mattayom 1 - 6. The school was a public school equivalent. It had a manager as a general administrator while the principal worked as academic administration. 2) The origination period (1955 - 1957) found that early childhood education had been started by formulating a kindergarten division which responsible for pre-school education. The school had provided education from Kindergarten up to Mattayom 6 and was as a private school equivalent. 3) The change period (1977- present) found a major shift that High school division was transferred to the Department of Education, Ministry of Education and Primary Education Division was transferred to the Bangkok Metropolitan Administration while the Kindergarten Division was still remain in charge of the Directorate of Education and Training, and was renamed "Rittiyawannalai Kindergarten" as a private school. The Director of Directorate of Education and Training has been the school licensee since 1978 onwards.

2. There were 6 factors (109 variables) for the future scenario of Rittiyawannalai kindergarten including; 1) School Policy, (21 variables) 2) Children's Rights and Values for Children (6 variables) 3) Teachers and Staff (18 variables) 4) Environmental Creating (17 variables) 5) Preschool Curriculum and Development (21 variables) and 6) School Management (26 variables).

3. There were guidelines of practices to achieve optimum results with the future scenario, starting with a clear policy goal to be a kindergarten for cultivating good children. To meet the goal, regarding to the law relating to children's rights is needed and the cultivating values must be consistent with Thailand expected citizen. Moreover, the kindergarten requires teacher and staff professionalism that is knowledgeable as well as Early Childhood Psychology. The teachers and staff will be developed continually and must be a good mind and ethics person. In addition, the school has to create environment that develop kindergarten readiness and maintain the hygienic and health services that meet international standards. In term of curriculum and development, the kindergarten needs learning standards that consistent with the educational system and the development of the nation and using the right theory based on related research such as play based learning which can develop children in all domains. Finally, the school must be able to imply policy to a strategy and implementing into practice effectively. The professional leaders who enable principles and tools of modern management that respond to changes are needed.

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1..... 2..... 3.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ นาวาอากาศเอก ดร.นภัทร์ แก้วนาค ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ พลอากาศโท ภูมเดช ชลิตภักดิ์ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ตลอดจนผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารทุกท่าน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้การเก็บข้อมูลการวิจัยจากหน่วยงานในกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ให้คำแนะนำ และประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าของหนังสือ วารสารเอกสารและวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ชาวหลักสูตรบริหารการศึกษาทุกคนที่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และเป็นกำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณ นาวาอากาศโท ดร.เสนห์ ภูิกวรงค์ และเพื่อนร่วมรุ่นดุสิตรุ่นที่ 10/2 ทุกท่านสำหรับกำลังใจและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการทำวิจัย

ขอขอบคุณแม่ทองสุข ยอดดำเนิน คุณสมนึก ยอดดำเนิน ครอบครัวยอดดำเนินทุกคน และบุตร ที่คอยเป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ เสียสละเวลา ให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

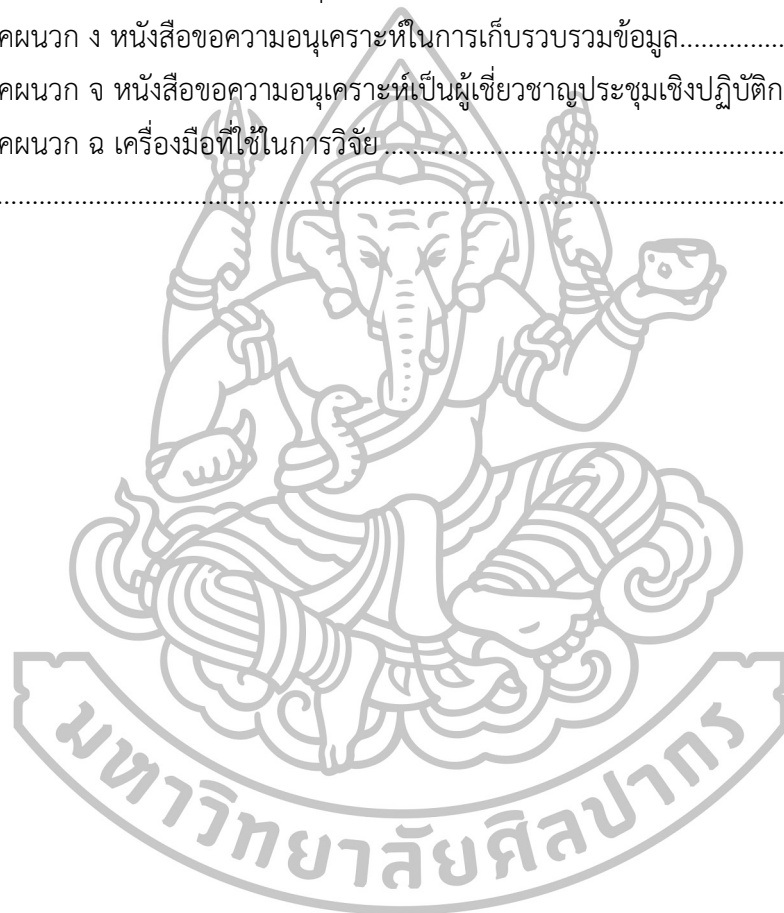
คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่พระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
	กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
	สารบัญตาราง.....	ญ
	สารบัญภาพ.....	ฎ
	บทที่	
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	4
	ปัญหาของการวิจัย.....	6
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
	ข้อคำถามการวิจัย.....	8
	สมมติฐานของการวิจัย.....	9
	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
	โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย.....	12
	ยุคก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496).....	12
	ยุคกำเนิดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2497 - พ.ศ. 2520).....	14
	ยุคเปลี่ยนแปลงสังกัดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2521 - ปัจจุบัน).....	15
	โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในปัจจุบัน (พ.ศ.2558).....	16
	การศึกษาปฐมวัยในอนาคต.....	19
	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง นโยบายและแผนต่างๆ ของประเทศ.....	20
	หลักการ แนวคิด และทฤษฎี การจัดการศึกษาปฐมวัย.....	26
	ทิศทางการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต.....	36
	การจัดการศึกษาเอกชน.....	41
	เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research).....	45
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
	งานวิจัยในประเทศ.....	48
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	59

บทที่		หน้า
	สรุป.....	62
3	วิธีการดำเนินการวิจัย	64
	ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	64
	ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย	64
	ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย.....	64
	ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย.....	66
	ระเบียบวิธีวิจัย	68
	แผนแบบการวิจัย (research design).....	68
	ประชากรและตัวอย่าง	69
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	70
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	71
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล	72
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	74
	สรุป.....	74
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย.....	76
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย.....	83
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ.....	83
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิควิธีวิจัย EDFR.....	148
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพ โรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย.....	172
	ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ	173
	อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย	197
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	200
	สรุปผลการวิจัย	201
	การอภิปรายผล.....	203

	หน้า
อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย.....	217
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	219
รายการอ้างอิง	220
ภาคผนวก.....	227
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์การให้สัมภาษณ์	228
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย	233
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย	236
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	238
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	241
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	244
ประวัติผู้วิจัย	271

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการประเมินรับรองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสังกัดกองทัพสหรัฐอเมริกา	19
2	ประชากรและตัวอย่างของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ	69
3	ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR	70
4	ระดับชั้นเรียน จำนวนนักเรียนและครู ของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคก่อตั้ง (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496)	78
5	ลักษณะการบริหารงานของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคก่อตั้ง (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496).....	78
6	ระดับชั้นเรียน จำนวนนักเรียนและครูของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคกำเนิด โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2498 - พ.ศ. 2520).....	79
7	รหัสแทนชื่อเอกสารและชื่อนักวิชาการ	83
8	วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง.....	84
9	รหัสแทนชื่อนักวิจัยจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	95
10	การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96
11	การวิเคราะห์เนื้อหา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	108
12	สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	112
13	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	121
14	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย	122
15	ค่า KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test.....	135
16	องค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนส	135
17	ค่าน้ำ หนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน	136
18	องค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย	139
19	องค์ประกอบที่ 1.....	139
20	องค์ประกอบที่ 2.....	141
21	องค์ประกอบที่ 3.....	143
22	องค์ประกอบที่ 4.....	145
23	องค์ประกอบที่ 5.....	146
24	สรุปจำนวนองค์ประกอบและตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากการวิเคราะห์โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ.....	147
25	ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range).....	152
26	สรุปอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยใช้เทคนิค EDFR.....	163
27	เปรียบเทียบจำนวนตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่ได้จากวิธี วิจัยเชิงปริมาณกับจากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR.....	164

ตารางที่		หน้า
28	จำนวนองค์ประกอบและจำนวนตัวแปรที่สังเคราะห์	165
29	องค์ประกอบและตัวแปรด้านนโยบายโรงเรียน.....	166
30	องค์ประกอบและตัวแปรด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย	167
31	องค์ประกอบและตัวแปรด้านครูและบุคลากร	167
32	องค์ประกอบและตัวแปรด้านการจัดสภาพแวดล้อม	168
33	องค์ประกอบและตัวแปรด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	169
34	องค์ประกอบและตัวแปรด้านการบริหารจัดการ.....	170
35	สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน.....	174
36	สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย องค์ประกอบด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย.....	177
37	สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย องค์ประกอบด้านครูและบุคลากร.....	178
38	สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม.....	181
39	สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	184
40	สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ.....	188

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2	รูปหล่อ พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิ์พันธุ์ ผู้ก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย.....	13
3	โครงสร้างการบริหารงาน โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย.....	17
4	ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน.....	44
5	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	67
6	แผนแบบการวิจัยสองกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบสภาพการณ์โดยไม่มีการทดลอง (the two-group, non-experimental, case study design).....	68
7	การจัดองค์กรโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคกำเนิด โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2498 - พ.ศ. 2520).....	79
8	โครงสร้างการจัดองค์กรโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยยุคเปลี่ยนแปลง (พ.ศ. 2521-2545).....	80
9	การจัดองค์กรโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยยุคเปลี่ยนแปลง (พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน).....	81
10	องค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจากการวิเคราะห์โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ.....	148
11	องค์ประกอบและตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย.....	165
12	องค์ประกอบและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย.....	193
13	อนาคตภาพการจัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย.....	199
14	อนาคตภาพการจัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย.....	218

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้ความสำคัญกับทุนมนุษย์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะมนุษย์ที่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าศักยภาพของมนุษย์ในสังคมนั้นจะบอกถึงสถานภาพความมั่นคงของสังคมนั้น ศักยภาพของมนุษย์อยู่ที่การทำงานของสมอง ประเทศใดให้ความสำคัญในการพัฒนาสมองของคนหรือการคิดของคนในประเทศนั้นจะได้รับการพัฒนา

ช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสมองสำหรับการเรียนรู้ของมนุษย์คือ แรกเกิดถึง 7 ปี จึงจะได้ผลดีดังนั้นหากส่งเสริมการพัฒนาสมองภายหลังจากวัยนี้แล้วถือว่าเริ่มต้นสายเกินไปเสียแล้ว เพราะการพัฒนาสมองของมนุษย์ในช่วงวัยนี้สามารถพัฒนาไปถึง 70 % ควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมดูแลด้านสุขนิสัยและโภชนาการเหมาะสม เด็กจึงจะพัฒนาศักยภาพสมองของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ สมองของเด็กเรียนรู้มากกว่าสมองของผู้ใหญ่เป็นพันๆ เท่า เด็กเรียนรู้ทุกอย่างที่เข้ามาปะทะสิ่งที่เข้ามาปะทะล้วนเป็นข้อมูลเข้าไปกระตุ้นสมองเด็กทำให้เซลล์ต่างๆ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเส้นใยสมองและจุดเชื่อมต่อต่างๆ อย่างมากมายซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นสมองจะทำหน้าที่นี้ไปจนถึงอายุ 10 ปีจากนั้นสมองจะเริ่มจัดข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันทิ้งไปเพื่อให้ส่วนที่เหลือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การจัดการศึกษาในระบบที่เหมาะสมกับศักยภาพทางสมองของวัยเด็กดังที่กล่าวมา คือ การศึกษาปฐมวัยเด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการเรียนรู้¹ เป็นวัยแห่งความคิดสร้างสรรค์ ต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เยอรมัน ออสเตรเลีย หรืออีกหลาย ๆ ประเทศ ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะเขาเชื่อว่า เด็ก คือ รากฐานของมนุษย์ อยากรู้ให้ผู้ใหญ่หรือบุคคลในสังคม มีคุณลักษณะหรือมีความสามารถอย่างไร ต้องปลูกฝังตั้งแต่เล็ก ๆ เหมือนที่เขาว่า ไม้้ออนตัดง่าย ไม้แกัดดยาก ซึ่งปัจจุบันเราชอบบ่นกันว่า ทำไหมเด็กสมัยนี้ (เด็กระดับประถม มัธยม หรืออุดมศึกษา) ไม่รู้จักคิด ไม่รู้จักพูด ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ทำอะไรไม่เป็น ซึ่งเราลืมนึกย้อนกลับไปว่าตอนเด็กเล็กๆ เราปลูกฝังเขา หรือเราฝึกฝนเขาอย่างไร ซึ่งจริง ๆ แล้วเด็กสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งแวดล้อมและปัจจัยอีกมากมาย พัฒนาการ และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตอนโตสืบเนื่องมาจาก การเลี้ยงดู การปลูกฝัง การอบรมสั่งสอน หรือการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจต์² กำหนดหลักของพัฒนาการไว้ 3 หัวข้อ คือ 1) พัฒนาการของเด็กเป็นไปตามระดับวุฒิภาวะ (maturation) เป็นกระบวนการที่แน่นอน นั่นคือ พัฒนาการวัยหลังอาจทำนายได้จากลักษณะของวัยตอนต้น 2) พัฒนาการ

¹ ภาณุณา เกื้อแสง และ สุรินทร์ตา คำแก้ว, การศึกษาระดับปฐมวัยสำคัญอย่างไร, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://blog.eduzones.com/chomkwan/98422>

² Piaget, อังถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551).

ของเด็กเป็นไปตามการสะสมการเรียนรู้ (learning) ที่ได้จากประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมและการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของเขาและ 3) พัฒนาการของเด็กเกิดขึ้นจากการผสมผสานระหว่างทฤษฎีวุฒิภาวะ (maturational theory) และทฤษฎีการเรียนรู้ (learning theory)

จึงกล่าวได้ว่าในการที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาคนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็ก เพราะพัฒนาสมองของมนุษย์ในช่วงวัยนี้สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ.2555 - 2559 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ให้ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยว่า³ “การพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยั่งยืน และป้องกันปัญหาสังคมในระยะยาว จำเป็นต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่ปฐมวัย โดยเน้นครอบครัวเป็นแกนหลักและชุมชนเป็นรากฐานที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการพัฒนาเลี้ยงเด็กทุกชั้นตอน” โดยให้ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้ 1) การพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ช่วงปฐมวัยและต่อเนื่องตลอดชีวิต 2) หลักวิชาและการวิจัยได้แสดงว่าปัจจัยแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่เหมาะสม สามารถเปลี่ยนโครงสร้างและประสิทธิภาพการทำงานของสมองมนุษย์ได้ เวลาที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาสมอง คือ ในช่วง 5 ปีแรก ของชีวิต 3) การพัฒนามนุษย์ที่ยั่งยืนและป้องกันปัญหาสังคมในระยะยาว จำเป็นต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่ปฐมวัย โดยเน้นให้ครอบครัวเป็นแกนหลักและชุมชนเป็นรากฐานที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการพัฒนาเลี้ยงดูเด็กทุกชั้นตอน 4) แนวคิดในการพัฒนาเด็กเพื่อให้มีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล นับตั้งแต่ปฏิสนธิจนเจริญวัย จำเป็นต้องมีการตื่นตัวและผนึกกำลังกันทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันส่งเสริมครอบครัวให้พ่อแม่มีความรักและความรู้ สามารถเลี้ยงดูบุตรหลานได้ถูกวิธี 5) ผู้ดูแลเด็ก ครู รวมถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เจริญเติบโตพัฒนาไปในทางที่พึงประสงค์ บุคคลเหล่านี้ต้องมีหลักวิชาและทักษะที่ถูกต้องใน การเลี้ยงดูเด็ก⁴

จากแนวนโยบายของรัฐบาลซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเน้นความสำคัญไปที่ครอบครัว โรงเรียนและครูเป็นสำคัญ ซึ่งทุกหน่วยต้องมีการสานสัมพันธ์กัน โดยนำความคิดเห็นของผู้ปกครองมาปรับปรุงพัฒนางาน และสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียนและความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเป็นสำคัญ การจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลในยุคปัจจุบัน มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างไปจากยุคก่อน โดย มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาบุคคลให้เหมาะสมกับวัย กล่าวคือ การศึกษาในช่วงปฐมวัยเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการอบรมดูแลและพัฒนาความพร้อมของเด็กเพื่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไป⁵ โดย นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2555 -2559 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพ โดยให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดบริการ

³สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย, **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2555 – 2559** (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2544), 1.

⁴เรื่องเดียวกัน, 4.

⁵เยาวพา เดชะคุปต์, **การศึกษาปฐมวัย** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ก, 2542), 48.

ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและผู้รับบริการ ยุทธศาสตร์ ดังนี้⁶ 1) การพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ใช้หลักการ บ้านเป็นฐานในการเลี้ยงดู (Home-based approach) ซึ่งบุคคลสำคัญ คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว 2) เด็กอายุ 3 - 5 ปี ใช้สถานพัฒนาเด็กหรือรูปแบบอื่นที่เป็นทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย โดยให้ผู้ดูแลเด็ก ฯลฯ มีลักษณะเป็น “มืออาชีพ” และร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครอบครัว 3) การพัฒนาเด็กอายุ 0 - 5 ปี ที่ดีและมีคุณภาพต้องมีระบบการส่งต่อ เพื่อเชื่อมโยงจากบ้านไปศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยและโรงเรียน 4) การพัฒนาความรู้และทักษะแก่ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กอายุ 0 - 5 ปี 5) สร้างความพร้อมให้ชุมชนและท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ 6) ส่งเสริมร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติการ ใฝ่ระวัง ตรวจสอบ และประเมินผล 7) เมื่อชุมชนและท้องถิ่นมีความเข้มแข็งพอ ทั้งด้านเศรษฐกิจและความรู้ ความสามารถให้รัฐกระจายความรับผิดชอบไปยังชุมชนท้องถิ่นดำเนินการเต็มทีในทุกด้าน รัฐจำกัดบทบาทของตนเองให้เป็นผู้กำหนดนโยบาย รูปแบบ การตรวจสอบมาตรฐาน การประเมินผลและการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ

จากยุทธศาสตร์ข้างต้น การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงเน้นการประสานสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีต่างประเทศ ที่มีจะพูดกันอยู่เสมอว่า โรงเรียนควรมีการจัดการศึกษาโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ แนวคิดดังกล่าวเกิดจากการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมเข้าด้วยกัน อาทิ ขั้นตอนการพัฒนาจิตและสังคม (Psychosocial Stages) ของ อีริกอีริกสัน (Erik Erikson)⁷ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) ของฌอง เปียเจต์ (Jean Piaget) ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanistic Theories) ที่ว่าด้วยความต้องการจำเป็นของมนุษย์ (Theory of Human Motivation) ของ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นต้น การจัดการศึกษาแนวใหม่จึงมีการบูรณาการทฤษฎีทั้งหลายเข้าด้วยกัน และสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะกับวัยและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคลและรายกลุ่ม และประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และการสังเกตพฤติกรรม เพื่อการปรับปรุงแนวทางการสอนครั้งต่อไป

จึงกล่าวได้ว่าในการที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองได้นั้น ความสำคัญจึงอยู่ที่การพัฒนาคนในประเทศนั้น ๆ และช่วงวัยของคนที่จะสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพนั้นคือช่วงปฐมวัย ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาของการศึกษาปฐมวัยจึงนับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัย มีทั้งโรงเรียนในส่วนที่ดำเนินการโดยรัฐและทั้งที่ดำเนินการโดยเอกชน

⁶สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย, นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2555 - 2559 (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2544), 12.

⁷H. Erikson, Identity and the life cycle : selected papers Psychological monographs (New York: International University Pres, 1967), 25.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคนในประเทศนั้นต้องให้การศึกษาที่มีคุณภาพและจำเป็นต้องมีหน่วยงานการศึกษาที่สำคัญที่สุดคือโรงเรียน การปฏิบัติงานของโรงเรียนนั้นจะต้องจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งคุณภาพการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสุขอนามัยที่ดี โดยมีปัจจัยการบริหารงานที่สนับสนุนส่งเสริม ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านธรรมาภิบาลการเงินและพัสดุ ด้านอาคารสถานที่ และด้านสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งนี้การบริหารงานดังกล่าวจะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรต้องการได้⁸ และตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาคนในประเทศนั้นได้

โรงเรียนอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กตั้งแต่วัยแรกเกิดจนถึงหกปี เป็นการจัดการศึกษาในช่วงก่อนเข้าเรียนตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับในระดับประถมศึกษา ซึ่งการศึกษาในระดับนี้เป็นการศึกษาที่บุคคลได้รับในระยะต้นของชีวิตเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้แก่เด็ก ให้มีโอกาสดำเนินการเสริมสร้างการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ บุคลิกภาพและสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่อย่างไรก็ตามรัฐไม่อาจรับภาระในการจัดการศึกษาให้ประชาชนได้ทั่วถึงและเพียงพอ เพราะความจำกัดในด้านทรัพยากร รัฐจึงเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาได้ แต่ต้องอยู่ในขอบเขตที่รัฐกำหนด ดังนั้นรัฐจึงได้กำหนดออกมาในรูปแบบของแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งที่ผ่านมานี้ในอดีตแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 หมวด 2 ข้อ 24 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า รัฐพึงเปิดโอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระจัดการศึกษาได้ภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด แต่รัฐจะต้องดูแลให้สถานศึกษาของเอกชนทุกระดับทุกประเภท ทั้งที่จัดเป็นการศึกษาในระดับโรงเรียนและนอกโรงเรียนดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนงาน และโครงการทางการศึกษาของชาติ ดังนั้นการศึกษาที่เอกชนจัดนั้นจะต้องไม่แสวงหาผลกำไรเกินควร⁹

ในแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535 หมวด 3 ข้อ 18 ได้ระบุว่า ส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้น ให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการสามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร การอำนวยความสะดวกในการจัดการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐานตลอดจนถึงปัจจุบันได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้บัญญัติการบริหารบุคลากรจัดการศึกษาของเอกชนไว้ในมาตรา 43 ว่าการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

⁸ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, รายงานผลการประเมินโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเครือข่าย ปีการศึกษา 2552 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553).

⁹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ฉบับสรุป (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2553).

มาตรา 44 บัญญัติไว้ว่าให้สถานศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนผู้รับใบอนุญาตผู้แทนผู้ปกครองผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนกรรมการคุณสมบัตินี้หลักเกณฑ์วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการวาระการดำรงตำแหน่งและการนับจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ส่วนมาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดโดยต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษากำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชนโดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนการลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีและสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้¹⁰

จะเห็นได้ว่ารัฐเน้นการเปิดโอกาสให้เอกชนที่มีความสามารถมีความเหมาะสมและเจตจำนงที่จะจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ส่วนรวมรับภาระในการจัดการศึกษาได้โดยไม่แสวงหาผลกำไรเกินควรโดยรัฐจะต้องให้การส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงานทั้งทางด้านการบริหารและการพัฒนาทางวิชาการรวมทั้งส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาเอกชนทุกระดับและทุกประเภทเพื่อให้การจัดการศึกษาของเอกชนมีมาตรฐานทัดเทียมกับการจัดการศึกษาของรัฐรัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและลงทุนให้สถานศึกษาตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษาโดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณของทรัพยากรทางการศึกษาให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในความอุปการะของกองทัพอากาศ มีเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้ลงนามแทนตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาต มีข้าราชการจากกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้บริหารงานทั้งหมด ต่อมาในปีการศึกษา 2545 ได้มีการเปลี่ยนแปลงให้มีการคัดเลือกบุคคลพลเรือนขึ้นมาเป็นผู้บริหารระดับหัวหน้างาน จำนวน 6 งานคือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ชุมชน ซึ่งในการปฏิบัติงานทั้ง 6 งาน จะร่วมกันปฏิบัติงานภายใต้ การกำกับดูแลของผู้บริหารที่เป็นข้าราชการทหาร โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจัดการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังนั้นทุกปีโรงเรียนจะต้องจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเพื่อรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และจาก

¹⁰“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 127, ตอนที่ 45 ก (22 กรกฎาคม 2553): 3.

การศึกษารายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี 2551 พบว่าโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ยังมีจุดที่ควรพัฒนาหลายประเด็น เช่น ระบบการบริหารที่อิงระบบราชการ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความล่าช้า การพัฒนาระบบสารสนเทศให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึงทุกอาคาร การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในเชิงปฏิบัติการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งทุกประเด็นมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมาก¹¹

โรงเรียน ที่อยู่ในความอุปการะของกองทัพอากาศ ในอดีตยังมีโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ประถมกับโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยมัธยม ที่มีการบริหารจัดการโดย ข้าราชการทหารในกองทัพอากาศ มีนักเรียนที่เป็นบุตรหลานของข้าราชการทหารเป็นส่วนใหญ่ ต่อมา มีการเปลี่ยนแปลง โดยนักเรียนมีสัดส่วนของบุตรหลานของชุมชนภายนอกมากขึ้น นโยบายและแนวการจัดการศึกษาของโรงเรียนก็เปลี่ยนแปลงไป กองทัพอากาศจึงโอน โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยประถม ไปอยู่ในสังกัดของกรุงเทพมหานคร ส่วนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยมัธยมโอนให้กับกรมสามัญ นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของโรงเรียนที่อยู่ในความอุปการะของกองทัพอากาศ ในครั้งนั้น ปัจจุบันจึงมีโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยที่อยู่ในความอุปการะของกองทัพอากาศ และต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แนวการจัดการศึกษาและบริบทอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น โรงเรียนอนุบาลในบริเวณใกล้เคียงก็มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาของตนให้สามารถแข่งขันได้ มีโรงเรียนอนุบาลสังกัดกรุงเทพมหานครที่ให้การศึกษาฟรีทำให้ สัดส่วนของนักเรียนใน โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเปลี่ยนแปลงไป มีจำนวนบุตรหลานข้าราชการลดลง มีบุคคลภายนอก มากขึ้นเป็นเท่าตัว จากแนวโน้มต่างๆ เหล่านี้ อนาคตของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องศึกษาต่อไป

ปัญหาของการวิจัย

นับตั้งแต่ กระทรวงกลาโหม มีคำสั่งลงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2464 ให้แกชื่อก "กรมอากาศยานทหารบก" และ "กองบินใหญ่ทหารบก" เป็น "กรมอากาศยาน" และ "กองบินใหญ่" ปีเดียวกันในเวลาต่อมา กระทรวงกลาโหมแก้ไขการเรียกชื่อกจาก กรมอากาศยานทหาร เป็น "กรมอากาศยาน" และเป็น "กรมทหารอากาศ" ตามลำดับ และเมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2480 กระทรวงกลาโหมได้ยกฐานะ กรมทหารอากาศ เป็น กองทัพอากาศ¹² กองทัพอากาศไทยมีหน้าที่ในการเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ให้มีความพร้อม ที่จะต้องตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพอากาศและประเทศชาติ เมื่อเกิดสงครามกำลังพลทุกคนต้องเสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตนเอง เพื่อปกป้องประเทศชาติเอาไว้ให้ได้ ซึ่งสองปีต่อมาหลังจากที่กรมทหารอากาศยกฐานะเป็นกองทัพอากาศ เป็นช่วงเวลาที่เกิดสงครามโลกครั้งที่สอง เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2482 ตรงกับรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ 8 แห่งราชวงศ์จักรี เมื่อเยอรมัน

¹¹โรงเรียนมัธยมฤทธิยะวรรณาลัย, “ประวัติโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย” (เอกสารรายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนมัธยมฤทธิยะวรรณาลัย, 2556)

¹²พิพิธภัณฑ์ของกองทัพอากาศ, **บันทึกประวัติความเป็นมาของกองทัพอากาศ**, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.museum.rtaf.mi.th/index.php/en/>

โดย อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ได้ยกทัพบุกโปแลนด์และอีกหลายประเทศในยุโรป และสถานการณ์ทางเอเชีย ญี่ปุ่นเริ่มใช้นโยบายชาตินิยมและก่อสงครามมหาเอเชียบูรพาขึ้นที่จีนและภูมิภาคเอเชีย ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้เข้ายึดครองประเทศต่าง ๆ ที่เป็นอาณานิคม ของมหาอำนาจตะวันตกในเอเชีย อันได้แก่ มลายู สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ตลอดจนพม่าและอินโดจีนของฝรั่งเศส คือ เวียดนาม ลาว และเขมร ใช้เวลาร่วมกว่า 6 ปีสงครามจึงค่อยสงบ ลงใน พ.ศ. 2488

จากผลของสงครามดังกล่าว กำลังพลของกองทัพอากาศทุกนาย จึงต้องอยู่ในภาวะเตรียมพร้อม อยู่ประจำที่ตั้งพร้อมปฏิบัติหน้าที่ จำต้องจากบ้านและครอบครัว ภรรยาและบุตรหลาน อันเป็นที่รักยิ่ง ไม่มีเวลาในการดูแลทุกข์สุขของครอบครัว ด้วยความห่วงใยของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อกำลังพลทุกนาย มิให้มีความวิตกกังวล ห่วงใยกับบุตรหลานของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่กำลังพล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในภาวะสงคราม พลอากาศโทหลวงเทเวศร์พันธ์ (กาพย์ หัตถทานนท์)¹³ อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ คนที่ 3 เล็งเห็นถึงความสำคัญดังที่กล่าวมา และมองไปในอนาคตอีกว่าจะมิให้กำลังพลทุกนายต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนเอง และเพื่อให้มีความคล่องตัวในการดำเนินการจึงได้ก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ขึ้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2490 ณ บริเวณกองบิน 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานของกำลังพลของกองทัพอากาศ ตลอดจนบุตรหลานของประชาชน ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง จึงนับได้ว่าเป็นโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ร.อ.อว.) เกิดขึ้นมาเกือบจะพร้อมกับกองทัพอากาศ เป็นโรงเรียนคู่บ้านคู่เมืองและมีประวัติยาวนานควบคู่มาพร้อมกับกองทัพอากาศ ได้ผลิตนักเรียนออกไปเป็นบุคลากรสำคัญในระดับชาติมากมาย จึงถือว่าเป็นแหล่งผลิตผู้นำของกองทัพอากาศ ตลอดจนของประเทศชาติแห่งหนึ่งที่สำคัญ ตัวอย่าง เช่น พล.อ.อ.สุกัมพล สุวรรณทัต อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ศิษย์เก่า ปี 2498 และ พล.อ.อ.อิทธพร ศุภวงค์ อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ ศิษย์เก่า ปี 2498 นอกจากนี้ยังมีศิษย์เก่าอีกหลายคนที่ประสบความสำเร็จได้เป็นผู้นำองค์กรระดับสูงและผู้นำองค์กรระดับประเทศ

ปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยยังอยู่ในความอุปการะของกองทัพอากาศในฐานะเจ้าของโรงเรียน และจัดเป็นสถานศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ด้วยความที่โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยมีลักษณะพิเศษคือแม้จะเป็นสถานศึกษาที่ขึ้นกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่นับว่าเป็นต้นสังกัด แต่มีเจ้าของที่เป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐคือ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ดังนั้นการจัดโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจึงประกอบไปด้วยบุคลากรที่เป็นทั้งข้าราชการทหารที่ไม่มีคุณวุฒิทางด้านปฐมวัยซึ่งส่วนใหญ่จะดำรงตำแหน่งในฐานะผู้บริหาร ร่วมกับบุคลากรฝ่ายพลเรือนที่เป็นผู้สอนและเจ้าหน้าที่ต่างๆ การบริหารงานจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จึงมีลักษณะที่พิเศษ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในด้านการศึกษา การปรับตัวจึงเป็นไปอย่างล่าช้าด้วยมีลักษณะองค์กรแบบราชการมาร่วมด้วยในขณะที่การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนต้องการความรวดเร็วทันเหตุการณ์และต้องแข่งขันกับโรงเรียนเอกชนด้วยกัน แม้โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

¹³ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ, **บันทึกประวัติกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ**, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.educate.raf.mi.th/web/index.php/history>

จะได้เปรียบในเชิงของสถานที่ตั้งโรงเรียนเมื่อเทียบกับโรงเรียนในบริเวณเดียวกัน ได้เปรียบในเชิงของจำนวนผู้เข้าเรียนซึ่งเป็นบุตรหลานของข้าราชการ แต่ปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม แนวการจัดการศึกษาแบบใหม่ๆและบริบทอื่นๆอีก เช่น โรงเรียนอนุบาลในบริเวณใกล้เคียงก็มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาของตนให้สามารถแข่งขันได้ มีโรงเรียนอนุบาลสังกัดกรุงเทพมหานครที่ให้การศึกษาริ และพบว่าสัดส่วนของนักเรียนใน โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เปลี่ยนแปลงไป มีจำนวนบุตรหลานข้าราชการลดลง มีบุคคลภายนอกมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นแนวโน้มของโลกเช่นลักษณะการเรียนรู้ของเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความเป็นเด็กยุคดิจิทัล เรื่องของเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปรวมทั้งสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในยุคใหม่ ซึ่งจากแนวโน้มต่างๆ เหล่านี้ โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำเป็นต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มาร่วม 20 ปี และมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อการดำเนินกิจการของโรงเรียน มีความผูกพันและรักสถาบันแห่งนี้อย่างยิ่ง จึงสนใจที่จะศึกษาประเด็นดังที่กล่าวมาข้างต้นว่า อนาคตของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจะเป็นอย่างไร หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในอนาคตควรเป็นอย่างไร มีองค์ประกอบและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมอย่างไร จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องศึกษา เพื่อให้ได้ซึ่งสารสนเทศใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการดำเนินกิจการของโรงเรียนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อทราบประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
2. เพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
3. เพื่อทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล

ฤทธิยะวรรณาลัย

ข้อคำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยมีคำถามการวิจัย

ดังนี้

1. ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเป็นอย่างไร
2. อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเป็นอย่างไร
3. แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. อนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นพหุองค์ประกอบ
2. แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เป็นเป็นพหุวิธี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มีองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของโรงเรียนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต โดยใช้การศึกษาแบบผสมผสาน คือ ส่วนหนึ่งศึกษามาจากการใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและอีกส่วนหนึ่ง ศึกษาโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยในส่วนแรกนั้นได้ข้อมูลองค์ประกอบ ตัวแปร จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของกองทัพอากาศ อันประกอบไปด้วย นโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาปฐมวัย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม 2545 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2545 - 2559) นโยบายและแผนพัฒนาเด็กต่างๆ ทฤษฎีการจัดการศึกษาปฐมวัย แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย แนวคิดการจัดเกี่ยวกับหลักสูตรปฐมวัย ในส่วนที่สองนั้นได้ข้อมูลองค์ประกอบ ตัวแปรจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาระดับปฐมวัย ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และชุมชน แล้วจึงนำข้อมูลทั้งสองส่วนมาวิเคราะห์ร่วมกัน หลังจากนั้นสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ นโยบายโรงเรียน สิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย ครูและบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อม หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และ การบริหารจัดการ สามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550,” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124, ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550): 23.

: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ฉบับสรุป (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2553).

: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552).

: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0 - 5 ปี) (กรุงเทพฯ: วี ที ซี คอมมิว นิเคชั่น, 2550).

: “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559),” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 128, ตอนพิเศษ 152 ง (14 ธันวาคม 2554): 75.

: โรงเรียนมัธยมฤทธิยะวรรณาลัย, “ประวัติโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย” (เอกสารรายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนมัธยมฤทธิยะวรรณาลัย, 2556).

: กุลยา ตันติผลาชีวะ, รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา (กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บั๊ค, 2551), 10.

: นภเนตร ธรรมบวร, หลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ใน ประมวลสาระชุดวิชา การจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 3 (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549).

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย,” (เอกสารเพื่อการประกันคุณภาพในสถานศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

: “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 127, ตอนที่ 45 ก (22 กรกฎาคม 2553): 3.

: วิจารณ์พานิช, **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาปนาพับลิเคชั่นจำกัด, 2554).

: อรุณี ทรดาล และคณะ, **หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2556).

: อัญชลี ไสยวรรณ, “การศึกษาปฐมวัยในอนาคต” (เอกสารประกอบการบรรยาย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 4 กุมภาพันธ์ 2552).

: Hildebrand, 1991: 130, อ้างถึงใน กุสยา ตันติผลาชีวะ, **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา** (กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟิค, 2551).

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่าการศึกษาปฐมวัย ที่กล่าวถึงการจัดการศึกษาระดับอนุบาลแก่ผู้เรียนที่มีอายุ 3 - 5 ปี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อนาคตภาพ หมายถึง การสร้างเรื่องราวหรือคำอธิบายของความเป็นไปได้ในอนาคต จากความเป็นจริงในปัจจุบันหรือจากการคาดการณ์แนวโน้มที่น่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นองค์ประกอบของชุดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย และแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่เป็นเทคนิค วิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อควรปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามองค์ประกอบ โดยเป็นความเห็นร่วมของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาลของกองทัพอากาศ ขึ้นกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีเจ้าของเป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานของกองทัพอากาศ คือ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ โดยมีเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ประกอบด้วย ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคตมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

การศึกษาประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ใช้การศึกษาจากเอกสารบันทึกทางประวัติศาสตร์ และเทียบเคียงเหตุการณ์ช่วงเวลากับหน่วยงานอื่นๆ ทำให้ทราบประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยแบ่งได้เป็น 3 ยุคดังนี้

ยุคก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496)

กระทรวงกลาโหม มีคำสั่ง ลงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2464 ให้แก่อีกชื่อ "กรมอากาศยานทหารบก" และ "กองบินใหญ่ทหารบก" เป็น "กรมอากาศยาน" และ "กองบินใหญ่" ปีเดียวกันในเวลาต่อมา กระทรวงกลาโหมแก้ไขการเรียกชื่อจาก กรมอากาศยานทหาร เป็น "กรมอากาศยาน" และเป็น "กรมทหารอากาศ" ตามลำดับ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาได้ระยะหนึ่ง เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2480 กระทรวงกลาโหมได้ยกฐานะ กรมทหารอากาศ เป็น กองทัพอากาศ¹ กองทัพอากาศไทยมีหน้าที่ในการเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ให้มีความพร้อม ที่จะต้องตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพอากาศและประเทศชาติ เมื่อเกิดสงครามกำลังพลทุกคนต้องเสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตนเองเพื่อปกป้องประเทศชาติเอาไว้ให้ได้ ซึ่งสองปีต่อมาหลังจากที่กรมทหารอากาศยกฐานะเป็นกองทัพอากาศ เป็นช่วงเวลาที่เกิดสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2482 ตรงกับรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ 8 แห่งราชวงศ์จักรี เมื่อเยอรมันโดย ฮิตเลอร์ ได้ยกทัพบุกโปแลนด์และอีกหลายประเทศในยุโรป ด้านสถานการณ์ทางเอเชีย ญี่ปุ่นเริ่มใช้นโยบายชาตินิยมและก่อสงครามมหาเอเชียบูรพาขึ้นที่จีนและภูมิภาคเอเชีย ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้เข้ายึดครองประเทศต่างๆ ที่เป็นอาณานิคม ของมหาอำนาจตะวันตกในเอเชีย อันได้แก่ มลายู สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ตลอดจนพม่าและอินโดจีนของฝรั่งเศส คือ เวียดนาม ลาว และเขมร ใช้เวลาร่วมกว่า 6 ปีสงครามจึงค่อยสงบลงใน พ.ศ. 2488

¹ พิพิธภัณฑสถานของกองทัพอากาศ, บันทึกประวัติความเป็นมาของกองทัพอากาศ, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.museum.rtaf.mi.th/index.php/en/>

จากผลของสงครามดังกล่าวกำลังพลของกองทัพอากาศทุกนายจึงต้องอยู่ในภาวะเตรียมพร้อม อยู่ประจำที่ตั้งพร้อมปฏิบัติหน้าที่ จำต้องจากบ้านและครอบครัว ภรรยาและบุตรหลาน อันเป็นที่รักยิ่ง ไม่มีเวลาในการดูแลทุกข์สุขของครอบครัว ด้วยความห่วงใยของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อกำลังพลทุกนาย มิให้มีความวิตกกังวล ห่วงใยกับบุตรหลานของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่กำลังพล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในภาวะสงคราม พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิ์พันธุ์ (กาพย์ หัตถตานนท์)² อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ คนที่ 3 เล็งเห็นถึงความสำคัญดังที่กล่าวมาและมีวิสัยทัศน์ในอนาคตอีกว่าจะไม่ให้กำลังพลทุกนายต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนเอง และเพื่อให้มีความคล่องตัวในการดำเนินการจึงได้ก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ขึ้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2490 ณ บริเวณกองบิน 6 โดย โดย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานของกำลังพลของกองทัพอากาศ ตลอดจนบุตรหลานของประชาชน ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

ภาพที่ 2 รูปหล่อ พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิ์พันธุ์ ผู้ก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ที่มา: วิกิพีเดีย, โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย>.

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยแต่เดิมนั้นกำเนิด³ เป็นโรงเรียนชาย แต่ได้ผ่อนผันให้นักเรียนหญิงได้บ้าง เป็นช่วงที่กองทัพอากาศอุปถัมภ์ และต่อมาก็ต้องขออนุญาตเปิดเป็นโรงเรียนสหศึกษาตลอดปีโดยมีการจัดการเรียนการสอน ในปีแรก เปิดเรียน ป.1 ถึง ม.3 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 98 คน ครู 6 คน โดยมี พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิ์พันธุ์ เป็นเจ้าของ นาวาอากาศตรี สมบูรณ์ พุกจินดา เป็นผู้จัดการ ขุนอักษรสิทธิ์ เป็นครูใหญ่ อีกหนึ่งปีต่อมา ได้เปิดเรียน ป.1 ถึง ม.4 จำนวนนักเรียนชายหญิง ทั้งสิ้น 320 คน ครู 11 คน และถัดมาอีกหนึ่งปีขยายไปเปิดชั้นเรียน ป.1 ถึง ม.5 จำนวนนักเรียนทั้งชาย หญิง 441 คน ครู 19 คน ในช่วงเวลาหกปีนี้ (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496) นับได้ว่าเป็น

² กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ, **บันทึกประวัติกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ**, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.educate.raf.mi.th/web/index.php/history>

³ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, “ประวัติโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย” (เอกสารรายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, 2556)

ระยะแรกของการพัฒนาทั้งในด้านอาคารเรียน ครูและบุคลากร ได้ขยายเปิดชั้นเรียน ป.1 ถึง ม.6 จำนวนนักเรียน รวมทั้งสิ้น 598 คน ครู 26 คน มีพลอากาศโท พันธณภากาศยุทธาคณี เป็นเจ้าของ นาวาอากาศโท สมบูรณ์ พุกจินดา เป็นผู้จัดการ นายทว่ม แก้วกร เป็นครูใหญ่ จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เช่นเดียวกันกับจำนวนครู ปรับปรุงครูให้มีวุฒิครูมากขึ้น โอนครูสังกัด ยศ.ทอ. จาก รร.ช่างอากาศบำรุง เข้ามาทำการสอน รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร เช่น มี ผบ.ทอ.เป็นผู้อุปการะ นาวาอากาศเอก ละเอิบ ปิ่นสุวรรณ เป็นเจ้าของ รongอำมาตย์โท ขุนสุทธธรรมประภาส เป็นผู้จัดการ นายประสิทธิ์ พิมล ป.ม.และ ร.ต.สุชาติ งามถิ่น เป็นครูใหญ่ ตามลำดับ เรืออากาศตรี เล็ก ลัธธนนท์ เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ ซึ่งมีผลการศึกษาดีขึ้นทุกด้านเป็นลำดับ ในส่วนของอาคารเรียนและสิ่งปลูกสร้างได้ย้ายสถานที่เรียนมาตั้งที่ใหม่หลังโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โดยสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้น ได้รับการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล และได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2495 เป็นต้นมา

ยุคกำเนิดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2497 - พ.ศ. 2520)

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย เปิดชั้นเรียน ป.1 ถึง ม.6 จนถึง ปลายปี พ.ศ. 2497 ได้สร้างอาคารเรียนอนุบาลเป็นเรือนไม้ชั้นเดียว 1 หลัง ในปีนี้ได้รับเงินอุดหนุนประเภทโรงเรียนดีจากกระทรวงศึกษาธิการขึ้นอีกประเภทหนึ่ง ผู้จัดการได้เลื่อนเป็น ว่าที่นาวาอากาศเอก ขุนสุทธธรรมประภาส ครูใหญ่ได้เลื่อนเป็น เรืออากาศโท สุชาติ งามถิ่น เมื่ออาคารเรียนพร้อมสมบูรณ์ ใน พ.ศ. 2498 ให้ น.ส.สุจิตรา ธีระธรรงค์ เป็นผู้รักษาการหัวหน้าแผนกอนุบาล เริ่มเปิดชั้นเรียนอนุบาลปีที่ 1 ถึง ม.6 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,328 คน ครู 74 คน ต่อมา กระทรวงศึกษาธิการได้ส่ง นายณรงค์ ตรีเกษตริณ ผู้ช่วยครูใหญ่โยธินมาเป็นครูใหญ่ นางศรีพิจิตร รุ่งประพันธ์ ครูใหญ่อนุบาลประจำจังหวัดลพบุรี มาเป็นหัวหน้าแผนกอนุบาล ตามที่โรงเรียนรายงานขอไปเป็นทางการโดยไม่เจาะจง ได้รับโอนกิจการ รร.อนุบุตรศึกษาเข้ามาสมทบได้สร้างหอประดิษฐานพระพุทธรูปขึ้นคู่กับแท่นเสาชองชาติ ได้ตั้งแต่งเรืออากาศตรี พรหม ไชยลาภ และ นายสำเนียง กินทสุวรรณ เป็นผู้ช่วยครูใหญ่

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ในระยะแรกก่อตั้งได้รับการรับรองเป็นโรงเรียนรัฐบาล ต่อมาเปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนเอกชนตามกฎหมาย มีกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (ยศ.ทอ.) เป็นเจ้าของ เป็นนามนิติบุคคล ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 เปิดเรียนชั้นอนุบาล 1 - ม.6 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,694 คน ครู 71 คน พลอากาศตรี หะริน หงสกุล เป็นเจ้าของ นาวาอากาศโท อ่าง เพ็ญวุฒิ เป็นผู้จัดการ เรืออากาศเอก ณรงค์ ตรีเกษตริณ เป็นครูใหญ่ เรืออากาศโท พรหมไชยลาภ เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ นายสำเนียง อินทสุวรรณ เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ โดยมีนักเรียนสอบเข้าโรงเรียนเตรียมทหารได้ 2 คน จนถึง พ.ศ.2502 ได้ขยายชั้นเรียนถึงชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ 1 แผนกวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ แผนกละ 1 ห้องเรียน มีการสร้างโรงยวขึ้นเป็นห้องประชุม เปิดการเรียนและฝึกวิชาทหารรักษาดินแดน ต่อมาอีกหนึ่งปี ก็ขยายชั้นเรียนชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ 2 แผนกวิทยาศาสตร์ และอักษรศาสตร์ เพิ่มขึ้นอีกแผนกละ 1 ห้อง กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้พัฒนาออกไปทุกด้าน แบ่งหน้าที่การงานออกเป็น ส่วนสัด โดยแต่งตั้งหัวหน้าบริหารรับผิดชอบเป็นเรื่องๆ ไป ตั้งแต่ พ.ศ. 2496 ถึง พ.ศ. 2503 โรงเรียนได้มีคณะกรรมการปรับปรุงโรงเรียนโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย จก.ยศ.ทอ.เป็นประธานกรรมการ

เจ้ากรมหรือรองเจ้ากรม อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ ได้พัฒนาการศึกษาให้กว้างขวางขึ้นทุก ๆ ด้าน ตามแผนการศึกษาใหม่เป็นต้นไป

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย เริ่มสร้างอาคารเรียนใหม่ ในปี พ.ศ. 2512 ณ ที่ตั้งใหม่ บริเวณช่องทางอินเดีย เป็นตึกทันสมัย 3 ชั้น 20 ห้องเรียน โรงอาหาร 1 หลัง เงิน 8 ล้านบาท โดยได้งบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ 2 ล้านบาท จากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 ล้านบาท และทำพิธีเปิดใน 23 พ.ค. 2512 เริ่มขนย้ายส่วนอำนวยการวิชาการและแบ่งส่วนการบริหารชั้นใหม่ แยกเป็นแผนกอนุบาล แผนกประถม และแผนกมัธยม มี นาวาอากาศตรีหญิง ศรีพิจิตร รุ่งประพันธ์ เป็นหัวหน้าแผนกอนุบาล นางสุนันท์ อยู่คงดี เป็นหัวหน้าแผนกประถม เรืออากาศตรีอนันต์ วงศ์ว่องไว เป็นหัวหน้าแผนกมัธยม เจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ไม่เปลี่ยนแปลง นักเรียนสอบเข้า โรงเรียนเตรียมทหารได้ 3 คน ในปีนี้มีนักเรียนทั้งสิ้น 2,225 คน ครูชาย 45 คน ครูหญิง 72 คน มี 65 ห้องเรียน ในปีนี้เองทางโรงเรียนได้จัดกลืนสามัคคีนำไปทอดที่วัดหัวโปง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี การจัดการศึกษาดำเนินมาอย่างต่อเนื่องเนื่องมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรตามระยะเวลา จนกระทั่งเดือน มี.ค. พ.ศ. 2517 กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เจ้าของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ได้ย้ายครูที่เป็นข้าราชการสังกัด กองการศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เข้ากรม 26 คน เปลี่ยนผู้จัดการใหม่เป็น พลอากาศตรี สิงห์ ศิริคุปต์ เมื่อ 22 มี.ค. 2517 ส่ง เรืออากาศเอก เครือ มาสุทธิธรรมบรรจุจ่าจ่าง รายวันมาช่วยงานสารบรรณให้ นางสุนันท์ อยู่คงดี พ้นหน้าที่ครูใหญ่ และให้ นาวาอากาศโท สำเนียง อินทรสุวรรณ เป็นครูใหญ่แทน และบรรจุครูมาทำการสอน 17 คน สร้างห้องเรียนอนุบาลอีก 3 ห้อง พร้อมด้วยโรงอาหารและอาคารนอน 1 หลัง ขอรับนักเรียน 3 ขวบถึง 5 ขวบเปลี่ยนเจ้าของ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จาก พลอากาศโท ประเสริฐ ห่วงสุวรรณ เป็น พลอากาศตรี พโยม เย็นสุดใจ ส่งมอบงานวันที่ 24 ต.ค. 2517 ได้มีรายงานส่งเป็นหนังสือ ร.11 ถึงกระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ 29 ต.ค. 2517

ยุคเปลี่ยนแปลงสังกัดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2521 - ปัจจุบัน)

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย แผนกมัธยมได้โอนไปอยู่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยแผนกประถม ได้โอนไปอยู่สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนแผนกอนุบาลได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย”⁴ โดยใช้อักษรย่อ รร.อ.ถ.ว. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา นับตั้งแต่เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ได้มีการพัฒนาด้าน อาคารสถานที่ มาเป็นระยะ ๆ ปี 2530 สร้างอาคารเรียนอนุบาล 3 ลักษณะเป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น 10 ห้องเรียน ปี 2532 สร้างอาคารประกอบอาหาร ปี 2537 สร้างอาคารเรียนอนุบาล 2 ลักษณะเป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น 12 ห้องเรียน ปี 2540 สร้างอาคารอเนกประสงค์ (อาคารทองใหญ่)

ด้านการบริหารจัดการ ในปีการศึกษา 2545 กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ได้มีนโยบายเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารใหม่ โดยให้ข้าราชการทหารกลับเข้ากรมกองตามเดิม ให้คงเหลือไว้ เฉพาะผู้จัดการ 1 คน ผู้ช่วยผู้จัดการ 2 คน พยาบาลประจำโรงเรียน 1 คน ให้บุคคลพลเรือนเป็น

⁴โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย, “ประวัติโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” (เอกสาร รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย, 2556).

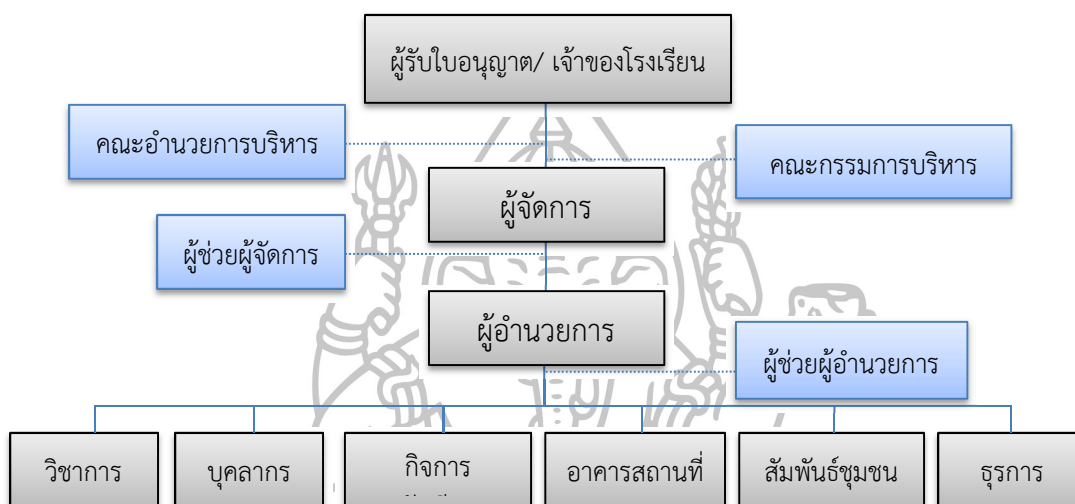
ครูใหญ่ และแต่งตั้งครูพลเรือนปฏิบัติหัวหน้าฝ่าย มี 6 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายอาคารสถานที่ และฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา และ ในปี 2550 โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ได้ถูกกำหนดให้เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดชั้นอนุบาล 1, 2 และ 3 มี เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย การบริหารโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย ช่วงนี้กำหนดโครงสร้างตามรูปแบบโรงเรียนอนุบาลทั่วไป มี 6 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายอาคารสถานที่ และฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน ปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จึงเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษา อยู่ในความอุปการะของกองทัพอากาศ มีเจ้ากรมยุทธศึกษาทหาร อากาศ เป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง เปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 – อนุบาลปีที่ 3 มีจำนวน 34 ห้องเรียน มีนักเรียน 1,121 คน มีข้าราชการทหารอากาศทำหน้าที่บริหาร จำนวน 4 คน คือ ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ 2 คน และผู้อำนวยการ 1 คน ส่วนบุคลากรของโรงเรียนประกอบด้วยครูจำนวน 44 คน เป็นลูกจ้างของโรงเรียนแต่ได้รับการบรรจุเข้ากระทรวงศึกษาธิการ พี่เลี้ยง 53 คน เจ้าหน้าที่ 5 คน แม่ครัว 10 คน และภารโรง 10 คนบรรจุเป็นลูกจ้างของโรงเรียน

โรงเรียนมีอาคารเรียน 6 หลัง อาคารอเนกประสงค์ อาคารประกอบอาหาร อาคาร ธุรการ อาคารศูนย์กิจกรรม อาคารอนุบาล 1 อาคารอนุบาล 2 อาคารอนุบาล 3 มีสนามขนาดใหญ่และ สวนหย่อม ใช้งบประมาณของโรงเรียนในการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง กองทัพอากาศให้การสนับสนุน ด้านสาธารณูปโภค เช่น น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ยานพาหนะ ฯลฯ ประชากรในเขตโดยรอบพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ เนื่องจากทำเลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกองทัพอากาศ ซึ่งกองทัพอากาศได้พัฒนาพื้นที่ ส่วนที่ติดกับโรงเรียนด้านหนึ่ง เป็นสวนพันธุ์ไม้ไทย ด้านฝั่งตรงข้ามเป็นโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช และสวนสุขภาพของกองทัพอากาศ นักเรียนของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ส่วนใหญ่เป็นบุตร ข้าราชการและลูกจ้างของกองทัพอากาศ บุตรบุคคลทั่วไปในชุมชนประมาณร้อยละ 30 เมื่อเรียนจบ จากอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยแล้วเด็กส่วนใหญ่จะไปเข้าชั้นประถม 1 ที่ฤทธิยะวรรณาลัยประถม ซึ่ง อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน โรงเรียนสามารถรับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้ปีละประมาณ 360 คน ถ้า มีจำนวนเด็กสมัครเกินกว่าจำนวนที่สามารถรับได้จะต้องมีการจับสลาก

โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในปัจจุบัน (พ.ศ.2558)

โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มีนโยบายในการจัดการศึกษาคือ 1) เพื่อเป็น สวัสดิการแก่บุตรหลานข้าราชการและลูกจ้างของกองทัพอากาศได้ศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน 2) จัดการศึกษาแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา โดยเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมหรือการพัฒนาทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน 3) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นเด็ก เป็นสำคัญตรงตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2556 และสอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 4) ส่งเสริมบุคลากรและนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและรักวัฒนธรรมไทย 5) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 6) ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน และ 7) ส่งเสริมการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

โดยกำหนดภารกิจเพื่อจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3) ให้เด็กทุกคนมีสิทธิและมีโอกาสเสมอกัน เน้นการจัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมากที่สุด ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ฝึกการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา และจัดโครงสร้างการบริหาร โดยแบ่งงานเป็น 6 ฝ่าย คือ 1) วิชาการ 2) บุคลากร 3) กิจกรรมนักเรียน 4) อาคารสถานที่ 5) ชุรกรรมการเงินและพัสดุ และ 6) สัมพันธ์ชุมชน แสดงได้ตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 โครงสร้างการบริหารงาน โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
ที่มา: โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย, “ประวัติโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” (เอกสาร รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย, 2556).

โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ได้จัดการศึกษาตามนโยบายของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ โดยจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งบุคลากรของโรงเรียนได้ร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนไว้โดยมี วิสัยทัศน์ที่จะเป็นโรงเรียนต้นแบบแห่งการเรียนรู้ด้านการศึกษาระดับปฐมวัยดีเด่นในปี 2558 และกำหนดพันธกิจไว้ 5 ข้อคือ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2) พัฒนาบุคลากรให้ขวัญกำลังใจและเพิ่มทักษะความรู้สู่มาตรฐานวิชาชีพ 3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ 4) จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการแสวงหาความรู้ และ 5) ประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้โรงเรียนยังมีวัตถุประสงค์ที่เน้นให้ โรงเรียน ครู และเด็ก มีคุณภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการจัดการศึกษา ทั้งนี้มีเป้าหมายในการดำเนินกิจการด้านผลผลิตคือ 1) เด็กทุกคนมีพัฒนาการในทุกด้านเหมาะสมตามวัยสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เป็นที่ต้องการของโรงเรียนในระดับสูงขึ้น 2) บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผู้ปกครองได้รับการ

พัฒนาความรู้ทักษะในการเลี้ยงดูเด็ก และมีความพึงพอใจในผลการเรียนรู้ของเด็ก และ 4) โรงเรียนเป็นที่ยอมรับในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย และได้รับความร่วมมือ สนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชนเป็นอย่างดี

จากความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่อดีต กองทัพได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการศึกษาของบุตรหลานของกำลังพลในกองทัพ ในกระทรวงกลาโหมมีการจัดการศึกษาปฐมวัยของทุกเหล่าทัพ กองทัพบกมีสถานศึกษาปฐมวัยที่จัดตั้งโดยหน่วยงานของกองทัพบกทั้งสิ้น 92 แห่ง มีทั้งโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ กองทัพเรือมีสถานศึกษาปฐมวัย 16 แห่งมีกรมสวัสดิการทหารเรือดูแลรับผิดชอบ กองทัพอากาศมีสถานศึกษาปฐมวัย 11 แห่ง ในต่างจังหวัดให้ผู้บังคับกองบินรับผิดชอบ ส่วนที่ตั้งตอนเมืองมี โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยให้ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศดูแลรับผิดชอบ การจัดการศึกษาปฐมวัยในกลาโหมมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ เพื่อช่วยเหลือกำลังพลในการเลี้ยงดูบุตรหลานขณะออกปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพลในหน่วยงาน สำหรับสถานศึกษาเองก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสม⁵ ส่วนในการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีประเด็นสำคัญสรุปได้คือ มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การจัดตั้งโรงเรียนไว้ชัดเจน มีการให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กเป็นเป้าหมายหลัก ต้องการให้ครูและบุคลากรมีความรู้ และทักษะมาตรฐาน และให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชน

ในต่างประเทศการจัดการศึกษาปฐมวัยในหน่วยทหารก็มีเช่นเดียวกัน ในวิทยาลัยเสนาธิการทหารอากาศจีน มีโรงเรียนอนุบาลไว้ดูแลบุตรหลานของข้าราชการในหน่วยงานโดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยทหาร แต่การจัดการศึกษาให้พลเรือนดำเนินการ โดยสภาพจริงแล้วสถานเลี้ยงเด็กก่อนวัยบางแห่งอำนวยความสะดวกโดยสภาประชาชนแห่งท้องถิ่น แต่ส่วนใหญ่แล้วจะดำเนินการโดยคอมมูนต่าง ๆ ในชนบท โรงงานในเขตเมือง สำนักงานต่าง ๆ โรงงานอุตสาหกรรม หรือเขตที่อยู่อาศัย แต่ไม่ว่าจะดำเนินการโดยฝ่ายใดก็ตาม จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ออกมาบังคับใช้ทั้งสิ้น คณะปฏิวัติ เป็นผู้ควบคุมดูแลจังหวัด เมือง โรงเรียน มหาวิทยาลัย คอมมูน กลุ่มวัฒนธรรม และองค์การเกือบทุกประเภทในประเทศจีน คณะปฏิวัตินี้ประกอบด้วย กรรมการชาวนาในชนบท นักบริหาร และสมาชิกจากกองทัพประชาชน อย่างไรก็ตามกระทรวงศึกษาธิการก็ยังเป็นผู้ควบคุมเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง การบริการต่าง ๆ ในสถานเลี้ยงเด็กและอนุบาล นอกจากนั้นยังดูแลควบคุมเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูและผู้บริหารโรงเรียนด้วยเช่นเดียวกัน⁶

ในอเมริกา มีกฎหมาย (Military Child Care Act, 1998) ที่ต้องจัดให้มี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Child Care Center: CDC) ในกองทัพอยู่ในความดูแลของกระทรวงกลาโหม (Department of

⁵ นันทิยา รักตประจิด, “การศึกษาความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในกองทัพอากาศ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548).

⁶ การศึกษาปฐมวัยในประเทศจีน, เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://minneelovemin.blogspot.com/2012/12/blog-post.html>

Defense: DoD) เพื่อเป็นการให้บริการแก่กำลังพลในกองทัพ ในปี 1994 พบว่ามี CDC อยู่ 534 แห่ง ผ่านการประเมินรับรอง 254 แห่ง คิดเป็น 47 % แบ่งเป็นกองทัพอากาศ 154 แห่ง ทักษบ 69 แห่ง ทักษเรือ 24 แห่ง นาวิกโยธิน 3 แห่ง รายละเอียดดังตารางที่ 1⁷

ตารางที่ 1 ผลการประเมินรับรองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสังกัดกองทัพสหรัฐอเมริกา

การประเมินรับรองตามสังกัดกองทัพ

สังกัดกองทัพ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการรับรอง	จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด	ร้อยละของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการรับรอง
กองทัพอากาศ	154	179	86
กองทัพบก	69	201	34
กองทัพเรือ	24	125	19
นาวิกโยธิน	3	29	10
รวม	250	534	47

ที่มา: G. L. Zellman, A. S. Johansen, and J. Van Winkle, "Examining the Effects of Accreditation on Military Child Development Center Operations and Outcomes (No. RAND/MR-524-OSD)," (RAND CORP SANTA MONICA CA, 1994).

จะเห็นได้ว่า ในต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศใหญ่ ๆ อย่าง จีน และอเมริกา กองทัพต่างๆ ก็ให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาระดับมัธยม ทั้งนี้เพื่อเป็นการบริการให้กับกำลังพล เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับกำลังพล จึงสามารถกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษาระดับมัธยมในกองทัพมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และมีการจัดการศึกษาไม่ว่าจะด้วยกองทัพเองหรือให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล มีการกำกับ ประเมินผลการจัดการศึกษาโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ เช่น คุณภาพการศึกษา สภาพแวดล้อม และสุขอนามัย เป็นต้น การจัดการศึกษาระดับมัธยมในกองทัพมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ เพื่อช่วยเหลือกำลังพลในการเลี้ยงดูบุตรหลานขณะออกปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพลในหน่วยงาน สำหรับตัวสถานศึกษาเองก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสม มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา

การศึกษาระดับมัธยมในอนาคต

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับมัธยมในอนาคต เป็นการค้นหาประเด็นสำคัญในการจัดการศึกษาระดับมัธยม ตามแนวคิดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องนโยบายและแผนต่างๆ ของประเทศ ตลอดจนหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

⁷ G. L. Zellman, A. S. Johansen, and J. Van Winkle, "Examining the Effects of Accreditation on Military Child Development Center Operations and Outcomes (No. RAND/MR-524-OSD)." (RAND CORP SANTA MONICA CA, 1994).

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง นโยบายและแผนต่างๆ ของประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2550⁸

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2550 กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ด้านการศึกษาปฐมวัยในมาตรา 80 (1) ว่า “คุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชนสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของ สถาบันครอบครัว และชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และพึ่งพาตนเองได้ และ (3) ว่า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมและจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สรุปสาระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว คือ มีนโยบายให้คุ้มครองและ พัฒนาสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามสิทธิเด็กอีกทั้งการจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)⁹

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) กำหนด วิสัยทัศน์ ไว้ว่าภายในปี พ.ศ. 2570 “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่ง ความพอเพียงยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ ทั่วถึง มีคุณภาพสังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่ง กันและกันระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทาง เศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมี ศักดิ์ศรี” และมียุทธศาสตร์การพัฒนาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาศักยภาพคนให้มีความรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ตลอดจนการ พัฒนาเด็กปฐมวัย โดยสร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม เศรษฐกิจและสังคม หลักสิทธิ มนุษยชน และพัฒนาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาศักยภาพคนให้มีความรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มี ภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการเรียนรู้สู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการสั่งสมทุนทางปัญญา เชื่อมโยงการค้าค้นคว้าวิจัยและพัฒนาศักยภาพคนให้มีความรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน การประกอบสัมมาชีพ และ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้พัฒนา แบบองค์รวม ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรม มีแนวทางดังนี้ 1) เตรียมความพร้อม ของพ่อแม่และผู้ดูแลในการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางสมองสติปัญญา ร่างกาย และ

⁸“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550,” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 124, ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550): 23.

⁹“แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559),” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 128, ตอนพิเศษ 152 ง (14 ธันวาคม 2554): 75.

จิตใจ ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขด้วยการกระตุ้นให้ได้คิดและลงมือทำด้วยตนเอง เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริง และปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีด้านคุณธรรม และจริยธรรม 2) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กเล็กทั้งในชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐาน สอดคล้องกับภูมิสังคม โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของผู้ดูแลเด็กและการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างคนสามวัย 3) พัฒนาเด็กวัยเรียนให้มีความรู้ทางวิชาการ และสติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็งสามารถศึกษาหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 4) พัฒนาหลักสูตรและปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านที่เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการการเรียนรู้ให้หลากหลาย ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และนันทนาการที่ครอบคลุมทั้งศิลปะ ดนตรี กีฬา วัฒนธรรม ศาสนา ประชาธิปไตยความเป็นไทย ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในห้องเรียนและการเรียนรู้นอกรั้วโรงเรียน และสร้างนิสัยใฝ่รู้ มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าและรับฟังความเห็นของผู้อื่น และการต่อยอดสู่ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดทั้งการจัดกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยเฉพาะกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น 5) ส่งเสริมการใช้และการอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหลัก รวมทั้งการเรียนรู้ภาษาสากลอื่นที่เหมาะสมและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนการเรียนรู้วัฒนธรรม และสร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนในแต่ละประเทศ 6) เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพสามารถดึงดูดคนเก่งและดี มีจิตวิญญาณความเป็นครู โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและยกย่องครูเพื่อศิษย์และหรือครูสอนดี เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่ครูอื่น ๆ จัดให้มีระบบจูงใจให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการปรับวิธีประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งปรับระบบการส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ที่เน้นคุณภาพมาตรฐานอย่างจริงจัง

สรุปได้ว่า ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 มีความต้องการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนและสร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม เศรษฐกิจ หมาย หลักสิทธิมนุษยชนให้ความสำคัญการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้าน สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรมเตรียมความพร้อมของพ่อแม่และผู้ดูแลในการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางสมอง สติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขด้วยการกระตุ้นให้ได้คิดและลงมือทำด้วยตนเอง เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริง ตลอดจนส่งเสริมการใช้และการอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหลัก รวมทั้งการเรียนรู้ภาษาสากลอื่นที่เหมาะสมและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนการเรียนรู้วัฒนธรรม และสร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนในกลุ่มประเทศต่างๆ

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559)¹⁰

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) กำหนดวัตถุประสงค์ แนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงาน แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่เน้นการใช้ความรู้เป็นฐานในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากรและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา โดยมีเป้าหมายรวมคือ คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางอาชีพ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีสุขภาพกายและใจที่สมบูรณ์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถประกอบอาชีพและอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยได้กำหนดนโยบาย เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา เป้าหมาย ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะทั้งด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การคิดคำนวณ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รักการอ่าน มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดกรอบการดำเนินงาน คือ 1) พัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านให้เด็กปฐมวัยอายุ 0 - 5 ปี ทุกคนก่อน เข้าเรียนระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สถาบันศาสนา เอกชน และสถาบันการศึกษา ร่วมรับผิดชอบให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เตรียมตัวเป็นแม่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพ มีความพร้อมในการศึกษาและการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น 2) จัดหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรม การวัดและประเมินผลทุกระดับทุกประเภทการศึกษา เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีความสามารถและศักยภาพพิเศษด้านต่าง ๆ

สรุปแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ได้วางแผนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในอนาคตเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยทุกด้านอย่างมีคุณภาพมีความพร้อมในการศึกษาและการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และจัดหลักสูตร กระบวนการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านให้สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต

¹⁰ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ฉบับสรุป (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2553).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ¹¹

ในมาตรา 6 กล่าวถึงการจัดการศึกษารวมถึงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ในมาตรา 8 ว่า “ในการจัดการศึกษาจะยึดหลัก ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง” และในมาตรา 18 ว่า “การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังนี้ 1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น 2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น 3) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

สรุปว่า การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดการศึกษาจะยึดหลักการศึกษาดำเนินชีวิตให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและให้จัดการศึกษาในสถานศึกษาทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน

นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย¹²

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย วางนโยบายไว้ว่าพัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0 - 5 ปี ทุกคนอย่างมีคุณภาพ เต็มศักยภาพ มีครอบครัวเป็นแกนหลัก และผู้มีส่วนที่ดูแลเด็ก และทุกภาคส่วนของสังคม โดยมีส่วนร่วมในการจัดบริการและสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น และการพัฒนาเด็กตามวัย ทั้งนี้เนื่องจากว่าการพัฒนาเด็กปฐมวัยในช่วงอายุ 0 - 5 ปี เป็นช่วงเวลาสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพเด็กไทย และคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย เมื่อ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 โดยมอบหมายให้กระทรวง ศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมรับผิดชอบในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระดับปฐมวัยของประเทศไทย โดยมีวิสัยทัศน์ในปี พ.ศ. 2559 เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับและมีการพัฒนาที่ดี และ

¹¹ “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 127, ตอนที่ 45 ก (22 กรกฎาคม 2553): 3.

¹² สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, *นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0 - 5 ปี)* (กรุงเทพฯ: วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น, 2550): 19 - 38

เหมาะสมอย่างรอบด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งเรียนรู้อย่างมีความสุข เติบโตตามวัยอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กในระยะต่อ ๆ ไป และมีวัตถุประสงค์ของนโยบายและยุทธศาสตร์ดังนี้ 1) เพื่อให้มีแนวคิดและแนวทางร่วมกันทั้งระดับชาติ และทุกระดับในการส่งเสริม สนับสนุน เด็กปฐมวัยทุกคนให้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพของตน 2) เพื่อให้กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย ไปดำเนินการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ 3) เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูล ข้อเสนอเทศ การวิจัย การติดตาม และประเมินผล และ 4) เพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นส่วนสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา และได้กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย 0 - 5 ปี มีมาตรการ คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการในสถานพัฒนาเด็กและสถานบริการในรูปแบบที่หลากหลาย อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 2) สนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3) เด็กปฐมวัยต้องได้รับการตรวจร่างกาย และประเมินพัฒนาการเพื่อค้นหาและเฝ้าระวัง 4) รัฐต้องจัดบริการเพื่อการพัฒนา และบริการทางการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นของเด็กทุกคนโดยเฉพาะเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ 5) กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานแห่งชาติ 6) ส่งเสริมให้สถานพัฒนาเด็กมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก 7) พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนผ่าน บริการตามวัย ระหว่างครอบครัวกับสถานรับเลี้ยงเด็ก/สถานพัฒนาเด็ก/อนุบาลศึกษา 8) ส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ธุรกิจเอกชน ผลิตสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ในการพัฒนาทักษะในทุก ๆ ด้าน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมพ่อแม่ และผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย มีมาตรการ คือ 1) จัดบริการเสริมความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนฝึกทักษะพ่อแม่ ครอบครัว ผู้เลี้ยงดูเด็ก ฯลฯ ด้านจิตวิทยาเด็กปฐมวัยและวิธีการเลี้ยงดูเด็ก 2) สร้างแรงจูงใจ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการผลิตสื่อ เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็กแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูเด็ก ฯลฯ 3) จัดให้มีแนวทางในการประเมินพัฒนาการเด็ก และคู่มือในการสังเกตพัฒนาการเด็กแบบง่าย ๆ สำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก 4) ปฏิรูปกระบวนการผลิตผู้เลี้ยงดูเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ครู และบุคลากรอื่น ๆ 5) พัฒนาบุคลากรทุกประเภทในสถานบริการ สถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้เป็นมืออาชีพ 6) ปรับปรุงค่าตอบแทน และสวัสดิการสำหรับบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลและทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย 7) ส่งเสริมสมรรถภาพเด็กและสร้างความเข้มแข็งให้สมาคมวิชาชีพด้านปฐมวัยและชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 8) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย มี มาตรการที่ 1 ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วม คือ 1) สร้างกระแสชุมชนและสังคมให้มีส่วนร่วม 2) ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จัดการศึกษาปฐมวัย 3) รมณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมและการพัฒนาเด็กปฐมวัย 4) สนับสนุนการขยายบทบาทสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นศูนย์วิทยาการชุมชน 5) ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัย 6) รมณรงค์ให้ทุกรัฐบาลมีกลยุทธ์และมาตรการในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง มาตรการที่ 2 ด้านวิจัย พัฒนาและสร้างองค์ความรู้ คือ 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้

เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย 2) สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัย สื่อเพื่อการเรียนรู้ และเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3) ส่งเสริมการวิจัย เพื่อพัฒนาวิชาชีพแก่ผู้ประกอบวิชาชีพพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรการที่ 3 ด้านพัฒนาองค์กร กลไกการบริหารงาน ประสานงานและติดตามประเมินผล คือ 1) ให้มีคณะกรรมการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับชาติ 2) หน่วยงานในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ มาตรการที่ 4 ด้านการระดมทรัพยากร คือ 1) รัฐสนับสนุนส่งเสริมด้านงบประมาณ 2) ปรับมาตรการด้านภาษี 3) ระดมทรัพยากรทุกภาคส่วน มาตรการที่ 5 ด้านการส่งเสริมบทบาทสื่อมวลชนต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย - สื่อมวลชนทุกรูปแบบเผยแพร่ความรู้การพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรการที่ 6 ด้านสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ 1) ส่งเสริม สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาปฐมวัยในท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดบุคลากรรับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามโครงสร้าง 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ ประสานความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่น ให้ตระหนักถึงความเป็นเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็ก/สถานศึกษา มาตรการที่ 7 ด้านกฎหมาย คือ 1) ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ การพัฒนาเด็กปฐมวัย และการปกป้องคุ้มครองเด็กให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสิทธิเด็ก 2) สนับสนุนให้มีการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2550 - 2559 ได้ให้ความสำคัญกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการในการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยคือ 1) การส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย 0 - 5 ปี เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุกด้านตามมาตรฐานชาติ 2) การส่งเสริมพ่อแม่และผู้ทำการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยให้มีความรู้และทักษะด้านเด็กปฐมวัย พัฒนาบุคลากรทุกประเภทในสถานบริการ สถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้เป็นมืออาชีพและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม 3) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561)¹³

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา มีกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและ 4) แหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ และในส่วนของ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ เริ่มตั้งแต่ปฐมวัย สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย ค่านิยมถึงประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้ อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นทรงประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง เป็น

¹³ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552).

กำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีโอกาสเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน เสมอภาค จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูป พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับ/ทุกประเภทการศึกษาให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ และมีมาตรการที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้ 1) พัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองรวมทั้งผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพ และมีความพร้อมในการศึกษาและเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น 2) จัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและประเมินผลทุกระดับและประเภทการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นรวมทั้งจัดบริการการศึกษาและเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีความสามารถและศักยภาพพิเศษด้านต่าง ๆ

สรุปข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 คือ พัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา โดยให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองรวมทั้งผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพ และมีความพร้อมในการศึกษาและเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น อีกทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและประเมินผลทุกระดับและประเภทการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา

หลักการ แนวคิด และทฤษฎี การจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัย ตามแนวคิด หลักการทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และทิศทางการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต มีดังนี้

ความหมาย มีนักการศึกษาและนักวิชาการศึกษา ได้ให้ความหมายและความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

“การจัดการศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education) เป็นการบริการดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กแรกเกิดถึงแปดขวบ โดยจัดเป็นระบบบูรณาการระหว่างการดูแลและการให้การศึกษาแก่เด็กเข้าด้วยกัน เรียกว่า Educare โดยการศึกษาปฐมวัยจะครอบคลุมถึงการดูแลเด็กทารก การดูแลเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล สำหรับประเทศไทย การศึกษาปฐมวัยจัดให้แก่อายุแรกเกิดถึง 6 ขวบ”¹⁴

“การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพัฒนาการในเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 8 ขวบ หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งการจัดแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพราะการเรียนรู้ของเด็ก ในช่วงวัยดังกล่าวเป็นรากฐานของการเรียนรู้ในอนาคต”¹⁵

¹⁴ กุลยา ตันติผลาชีวะ, รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา (กรุงเทพฯ: เบริน-เบส บัค, 2551), 10.

¹⁵ นภเนตร ธรรมบวร, การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 4.

“การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีอายุครอบคลุมตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนกระทั่งถึงอายุ 8 ปี เป็นวัยที่มีความเฉพาะ มีความสำคัญยิ่งยวด และมีความเชื่อว่าควรจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย”¹⁶

“การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากระดับอื่น เพราะเด็กในวัยนี้ เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง จึงมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไปแต่ละโปรแกรมจะมีวิธีการและลักษณะในการจัดกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็กรูปแบบต่าง ๆ กัน”¹⁷

“การจัดการศึกษาปฐมวัยหมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ขวบ ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวันที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาสมอง”¹⁸

สรุปการจัดการศึกษาปฐมวัยคือการจัดการศึกษาโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติ พัฒนาการและความต้องการขั้นพื้นฐานของเด็ก ให้แก่เด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมและพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวัยซึ่งเป็นการปูพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต และพร้อมที่รับการการศึกษาในระดับต่อไป โดยมีการพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย

จุดหมาย ในการกำหนดจุดหมายการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข¹⁹ และ ระบุว่ากระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้รักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง²⁰ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้กำหนดจุดหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

¹⁶ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, การวัดและประเมินผลแนวใหม่: เด็กปฐมวัย (กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2545), 23.

¹⁷ ยาวพา เดชะคุปต์, การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (กรุงเทพฯ: แม็ค, 2542), 14.

¹⁸ E.B. Hymes, *The Psychology and Pedagogy of Reading* (New York: Macmillan, 1965), 65.

¹⁹ “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 116, ครั้งที่ 75 ก (19 สิงหาคม 2542): 1-28.

²⁰ เรื่องเดียวกัน.

“การจัดการศึกษาปฐมวัย มีจุดหมายเพื่อการดูแล (Care) และการศึกษา (Educate) เป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาปฐมวัยเนื่องจากเด็กปฐมวัยยังต้องการความช่วยเหลือ เช่น การดูแลความปลอดภัย โภชนาการและสุขภาพ ควบคู่กับการให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็กในการที่จะให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ”²¹

“เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กแต่ละคนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถ ตามจุดหมาย ดังนี้ 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี 2) กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน 3) มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข 4) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม 5) ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย 6) ช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัย 7) รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย 8) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 9) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย 10) มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย 11) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 12) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้”²²

กล่าวโดยสรุป จุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับสูงต่อไป

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีรากฐานแนวคิดจากนักปรัชญาการศึกษา นักจิตวิทยา พัฒนาการ และนักประสาทวิทยา โดยหลอมรวมแนวคิดต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการจัดการศึกษาในระดับนี้ให้มีความชัดเจน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ²³ ได้ยึดหลักการการศึกษาปฐมวัย คือ 1) การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมการพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็กโดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็กพัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น 2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาดปลอดภัยอากาศสดชื่นผ่อนคลายไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน

²¹ กุลยา ตันติผลาชีวะ, รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา (กรุงเทพฯ: เบริน-เบส บั๊ค, 2551), 14.

²² กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2548), 3.

²³ เรื่องเดียวกัน, 5-6.

มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้น สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษากับเด็กปฐมวัย 3) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้ และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้สอนจะต้องยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อจะได้วางแผน สร้างสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้สอนต้องรู้จักพัฒนาตนเองปรับปรุงใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก 4) การบูรณาการการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ ดังนั้น เป็นหน้าที่ของผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดไว้ 5) การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กระดับปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการ จากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงาน สามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรม ซึ่งให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย 6) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงมีใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก เท่านั้น แต่จะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าให้ พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการ โดยไม่คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสมกับวัยเด็ก

สรุปหลักในการจัดการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษา ให้คำนึงถึงการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

ส่วนในการนำมาตราฐานการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน²⁴ ได้ระบุถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ 5 หลักการด้วยกัน ดังนี้ 1) หลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม โดยเริ่มจากการพัฒนาด้านร่างกายให้แข็งแรงสมบูรณ์ กระตุ้นให้สมองได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ พัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ให้เป็นผู้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เชื่อมมั่นในตนเอง ร่าเริงแจ่มใส สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ พัฒนาด้านสังคมโดยให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งพัฒนาสติปัญญา ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ บันลี้ชีวิตของเด็กตามสภาพครอบครัว บริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย 2) หลักการจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยจัดการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่ และจัดการเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นเรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ และเกิดพัฒนาสมวัย อย่างสมดุล 3) หลักการเสริมสร้างความเป็นไทย โดยการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นคนไทย ความเป็นชาติไทย ที่มีวัฒนธรรมอันดีงาม เคารพนับถือและมีความกตัญญูต่อบิดามารดา มีชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมจิตใจ ทำให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่น และประเทศไทย 4) หลักความร่วมมือ โดยครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา ร่วมมือกันในการอบรมเลี้ยงดูพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ตลอดจนพร้อมที่จะเรียนรู้ในการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป 5) หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัยต้องสอดคล้องกับสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย จะต้องมีการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม จัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ เสริมสร้างความเป็นไทย ร่วมมือกันระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา และสอดคล้องกับสาระในความต้องการของชาติ

ความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย

ในปัจจุบันมีหน่วยงาน นักการศึกษา นักจิตวิทยา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยมากขึ้นทุกขณะ ส่วนในภาครัฐได้กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐให้คุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชนสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษามูลฐาน²⁵ โดยให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางสมองสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขด้วยการกระตุ้นให้ได้คิดและลงมือทำด้วยตนเอง เชื่อมโยงสิ่ง

²⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550), 9 – 10.

²⁵ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2550,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 124, ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550): 23.

ที่ได้เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริงและปฏิบัติตนที่ดีด้านคุณธรรม และจริยธรรม²⁶ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญการพัฒนาเด็กปฐมวัยว่าจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิ และในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งปวง เป็นการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยั่งยืนและป้องกันปัญหาสังคมในระยะยาวโดยเน้นให้ครอบครัวเป็นแกนหลักในการพัฒนาเด็กและให้ชุมชน สังคมเป็นฐานที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการพัฒนาเลี้ยงดูเด็กทุกขั้นตอน ปัจจัยแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่เหมาะสมสามารถปรับเปลี่ยนลักษณะการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมองมนุษย์ได้²⁷ มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เริ่มตั้งแต่ปฐมวัย สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นทรงประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก²⁸ นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษา หลายคนได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยเช่น Sigmund Freud อธิบายว่าวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือ ระยะ 5 ขวบปีแรก ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในช่วงนี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตของบุคคลนั้นตลอดชีวิต และ Erick Ericson มีความคิดเห็นสอดคล้องกับฟรอยด์เช่นกัน และอีริกสัน ได้ชี้ให้เห็นว่าเด็กอายุระหว่าง 3 - 6 ขวบ จะเริ่มพัฒนาความสามารถพร้อม ๆ กับความคิดสร้างสรรค์ และต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ดังนั้นถ้าเด็กในวัยนี้ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องเหมาะสมก็จะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีค่าทางสังคม²⁹ นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของเด็กปฐมวัยว่าพัฒนาการทางสมองของมนุษย์เน้นให้ความสำคัญกับการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะช่วง 5 ปีแรก ของชีวิต ว่าเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุด สำหรับการเรียนรู้และเด็กจำเป็นต้องได้รับการดูแลตั้งแต่แรกเกิดโดยการให้ความรัก การโอบกอด สัมผัส พูดคุยและเล่นกับเด็กเพื่อให้สมองได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพ³⁰ ในช่วง 5 ปีแรก ของชีวิต เป็นช่วงเวลาสำคัญมากในการวางรากฐานบุคลิกภาพของมนุษย์ ซึ่งเป็นช่วงที่สมองของเด็ก

²⁶ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559),” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 128, ตอนพิเศษ 152 ง (14 ธันวาคม 2554): 75.

²⁷ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **ได้กำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 - 2559** (กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550), 7 - 9.

²⁸ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 21 (พ.ศ. 2552 - 2561)** (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552).

²⁹ อรุณี หรดาล และคณะ, **หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2556), 11.

³⁰ นภเนตร ธรรมบวร, **หลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ใน ประมวลสาระชุดวิชา การจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 3** (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2549), 4.

กำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัย จึงควรคำนึงถึงการเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการพัฒนา ด้านกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและถูกสัดส่วน ได้รับการปลูกฝังเสริมสร้างพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มที่ เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีคุณค่าแก่สังคม³¹

กล่าวโดยสรุปความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย จึงเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นที่สุดของชีวิต เนื่องจากสมองของเด็กอยู่ในช่วงของการเจริญเติบโตสูงสุด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติ พัฒนาการและความต้องการขั้นพื้นฐานของเด็ก และการเจริญเติบโตโดยอาศัยหลักการและแนวทางอันดีงามของวัฒนธรรมไทย ในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาจึงจะทำให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นพลังความสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

แนวการจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทยในปัจจุบันแต่ละสถานศึกษาจะกำหนดกฎเกณฑ์และรูปแบบแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละสถานศึกษาจะยึดหลักการ แนวคิด รูปแบบ และหลักสูตรแบบใด อาจมีความหลากหลาย เน้นการเตรียมความพร้อมทางพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน แนวคิดการนำนวัตกรรมการสอนจากตะวันตกมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา เช่น แบบวอลดอร์ฟ แบบมอนเตสซอรี หรือแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาธรรมชาติ เป็นต้น บางแห่งเน้นการจัดโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ทั้งนี้ การจัดต้องมีความเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะเด็กแต่ละคนมีลักษณะพิเศษเฉพาะตน การศึกษาปฐมวัยต้องจัดให้เหมาะสมกับระดับอายุ คือ ตั้งแต่เด็กเล็ก อายุ 3 ถึง 5 ขวบ และเด็กอายุ 6 ถึง 8 ขวบ หลักการดังกล่าวนี้ แต่ละช่วงวัยเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการในทุกด้าน ซึ่งโดยภาพรวมหลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยจะเน้นลักษณะคือ 1) หลักการจัดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) หลักการจัดที่เน้นพัฒนาการและธรรมชาติของเด็กปฐมวัย 3) หลักการจัดที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาที่เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”³² สำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยได้นำแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิด ดังนี้³³ 1) แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาจะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน เด็กแต่ละคน

³¹ เยาวพา เดชะคุปต์, การศึกษาปฐมวัย (กรุงเทพฯ: เอบี กราฟฟิกส์ดีไซน์, 2542), 15.

³² เรื่องเดียวกัน.

³³ กระทรวง ศึกษาธิการ, คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547), 3 - 4.

จะเติบโตและมีลักษณะพัฒนาการที่แตกต่างกันไปตามวัย โดยที่พัฒนาการเด็กปฐมวัยบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัย เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี พัฒนาการของเด็กแต่ละด้านจะมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้ และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก ทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็กว่ามีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน หรือทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ ค่านิยมทางสังคม และสิ่งแวดล้อม หรือทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ที่อธิบายว่าเด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุเด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจ ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจากผู้ใกล้ชิด มีโอกาสช่วยเหลือตนเอง ทำงานที่เหมาะสมกับวัยและมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนอยากทำ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ เรามีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยเด็กจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดด้วยตนเอง และการเรียนรู้จะเป็นไปได้ดี ถ้าเด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว มีโอกาสคิดริเริ่ม ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก รวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระ อบอุ่นและปลอดภัย ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ของเด็ก และเนื่องจากการเรียนรู้นี้เป็นพื้นฐานของพัฒนาการ ในการจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน 3) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคน เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นจะมีอิทธิพลและมีผลต่อการเจริญเติบโต ช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการเล่นเด็กมีโอกาสนเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์ และแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น การเล่นจึงเป็นทางที่เด็กจะสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม เรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่น กับธรรมชาติรอบตัว และ 4) แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็ก ทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันออกไป ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่า วัฒนธรรมและสังคมแวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ผู้สอนควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนา เกิดการเรียนรู้ และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข

สรุป การจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการในทุกด้าน โดยมีหลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นพัฒนาการและธรรมชาติของเด็กปฐมวัย การจัดการที่เน้นการเรียนรู้ปนเล่น และอิทธิพลของวัฒนธรรม สังคมแวดล้อมที่มีต่อการเรียนรู้ของเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน³⁴ ได้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาปฐมวัยให้บรรลุผลตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก หลักสูตรมุ่งพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก หลักสูตรต้องเปิดโอกาสทั้งเด็กปกติและเด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ รวมทั้งเข้าใจในวัฒนธรรม และภาษาของเด็ก คำนึงถึงการพัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น 2) ระบบ กลไก การเสริมสร้างตระหนักรู้ และความเข้าใจการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้นชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย คือ มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมชมรมผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จริง ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนเชิญวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ตลอดถึงการสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น รวมถึงการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ 3) สถานศึกษาต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เช่น จัดให้มีอุปกรณ์ของเล่น ของใช้ เครื่องนอน เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้พอเพียงกับเด็กโดยจัดให้เหมาะสม สะอาดและปลอดภัย จัดให้มีมุมหนังสือที่จำเป็นต่อการพัฒนาการของเด็กให้เพียงพอและเหมาะสมกับวัย จัดให้มีเครื่องเล่นสนาม เครื่องเล่นน้ำ เล่นทรายที่เหมาะสมและปลอดภัย จัดให้มีพื้นที่สำหรับแปร่งฟัน ล้างมือ ทำความสะอาดร่างกาย ห้องน้ำห้องส้วมพร้อมอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเด็ก และจัดให้มีห้องพยาบาลที่เพียงพอสะอาด เหมาะสม เพื่อเป็นการช่วยเหลือเด็กเบื้องต้น

สรุป การจัดการศึกษาปฐมวัยตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับหลักสูตรสถานศึกษาตามวัยและประสบการณ์ของเด็ก มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้านให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาเด็ก

³⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย” (เอกสารเพื่อการประกันคุณภาพในสถานศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2554), 5 – 6.

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางในการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วยงานหลักในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย 6 งานซึ่งแต่ละงานมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน ประกอบด้วย³⁵ 1) งานบริหารด้านวิชาการ เป็นงานสำคัญที่สุด จุดหมายของการบริหารด้านวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย คือ เพื่อวางโครงการในการดำเนินงานจัดชั้นเรียนเด็กเล็กของโรงเรียน เพื่อจัดทำโครงการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรและปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อจัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนิเทศและควบคุมการสอนของครูให้เป็นไปตามโครงการ เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอน เพื่อดำเนินการวัดและประเมินผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัยได้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ เพื่อสนับสนุนให้มีการค้นคว้า ทดลอง ปรับวิธีการสอนให้ดีขึ้น และ เพื่อจัดให้มีการอบรมครูในโรงเรียน 2) งานบริหารด้านบุคลากร เป็นงานที่กำหนดแนวทางเกี่ยวกับบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการประสานสัมพันธ์กับฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนและดำเนินการควบคุมให้บุคลากรปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนและนโยบายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล 3) งานบริหารด้านกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ จัดหาและบริการโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับกฎระเบียบ การเปิด-ปิดของโรงเรียน ตลอดจนการปฐมนิเทศผู้ปกครองและการบริการเรื่องสุขภาพ อาหารกลางวัน กิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม 4) งานบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ งานบริหารโรงเรียน เป็นงานที่ช่วยบริการให้งานต่าง ๆ ในโรงเรียนดำเนินการไปด้วยดี ทั้งในด้านการเงิน งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ ขอบข่ายของงานธุรการในโรงเรียนที่เปิดสอนเด็กปฐมวัยจึงเพิ่มขึ้นจากงานธุรการปกติ 5) งานบริหารด้านสถานที่ การจัดการศึกษาในด้านอาคารสถานที่ เน้นที่การดูแลปรับปรุงอาคารสถานที่ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ตลอดจนการจัดการจัดหาอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย 6) งานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การจัดการศึกษาปฐมวัยในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เน้นที่การให้ชุมชนเกิดความรู้สึกรู้ว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนจะต้องให้ความร่วมมือช่วยเหลือในขณะเดียวกันชุมชนจะได้รับประโยชน์จากโรงเรียนเช่นกัน การสอนระดับปฐมวัยไม่ใช่การเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กอย่างมีเงื่อนไข แต่เป็นการเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการเรียนรู้ โดยการสอนนั้นต้องส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ครอบคลุมทุกด้าน ตรงกับความต้องการของเด็ก มีความสุขกับการเรียน ในขณะเดียวกันการเรียนรู้ก็ต้องเป็นการวางพื้นฐานความรู้ และเตรียมความพร้อมเพื่ออนาคตเด็กอย่างน้อยเด็กจะได้เรียนรู้การมีเพื่อน เรียนรู้การดูแลตนเอง เรียนรู้การเป็นผู้มีอารมณ์ที่ดี ในแง่พุทธิปัญญา (Cognitive Growth) เด็กควรได้รับการกระตุ้นให้รู้จักคิด รู้จักใช้เหตุผลสรุปผลประมวลตามสิ่งที่ต้องการได้ และสิ่งที่เด็กปฐมวัยควรต้องเรียนรู้ คือ เข้าใจโลกรอบตัว เข้าใจคนและสิ่งต่าง ๆ เข้าใจร่างกายตนเองการรับรู้ความรู้สึกและรู้จักวิธีที่จะดูแล รู้จักที่จะใช้ภาษา และรูปแบบของการสื่อสารที่ชัดเจน รู้จักเลือกและตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ รู้จักทำสิ่งที่ถูกต้อง สอดคล้องกับค่านิยมท้องถิ่น ชาติ และชุมชนโลก³⁶

³⁵ ยาวพา เดชะคุปต์, การศึกษาปฐมวัย (กรุงเทพฯ: เอบี กราฟฟิกส์ดีไซน์, 2542), 57 – 58.

³⁶ กุลยา ตันติผลาชีวะ, รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา (กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์ กราฟฟิค, 2551), 35-39.

กล่าวโดยสรุป การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติของเด็กภายใต้บริบททางสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความเป็นไทย ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ ควรกำหนดเนื้อหาสาระให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง บุคคลและชุมชนที่แวดล้อม สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรียนรู้ธรรมชาติรอบตัว พร้อมกับการเรียนรู้ภาษาและการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญเพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคม วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคต โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น มีความสอดคล้องกันทั้งนโยบายและแนวปฏิบัติ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่เหมาะสมทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับสูงต่อไป

ทิศทางการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต

ปัจจุบันความก้าวหน้าด้านงานวิจัยการศึกษาปฐมวัย เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งการเตรียมคุณลักษณะเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 ทำให้การศึกษาปฐมวัยต้องพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคม มีทักษะชีวิตที่ส่งเสริมศักยภาพสูงสุดของเด็ก อันเป็นพลังการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เด็กเป็นคนดี เก่งและมีความสุข ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมไทยที่เด็กอาศัยอยู่ ดังเช่นการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) ที่เน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพท่ามกลางของโลกยุคสังคมใหม่ในคลื่นไร้พรมแดน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคตไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ³⁷ การจัดการศึกษาปฐมวัยมีมาตรการหลักในการส่งเสริมบทบาทของครอบครัวและสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานในทุกระดับประเภทการศึกษา โดยมีมาตรการคือ การพัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพ และมีความพร้อมในการศึกษาและเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น ซึ่งในส่วนนี้กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางที่จะปรับพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อให้ระบบการศึกษาทุกระดับเชื่อมโยงกัน และมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทันกับสังคมโลก โดยมีเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาคนสร้างพลเมืองยุคใหม่ ปลุกฝังให้เป็นพลเมืองดี เคารพกติกา มีวินัยต่อตนเอง เพราะฉะนั้นเมื่อจะสร้างคนตามคุณลักษณะนี้จะต้องเริ่มสร้างแต่ระดับปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยจากหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อหาทิศทางพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ให้สอดคล้องกับภาวะในปัจจุบันและสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่ได้กำหนดไว้ในจุดหมายข้อที่ 4

³⁷ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552).

เพื่อให้นักเรียนมีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้สรุปและกล่าวว่าหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 นี้ค่อนข้างสมบูรณ์ หลักสูตรเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการวางมาตรฐานของเด็กปฐมวัย แต่การที่จะประสบผลสำเร็จยังมีองค์ประกอบอีกหลายอย่าง การปรับคงจะเป็นการเพิ่มเติมและแก้ไขตามการเปลี่ยนแปลง โดยศึกษาเทียบเคียงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของประเทศต่าง ๆ เช่น นิวซีแลนด์ อังกฤษ สิงคโปร์สหรัฐอเมริกา เป็นต้น และนางานวิจัยด้านสมรรถนะเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2546 รวมทั้งนโยบายที่สำคัญๆ มาประกอบการเพิ่มเติมรายละเอียดในเอกสารคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้มีความสมบูรณ์ อ่านแล้วเข้าใจง่าย เพื่อให้ นำสู่การปฏิบัติของครูผู้สอนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ส่วนประเด็นการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กปฐมวัย คงต้องทบทวนเรื่องความพร้อมของบุคลากรที่เป็นต้นแบบการเรียนการสอน เด็กต้องได้เรียนรู้อย่างถูกหลักวิธีการสอนภาษาอังกฤษต้องคำนึงถึงตามความสนใจ ความพร้อมของเด็กโรงเรียน และบริบทว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของเด็ก หรือทฤษฎีการสอนภาษาที่ว่า การสอนภาษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภาษาควรมีความหมายกับเด็ก ถ้าสอนให้เด็กคุ้นเคยกับภาษาอย่างมีความหมายโดยไม่บังคับว่าต้องอ่านให้ออกเขียนให้ได้แต่เป็นการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่มีความหมาย เช่น เล่นนิทานให้ฟังทุกวัน จะทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยความสุข และการใช้ภาษาอังกฤษ จีน และภาษาต่างๆ ต้องมาจากการวางพื้นฐานที่ถูกต้อง เค่าโครงการออกเสียงเป็นกุญแจสำคัญในการใช้ภาษา เพราะฉะนั้นถ้าต้นฉบับการสอนภาษาผิดและปล่อยปละ เด็กปฐมวัยจะไม่มีต้นแบบหรือแบบอย่างที่ต้องการ เนื่องจากมีผลต่อการประสิทธิภาพของการสื่อสารของเด็กปฐมวัยในอนาคต เพื่อให้เข้าใจได้ตรงกัน พ่อแม่ ผู้ปกครองและครูผู้สอนมีหน้าที่ทำให้เด็กไทยพูดภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติให้สามารถสื่อสาร สื่อความหมาย เข้าใจภาษาและออกเสียงได้ถูกต้องตามวัยเสียก่อน และประเด็นการใช้สื่อ ICT สำหรับเด็กปฐมวัย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละช่วงวัย ดูแล้วเด็กปฐมวัยมีวุฒิภาวะที่ไม่เหมาะกับการใช้โดยลำพังแต่อาจใช้ในการเข้ามาเติมเต็มบางส่วน อย่างไรก็ตามเด็กปฐมวัยต้องการการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยการลงมือกระทำผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 มากที่สุด

สรุป ในการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ 2 ต้องการให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพ และมีความพร้อมในการศึกษาและเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพท่ามกลางของโลกยุคสังคมใหม่ในคลื่นไร้พรมแดน มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยต้องมีความพร้อมของบุคลากรที่เป็นต้นแบบการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ยังมีนักการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย ปี 2560³⁸ ด้านการศึกษาไทยที่พึงปรารถนา ที่จะนำพาให้ประเทศก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ควรมีหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยต้องติดต่อกับปฏิสัมพันธ์และแข่งขันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จำเป็นต้องเข้าใจถึงความเป็นสากล เพราะทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องแนวคิด วัฒนธรรม ประเพณีและอื่น ๆ ของประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เข้าใจและสามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่ต้องเรียนรู้เช่น

³⁸ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, มองฝันวันข้างหน้า: วิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2560 (กรุงเทพฯ: ซีเอสเอ็มเดีย, 2541), 174-186.

หลักสูตรที่มีเรื่องวัฒนธรรมประเพณีและความคิดคนต่างชาติ และต้องเร่งปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจนสามารถที่จะใช้การได้และเป็นการฝึกการใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นธรรมชาติ หลักสูตรต้องมีการสอนเกี่ยวกับพัฒนาร่างกาย จิตใจและสติปัญญาควบคู่กันไปอย่างเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนในอนาคตจะเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี บุคลิกดีเหมาะสมกับยุคที่มีการแข่งขันสูงในอนาคต นอกจากนี้ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็กตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งตลอดชีวิตของเขา ครอบครัวที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นในครอบครัวนั้นก็ทำให้เด็กเป็นคนที่เอาใจใส่ในการเรียนรู้และได้รับการศึกษาอย่างดีซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตของเด็กและประเทศชาติต่อไป แนวโน้มทิศทางการศึกษาสำหรับเด็กในสังคมใหม่³⁹ จะสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยมีความสำคัญต่อการสร้างรากฐานชีวิตที่สมบูรณ์ในช่วงต่อ ๆ ไป การศึกษาปฐมวัยมีสาระครอบคลุมทั้งด้านจิตวิทยาพัฒนาการ สังคมวิทยา วัฒนธรรม วิถีชีวิต และวิถีการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สุขภาพอนามัย สุนทรียศาสตร์ ปรัชญา และจริยธรรม การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการพัฒนาธรรมชาติของเด็กให้สัมพันธ์กับธรรมชาติ ด้วยวิธีการธรรมชาติ เพื่อให้เด็กเติบโตตามธรรมชาติของมนุษย์ การพัฒนาเด็กตามแนวทางโลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก มีคุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้ 1) มีความรักและความผูกพันกับครอบครัว 2) ชีวิตที่มีคุณภาพและได้รับการพัฒนารอบด้านเหมาะสมกับวัย 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ 4) พัฒนาสติปัญญา และการคิดที่รู้จักเหตุผล การคิดแก้ปัญหาและการคิดสร้างสรรค์ 5) ใฝ่รู้ตลอดชีวิตและสามารถพัฒนาตนเองต่อเนื่องเต็มศักยภาพ 6) ช่างซึ่งด้านสุนทรียภาพของธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม 7) มีจริยธรรมและคุณธรรม 8) มีค่านิยมและเจตคติที่ถูกต้องในการเตรียมตนหรือเตรียมประกอบอาชีพ 9) รู้จักป้องกันตนเองจากโรคร้ายอันตราย ภัยธรรมชาติและสารเสพติด 10) รู้จักปกป้องสิทธิตนและเคารพสิทธิของผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมในวัฒนธรรมที่หลากหลายและไม่สันต 11) รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ 12) รู้เท่าทันเหตุการณ์รอบ ๆ ตัวในส่วนที่เป็นสากล สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย 13) บำเพ็ญประโยชน์เป็นพลังสังคม ช่วยเหลือผู้อื่น และผู้ด้อยโอกาส ช่วยเหลือสังคมไทยโดยรวมและสังคมโลก รู้จักปรับเปลี่ยนชีวิตตามความเหมาะสมสำหรับอนาคต 14) ภูมิใจในความเป็นไทย มีส่วนร่วมด้วยช่วยกันในทุกด้านมีผลกระทบถึงตนเอง 15) ช่างซึ่งในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ บนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยอย่างมีความรับผิดชอบ ตามคุณสมบัติดังกล่าว วางแผนไว้สำหรับเด็กและเยาวชนตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 25 ปี คำนึงถึงสิทธิและชีวิตของเด็กอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งต้องพัฒนารากฐานของชีวิตตั้งแต่ปฐมวัยโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องวางแผนปฏิบัติการเฝ้าระวังดูแลปกป้องคุ้มครองและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กพัฒนาเต็มศักยภาพ การปลูกฝังรากแก้วของชีวิตตั้งแต่ปฐมวัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การพัฒนาเด็กจึงเป็นปฐมบทของการพัฒนามนุษย์ สำคัญและสัมพันธ์กับทุกอย่างก้าวของชีวิต มีผลต่อความเจริญมั่นคงของสังคมและประเทศชาติอย่างแท้จริง ในวิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21⁴⁰ มีคุณลักษณะ 8 ประการ

³⁹ สุมณ อมรวินวัฒน์, รวมนวัตกรรมทฤษฎีการศึกษาปฐมวัยสู่การประยุกต์ใช้ในห้องเรียน (กรุงเทพฯ: สาราเด็ก, 2551), 148-149.

⁴⁰ วิจารย์พานิช, วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธาดาพับลิเคชั่นจำกัด, 2554), 4 - 5, 10 - 20.

ของเด็กสมัยใหม่ คือ 1) มีอิสระที่จะเลือกสิ่งที่ตนพอใจ แสดงความเห็น และลักษณะเฉพาะของตน 2) ต้องการดัดแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้ตรงความพอใจและความต้องการของตน (Customization and Personalization) 3) ตรวจสอบหาความจริงเบื้องหลัง (Scrutiny) 4) เป็นตัวของตัวเองและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 5) ความสนุกสนานและการเล่นเป็นส่วนหนึ่งของงาน การเรียนรู้และชีวิตทางสังคม 6) การร่วมมือ และความสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของทุกกิจกรรม 7) การร่วมมือ และความสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของทุกกิจกรรม 8) ต้องการความเร็วในการสื่อสาร การหาข้อมูล และตอบคำถามและ 9) สร้างนวัตกรรมทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต และกล่าวถึงความเข้าใจบทบาททางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของครูเพื่อศิษย์ ครูไม่ต้องสอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (Facilitate) การเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ หรือปฏิบัติแล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดภายในใจและสมองของตน การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า PBL (Project-Based Learning) ครูเพื่อศิษย์จึงต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วยและขณะเดียวกันก็ต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา ทักษะในด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

สรุปการศึกษาปฐมวัยต้องมีหลักสูตรที่มีความเป็นสากล เพราะทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องแนวคิด วัฒนธรรม ประเพณีและอื่น ๆ ของประเทศต่าง ๆ การศึกษาปฐมวัยต้องมีสาระครอบคลุมทั้งด้านจิตวิทยาพัฒนาการ สังคมวิทยา วัฒนธรรม วิถีชีวิต และวิธีการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สุขภาพอนามัยสุนทรียศาสตร์ ปรัชญา และจริยธรรม การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาธรรมชาติของเด็กให้สัมพันธ์กับธรรมชาติ คำนึงถึงสิทธิและชีวิตของเด็กอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งต้องพัฒนารากฐานของชีวิตตั้งแต่ปฐมวัยโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องวางแผนปฏิบัติการเฝ้าระวังดูแลปกป้องคุ้มครองและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กพัฒนาเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังต้องการครู บุคลากรที่มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะในด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ และมีภาวะผู้นำ

การจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต⁴¹ มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนามาจากทฤษฎีและแนวคิดของนักทฤษฎีผู้ศึกษาและเข้าใจในธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กวัยแรกเกิดถึง 8 ปี มานานนับศตวรรษ ต่อมาได้มีความคิดใหม่เกิดขึ้น และมีหลายแนวคิดที่สอดคล้องและมีความเห็นในหลักการพัฒนาเด็กตามที่เคยเชื่อถือและเคยปฏิบัติมาแต่เดิม จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลทางสังคม ความคาดหวังต่างๆ ที่ทำให้นักการศึกษาหลายกลุ่มได้พยายามแสวงหาแนวคิดและสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยอาศัยหลักความเชื่อ หลักทฤษฎีที่ว่าด้วยพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้เป็นฐาน นักการศึกษาหลายกลุ่มได้นำรูปแบบการสอนตามความเชื่อและเหตุผลเชิงทฤษฎีไปปฏิบัติติดตามผล มีรายงานการวิจัยเผยแพร่ในวงการศึกษาปฐมวัยซึ่งกระตุ้นให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ

⁴¹ อัญชลี ไสยวรรณ, “การศึกษาปฐมวัยในอนาคต” (เอกสารประกอบการบรรยาย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 4 กุมภาพันธ์ 2552).

และเอกชนตื่นตัวในการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ มากขึ้น การจัดการศึกษาปฐมวัยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เด็กปฐมวัย ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ครูปฐมวัย การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในอนาคตเกี่ยวข้องกับศึกษาอดีต ปัจจุบัน และมองภาพข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไรมากกว่าที่จะทำให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุกด้าน การเรียนรู้ในแนวใหม่ต่างจากการสอนแบบเดิมที่เน้นการเรียนเนื้อหาวิชาที่ครูสอนหรือถ่ายทอดให้เด็กปฐมวัยโดยตรง แนวทางใหม่เน้นให้เด็กที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเป็นกระบวนการ พัฒนาการกระบวนการคิดและทักษะการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองสูง พัฒนาทักษะทางสังคมและเด็กอายุ 4 ปีขึ้นไปได้รับการส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือ แนวคิดใหม่ปรับเปลี่ยนมโนคติ ทศนคติ และแนวปฏิบัติในเรื่องการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ มาสนับสนุน และชี้แนะแนวการสอนที่จะส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็กตามที่เรากำลังต้องการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีลักษณะเฉพาะตัวและจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย การส่งเสริมศักยภาพของเด็กโดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ และการรับความรู้ให้ผลต่างกัน ผลจากการให้เด็กเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้เป็นการสร้างพลังการเรียนรู้ที่แท้จริงอันจะนำไปสู่การศึกษาที่ช่วยให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย จัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนการนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริงที่เราพูดกันเสมอมาว่า ครูควรใช้แนวคิดในการจัดการ เรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางจัดการเรียนรู้โดยการ บูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เช่น ทฤษฎีการพัฒนาทางจิตและสังคม (Psychosocial Stages) ของ Erikson ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) ของ Piaget ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคม (Social Cognitive Theory) ของ Bandura ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanistic Theories) ที่ว่าด้วยความต้องการจำเป็นของมนุษย์ (Theory of Human Motivation) ของ Maslow และการพัฒนาเหตุผลเชิงคุณธรรม (Stages of Moral Reasoning) ของ Kohlberg เป็นต้น กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงความสนใจของเด็กและตอบสนองความต้องการของเด็ก ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคล และรายกลุ่ม (Developmentally Appropriate Curriculum) ใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และใช้ระบบสะท้อนข้อมูลการสอนจากการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการวางแผนการสอน ในแต่ละครั้ง นำนวัตกรรมใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม การศึกษาปฐมวัยในอนาคตให้ความสำคัญในการพัฒนาสมองเพราะวัยนี้สมองมนุษย์ จะพัฒนาไปถึงร้อยละ 70 ต้องจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เด็กได้ลงมือกระทำและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ดูแลด้านสุขนิสัยและโภชนาการเหมาะสม เด็กจึงจะพัฒนาเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาปฐมวัยแสดงประสิทธิผลและประสิทธิภาพอย่างชัดเจนในด้าน การพัฒนาเด็ก การมีส่วนร่วมและการสร้างความรู้เข้าใจทางการศึกษาปฐมวัย แก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม การปรับเปลี่ยนบทบาทครูปฐมวัยและการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

และมีคุณสมบัติความเป็นครูนักวิจัย การจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ การจัดการเรียนรู้แนวทางใหม่อยู่บนฐานแนวคิดและทฤษฎีเน้นให้เด็กที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ พัฒนาระบวนการคิด และทักษะการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองสูง พัฒนาทักษะทางสังคม ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีปัญหา พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา หรือเป็นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศด้วยวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียงสมรรถนะ เป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

สรุปการจัดการศึกษาปฐมวัยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เด็กปฐมวัย ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ครูปฐมวัย การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในอนาคตเกี่ยวข้องกับศึกษาอดีต ปัจจุบันและมองภาพข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไรมากกว่าจะทำให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุกด้าน

กล่าวโดยสรุปทิศทางการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคตตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษา ต้องส่งเสริมบทบาทของครอบครัวและสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในการพัฒนาการเรียนรู้รวมทั้งผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ในการอบรมเลี้ยงดู ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต ให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แม่ ผู้ปกครองและครูผู้สอนมีหน้าที่ทำให้เด็กไทยพูดภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติให้สามารถสื่อสาร สื่อความหมาย เข้าใจภาษาและออกเสียงได้ถูกต้องตามวัยก่อนแล้วจึงสอนภาษาอังกฤษจนสามารถใช้การได้และเป็นการฝึกการใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นธรรมชาติให้ความสำคัญในการพัฒนาสมองของเด็กปฐมวัย การศึกษาปฐมวัยมีสาระครอบคลุมทั้งด้านจิตวิทยาพัฒนาการ สังคมวิทยา วัฒนธรรมวิถีชีวิต และวิถีการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สุขภาพอนามัย สุนทรียศาสตร์ ปรัชญา และจริยธรรม ให้สัมพันธ์กับธรรมชาติด้วยวิธีการธรรมชาติ เพื่อให้เด็กเติบโตตามธรรมชาติของมนุษย์

การจัดการศึกษาเอกชน

ประวัติความเป็นมาในการจัดตั้งโรงเรียนเอกชน

การศึกษาเอกชนมีการพัฒนาการมายาวนานตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยบาทหลวงฝรั่งเศสในสมัยนั้นได้เข้ามาขอจัดตั้งโรงเรียนขึ้นหลายแห่งและบางแห่งได้ทรงจัดสรรงบประมาณช่วยสร้างโบสถ์และที่พักด้วยในเวลาเดียวกันนอกจากนั้นทรงให้พระโหราธิบดีแต่งตำราภาษาไทยเล่มแรกขึ้นชื่อหนังสือจินตตามณี ในสมัยนี้ยังมีการจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาจีนขึ้น โดยเรียนที่ศาลเจ้า สอนโดยผู้ดูแลศาลเจ้า⁴² การจัดการเรียนการสอนโดยเอกชนดำเนินการเรื่อยมาจนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ที่มีการตั้งโรงเรียนราษฎร์ แห่งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2395 ซึ่งเป็นโรงเรียนของนางมัททูน (Mrs. Mattoon) มิชชันนารีชาวอเมริกัน การศึกษาเอกชนก็ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและปัจจุบันโรงเรียนเอกชนมีบทบาทสำคัญในการช่วยลดภาระของรัฐ ในการ

⁴² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, วันการศึกษาเอกชน, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: ที.พี.พริน, 2537), 33.

จัดการศึกษาให้กับประชาชนปัจจุบันโรงเรียนเอกชนบางแห่งเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณภาพสูงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ขณะเดียวกันบางแห่งการจัดการเรียนการสอนยังอยู่ในระดับที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพในสภาวะปัจจุบันโรงเรียนเอกชนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาภายใต้การกำกับของรัฐ ตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของเอกชนอย่างมาก เห็นได้จากบัญญัติในมาตรา 81 ที่กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และรัฐบาลยังได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาสนับสนุนให้เอกชน องค์กรวิชาชีพและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยเน้นบทบาทของรัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนและจะนำระบบคุ้มครองการศึกษามาใช้เพื่ออุดหนุนการศึกษาเอกชน การดำเนินกิจการของโรงเรียนเอกชนจะต้องมุ่งเน้นคุณภาพเป็นหลัก คือจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการคือผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ผู้รับบริการ มีความพึงพอใจสอดคล้องกับแนวนโยบายและแผน รวมทั้งหลักสูตรที่กำหนดในเรื่องดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญ และออกระเบียบว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษาเอกชนที่เน้นคุณภาพเป็นหลักแม้ว่าภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปัจจุบันจะมีผลกระทบให้นักเรียนมีอัตราการลาออกกลางคันของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น สถานศึกษาเอกชนขาดสภาพคล่องทางการเงินและรัฐต้องกำหนดมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อความอยู่รอดของโรงเรียนเอกชนแต่แรงผลักดันอื่น ๆ จะเป็นพลังเสริมและเปิดโอกาสให้เอกชนมีเส้นทางของการจัดการศึกษาที่สดใสขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และเงื่อนไขของธนาคารพัฒนาเอเชีย กระทรวงศึกษาธิการต้องมีหลักประกันการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของรัฐ ที่จะไม่ทำให้การศึกษาภาคเอกชนต้องล้มเลิกกิจการ เป็นการเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง แต่สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงและเป็นเงื่อนไขตรงกันของกระแสผลักดันคือ "คุณภาพการศึกษา" โดยเน้นให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันว่าประชาชนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทัดเทียมและเสมอภาค ไม่ว่าจะเป็นรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชนจัดการศึกษา และสามารถจัดการเรียนการสอนตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย(Stakeholders) ซึ่งได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวมีความพึงพอใจ ถ้าโรงเรียนเอกชนตระหนักและพัฒนาสู่แนวทางดังกล่าวก็เชื่อมั่นได้ว่าการศึกษาเอกชนจะก้าวอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป⁴³

สรุป การจัดการศึกษาเอกชนเริ่มมีในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ.2395 เป็นการเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยต้องคำนึงถึงเงื่อนไขของภาครัฐและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

⁴³ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, สภาวะการศึกษาเอกชน: วิกฤตและโอกาส, เข้าถึงเมื่อ 7 มกราคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/main2/article/advice.html>

การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน

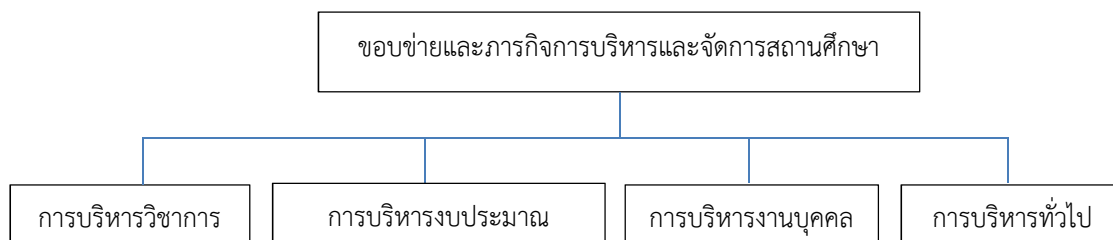
การบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพดีนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพคือ โรงเรียนที่มีการบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์ควรเน้นในเรื่อง ดังนี้⁴⁴ 1) เรื่องการจัดลำดับความสำคัญของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดงานให้ชัดเจน และกำหนดลำดับความสำคัญของงาน เช่น กำหนดงานโรงเรียน 6 งาน คือ งานวิชาการงานกิจกรรมนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ชุมชน เมื่อกำหนดงานแล้วจะต้องกำหนดลำดับความสำคัญของงานว่า จะทำอะไรเป็นสิ่งแรก และทำโดยสม่ำเสมอ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเน้นของโรงเรียน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จจะให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ กิจกรรมนักเรียนหรือจะเรียกว่าเป็นงานส่งเสริมการเรียนการสอน 2) เรื่องกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดหน้าที่ของบุคคลแต่ละด้านให้ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายการดำเนินงานมีประสิทธิภาพไม่ซ้ำซ้อน ก้าวถ่วงกันการบริหารงานโรงเรียน จึงหมายถึง การสั่งการ ควบคุม ดูแล กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บริหารทางการศึกษาแก่เยาวชน โรงเรียนควรเน้นการบริหารงานวิชาการ กิจกรรมนักเรียน งานบุคคล ธุรการการเงิน อาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์กับชุมชน งานที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน คือ งานวิชาการ อันดับรองลงมาคือ งานกิจกรรมนักเรียน และเมื่อได้กำหนดงานเรียบร้อยแล้ว สิ่งที่จะทำให้งานบรรลุเป้าประสงค์ได้นั้นก็คือ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลแต่ละด้านให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน ทั้งนี้เมื่อผนวกทั้ง 2 ประการเข้าด้วยกันแล้ว ย่อมจะทำให้การดำเนินงานไปอย่างมีเป้าหมายและมีประสิทธิภาพยิ่ง

หน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีดังนี้⁴⁵ 1) งานวิชาการ ประกอบด้วย งานเกี่ยวกับตัวครู งานเกี่ยวกับตัวนักเรียน งานด้านการจัดการเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา และงานด้านเกี่ยวกับบุคลากรการสอน 2) งานด้านธุรการ ประกอบด้วย งานด้านการเงิน งบประมาณ ค่าธรรมเนียมการเรียนงานด้านการติดต่อกับองค์กรภายนอก งานด้านอาคารสถานที่ งานด้านการบริการต่าง ๆ และงานด้านการปกครอง ควบคุมบุคลากรที่เกี่ยวกับการสอน 3) งานด้านกิจการนักเรียน ประกอบด้วย งานด้านการควบคุมดูแลและประพฤติระเบียบวินัยของนักเรียน งานด้านแนะแนว งานด้านบริการอาหารกลางวัน งานบริการด้านสุขภาพและงานด้านบริการรักษาความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักการเพื่อเป็นคู่มือบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งจะต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วยหลักการ 6 ประการดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และ 6) หลักความคุ้มค่า โดยหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวได้ถูกนำมาบูรณาการเข้ากับการดำเนินการด้านต่างๆ ของสถานศึกษาได้แก่งานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป โดยมีเป้าหมายใน

⁴⁴ รุ่ง แก้วแดง, *การบริหารโรงเรียนเอกชน* (กรุงเทพฯ: วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษา เอกชน, 2537), 3.

⁴⁵ พันัส หันนาคินท์, *หลักการบริหารโรงเรียน* (กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2529), 68 - 69.

การจัดการศึกษา คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่งและมีความสุข โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา ไว้ 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป⁴⁶

ภาพที่ 4 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน
ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546), 31.

ขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านการบริหารวิชาการมีองค์ประกอบหลักของงานประกอบด้วย งานด้านหลักสูตร ซึ่งเป็นตัวกำหนดกิจกรรมในห้องเรียนและเป็นแนวทางให้ครูทำกิจกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของเด็กและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การจัดการหลักสูตรสำหรับเด็กอนุบาลควรจัดให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยคำนึงถึงวัยและความสามารถของบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ด้านการบริหารงบประมาณมุ่งเน้นความเป็นอิสระความคล่องตัว ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดการผลประโยชน์ทางการศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน ด้านการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา บริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมายระเบียบ ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการบริหารทั่วไปเกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กร ให้งานบริหารด้านอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐาน เกิดคุณภาพ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวก ในการให้บริการทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน

⁴⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ร.ส.พ., 2546), 31.

และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล⁴⁷ การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลมีภารกิจหลัก 3 ด้าน คือ งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน งานบริการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ดังนี้

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพดีนั้น ต้องคำนึงถึงความเข้มแข็งของงานวิชาการ งานด้านงบประมาณ งานด้านผู้บริหาร ครู บุคลากร และการบริหารด้านอื่นๆ เช่นการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนให้กับเด็กทุกคน มีบ้านหรือครอบครัวเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดู ผู้ปกครองและครูจะต้องประสานงานกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ต้องทราบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับเด็กร่วมกัน จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยโรงเรียนจะต้องมีการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เหมาะกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ระดับการศึกษา และชุมชน โดยมีกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย เป็นประโยชน์ต่อเด็กด้านการพัฒนาและการจัดการศึกษา

เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)⁴⁸⁻⁴⁹

EDFR เป็นคำย่อจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า Ethnographic Delphi Futures Research เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR นี้ จุมพล พูลภัทรชีวิน เริ่มพัฒนาขึ้นในฤดูใบไม้ร่วงปี พ.ศ.2522 ในขณะที่กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มหาวิทยาลัยมินนิโซต้า (University of Minnesota) จุดเริ่มต้นของการพัฒนาเทคนิคการวิจัยนี้ขึ้นมา มีเหตุจูงใจอยู่สองประการใหญ่ๆ คือ 1) การมีโอกาสได้ศึกษาวิชาเกี่ยวกับอนาคตศึกษา (Futures Studies) และการวิจัยอนาคต (Futures Research) ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยมินนิโซต้า ทำให้จุมพล พูลภัทรชีวิน มีความสนใจในแนวคิดและระเบียบวิธีวิจัยของศาสตร์สาขานี้มาก โดยเฉพาะเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi) และเทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าเทคนิคการวิจัยรูปแบบเดิมของเดลฟาย และ EFR ยังไม่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายและความเชื่อเบื้องต้นบางประการของการวิจัยอนาคต น่าจะได้มีการคิดหาวิธีปรับปรุงหรือแก้ไข 2) จุมพล พูลภัทรชีวิน มีโอกาสได้พบและรู้จักกับศาสตราจารย์ ดร. โรเบิร์ต บี เท็กซ์เตอร์ (Robert B. Textor) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) ซึ่งเป็นผู้พัฒนาเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR ทำให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบต่างๆ โดยเฉพาะเทคนิคการวิจัยแบบ EFR ซึ่งเป็นระเบียบวิธีที่น่าสนใจมาก แต่ยังมีบางจุดในระเบียบวิธีที่น่าจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข ถ้าหากผู้วิจัยต้องการที่จะเพิ่มความเป็นระบบและความน่าเชื่อถือของข้อมูล จุมพล พูลภัทรชีวิน ได้เสนอว่า หากมี

⁴⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2546), 31.

⁴⁸ จุมพล พูลภัทรชีวิน, “เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR,” *วิจัยการศึกษา* 10, 5 (มิถุนายน – กรกฎาคม 2530): 16-23.

⁴⁹ จุมพล พูลภัทรชีวิน, “ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR.” *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น* 1, 2 (2548): 19 - 31.

การผสมผสานระเบียบวิธีระหว่างเทคนิคการวิจัยแบบ EFR และเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายเข้าด้วยกัน โดยปรับให้มีความเหมาะสมมากขึ้นแล้ว น่าจะได้วิธีการวิจัยอนาคตใหม่อีกวิธีการหนึ่ง ที่นอกจากจะตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายและความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยอนาคตได้ดีแล้ว ยังเป็นระเบียบวิธีที่ช่วยให้นักวิจัยได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นระบบและน่าเชื่อถือมากขึ้น เพราะเทคนิคใหม่ (EDFR) นี้ นำจุดเด่นหรือข้อดีของทั้งเทคนิคการวิจัยแบบ EFR และเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายมารวมกัน ซึ่งจุดเด่นของทั้งสองวิธีช่วยลบหรือแก้จุดอ่อนของกันและกันได้เป็นอย่างดี ดร. เท็กซเตอร์ ก็สนใจและสนับสนุนให้ จุมพล พูลภัทรชีวิน พัฒนาวิธีการวิจัยใหม่นี้ขึ้นมา นอกจากนี้ยังได้เชิญให้ จุมพล พูลภัทรชีวิน เป็นผู้วิจารณ์ (Commentator) เทคนิคการวิจัยแบบ EFR ที่นำเสนอในการประชุมประจำปี ครั้งที่สองของสมาคมอนาคตโลก (The Second Annual Conference of the World Future Society's Education Section) ที่จัดขึ้นในเมืองมินนิอาโพลิส รัฐมินนิโซต้า (Minneapolis, Minnesota) ในวันที่ 18 - 21 ตุลาคม พ.ศ. 2522

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้ จุมพล พูลภัทรชีวิน พัฒนาเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ขึ้นและได้ทดลองใช้ครั้งแรกกับงานวิจัยเรื่อง "Alternative Futures of Thai University : An EDFR Study" ในปีถัดมา และต่อมาได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร "Cultural and Educational Futures" ขั้นตอนของการวิจัยแบบ EDFR คล้ายคลึงกับเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย โดยในรอบแรกของการวิจัย ใช้การสัมภาษณ์ตามแบบของเทคนิคการวิจัยแบบ EFR หลังจากการสัมภาษณ์รอบแรก นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์สร้างเป็นแบบสอบถาม ส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบตามลักษณะการวิจัยแบบเดลฟาย เพื่อกรองความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและหาฉันทามติ (Consensus) ซึ่งมักจะทำ 2 - 3 รอบ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้และความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเขียนสรุปเป็นภาพอนาคต มีขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้ 1) กำหนดและเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและจำเป็นมาก หากได้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เชี่ยวชาญจริงๆ จะทำให้ผลการวิจัยน่าเชื่อถือมากขึ้น การเลือกผู้เชี่ยวชาญอาจใช้วิธีการเลือกโดยเจาะจงว่าจะเลือกใครเป็นผู้เชี่ยวชาญ ถ้าผู้วิจัยรู้ว่าใครเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษา แต่หากไม่รู้ว่าใครเป็นผู้เชี่ยวชาญบ้าง อาจใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอล (Snowball) โดยอาจเริ่มจากคนในหน่วยงานนั้น แล้วขอให้ระบุชื่อบุคคลที่คิดว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษามา 3 - 5 คน แล้วผู้วิจัยก็ไปขอให้คนเหล่านั้นบอกชื่อผู้เชี่ยวชาญอีก 3 - 5 คน แล้วตามไปเรื่อยๆ จนได้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มหนึ่ง ผู้วิจัยอาจเลือกผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้ในการวิจัยโดยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีผู้เชี่ยวชาญคนอื่นๆ เสนอชื่อบ่อยมากที่สุด และเรียงลำดับลงไปจนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ การเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นเรื่องที่สำคัญมากประการหนึ่งในการวิจัยแบบ EDFR เนื่องจากการวิจัยแบบ EDFR ใช้เวลามาก จึงต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลทุกรอบ ผู้วิจัยต้องติดต่อผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัวล่วงหน้า อธิบายจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัย เวลาที่จะใช้โดยประมาณ อธิบายให้เห็นความสำคัญของการวิจัยว่ามีจุดมุ่งหมายและประโยชน์อย่างไร ชี้ให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนรู้ว่าสามารถให้ความร่วมมือได้มากน้อยเพียงใด การให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการวิจัยแก่ผู้เชี่ยวชาญยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญมีเวลาเตรียมตัว เตรียมข้อมูลจัดระบบความคิดล่วงหน้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่จะให้ 2) สัมภาษณ์ (EDFR รอบที่หนึ่ง) การสัมภาษณ์ในการวิจัยแบบ EDFR มีลักษณะและขั้นตอนคล้ายการสัมภาษณ์ของเทคนิคการวิจัยแบบ EFR แต่

EDFR มีความยืดหยุ่นกว่า ผู้วิจัยอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบของการวิจัยแบบ EFR โดยเริ่มสัมภาษณ์จากภาพอนาคตทางบวก (Optimistic-Realistic Scenario) ตามด้วยภาพอนาคตทางลบ (Pessimistic-Realistic Scenario) และภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most Probable Scenario) ตามลำดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญคิดในหลายแง่หลายมุม หรืออาจเลือกสัมภาษณ์เฉพาะแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเป็นไปได้โดยไม่คำนึงถึงว่าแนวโน้มเหล่านั้นจะเป็นแนวโน้มทางบวกหรือทางลบ การใช้การสัมภาษณ์ในรอบที่หนึ่งนี้เป็นการลดข้อจำกัดของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ที่การเก็บข้อมูลรอบแรกเริ่มด้วยแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้อาจมีการละเลยแนวโน้มหรือประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยคาดไม่ถึงไป นอกจากนั้น การสัมภาษณ์ในการวิจัยแบบ EDFR ยังมีความยืดหยุ่นที่ผู้วิจัยสามารถสัมภาษณ์ประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการเพิ่มเติมได้ โดยผนวกเข้ากับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญลำดับต่อไป 3) วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเขียนเป็นแนวโน้มในแบบสอบถามสำหรับรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายต่อไป 4) สร้างเครื่องมือ นำประเด็นแนวโน้มที่สังเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์สร้างเป็นแบบสอบถาม การเขียนแนวโน้มในแบบสอบถามควรมีลักษณะดังนี้ - ใช้ภาษาที่สั้น กระชับรัดชัดเจน พยายามคงความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ - ใช้ภาษาที่แสดงความเป็นกลางมากที่สุด หลีกเลี่ยงภาษาที่แสดงถึงทัศนคติ หรือความลำเอียงของผู้วิจัย - เขียนแนวโน้มที่มีประเด็นแนวโน้มเดียวต่อ 1 ข้อ อย่าให้มีแนวโน้มย่อยๆ เพราะเราไม่รู้ว่าผู้เชี่ยวชาญตอบเพราะแนวโน้มย่อยแนวโน้มใด หรือเพราะหลายๆ แนวโน้มร่วมกัน ทำให้ตีค่าคะแนนที่แท้จริงลำบาก และ- หลีกเลี่ยงถ้อยคำที่คลุมเครือ เช่น ดีขึ้น เลวลง เพิ่มขึ้น ลดลง 5. ใช้วิธีการของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย(EDFR รอบที่สอง และรอบที่สาม) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาแนวโน้มต่างๆ ว่าถ้าเกิดขึ้นจริงจะเป็นอนาคตที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ และโอกาสที่แนวโน้มเหล่านั้นจะเป็นไปได้ในช่วงเวลาที่กำหนดมีมากน้อยเพียงใด ในการทำ EDFR รอบที่สาม (แบบสอบถามรอบที่สอง) จะให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนเป็นข้อมูลเชิงสถิติโดยส่วนรวมของกลุ่ม ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter-Quartile Range) พร้อมทั้งให้คำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาทบทวนคำตอบใหม่จำนวนรอบในการทำ EDFR ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย งบประมาณ เวลาของการวิจัย การที่จะหยุดที่รอบใดรอบหนึ่งนั้นควรดูว่าคำตอบที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องเป็นเอกพันธ์ (Homogeneity) หรือมีฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษามากพอหรือยัง ถ้ามีมากพอก็อาจหยุดในรอบที่สองเลยก็ได้ ในเรื่องจำนวนรอบเคยมีผู้ศึกษาไว้ พบว่า การทำจำนวน 3 รอบเป็นจำนวนรอบที่พอดี ความคลาดเคลื่อนจะมีไม่มากนัก และถ้าทำจำนวนรอบมากกว่านี้ขึ้นไปผลที่ได้จะแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญมากนัก การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยแบบ EDFR ใช้วิธีการเช่นเดียวกับการวิจัยแบบเดลฟาย 6) เขียนภาพอนาคต การรายงานผลการวิจัยของการวิจัยแบบ EDFR อาจยึดผลที่สรุปได้จากการทำEDFR รอบที่สามเป็นเกณฑ์ โดยผู้วิจัยอาจเสนอภาพอนาคตทั้ง 3 ภาพ คือ ภาพอนาคตทางบวก ภาพอนาคตทางลบ และภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด หรืออาจเสนอภาพสุดท้ายภาพเดียวก็ได้แต่ต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยทั่วไปจะเลือกแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้สูง คือ ค่ามัธยฐาน 3.5 ขึ้นไป และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมี

ความสอดคล้องกันโดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 จากแบบสอบถาม มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

สรุปได้ว่า EDFR เป็นเทคนิคการวิจัยที่มุ่งตอบสนองจุดมุ่งหมายและ ความเชื่อพื้นฐาน ของการวิจัยอนาคตมากที่สุดวิธีหนึ่งในปัจจุบันเป็นการวิจัยที่รวมเอาเทคนิค EFR และ Delphi เข้าด้วยกัน ขั้นตอนต่าง ๆ ของ EDFR คล้ายกับ Delphi โดยขั้นตอนแรกเป็นการสัมภาษณ์แบบ EFR และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นแบบสอบถาม แล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาฉันทามติ (Consensus) ซึ่งมักจะทำ 2-3 รอบ หลังจากนั้นนำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากและมีความสอดคล้องทางความคิดระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อสรุปและเขียนเป็นภาพอนาคต EDFR มี 6 ขั้นตอนสำคัญคือ 1) การกำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลที่นำเชื่อถือ 2) สัมภาษณ์ ในประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการ 3) วิเคราะห์/ สังเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม 4) สร้างเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมา รวมกันสร้างเป็นแบบสอบถาม 5) ทำ EDFR รอบที่ 2, 3 การนำแบบสอบถามไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เพื่อทำการจำแนกข้อมูลหาฉันทามติ (Consensus) และ 6. เขียนภาพอนาคต โดยการนำผลการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ผลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนภาพอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

โสภิตอนงค์ บุญช่วย ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาใน โรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่ายังเน้นเนื้อหาวิชามากกว่าการเตรียมความพร้อมโดยใช้แนว การจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง เครื่องเล่นมีจำนวนไม่เพียงพอกับนักเรียน ครูมีเวลาจำกัด ในการทดสอบเครื่องมือในการจัดและการประเมินผล ด้านกิจกรรมนักเรียนและบริการต่าง ๆ อาคาร สถานที่ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนั้นโรงเรียนจัดทำได้ดี ผู้ปกครองมีความต้องการให้ โรงเรียนจัดเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนมากขึ้น⁵⁰

กุลกานต์ เล็กสกุล ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่พิจารณาส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้ บ้านเป็นลำดับแรก และเลือกโรงเรียนที่เน้นการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านคือ ร่างกาย อาหารมณ ต์ สังคม และสติปัญญา มากกว่าโรงเรียนที่เน้นให้เด็กอ่านเขียน นอกจากนี้ยังคำนึงถึงคุณลักษณะของ ผู้สอนมากกว่าผู้บริหารหรือพี่เลี้ยงเด็ก ผู้ปกครองยังให้ความสำคัญกับโรงเรียนที่มีการบริการอาหาร กลางวัน อาหารว่าง และนมให้เด็ก ที่เพียงพอ มีคุณค่าทางโภชนาการและปลอดภัย ส่วนการจัด

⁵⁰โสภิตอนงค์ บุญช่วย, การศึกษาที่ดีควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย, อ้างถึงใน นวลอนงค์ นวลเขียว, การศึกษาเหตุผลการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนสายสามัญในจังหวัดปทุมธานี (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537), 25.

การศึกษามุ่งเน้นการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ กล้าแสดงออก มีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบ และช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อช่วยพัฒนาเด็กให้พร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป⁵¹

ศุภร วัฒนพฤกษา ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒนพฤกษา แผนกอนุบาล ต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ พบว่าการดำเนินการจัดการเรียนการสอนควรเน้นด้านวิชาการ รวมทั้งเรื่องลายมือและความถูกต้องในการอ่าน สื่อการเรียนการสอนควรมีหลากหลาย และเห็นด้วยกับการจัดสอนคอมพิวเตอร์ ด้านอาคารสถานที่ มีความแข็งแรง ปลอดภัย ห้องเรียนสะอาด มีการถ่ายเทอากาศที่ดีและแสงสว่างเพียงพอ ด้านการดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนการใช้คำพูดและการปฏิบัติของครูอยู่ในเกณฑ์ดี อาหารที่โรงเรียนจัดควรมีคุณภาพและมีคุณค่าตามหลักโภชนาการ สภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนควรปลูกต้นไม้ใหญ่ และจัดหาเครื่องเล่นให้มีปริมาณเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูต้องเป็นผู้มีคุณธรรม มีประสบการณ์ หรือสำเร็จการศึกษาด้านปฐมวัยโดยเฉพาะ⁵²

เชาวรัตน์ โทณผลิน ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเขตจตุจักร พบว่าผู้ปกครองจะพิจารณาอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนที่เหมาะสมเป็นข้อพิจารณาประการแรกและโรงเรียนไม่ควรเก็บเงินพิเศษอื่นๆเพิ่มอีก⁵³

สุวิมล เพ็ชรสุข ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนมากที่สุด คือ 1) ตัวครูที่ให้การบ้านอย่างสม่ำเสมอและสามารถฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองได้ 2) ที่ตั้งของโรงเรียนที่มีการรับส่งบุตรหลานสะดวกและอยู่ใกล้บ้าน 3) การวัดผลและการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่มีการแจ้งการประเมินผลพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ 4) การสอนที่เน้นให้เด็กเตรียมความพร้อม ส่งเสริมให้อ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ 5) ความปลอดภัยที่มีการรับส่งอย่างปลอดภัยและมีครูดูแลใกล้ชิด⁵⁴

⁵¹ กุลกานต์ เล็กสกุล, “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535), 23.

⁵² ศุภร วัฒนพฤกษา, “ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒนพฤกษา แผนกอนุบาลต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538), 28.

⁵³ เชาวรัตน์ โทณผลิน, “ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540), 34.

⁵⁴ สุวิมล เพ็ชรสุข, “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540), 45.

มนต์ชิตา บุปผาคำ ศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนจากการแนะนำกันปากต่อปาก และขึ้นกับคุณภาพการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและเด็ก ไม่ใช่การโฆษณา อย่างไรก็ตามกลยุทธ์ที่ใช้ส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นอย่างมาก คือ การติดต่อกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ มีการสนับสนุนกิจกรรมที่นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม อำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและข่าวสารของโรงเรียน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน⁵⁵

สุชาติ อังศุจินดา ศึกษายุทธศาสตร์เชิงรุกในการจัดการ เพื่อจูงใจผู้ปกครองนำเด็กก่อนประถมศึกษาเข้าโรงเรียนเอกชน ที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่าบุคลากรที่จัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลต้องเป็นผู้ที่มีความรู้สูงและมีประสบการณ์สูง และถ้าเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน หรือได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา ก็จะเป็นสิ่งที่ตีมากขึ้นที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกได้ง่ายขึ้น เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องหมายของคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เครื่องแบบนักเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อยุทธศาสตร์ของโรงเรียน อย่างไรก็ตามจะต้องสอดคล้องกับการพัฒนาการเด็กสามารถส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ อีกทั้งโรงเรียนที่เป็นที่นิยมต้องให้ความสำคัญด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองซึ่งถือเป็นการบริการอย่างหนึ่ง ส่วนด้านค่าธรรมเนียมการเรียนมีผลต่อการจูงใจต่ำในผู้ปกครองที่รับราชการ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อเทียบกับด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาการ สื่อการสอนความปลอดภัย แลพการบริการที่ดี⁵⁶

เยาวพา เตชะคุปต์ ศึกษาและเสนอแนะหลักการจัดทำหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยควร

- 1) เน้นสภาพชีวิตจริง จัดกิจกรรมให้เด็กคิดแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความรู้สึกลอยอย่างอิสระ สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมเพื่อให้มีร่างกายที่สมบูรณ์และมีสุขภาพจิตที่ดี
- 2) เน้นการปรับตัวของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กเล่นและทำงานร่วมกัน โดยการแลกเปลี่ยนสิ่งของ ของเล่น ของใช้ ผูกการรอคอย
- 3) ควรจัดกิจกรรมเน้นพัฒนาการทางร่างกายให้มากที่สุดให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กอย่างประสานสัมพันธ์กัน
- 4) การจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา และการแก้ปัญหา
- 5) การจัดประสบการณ์ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความรู้สึกรู้จักคิด ความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิคหลายวิธี มากกว่าที่จะให้เด็กทำตามครูหรือเขียนอย่างเดียว
- 6) จัดสภาพในโรงเรียนให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย และให้โอกาสเด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดคุย การร้องเพลง การเล่นและมีสถานที่ให้พักผ่อนอย่างเพียงพอ
- 7) ตารางการจัดกิจกรรมในแต่ละวันควรยืดหยุ่นตามความสนใจและความต้องการของเด็ก
- 8) ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยควรมีความรู้เกี่ยวกับมนุษยวิทยา สังคมวิทยา พัฒนาการของเด็ก และจิตวิทยา
- 9) การให้การศึกษแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง

⁵⁵ มนต์ชิตา บุปผาคำ, “กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544), 32.

⁵⁶ สุชาติ อังศุจินดา, การใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุก ในการจัดการเพื่อจูงใจผู้ปกครองนำเด็ก ประถมศึกษาเข้าในโรงเรียนเอกชน (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544), 45.

เป็นสิ่งสำคัญที่ควรจัดรวมอยู่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ยังเสนอว่าการจัดทำหลักสูตรควรให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาการทางภาษา การปรับตัว การกล้าแสดงออก ความมีสุนทรีย์ภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการตอบสนองความต้องการของตนเอง⁵⁷

จากรูวรรณ ศิลปะรัตน์ ศึกษาการพัฒนา รูปแบบเสริมพลังการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล พบว่า 1) รูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาครูด้วยการฝึกอบรมแบบเน้นผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล มี 6 ด้านคือ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านการคิด ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านการสื่อสาร 2) รูปแบบเสริมพลังการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาลที่พัฒนาแล้ว มี 4 ประการ คือ ส่งเสริมให้ครูรู้จักและเข้าใจตนเอง ส่งเสริมให้ครูสร้างทีมและทำงานเป็นทีม ส่งเสริมให้ครูเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ด้วยการลงมือทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยตนเอง และ ส่งเสริมให้ครูสะท้อนคิดการเรียนรู้ของตนเอง 3) การส่งเสริมให้ครูสะท้อนคิดการเรียนรู้ของตนเอง มี 4 ขั้นตอนคือ ขั้นประสบการณ์ ขั้นนำเสนอ ขั้นอภิปรายสรุป และ ขั้นบันทึกการเรียนรู้⁵⁸

คณิง สายแก้ว ศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ของการบริหาร ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป แต่ละด้านมีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) ตัวชี้วัดด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย เป้าหมายด้านการเรียนการสอน พัฒนาการจัดเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการโดยองค์รวมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตลอดจนพัฒนาส่งเสริมทักษะการคิด ให้เด็กปฏิบัติและเรียนรู้วัฒนธรรมไทย เป้าหมายด้านหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานเดียวกัน แต่มีความหลากหลายเน้นให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่น มีกรรมการบริหารหลักสูตร มีการทบทวนปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ ๆ เน้นให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร มีทักษะในการจัดประสบการณ์เป็นอย่างดีและสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป้าหมายด้านการประเมินผลการเรียน พัฒนาให้สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนการสอนและเลือกใช้เครื่องมือการประเมินผลตามศักยภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วยวิธีการที่หลากหลายและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เป้าหมายด้านบริหารสื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้สถานศึกษามีการผลิตสื่อ นวัตกรรม และจัดหาแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยโดยความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาสื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ และสื่อที่สอดคล้อง

⁵⁷ เยาวพา เดชะคุปต์, การศึกษาปฐมวัย (กรุงเทพฯ: เอบี กราฟฟิกส์ดีไซน์, 2542).

⁵⁸ จารุวรรณ ศิลปะรัตน์, “การพัฒนา รูปแบบเสริมพลังการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล” (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2548).

กับหน่วยการเรียนรู้ เป้าหมายด้านการบริหารงานวิจัยและพัฒนางานวิชาการ พัฒนาและสนับสนุนให้ครูปฐมวัยสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนโดยสถานศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ปัญหาผู้เรียนและร่วมกันแสวงหาวิธีแก้ปัญหา ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกและจัดให้มีเวทีเพื่อแสดงผลงานของครู เป้าหมายด้านการบริหารงานประกันคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานการประกันคุณภาพโดยมีการจัดทำรายงานเสนอต่อสาธารณชนประจำปีการประเมินภายนอกจาก สมศ. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพและมีการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานโดยใช้วงจร PDCA และเป้าหมายด้านการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา พัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบและดำเนินการนิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นการนิเทศแบบกัลยาณมิตรที่มีพี่เลี้ยงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2) ตัวชี้วัดด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย พัฒนาให้มีการวางแผนอัตรากำลังครูปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย พัฒนาบุคลากรโดยการกำหนดนโยบายให้ครูปฐมวัยได้สอนตรงตามวุฒิที่สำเร็จการศึกษา พัฒนาและสรรหาครูปฐมวัยและบุคลากรโดยมีระบบการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีเจตคติตรงกับ สายงาน สามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการศึกษาปฐมวัยโดยกำหนดแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของครู มีการจัดกองทุนเพื่อพัฒนา เสริมสร้างจิตสำนึก และสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร มีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และพัฒนาโครงสร้างการบริหารและการธำรงรักษาบุคลากรโดยส่งเสริมให้ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ มีการจัดสวัสดิการ งบประมาณการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงาน ให้ครูมีโอกาส มีส่วนร่วมในการบริหาร มีกองทุนช่วยเหลือพัฒนาครู

3) ตัวชี้วัดด้านการบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย พัฒนาการวิเคราะห์และการจัดสรรงบประมาณโดยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการวิเคราะห์นโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาปฐมวัยตามโครงสร้าง มุ่งเน้นผลงานและตรวจสอบการใช้งบประมาณที่เป็นระบบ พัฒนาระบบการบริหารและการเบิกจ่ายงบประมาณโดยสนับสนุนให้สถานศึกษาบริหารการเงิน บัญชีที่เป็นระบบตามแผน มีคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายจัดทำแผนงบประมาณตลอดจนการประชาสัมพันธ์การใช้จ่าย และพัฒนาระบบติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณโดยส่งเสริมให้สถานศึกษานอกระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแบบมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการโดยยึดระเบียบและการประหยัด

4) ตัวชี้วัดด้านการบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย พัฒนาโครงสร้างและภารกิจงานดำเนินงานของสถานศึกษาโดยมีการวิเคราะห์โครงสร้าง มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการระเบียบการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณชน พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยสถานศึกษาจัดหาวัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในภายนอกสถานศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการของเด็กและหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาด้านประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้รับความรู้ความเข้าใจ การจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมีวิธีการที่หลากหลายเพื่อประสานความร่วมมือ เผยแพร่ข้อมูล นำเสนอผลงานการจัดการศึกษาและการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา พัฒนางานด้านการบริหารงานธุรการโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการงานธุรการ มีระบบจัดเก็บที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการศึกษา

ได้อย่างคล่องตัว และพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษาปฐมวัยในการใช้เป็นฐานข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน สอดคล้อง สัมพันธ์กับฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาสะดวกในการนำมาใช้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้⁵⁹

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้รายงานประเมินผลการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) ในปี พ.ศ.2550 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลทั่วไป จำแนกตามภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ ทั้งหมด จำนวน 74 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านคุณภาพเด็กจากการประเมินคุณภาพของเด็กปฐมวัยตามลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก ตามมาตรฐานชาติ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 ในพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า เด็ก อายุ 3-5 ปี ทุกภาคมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก 2) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดหลักสูตร พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีเป้าหมายของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และภารกิจในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย รวมทั้งมีความสอดคล้องกับจุดหมาย สาระการเรียนรู้ และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กในแต่ละช่วงอายุได้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของเด็ก รวมทั้งตอบสนองความต้องการ และความสนใจของเด็ก รวมไปถึงสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการคือ เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ซึ่งเป็นไปในรูปแบบบูรณาการ คือบูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ 3) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกับทางโรงเรียนน้อย เป็นการเข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมที่จำเป็นเท่านั้น เช่น การประชุมประจำปี / ภาคการศึกษา เพื่อชี้แจงการจัดการเรียนการสอนของทางโรงเรียน ส่วนกิจกรรมที่ทางโรงเรียนขอความร่วมมือเป็นประจำ คือ การให้ความดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายขณะอยู่ที่บ้าน บางครั้งผู้ปกครองก็มีส่วนร่วมในการบริจาคเงิน เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน เป็นต้น⁶⁰

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้สรุปรายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2551-2552 โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการติดตามความก้าวหน้าการจัด การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในระหว่างปี 2551 – 2552 เพื่อให้ทราบสถานการณ์การดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งปัญหาและประเด็นที่ควรเร่งรัดดำเนินงาน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีทั้งข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมการวางแผน การดำเนินงานในแต่ละประเด็น

⁵⁹ คณิ่ง สายแก้ว และคนอื่นๆ, **ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์** (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2550).

⁶⁰ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2551-2552** (กรุงเทพฯ: เพลิน สตุติโอ จำกัด, 2552), 7-9.

ผลการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยสรุปการรายงาน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ เด็กอายุ 3-5 ปี เน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อให้มีความสามารถ ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีการอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้เรื่องการออกแบบกิจกรรม การใช้สื่อการเรียนการสอน การเสริมสร้างความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และทักษะในการเสริมสร้างเด็กให้เก่ง ดี มีสุข ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ สมศ. ที่พบว่า สถานศึกษาปฐมวัยมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่วนการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน ระดับปฐมวัยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า อยู่ในระดับดีมากร้อยละ 19.56 และระดับดีร้อยละ 62.85 ส่วนผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 พบว่า พัฒนาการเด็กด้านสังคมจะมีพัฒนาการที่สูงสุด รองลงมาได้แก่ พัฒนาการทางด้านอารมณ์-จิตใจ ส่วนด้านร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสติปัญญามีพัฒนาการอยู่ในระดับดีน้อยที่สุด คือประมาณร้อยละ 50 ส่วนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย จากการประเมิน ภายนอกกรอบแรกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหา โดยเฉพาะด้านผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ซึ่งมีผลการประเมินในระดับดีและดีมากน้อยที่สุด⁶¹

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการ นักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2551 สรุปผล การประเมินพัฒนาการ ในระดับประเทศ พบว่า พัฒนาการในภาพรวม นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยมีพัฒนาการด้านสังคมสูงสุด ร้อยละ 98 รองลงมา คือ พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ ร้อยละ 93.86 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 71.61 และพัฒนาการด้านสติปัญญาต่ำสุด ร้อยละ 59.17 เมื่อ แยกเป็นรายด้าน พบว่า 1) พัฒนาการด้านร่างกาย ในภาพรวมนักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัย ต้นแบบ และเครือข่าย โรงเรียนทั่วไปของ สพฐ. และโรงเรียนในสังกัด สช. นักเรียนส่วนใหญ่มี พัฒนาการในระดับดีทุกๆ ด้าน ได้แก่ ด้านสุขนิสัย ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ สุขภาพอนามัย และการเจริญเติบโตตามลำดับ 2) พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มี พัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน ได้แก่ ด้านการชื่นชมและการแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และออกกำลังกายสูงสุด รองลงมา คือ มีวินัยและความรับผิดชอบ ในตนเอง และร่าเริงสดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี ส่วนด้านที่ต่ำสุด คือ มีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก 3) พัฒนาการด้านสังคม ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยด้านช่วยเหลือตนเองใน กิจวัตรประจำวันสูงสุด รองลงมา คือ ปฏิบัติตนในการดูแลสิ่งแวดล้อมและรักธรรมชาติ และปฏิบัติ ตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย ตามลำดับ ส่วนด้านที่ต่ำสุดคือ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยด้าน ใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัยสูงสุด รองลงมา คือ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาเหมาะสมกับวัย ส่วนด้านที่ต่ำสุด คือ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

⁶¹ เรื่องเดียวกัน, 109-110.

และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดี ทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 6 ช่วยเหลือตนเอง ได้เหมาะสมกับวัยสูงสุด รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 5 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย และมาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย ส่วนมาตรฐานที่ต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้⁶²

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รายงานผลการประเมินโรงเรียนศูนย์ เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเครือข่าย ปีการศึกษา 2552 พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเครือข่าย ส่วนใหญ่มี ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 69.53 ส่วนโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเครือข่ายอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 54.32 เมื่อ พิจารณาตามองค์ประกอบที่ 1-5 พบว่า โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบส่วนใหญ่มีผล การประเมิน อยู่ในระดับดีมากทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้มีค่า ร้อยละสูงสุด คือ 82.14 รองลงมา คือ ด้านการให้บริการ ร้อยละ 80.92 และด้าน การใช้และพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ 70.42 ตามลำดับ ส่วนด้านการพัฒนาเด็กทุกด้าน อย่างสมดุลตาม ศักยภาพมีค่าร้อยละต่ำสุด คือ 65.74 ส่วนโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเครือข่ายส่วนใหญ่ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกองค์ประกอบเช่นเดียวกับโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ โดย องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ มีค่าร้อยละสูงสุด คือ 73.64 รองลงมา คือ ด้านการให้บริการ ร้อยละ 68.64 และด้านการใช้และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ 57.39 ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารจัดการมีค่าร้อยละต่ำสุด คือ 54.32

พิณสุดา สิริธรรังศรี วิจัยเรื่อง ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี และมีข้อเสนอเพื่อ การพัฒนาการศึกษาไทยในอนาคตให้เข้มแข็งอีก 10-20 ปี ข้างหน้าเป็นฐานพัฒนาคนไทยและพัฒนา ประเทศไทยอย่างยั่งยืนในที่สุด ด้านภาพอนาคตคนไทยที่พึงประสงค์ การจัดการศึกษา หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การศึกษาในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ และการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย ดังนี้ 1) ภาพอนาคตคนไทยที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนไทยที่มีความรับผิดชอบ มีคุณภาพ รู้จริง รู้ลึก รู้กว้าง รู้ภาษา รู้เทคโนโลยี รู้รักษาสุขภาพและมีคุณธรรม มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม มีความรู้และทักษะมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร ด้านภาษา ทั้งภาษาไทย ภาษาสากล โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ จีน และภาษาเพื่อนบ้าน เพื่อเป็น ช่องทางแสวงหาและพัฒนาความรู้และอาชีพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงาน การจัดการ ตนเองและการจัดการความรู้ ทักษะชีวิต มีความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย อดทนและ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความสามัคคี รักใคร่กลมเกลียว เอื้ออาทร และเกื้อกูลกันและกัน ดำรงตนตาม ครรลองของศาสนา รู้จักแสวงหาความรู้และรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการจัดการ ตนเอง และปรับตัวในการดำเนินชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ มีวิสัยทัศน์และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2) การบริหารจัดการและการสนับสนุนส่งเสริม โดยเน้นความสำคัญของเด็กตั้งแต่ก่อนวัยเรียน เยาวชน

⁶² เรื่องเดียวกัน, 84-85.

สตรี ผู้สูงวัย/คนชรา และกลุ่มคนด้อยโอกาส ดังนี้ กระบวนการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาสมองและสติปัญญาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท หลักสูตร เป็นหลักสูตรที่มีสาระเกี่ยวกับการเสริมสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาในสัดส่วนที่เท่าเทียมกันเพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีวุฒิภาวะตามช่วงวัย การเสริมสมองควรมีสาระทั้งด้านภาษา ศิลปวัฒนธรรม สังคม ศิลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขภาพและพลานามัย รวมทั้งเป็นหลักสูตรที่บูรณาการเรื่องของห้องเรียนกับวิถีชีวิตนอกห้องเรียนเข้าด้วยกันทั้งโลกสถานศึกษาและโลกชีวิตจริงเป็นเรื่องเดียวกัน 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนในอนาคต มุ่งการวิจัยและพัฒนาเป็นฐานของการเรียนรู้ เป็นฐานของการคิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริงในทุกระดับทุกประเภทเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และตอบสนองสติปัญญาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและครูต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบในทำนองเดียวกัน กระบวนการเรียนการสอนควรเป็นกระบวนการที่ปลูกเร้าและเสริมสมองสติปัญญาของผู้เรียนตามช่วงวัยที่ฝึกทั้งการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผลด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ควบคู่กับความสุขทั้งผู้เรียนและผู้สอน 4) การประเมินผลการเรียนควรเป็นกระบวนการที่วัดทั้งความรู้ ความสามารถ ความจำ ทักษะ การคิด วิเคราะห์ที่หลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ดังนั้นวิธีการประเมินให้ผ่านไม่มีตกซ้ำชั้นและไร้คุณภาพ ควรต้องมีการทบทวนและไม่ควรมีกฎเกณฑ์การวัดผลที่ตายตัวในการวัดและประเมินผลผู้เรียน การศึกษาในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ การศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศและสร้างความสามารถในการแข่งขันจะต้องมุ่งเน้นด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ ควบคู่กับปรัชญา คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เกิดความลึกซึ้งในวิธีการคิด จิตวิญญาณ และความเป็นมนุษย์อย่างรู้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในโลกไร้พรมแดนที่ไร้ขีดจำกัด การศึกษาเป็นกลไกสร้างความรู้เพื่อเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการจัดการศึกษา ทั้งมวลต้องไม่ลืมพื้นฐานรากเหง้าของความเป็นไทย เช่น เอกลักษณ์ ประเพณี ศาสนาและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทร และการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข การศึกษาจะต้องเป็นตัวนำปลูกฝังและถ่ายทอดสู่ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท การศึกษาต้องปลูกฝังแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทั่วทั้งสังคม การศึกษาต้องเป็นตัวช่วยปกป้องอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและวัฒนธรรม อันติงาม 5) การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรต้องเป็นการจัดการศึกษาที่เตรียมความพร้อมของสมองและสติปัญญาของคนไทยในอนาคตที่ต้องให้ความสำคัญตั้งแต่อยู่ในครรภ์ของมารดา ดังนั้นรัฐบาลจะต้องลงทุนเสริมสมองของทั้งมารดาและบุตรที่จะเกิดมา การส่งเสริมครอบครัวอบอุ่นตั้งแต่เริ่มต้น รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานทั้งปวง เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เด็กพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเติบโตเป็นผู้ใหญ่คุณภาพของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ โดยองค์การระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานสถานศึกษาควรต้องเร่งพัฒนาเพื่อนำไปสู่การเตรียมความพร้อมรองรับการพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัยอย่างเร่งด่วนรวมทั้งครูและผู้ดูแลเด็ก ควรเป็นผู้ที่ผ่านการเรียนรู้และกระบวนการอบรมมาอย่างเชี่ยวชาญ มิใช่เอาใครมาเป็นครูผู้ดูแลเด็กดังเช่นปัจจุบัน⁶³

⁶³ พิณสุตา สิริธรรังศรี, รายงานการวิจัยเรื่องภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พิมพ์ตีพิมพ์จำกัด, 2553), 125-153.

ชวนคิด มะเสนะ ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง พบว่าสถานศึกษาปฐมวัยต้องการการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านปรัชญา วิสัยทัศน์ ด้านวิสัยทัศน์ เตรียมความพร้อมของเด็กด้วยการพัฒนาสมองอย่างเหมาะสม ส่วนวิสัยทัศน์ ต้องการเด็กได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนที่ใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล 2) ด้านจุดหมาย ต้องการให้เด็กมีความพร้อมอย่างมีคุณภาพทุกด้านได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา 3) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน จัดตามสาระหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้องค์ความรู้ด้านสมองเป็นฐาน มาบูรณาการจัดในรูปแบบกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบูรณาการจัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการเน้นการประเมินตามสภาพจริงด้วยการสังเกต สอบถามและการจดบันทึก การเก็บสะสมผลงานในแฟ้มผลงาน 4) ด้านการจัดประสบการณ์ จัดในรูปแบบ 6 กิจกรรม โดยบูรณาการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้องค์ความรู้ด้านสมองเป็นฐานเพื่อพัฒนาสองส่วนต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารสมอง เคลื่อนไหวอิสระ เคลื่อนไหวประกอบเพลง ดนตรี ด้านอารมณ์ จิตใจ ใช้กิจกรรมโยคะ คำพูดเชิงบวก ไม่เครียด มีความสุข ด้านจินตนาการสร้างสรรค์ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนออกผ่านผลงาน ผลงานศิลปะ สร้างสรรค์และจินตนาการด้วยกิจกรรมศิลปะที่หลากหลาย ด้านภาษา การแสดงออกทางภาษาหลายรูปแบบทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้ทักษะด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนไปด้วยกัน ด้านการคิด การพัฒนาการคิดด้วยทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ด้วยการสังเกต การหาเหตุผล การแก้ปัญหา และการเผชิญสถานการณ์ 5) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และนอกโรงเรียนที่ศึกษาได้ทั้งนอกระบบในเมืองและชนบท ทุกพื้นที่สามารถออกแบบเล่นเพื่อพัฒนาสมองได้ 6) ด้านสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางจิต เน้นบรรยากาศให้อยู่สะดวกสบายเหมือนบ้าน 7) ด้านการประเมินพัฒนาการ เน้นการประเมินตามสภาพจริงอย่างเป็นระบบจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน และตามจุดหมายของหลักสูตร และ 8) ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ผู้บริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากครู ผู้ปกครอง บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน กระจายอำนาจสู่การปฏิบัติ ครูมีประสบการณ์ในการสอนและสอนได้ตรงวุฒิ ใช้ทุกพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้⁶⁴

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รายงานการติดตามผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ 2553 พบว่า 1) โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยด้านบุคลากร ครูปฐมวัยส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี และจบการศึกษาศึกษาปฐมวัยร้อยละ 40.64 2) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานอื่นมากที่สุด ได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ หนังสือ ร้อยละ 19.90 3) การดำเนินงานของโรงเรียนตามนโยบายโครงการเรียนฟรี เรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ มากที่สุดคือ แจกหนังสือเสริมประสบการณ์ให้เด็กไปใช้เรียนร้อยละ 63.45 รองลงมาคือ การจัดมุมประสบการณ์

⁶⁴ชวนคิด มะเสนะ, “รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง.” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2554), 201-208.

ในชั้นเรียน ร้อยละ 55.01 4) การจัดสภาพและการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดห้องเรียนสภาพดี สะอาด เรียบร้อย น่าอยู่ น่าเรียน มีบรรยากาศดี จัดได้ตามหลักการศึกษปฐมวัย และตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ร้อยละ 44.84 5) สภาพการจัดประสบการณ์ปฐมวัย โรงเรียนส่วนใหญ่จัดตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ประกอบด้วย 6 กิจกรรมหลัก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง (BBL) ร้อยละ 87.67 และการใช้หลักสูตรมอนเตสซอรี จัดตามหลักสูตรโดยบูรณาการวิทยาศาสตร์ปฐมวัยของ สสวท. การใช้นวัตกรรมการสอนแบบภาษาธรรมชาติ การสอนแบบไฮสโคป ร้อยละ 86.65 เป็นต้น 6) การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ครูมีวิธีการประเมินพัฒนาการโดยมีการบันทึกข้อมูลโดยใช้เอกสารประจำชั้น เช่น อบ. 01, อบ.02 มากที่สุด ร้อยละ 85.95 รองลงมา ได้แก่การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของเด็ก ร้อยละ 85.95 และการบันทึกพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องร้อยละ 75.01 7) การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เด็กปฐมวัย โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ร้อยละ 54.12 8) สื่ออุปกรณ์ปฐมวัย โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 45.49 มีเครื่องเล่นสนามแต่ชำรุดบางส่วนอุปกรณ์ที่ขาดแคลน ได้แก่ สื่อสร้างสรรค์ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ระดับปฐมวัย หนังสือนิทาน เครื่องเล่นดนตรี สื่อ ICT อุปกรณ์เครื่องเล่นสนาม เป็นต้น 9) ด้านผู้ปกครองเด็กปฐมวัย โรงเรียนร้อยละ 98.55 มีการอบรมประชุมผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย ส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องความร่วมมือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 83.85 การให้ความรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ร้อยละ 67.58 ขอความช่วยเหลือในการพัฒนาโรงเรียน และร่วมกิจกรรมกับบุตรหลานในชั้นเรียน⁶⁵

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ ดังนี้ 1) ด้านบริหารการศึกษา มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือการวางแผนพัฒนาคุณภาพและการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสนใจของเด็ก สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมของท้องถิ่น 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ จัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในภายนอกห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็ก 4) ด้านคุณภาพการให้บริการ มีการให้บริการและเป็นแหล่งค้นคว้า วิจัย ประสานความร่วมมือกับบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปจากงานวิจัยในประเทศมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในอนาคต ในด้านการกำหนดนโยบายหรือแผนการจัดการศึกษา ด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิเด็ก ด้านการปลูกฝังค่านิยมและคุณลักษณะของเด็ก ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากร ด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษาด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

⁶⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, รายงานการติดตามการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยประจำปีงบประมาณ 2553 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554).

งานวิจัยต่างประเทศ

อาร์เธอร์ แมค อีวาน (Arthur MacEwan) ทำวิจัยให้กับสถาบันวิจัยการเมืองเศรษฐกิจของมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต รายงานวิจัยระบุว่าการศึกษาที่รัฐบาลของรัฐสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยอย่างทั่วถึง เป็นสิ่งนำความพึงพอใจและมีคุณค่าต่อสังคมอย่างสูง เป็นการวางรากฐานระยะยาวสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของสหรัฐฯ เพื่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีการบริการให้กับครอบครัวและการเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของโอกาสของการศึกษาปฐมวัย⁶⁶

เบคอนและอิชิคาว่า (Bacon and Ichikawa) ได้ศึกษาถึงการเรียนรู้ระดับอนุบาลในประเทศญี่ปุ่นจะต่างจากประเทศอื่น เพราะญี่ปุ่นเน้นการเรียนรู้แบบการอยู่ร่วมกันในสังคม เด็กเล็กจะถูกส่งเข้าโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมเหมือนบ้าน เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เรียกระบบนี้ว่า “Education mothers” หรือ “kyoiku mamas” การเรียนรู้ในโรงเรียนนี้จะให้อิสระแก่เด็กในการคิดและกระทำในสิ่งที่เด็กต้องการโดยไม่มีคำสั่ง ผู้ปกครองของเด็กญี่ปุ่นจะไม่ได้คาดหวังผลของการศึกษาในตัวเด็ก สิ่งที่คาดหวัง คือ การที่เด็กสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เด็ก ๆ จะเรียนรู้ผลการกระทำของตนเองด้วยตนเอง ครูจะปล่อยให้เด็กทะเลาะ โต้เถียงกัน เพื่อดูผลสิ้นสุดของการกระทำของเด็กเอง ถ้าเด็กทำความผิด ผลก็คือจะไม่มีใครเล่นด้วยสังคมไม่ยอมรับ แต่ถ้าทำความดี ผลของการกระทำก็จะดีตาม เครื่องเล่นของเด็กญี่ปุ่นจึงมักสร้างให้มีขนาดใหญ่กว่าปกติ เช่น ไม้บล็อกขนาดใหญ่ และหนักที่ทำให้เด็กไม่สามารถเล่นคนเดียวได้ต้องเล่นด้วยกันกับเด็กคนอื่น ซึ่งเด็กญี่ปุ่นจากการวิจัยพบว่ามีความสามารถสูงกว่าเด็กอเมริกาเมื่อทำการทดสอบทางวิชาเลข และวิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งที่พ่อแม่และครูของเด็กญี่ปุ่นมีความคาดหวังด้านวิชาการต่ำกว่าเด็กอเมริกา ซึ่งจุดนี้ชี้ให้เห็นว่าเด็กญี่ปุ่นเรียนจากชีวิตจริงด้วยความเข้าใจ ซึ่งน่าจะเป็นผลดีว่าการเรียนแบบเน้นวิชาการ⁶⁷

บิลแมนและเชอร์แมน (Billman and Sherman) ได้ศึกษาลักษณะที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ควรประกอบด้วยองค์ประกอบในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน ควรมีความเหมาะสมต่าง ๆ ควรมีการวางแผนอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงพัฒนาการเด็กเป็นสำคัญ มุมประสบการณ์ควรมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการของเด็ก 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก มีความหมายต่อตัวเด็กและสัมพันธ์กับความสนใจรวมทั้งความรู้เดิมของเด็ก 3) หลักสูตรควรมุ่งเน้นที่ความสนใจ ความสามารถ รวมถึงการส่งเสริมให้เด็กสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง 4) การจัดการเรียนรู้ควรอยู่บนฐานความเข้าใจอย่างดีเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการเด็ก 5) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย 6) มีแบบสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งในการประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของเด็ก

⁶⁶ Arthur MacEwan, “EARLY CHILDHOOD EDUCATION AS AN ESSENTIAL COMPONENT OF ECONOMIC DEVELOPMENT” (Political Economy Research Institute. University of Massachusetts, Amherst , January 2013).

⁶⁷ William F. Bacon and Veronica Ichikawa, “Maternal Expectations, Classroom Experiences, and Achievement among Kindergartners,” *the United States and Japan Human Development* no. 31 (1988): 378 - 383.

7) การเรียนการสอนเน้นที่กระบวนการ (Process) มากกว่าผลผลิต (Product) 8) ครูมีบทบาทในฐานะผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) มากกว่าสอน ใช้การส่งเสริมการเรียนรู้โดยจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การถามกระตุ้นให้เกิดการคิด 9) ใช้กิจกรรมและรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างหลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญา 10) ใช้การจัดการเรียนรู้เน้นที่ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหลีกเลี่ยงการสอนที่กดดันเด็ก 11) กิจกรรมประจำวันควรยืดหยุ่นได้และมีเวลาเพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย 12) การจัดการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้และทำงานร่วมกันเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม 13) เด็กควรได้รับการส่งเสริมให้พูดคุย และติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ครู รวมถึงได้ทดลองสิ่งใหม่ๆ 14) ครู บุคลากร ควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ⁶⁸

เบรดแคมป์และคอปเปล (Bredekamp and Copple) เสนอแนะในการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ว่า หลักสูตรปฐมวัยควรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ได้แก่ พัฒนาการ ด้านร่างกาย ด้านสังคม อารมณ์ และสุนทรียศาสตร์ ตลอดจนพัฒนาการสติปัญญาและภาษา ด้านเนื้อหาวิชาควรเป็นแบบบูรณาการในสิ่งที่มีความหมายต่อตัวเด็ก บนพื้นฐานของสิ่งที่เด็กรู้แล้วและสามารถทำได้หรือบนพื้นฐานความรู้เดิมของเด็กและส่งเสริมให้มีความคิดรวบยอดใหม่ๆ ผ่านการวางแผนหลักสูตรที่บูรณาการวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันให้เด็กเชื่อมโยงสัมพันธ์ประสบการณ์ที่มีความหมายต่อตัวเด็ก โดยส่งเสริมพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการทักษะ สู่การปฏิบัติจริงและการแสวงหาความรู้ใหม่ ปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ และวัฒนธรรมที่สะท้อนความเป็นจริงในสังคม สอดคล้องกับวัยและบริบทที่เด็กอาศัย และประการสุดท้ายนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยมีครูที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมตามหลักสูตรการเรียนรู้⁶⁹

มิลเลอร์และแอลมอน (Miller and Almon) ศึกษาเรื่อง “Crisis in the Kindergarten: Why Children Need to Play in School” เพื่อศึกษาวิกฤตในการศึกษาปฐมวัยใช้กรณีศึกษาสำหรับเพิ่มการเล่นและลดความกดดัน พบว่า เมื่อเริ่มรณรงค์ในการส่งเสริมการเล่นในการศึกษาปฐมวัย ปรากฏว่ามีองค์กรอื่นๆ นอกโรงเรียนมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการเล่น บางองค์กรมีผลงานสำคัญแต่ในบางองค์กรทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง ดูเหมือนเป็นภาพที่สมบูรณแบบของการส่งเสริมการเล่นแบบคู่ขนานที่ยังไม่ได้ก้าวเข้าสู่ความสมบูรณที่แท้จริง การเคลื่อนไหวปรากฏขึ้นในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและขยายตัว เพื่อเรียกร้องความร่วมมือของผู้ปกครอง, กุมารแพทย์, ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กและผู้กำหนดนโยบาย เพื่อให้การส่งเสริมการเล่นเป็นไปเพื่อ ความเพลิดเพลินของเด็ก ให้เกิดสุขภาพดีและความคิดสร้างสรรค์⁷⁰

⁶⁸ J. Billman, and J.A. Sherman, *Observation and Participation in Early Childhood Setting : A Practicum Guide* (Toronto: Allyn and Bacon, 1996), 216 – 217.

⁶⁹ S. Bredekamp, and C. Copple, *Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs* (Washington, DC: NAEYC, 1997), 20 – 21.

⁷⁰ Edward Miller and Joan Almon, *Crisis in the Kindergarten: Why Children Need to Play in School* (College Park, MD: Alliance for Childhood, 2009)

เอลิสันและเจนกินส์ (Eliaison and Jenkins) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยให้ความหมายของหลักสูตรเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึงรวมถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของเด็ก ทั้งที่ครูวางแผนไว้ล่วงหน้าและไม่ได้วางแผน หลักสูตรเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยถือว่า เด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมองว่าเด็กทุกคนเป็นผู้ที่มีความสามารถเฉพาะตัวที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนั้น การเรียนรู้เกิดขึ้นจึงควรมีรากฐานมาจากการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับพัฒนาการและพื้นฐานทางครอบครัวของเด็กแต่ละคน โดยมุ่งพัฒนาเด็กอย่างองค์รวมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ภาษา ความคิดสร้างสรรค์ รวมตลอดถึงพัฒนาการทางสังคม อารมณ์⁷¹

Fisk ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบงานการบริหารสำหรับผู้ทำหน้าที่การบริหารบุคคลของโรงเรียนในรัฐแคลิฟอร์เนียเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า 1) การบริหารบุคคลในโรงเรียนยังล่าช้ากว่าการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานอื่น 2) ผู้รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล มีพื้นฐานความรู้ด้านงานวิชาการสูง แต่ไม่มีความพร้อมในด้านทักษะการบริหารงานบุคคล จึงควรได้รับการอบรมด้านนี้เป็นพิเศษ

กอร์ดอนและวิลเลียม (Gordon and Williams) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรปฐมวัยว่า หมายถึงสิ่งที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าและสิ่งที่ไม่ได้วางแผน ทั้งนี้โดยให้เหตุผลว่า เด็กปฐมวัยเปรียบเสมือนฟองน้ำที่พร้อมจะซึมซับทุกสิ่งทุกอย่างที่รอบตัวโลกสำหรับเด็กเป็นโลกที่สดใส และความแปลกใหม่ที่น่าตื่นตาตื่นใจ ดังนั้น การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยจึงไม่มีการแบ่งแยกระหว่างสิ่งที่ครูเตรียม หรือวางกรอบไว้ แต่สิ่งที่ไม่ได้เตรียมหรือเกิดขึ้นจริงในโรงเรียน เพราะสำหรับเด็กแล้วทุกสิ่งทุกอย่างคือการเรียนรู้⁷²

ฮาร์เวย์ (Harvey) กล่าวว่าในการเป็นผู้นำด้านการให้การศึกษาเด็กปฐมวัยต้องมีความมุ่งมั่นที่จะมีสิ่งเหล่านี้ คือ คุณภาพการให้บริการการศึกษาปฐมวัย ตอบสนองความต้องการของครอบครัว ชุมชน การจ้างครูผู้สอนที่มีคุณภาพและมีใบประกอบวิชาชีพ และผู้บริหารมีอาชีพและการดำเนินงานแบบมืออาชีพ⁷³

เพโตรนีโอ (Petronio) ได้ศึกษาการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนอนุบาล พบว่า แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน คือ การปรึกษาเพื่อน และผู้คุ้นเคยที่มีประสบการณ์ และท้ายที่สุดจะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน และเลือกโรงเรียนจากความมั่นใจการดูแลเด็ก และการสอนของครู⁷⁴

⁷¹ C. Eliaison, and J. Jenkins, **A Practical Guide to Early Childhood Curriculum** (New York: Macmillan College, 1994), 4.

⁷² A.M. Gordon, and K. Williams-Browne, **Beginning and Beyond**, 4th ed. (New York: Delmar Publishers, 1995), 332.

⁷³ Tanya Harvey, "Early Childhood Leadership" (Auckland Kindergarten Association, Wellesley St, Auckland, October 2006).

⁷⁴ Nicole Petronio, "School Selection for Students in Out-of-Home Care" (A Joint Publication, The Legal Center for Foster Care, Fall 2009)

คาแกน และ เคอร์ซ (Kagan and Kauerz) พบว่ามุมมองในสิ่งที่โรงเรียนอนุบาลควรจะเป็นและทำคือ 1) เด็ก โรงเรียนต้องทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นได้รับการต้อนรับอย่างดี มีเพื่อนที่ดี ครูที่ดี แม้ว่าจะมาจากพื้นฐานครอบครัวที่แตกต่างกัน 2) ผู้ปกครอง ต้องการให้ลูกของตนมีความพร้อมในการขึ้นสู่ชั้นประถมศึกษา ขณะที่ผู้ปกครองเองก็ต้องการการต้อนรับพร้อมการเรียนรู้ด้านเด็กจากโรงเรียน 3) ครู ต้องการให้ผู้ปกครองและผู้กำหนดนโยบายรับรู้ว่าการพัฒนาเด็กผ่านการเล่นเป็นวิธีสำหรับเด็กจะเรียนรู้และเพื่อให้ได้มาตรฐาน และกำหนดให้ถูกต้องตามกฎหมาย อยากรับการสร้างแรงจูงใจและให้ความคิดสร้างสรรค์ ได้รับการยอมรับทางสังคมไม่เป็นเพียงการทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องการอิสระในการสร้างสรรค์ห้องเรียน 4) ครูใหญ่ ควรมีการดำเนินแบบร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนในฐานะหุ้นส่วนที่ถูกต้องในการศึกษาของเด็ก จัดสรรเบี้ยเลี้ยง เงินทุนให้ครูและนักเรียนอนุบาลในฐานะสมาชิกของโรงเรียนชุมชน พื้นฐานเทียบเท่ากับเด็ก มีการเรียนการสอนเต็มวัน จัดการศึกษาที่มีมาตรฐานทั้งหลักสูตร การสอนและการประเมินผลที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเด็ก 5) ผู้กำหนดนโยบาย ต้องเติมเต็มช่องว่างความสำเร็จในหมู่เด็ก เน้นการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเตรียมความพร้อมเด็ก ให้ทุกคนมีส่วนร่วม รับรู้และสนับสนุนโรงเรียนอนุบาลที่เป็นส่วนหนึ่งในวงจรของการศึกษา ให้ความเท่าเทียมกับเด็ก ๆ ทุกคนโดยไม่คำนึงถึงภาษา วัฒนธรรม หรือความสามารถมีโอกาสที่จะเข้าร่วมโรงเรียนอนุบาล⁷⁵

ในภาพรวมของงานวิจัยในต่างประเทศ มีผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นสาระสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยประกอบด้วย ความพึงพอใจและมีคุณค่าต่อสังคมเป็นการบริการให้กับครอบครัว และการเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของการศึกษาปฐมวัย เน้นการเรียนรู้แบบการอยู่ร่วมกันในสังคมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะผู้ปกครองและชุมชน การจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพที่ยืดเด็กเป็นสิ่งสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้ตามความพร้อมของเด็กผ่านกิจกรรมที่หลากหลายส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านทั้งร่างกาย จิตใจ ทักษะและความรู้ ที่ส่งผลต่อค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงงามของสังคม

สรุป

สรุป การจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องให้ความสำคัญของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ขวบ ในการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงสมอง ให้เด็กมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความพร้อมด้านภาษา เตรียมความพร้อมของเด็กที่จะรับการการศึกษาในระดับชั้นต่อไป การจัดการศึกษาระดับอนุบาลจึงกล่าวได้ว่า เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อวางรากฐานของชีวิต ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งของประเทศ การจัดการศึกษาระดับอนุบาลจึงมีองค์ประกอบต่าง ๆ มาเกี่ยวข้องมากมายและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน สำหรับแนวโน้มในอนาคตมีแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม นั้น พบว่ามีองค์ประกอบสำคัญต่ออนาคตของการจัดการศึกษาปฐมวัยสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านตัวเด็กปฐมวัย เน้นด้านสติเด็กและการคุ้มครองเด็กรวมทั้ง

⁷⁵ Sharon L. Kagan, and Kristie Kauerz, "Making the most of kindergarten: Trends and policy issues" (K today: Teaching and learning in the kindergarten year, 2006), 161-170.

จิตวิทยาสำหรับเด็ก 2) ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการจัดการศึกษาแบบร่วมมือกันของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม 3) ด้าน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ที่เน้นความเป็นมืออาชีพ 4) ด้านการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้โดยเด็ก สร้างเด็กปฐมวัยให้เป็นเด็กฉลาด ทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา 5) ด้านสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสมและส่งเสริมการคิดของเด็ก 6) ด้านนโยบายตลอดจนการบริหารที่มีระบบโรงเรียนที่ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีช่วยจัดการศึกษา

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบประวัติ สภาพปัจจุบัน อนาคตภาพ และแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methodology) ประกอบด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินการเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวม แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และประวัติความเป็นมาที่ก่อให้เกิดตัวแปรเกี่ยวกับอนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ วารสาร ข้อมูล สถิติ งานวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทำการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและนักบริหารการศึกษาของกองทัพอากาศทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับนโยบาย จากนั้นนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย โดยการรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอเพื่อขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์งานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือนำไปทดลองใช้ ปรับปรุงคุณภาพ นำเครื่องมือที่สร้างและพัฒนาแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้องค์ประกอบสำคัญ อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาประวัติ สภาพปัจจุบันและตัวแปรเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำข้อสรุป ที่ได้มาสังเคราะห์ เป็นบทความเพื่อให้ทราบประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

2. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสาร ตำรา ข้อมูล บทความวิชาการ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและชุมชนที่มีความรู้ด้านการศึกษาและมีชื่อเสียง โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงโดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ประสบการณ์ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารงานโรงเรียน และเป็นที่รู้จักในแวดวงวิชาการ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์

3. นำบทสรุปตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ (content synthesis) เพื่อนำไปสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1. นำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มาจัดทำเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เพื่อวัดระดับความคิดเห็นมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) ในระดับผู้ปฏิบัติในโรงเรียน

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ที่เรียกว่า IOC (index of item-objective congruence) นำมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ และทดลองใช้เครื่องมือ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

3. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากหน่วยวิเคราะห์ คือ ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และ ครูในสถานศึกษาอื่น จำนวน 291 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor analysis) อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดย เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ดังนี้

ผู้วิจัยนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured-interview) และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญตามลำดับ ดังนี้

รอบที่ 1 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหา (Content synthesis) และพัฒนาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

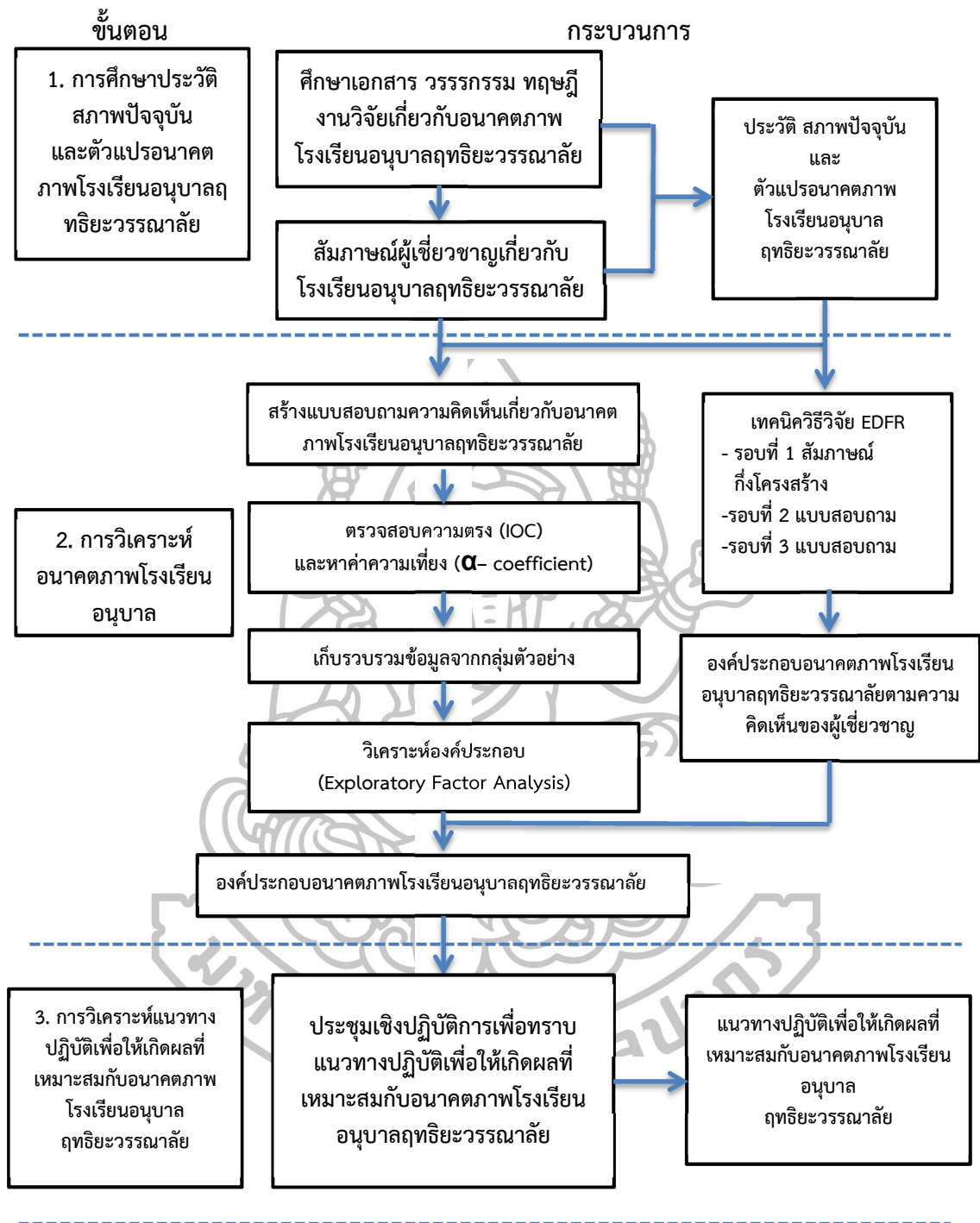
รอบที่ 2 นำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สังเคราะห์ และพัฒนาเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น

รอบที่ 3 นำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ในรอบที่ 3 และนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเป็นขั้นตอนการนำผลวิจัยที่ได้จากนำองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่สังเคราะห์รวมทั้งจากวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มาทำการ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น (workshop) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ จำนวน 9 คนเพื่อหาข้อคิดเห็นร่วมกัน (consensus) เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ในแต่ละองค์ประกอบ โดยนำข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมระดมความคิดเห็น มาจัดลำดับตามความถี่ของความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติของแต่ละองค์ประกอบและใช้แนวทางปฏิบัติที่มีความถี่ของความเห็นชอบมากที่สุดมาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยของแต่ละองค์ประกอบ

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จากนั้นจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ พิมพ์ และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปตามภาพที่ 5

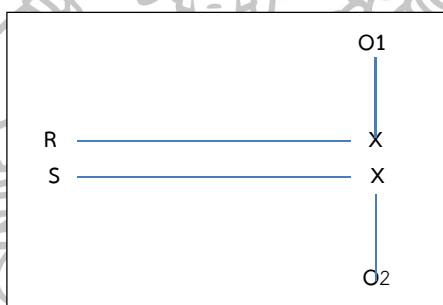
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบงานวิจัย ประชากรและตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในงานวิจัย ดังนี้

แผนแบบการวิจัย (research design)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methodology) มีแผนแบบการวิจัยแบบการวิจัยแบบสองกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบสภาพการณ์โดยไม่มีการทดลอง (the two-group, non-experimental, case study design) ผู้วิจัยได้กำหนดแผนแบบการวิจัยตามลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 6 แผนแบบการวิจัยสองกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบสภาพการณ์โดยไม่มีการทดลอง (the two-group, non-experimental, case study design)

เมื่อ R หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ตัวแปรที่เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

O₁ หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อ S หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเลือกเพื่อการวิจัยเทคนิคการวิจัยแบบ EDR

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ตัวแปรที่เป็นข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

O₂ หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

1. การเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาสรุปร่วมกับหลักการแนวคิด ทฤษฎี ในการกำหนดตัวแปรที่ศึกษา ประชากรได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ได้แก่ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและ ชุมชน กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive samplings)

2. การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารระดับนโยบาย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ผู้ปกครองและครูในสถานศึกษาอื่น รวมทั้งสิ้น 1,220 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 291 คน แล้วนำมาสุ่มแบบแบ่งประเภท สรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและตัวอย่างของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

ลำดับ	ประชากร	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
1	ผู้บริหาร	17	4
2	คณะกรรมการสถานศึกษา	8	2
3	ครู	200	48
4	ผู้ปกครอง	805	192
5	ครูในสถานศึกษาอื่น	190	45
	รวม	1,220	291

ส่วนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ครูผู้สอน ศิษย์เก่า ผู้ปกครองและชุมชน โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญไว้ก่อนดำเนินการเสนอชื่อ ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยและมีประสบการณ์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาอย่างน้อย 2 ปีขึ้นไป

2. นักวิชาการเป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย หรือเป็นผู้มีชื่อเสียงได้รับการยอมรับในแวดวงการศึกษา

3. ครูผู้สอน ศิษย์เก่า และชุมชน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญหรือเป็นผู้มีชื่อเสียง ได้รับการยอมรับในแวดวงการศึกษา หรือด้านการบริหารจัดการศึกษา

4. ผู้ปกครองเป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับตรี เป็นผู้ปกครองของเด็กโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive samplings) สรุปได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

ผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน (คน)
ผู้บริหารระดับนโยบาย	3
ผู้บริหารโรงเรียน	2
นักวิชาการ	3
ครูผู้สอน	3
ศิษย์เก่า	4
ชุมชน	3
ผู้ปกครอง	3
รวม	21

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหรือบทบาทและประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรศึกษา คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยซึ่งได้จากสรุปผลการวิเคราะห์เอกสารและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในแต่ละชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 การศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ชั้นที่ 2 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) สอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และครูในสถานศึกษาอื่น

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างในรอบที่ 1 และใช้แบบสอบถาม ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ดังนี้

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

1. การศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured interview) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยทั้งในและต่างประเทศ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย และนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured interview) ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured interview) ที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

2. การวิเคราะห์ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) ให้ครอบคลุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยใช้ข้อความจากตัวแปรที่ได้จากการสรุปผลการวิเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในชั้นที่ 1 และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา

2.2 นำเสนอแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความความตรง (content validity) แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อที่เรียกว่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปทดลองใช้ (Try out) แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบราค (Cronbach's alpha coefficients) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .971

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR เพื่อวิเคราะห์หาองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง จากข้อสรุปที่ได้จากการสรุปผลการวิเคราะห์ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญในขั้นที่ 1 สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล รอบที่ 1

2. สร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยรวบรวมข้อมูลที่จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นต่างๆ ในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สำหรับรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2

3. สร้างแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยนำคำตอบจากแบบสอบถามในรอบที่ 2 แต่ละข้อมาวิเคราะห์หาค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามใหม่ โดยใช้ข้อความเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 1 และเพิ่มตำแหน่งค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งคำตอบของผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ๆ พร้อมทั้งระบุเหตุผลส่วนท้ายของแต่ละข้อความ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดย

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

3. ผู้วิจัยทำหนังสือคำร้องถึงบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านทางภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย และโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล

4. ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน โดยการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 การสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4.2 การส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

4.3 การเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากผู้เชี่ยวชาญ และโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแบบมุ่งประเด็น (content analysis)

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ใช้สถิติ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)

2.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ใช้ค่า มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ถือว่าค่ามัชฌิมเลข คณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลตกอยู่ในช่วงพฤติกรรมใดก็แสดงว่า ลักษณะการปฏิบัติที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงแบบนั้นโดยผู้วิจัยได้นำ ค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของ (Best)¹ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 แสดงว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 แสดงว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 แสดงว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 แสดงว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 แสดงว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจอนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย ใช้การวิเคราะห์เชิงสำรวจองค์ประกอบ (Exploratory Factor Analysis: EFA)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ โดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง รอบที่ 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ในรอบที่ 2 และ 3 ใช้การ คำนวณหาค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลผลตามเกณฑ์ค่าคะแนนกลาง (Mid-Point) ดังนี้

2.1 ค่ามัธยฐาน

ค่ามัธยฐาน 4.50 – 5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ค่ามัธยฐาน 3.50 – 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

ค่ามัธยฐาน 2.50 – 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

ค่ามัธยฐาน 1.50 – 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

2.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ได้จากการคำนวณหาความแตกต่างของควอไทล์ที่ 1 และควอไทล์ที่ 3 ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน ถ้าค่าที่พิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ในแต่ละ ข้อความมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นแต่ละข้อไม่สอดคล้องกัน

1 John W. Best, **Research in Education** (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall Inc., 1970), 190.

เกณฑ์ในการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำคำตอบในรอบสุดท้ายของการวิจัยที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด และมาก (ค่ามัธยฐาน 3.50 ขึ้นไป) และมีความสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เท่ากับหรือน้อยกว่า 1.50) มาสรุปเป็นผลการวิจัย และนำเสนอการวิเคราะห์ผลการวิจัยในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิจัยเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติ ประกอบด้วย การหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการการวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) และในส่วนที่เป็นข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

2. เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile range)

สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อนทราบ 1) ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย 2) อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย 3) แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 การศึกษาประวัติ สภาพปัจจุบันและตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ชั้นที่ 2 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ชั้นที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ในชั้นที่ 1 การศึกษาประวัติ สภาพปัจจุบันและตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เป็นการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องและทราบประวัติความเป็นมากับโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะ จำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ศิษย์เก่า ผู้ปกครองและชุมชน ชั้นที่ 2 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เป็นการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยวิเคราะห์ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถาม ตัวอย่างประชากรคือ ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และครูในสถานศึกษาอื่น จำนวน 291 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

(EFA) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็น ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ชั้นที่ 3 นำองค์ประกอบที่ได้ชั้นที่ 2 ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 มาวิเคราะห์ร่วมกันแล้วสังเคราะห์เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย แล้วนำตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบไปหาแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยการเชิญผู้บริหารระดับนโยบาย นักวิชาการ ผู้ปกครองและชุมชนมาประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาฉันทามติ และจัดทำรายงานการวิจัย

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาล
ฤทธิยะวรรณาลัย 2) อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย และ 3) แนวทางปฏิบัติเพื่อให้
เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาล
ฤทธิยะวรรณาลัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีดำเนินงานวิจัย เป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 การวิเคราะห์ตัวแปรจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยใช้
เทคนิคการวิจัยแบบ EDR (Ethnographic Delphi Futures Research) ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 1

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 2 และรอบ 3

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียน
อนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ลำดับต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย โดยเรียงลำดับการ
นำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ใช้การ
วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำข้อสรุป ที่ได้มาสังเคราะห์ เป็นบทความเพื่อให้ทราบ
ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย แล้วนำบทความที่ได้ไปให้ผู้ที่เคยปฏิบัติงาน
ที่มีประสบการณ์และรู้ความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยทั้งในอดีตและ
ปัจจุบันอ่านและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญอื่นๆตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล รวมทั้งช่วยแก้ไข
บทความให้มีความถูกต้องชัดเจนมากขึ้นในเชิงของภาษาและข้อความที่ใช้ในบทความ ที่ผู้วิจัย
สังเคราะห์ขึ้นมาจากการศึกษาเอกสารดังนี้

กิจการทหารภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาได้ระยะหนึ่ง มีเหตุการณ์ที่สำคัญคือ เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2480 กระทรวงกลาโหมได้ยกฐานะ กรมทหารอากาศ เป็น กองทัพอากาศ¹ มีหน้าที่ในการเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ให้มีความพร้อม ที่จะต้องตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพอากาศและประเทศชาติ เมื่อเกิดสงคราม สองปีต่อมาสงครามโลกครั้งที่สองก็เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2482 เมื่อเยอรมันโดย ฮิตเลอร์ ได้ยกทัพบุกโปแลนด์และอีกหลายประเทศในยุโรป ส่วนสถานการณ์ทางเอเชีย ญี่ปุ่นเริ่มใช้นโยบายชาตินิยมและก่อสงครามมหาเอเชียบูรพาขึ้นที่จีนและภูมิภาคเอเชีย ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้เข้ายึดครองประเทศต่างๆ ที่เป็นอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตกในเอเชีย อันได้แก่ประเทศในแถบมลายูของอังกฤษและสเปน คือ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ตลอดจนพม่า และประเทศแถบอินโดจีนของฝรั่งเศส คือ เวียดนาม ลาว และ เขมร

จากผลของสงครามดังกล่าว กำลังพลของกองทัพอากาศทุกคนาย จึงต้องอยู่ในภาวะเตรียมพร้อม อยู่ประจำที่ตั้งพร้อมปฏิบัติหน้าที่ จำเป็นต้องจากบ้านและครอบครัว ภรรยาและบุตรหลานอันเป็นที่รักยิ่ง ไม่มีเวลาในการดูแลทุกข์สุขของครอบครัว ด้วยความห่วงใยของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อกำลังพลทุกคนาย ไม่ให้มีความวิตกกังวล ห่วงใยกับบุตรหลานของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่กำลังพล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในภาวะสงคราม พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิ์พันธุ์ (ภาพย์ ทัดตานนท์)² อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ คนที่ 3 เล็งเห็นถึงความสำคัญดังที่กล่าวมา และมองไปในอนาคตอีกว่าจะไม่ให้กำลังพลทุกคนายต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนเอง และเพื่อให้มีความคล่องตัวในการดำเนินการจึงได้ก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ขึ้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2490 ณ บริเวณกองบิน 6 ดอนเมือง กรุงเทพฯ

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยจึงกำเนิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานของกองทัพอากาศและชุมชนรอบที่ตั้ง ซึ่งยังไม่ปรากฏการศึกษาในระดับอนุบาล เดิมขออนุญาตเปิดเป็นโรงเรียนชาย³ ต่อมาขออนุญาตเปิดเป็นโรงเรียนสหศึกษาตลอดปี ในปีแรกเปิดสอนในระดับชั้น ป.1 ถึง ม.3 ต่อมาเปิดสอนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงระดับชั้น ป.1 ถึง ม.6 จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เช่นเดียวกับกับจำนวนครู นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาปรับปรุงให้มีครูที่มีวุฒิครูมากขึ้นโดยโอนครูในสังกัด กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ จาก รร.ช่างอากาศ บำรุง เข้ามาทำการสอนในโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ส่วนการบริหารงานทั่วไปให้ผู้จัดการซึ่งเป็นข้าราชการของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้ดำเนินงาน และงานด้านการเรียนการสอนให้ครูใหญ่เป็นผู้บริหารงานวิชาการ สำหรับเจ้าของโรงเรียนนั้นเริ่มแรก ผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้อุปการะ

¹ พิพิธภัณฑสถานของกองทัพอากาศ, **บันทึกประวัติความเป็นมาของกองทัพอากาศ**, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.museum.rtaf.mi.th/index.php/en/>

² กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ, **บันทึกประวัติกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ**, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.educate.rtaf.mi.th/web/index.php/history>

³ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, **ประวัติโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย** (เอกสารรายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, 2556).

และเป็นเจ้าของ ต่อมาให้เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของ ในส่วนของอาคารเรียนและสิ่งปลูกสร้างได้ย้ายสถานที่เรียนจากกองบิน 6 มาตั้งที่ใหม่หลังโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โดยสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้น ได้รับการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล และได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2495 เป็นต้นมา การจัดการศึกษาในยุคก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สรุปได้ดังตารางที่ 4 และ ตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ระดับชั้นเรียน จำนวนนักเรียนและครู ของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคก่อตั้ง (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496)

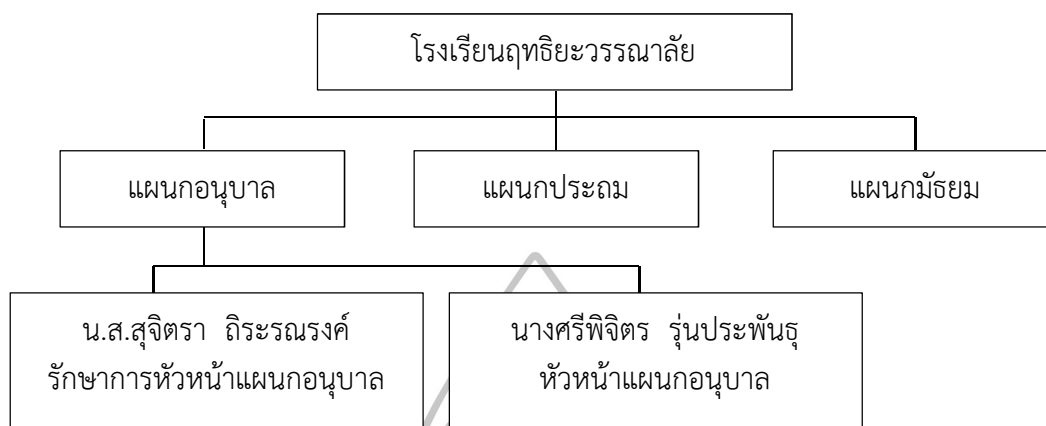
ปีการศึกษา	ระดับชั้นเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนครู (คน)	ฐานะ
2490	ป.1 - ม.3	98	6	โรงเรียนเอกชน
2492	ป.1 - ม.4	320	11	
2494	ป.1 - ม.5	441	19	
2495	ป.1 - ม.6	598	26	เทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล

ตารางที่ 5 ลักษณะการบริหารงานของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคก่อตั้ง (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496)

ปีการศึกษา	เจ้าของโรงเรียน	ผู้จัดการ (บริหารทั่วไป)	ครูใหญ่ (บริหารงานวิชาการ)
2490	พลอากาศโท หลวงเทเวศน์พินลิก (ผบ.ทอ. คนที่ 3)	นาวาอากาศตรี สมบุรณ์ พุกจินดา	ขุนอักษรสิทธิ์
2492	พลอากาศโท พิน รณนภากาศสุทธาคณี (ผบ.ทอ. คนที่ 4)	นาวาอากาศโท สมบุรณ์ พุกจินดา	นายท่อม แก้วกร
2494-2497	นาวาอากาศเอก ละเอิบ ปิ่นสุวรรณ (จก.ยศ.ทอ. คนที่ 2)	รองอำมาตย์โท ขุนสุทธิธรรมประภาส	นายประสิทธิ์ พิมล ป.ม. และ ร.ต.สุชาติ งามถิ่น

การจัดการศึกษาของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย เปิดสอนชั้นเรียน ป.1 ถึง ม.6 จนถึงปลายปี พ.ศ. 2497 เริ่มปรากฏหลักฐานว่ามีการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล เมื่อมีการสร้างอาคารเรียนอนุบาลเป็นเรือนไม้ชั้นเดียว 1 หลัง เมื่ออาคารเรียนพร้อมสมบูรณ์ ใน พ.ศ.2498 ให้ น.ส.สุจิตรา ถิระธรรงค์ เป็นผู้รักษาการหัวหน้าแผนกอนุบาล เริ่มเปิดชั้นเรียนอนุบาลปีที่ 1 ถึง ม.6 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,328 คน ครู 74 คน ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ส่ง นายณรงค์ ศรีเกษตริน ผู้ช่วยครูใหญ่โยธินมาเป็นครูใหญ่ นางศรีพิจิตร รุ่งประพັນธุ์ ครูใหญ่อนุบาลประจำจังหวัดลพบุรี มาเป็นหัวหน้าแผนกอนุบาล ตามที่โรงเรียนรายงานขอไปเป็นทางการโดยไม่เจาะจง ได้รับโอนกิจการ

รร.อนุบัตรศึกษาเข้าสมทบ การจัดการศึกษายุคกำเนิดโรงเรียนอนุบาลบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2497 - พ.ศ. 2520) สรุปรูปได้ดังแผนภาพที่ 7 และตารางที่ 6

ภาพที่ 7 การจัดองค์กรโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคกำเนิด โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2498 - พ.ศ. 2520)

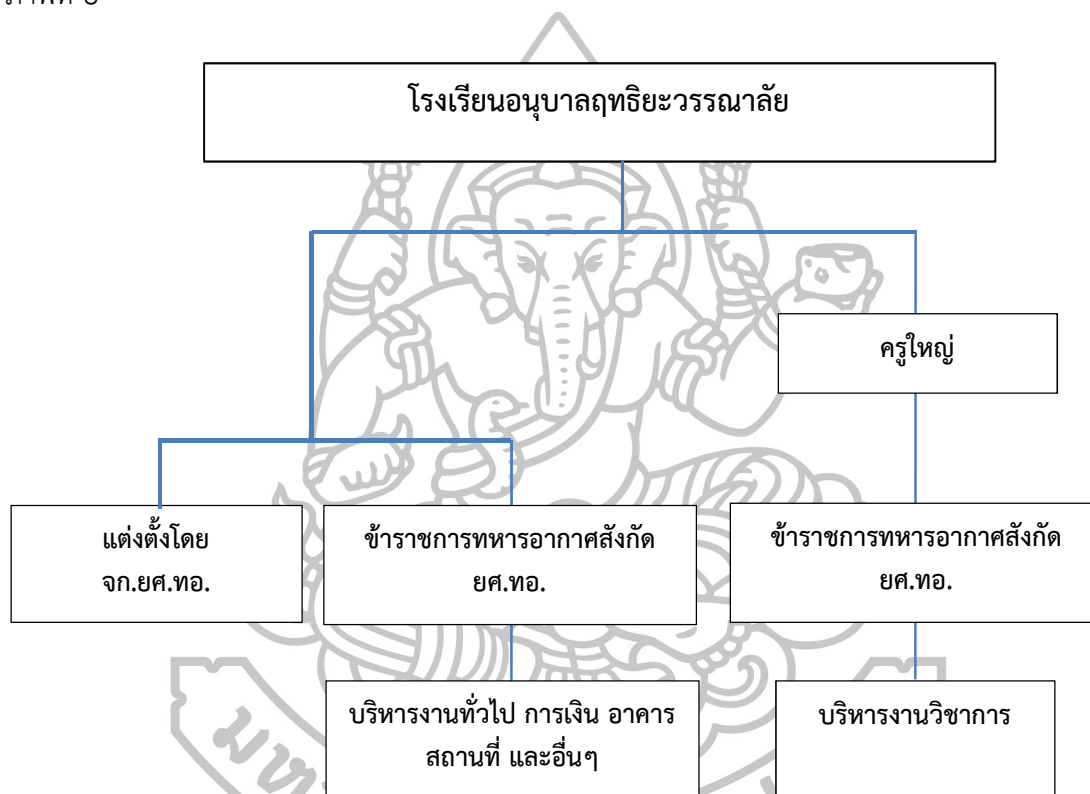
ตารางที่ 6 ระดับชั้นเรียน จำนวนนักเรียนและครูของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยยุคกำเนิดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2498 - พ.ศ. 2520)

ปีการศึกษา	ระดับชั้นเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนครู (คน)	ฐานะ
2498	อนุบาลปีที่ 1 - ม.6	1,328	74	เทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล
2499 - 2501	อนุบาลปีที่ 1 - ม.6	1,694	71	โรงเรียนเอกชน
2502	อนุบาลปีที่ 1 - เตรียมอุดมศึกษาปีที่ 1	-	-	
2503 - 2520	อนุบาลปีที่ 1 - ม.6	-	-	

กิจการโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยซึ่งมีฐานะเป็นโรงเรียนเอกชน โดยมีกรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของมีเจ้ากรมยุทธศึกษาเป็นผู้ลงนามรับใบอนุญาต ใช้การบริหารโดยมีข้าราชการในกรมยุทธศึกษาแต่งตั้งโดยเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้จัดการบริหารกิจการทั่วไปรวมทั้งด้านการเงิน อาคารสถานที่ ส่วนงานวิชาการ ด้านการเรียนการสอน ให้ครูใหญ่ ซึ่งเป็นครูวิชาชีพที่ได้รับการโอนมาจากโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งการจัดการศึกษาเป็นสามแผนกคือ แผนกอนุบาล แผนกประถม และแผนกมัธยม ได้จัดการศึกษาเรื่อยมาจนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2520 แผนกมัธยมได้โอนไปอยู่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แผนกประถม ได้โอนไปอยู่สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนแผนกอนุบาลยังอยู่ในความดูแลของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศและได้เปลี่ยน

ชื่อเป็น “โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” ยังคงเป็นโรงเรียนเอกชน โดยมีกรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของ มีเจ้ากรมยุทธศึกษาเป็นผู้ลงนามรับใบอนุญาต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา

นับตั้งแต่เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย⁴ ได้มีการพัฒนาด้านอาคารสถานที่มาเป็นระยะๆ ปี 2530 สร้างอาคารเรียนอนุบาล 3 ลักษณะเป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น 10 ห้องเรียน ปี 2532 สร้างอาคารประกอบอาหาร ปี 2537 สร้างอาคารเรียนอนุบาล 2 ลักษณะเป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น 12 ห้องเรียน ปี 2540 สร้างอาคารอเนกประสงค์ (อาคารทองใหญ่) การจัดการศึกษาบุคคลเปลี่ยนแปลงสังกัดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2521 - 2545) สรุปได้ดังภาพที่ 8

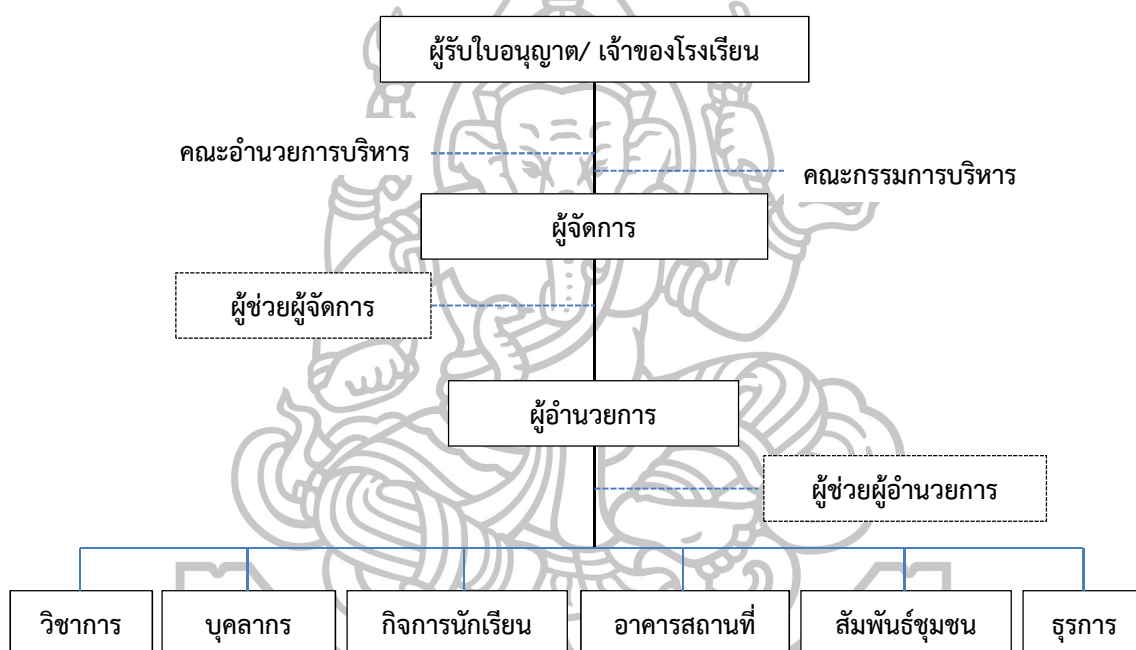

ภาพที่ 8 โครงสร้างการจัดองค์กรโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยยุคเปลี่ยนแปลง (พ.ศ. 2521-2545)

ในปีการศึกษา 2545 กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ได้มีนโยบายเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารใหม่ โดยให้ข้าราชการทหารกลับเข้ากรมกองตามเดิม ให้คงเหลือไว้เฉพาะผู้จัดการ 1 คน ผู้ช่วยผู้จัดการ 2 คน พยาบาลประจำโรงเรียน 1 คน ให้บุคคลพลเรือนเป็นครูใหญ่ และแต่งตั้งครูพลเรือนปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายมี 6 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายอาคารสถานที่ และฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็น

⁴ โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย, “ประวัติโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย”(เอกสารรายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย, 2556).

ต้นมา และในปี 2550 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน 2550 กำหนดให้มีตราสารจัดตั้ง มีการเปลี่ยนเรียกครูใหญ่ เป็นผู้อำนวยการและได้กำหนดคุณสมบัติ ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ เป็นข้าราชการทหารเท่านั้น ส่วนระดับฝ่ายต่างยังเป็นพลเรือนเหมือนเดิม โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เปิดชั้นอนุบาล 1, 2 และ 3 โดยมีเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นผู้ลงนามรับใบอนุญาตตามกฎหมาย การบริหารโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ช่วงนี้กำหนดโครงสร้างตามรูปแบบโรงเรียนอนุบาลทั่วไป มี 6 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายอาคารสถานที่ และฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน การจัดการศึกษายุคเปลี่ยนแปลงสังกัดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน) สรุปได้ดังแผนภาพที่ 9

ภาพที่ 9 การจัดองค์กรโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยยุคเปลี่ยนแปลง (พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน)

ปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จึงเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษา อยู่ในความอุปการะของกองทัพอากาศ มีเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง เปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 – อนุบาลปีที่ 3 มีจำนวน 34 ห้องเรียน มีนักเรียน 1,120 คน มีข้าราชการทำหน้าที่บริหาร จำนวน 4 คน คือ ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ 2 คน และผู้อำนวยการ ส่วนบุคลากรของโรงเรียนประกอบด้วยครูจำนวน 41 คน เป็นลูกจ้างของโรงเรียนแต่ได้รับการบรรจุเข้ากระทรวงศึกษาธิการ พี่เลี้ยง 53 คน เจ้าหน้าที่ 5 คน แม่ครัว 10 คน และภารโรง 10 คน บรรจุเป็นลูกจ้างของโรงเรียน โรงเรียนมีอาคารเรียน 6 หลัง อาคารอเนกประสงค์ อาคารประกอบอาหาร อาคารธุรการ อาคารศูนย์กิจกรรม อาคารอนุบาล 1 อาคารอนุบาล 2 อาคารอนุบาล 3 มีสนามขนาดใหญ่และสวนหย่อม ใช้งบประมาณของโรงเรียนในการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง กองทัพอากาศให้การสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค เช่น น้ำ ไฟฟ้า

โทรศัพท์ ยานพาหนะ ฯลฯ ประชากรในเขตโดยรอบพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ เนื่องจากทำเลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกองทัพอากาศ ซึ่งกองทัพอากาศได้พัฒนาพื้นที่ส่วนที่ติดกับโรงเรียนด้านหนึ่ง เป็นสวนพันธุ์ไม้ไทย ด้านฝั่งตรงข้ามเป็นโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชและสวนสุขภาพของกองทัพอากาศ

นักเรียนของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยส่วนใหญ่ เป็นบุตรข้าราชการและลูกจ้างของกองทัพอากาศ บุตรบุคคลทั่วไปในชุมชนประมาณร้อยละ 30 เมื่อเรียนจบจากอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยแล้วเด็กส่วนใหญ่จะไปเข้าชั้นประถม 1 ที่โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยประถม ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน โรงเรียนสามารถรับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้ปีละประมาณ 360 คน ถ้ามีจำนวนเด็กสมัครเกินกว่าจำนวนที่สามารถรับได้จะต้องมีการจับสลาก

จากความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย พบว่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันกองทัพอากาศได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการศึกษาของบุตรหลานของกำลังพลในกองทัพอากาศ เช่นเดียวกับ เหล่าทัพอื่น ๆ ในกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีการจัดการศึกษาปฐมวัยของทุกเหล่าทัพ เช่นกองทัพพรมีสถานศึกษาปฐมวัยที่จัดตั้งโดยหน่วยงานของกองทัพทั้งสิ้น 92 แห่ง มีทั้งโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ กองทัพเรือมีสถานศึกษาปฐมวัย 16 แห่ง มีกรมสวัสดิการทหารเรือดูแลรับผิดชอบ กองทัพอากาศมีสถานศึกษาปฐมวัย 11 แห่ง ในต่างจังหวัดให้ผู้บังคับกองบินรับผิดชอบ ส่วนที่ตั้งดอนเมืองมี โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยให้ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาปฐมวัยในกลาโหมมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ เพื่อช่วยเหลือกำลังพลในการเลี้ยงดูบุตรหลานขณะออกปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพลในหน่วยงาน สำหรับสถานศึกษาเองก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสม⁵

ในส่วนของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยนั้นมีวิวัฒนาการตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน สรุปได้เป็นสามยุค คือ 1) ยุคก่อตั้งโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2490 - พ.ศ. 2496) ในยุคนี้อย่างไม่ปรากฏว่ามีการให้การศึกษาคณะอนุบาล แต่มีการจัดการศึกษาระดับ ป.1 - ม.6 มีจำนวนนักเรียน 598 คน ครู 26 โรงเรียนมีฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล กำหนดให้ผู้จัดการบริหารงานทั่วไป และมีครูใหญ่บริหารงานวิชาการ 2) ยุคกำเนิดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2498 - พ.ศ. 2520) ในยุคนี้นับว่ามีการให้การศึกษาคณะอนุบาล โดยกำหนดให้มีแผนกอนุบาลซึ่งขึ้นอยู่กับโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จัดการศึกษาระดับ อนุบาลปีที่ 1 - ม. 6 โรงเรียนมีฐานะเทียบเท่าโรงเรียนเอกชน มีหัวหน้าแผนกอนุบาลดูแลการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย 3) ยุคเปลี่ยนแปลง (พ.ศ. 2520 - ปัจจุบัน) ในปี พ.ศ. 2520 เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เมื่อแผนกมัธยมได้โอนไปอยู่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ส่วนแผนกประถม ได้โอนไปอยู่สังกัดกรุงเทพมหานคร และแผนกอนุบาลยังอยู่ในความดูแลของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศและได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” ยังมีฐานะเป็นโรงเรียนเอกชน โดยมีกรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของ มีเจ้ากรมยุทธศึกษาเป็นผู้ลงนามรับใบอนุญาต นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา เปิดให้การศึกษาระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-อนุบาลปีที่ 3

⁵ นันทิยา รักตประจิด, “การศึกษาความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในกองทัพอากาศ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548).

มีจำนวน 34 ห้องเรียน มีนักเรียน 1,121 คน มีข้าราชการทหารอากาศทำหน้าที่บริหาร จำนวน 4 คน คือ ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ 2 คน และผู้อำนวยการ 1 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย นั้น ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และ ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกกองทัพอากาศ ที่มีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ได้แก่ ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และ ชุมชน จำนวน 9 คน หลังจากนั้นนำตัวแปรที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแหล่งที่มาแบ่งเป็น 2 รายการ คือ 1) แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) การสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนต่าง ๆ ของรัฐบาลโดยเฉพาะนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และเป็นไปตามหลักการทฤษฎีต่าง ๆ เช่นกัน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารเพื่อค้นหาสาระ เจตนา และความมุ่งหวังที่ปรากฏอยู่ตามแหล่งต่างๆ เพื่อค้นหาตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษา ปฐมวัย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) นโยบายและแผนพัฒนาเด็กต่าง ๆ ทฤษฎีการจัดการศึกษาปฐมวัย แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยแนวคิดการจัดเกี่ยวกับหลักสูตรปฐมวัย ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยพิจารณาในประเด็น สาระ และความมุ่งหวัง ของเอกสารเหล่านี้ พบตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในตารางโดยกำหนดรหัสแทนชื่อเอกสาร และชื่อนักวิชาการ ดังแสดงในตารางที่ 7 และเสนอตัวแปรที่เกี่ยวข้องในตารางที่ 8

ตารางที่ 7 รหัสแทนชื่อเอกสารและชื่อนักวิชาการ

ชื่อเอกสารหรือชื่อนักวิชาการ	รหัส
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	A
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	B
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	C
แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2545-2559)	D

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
3.	มีนโยบายการสร้างอนาคต โรงเรียนอย่างเป็นระบบในการ มองหาและคาดการณ์ถึงการ เปลี่ยนแปลง		√			√			√						√						√		√	
4.	กำหนดเป้าหมายแบบก้าวหน้า	√			√				√			√		√										
5.	ใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อ วัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมาย โดยเฉพาะ (Ad Hoc Organization)													√							√			
6.	มีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความ คุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียน อนุบาล						√									√								
7.	มีนโยบายในการสร้างสมดุล ระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับ ความต่อเนื่อง											√												
8.	วางนโยบายเกี่ยวกับนวัตกรรม ต่างๆ ของโรงเรียนอนุบาลอย่าง มีระบบ														√						√			
9.	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเลือก การจัดระบบข่าวสารข้อมูลของ ตน เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็น ทรัพยากรหลักในการดำเนิน กิจกรรมใดๆ ได้อย่างมี ประสิทธิผล											√									√			
10.	ปัจจัยสำคัญที่สุดซึ่งผู้บริหาร จำเป็นต้องสร้างขึ้นมาเพื่อ สนับสนุนการทำงานของตนคือ การเพิ่มผลิตภาพของงาน และ ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงาน (Productivity) และถือว่าเป็น ทรัพย์สินที่มีค่ามากที่สุดของ โรงเรียนอนุบาล															√			√			√		√

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W			
11.	ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียนอนุบาล	√			√				√									√			√						
12.	มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ	√			√				√									√		√	√						
13.	พัฒนาระบบและกลไกงานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	√			√				√									√									
14.	มีระบบติดตามนักเรียนที่จบไปแล้วเพื่อนำข้อมูล มาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	√			√										√			√		√	√						
16.	มีครูและผู้นำสถานศึกษาที่ดี (GOOD TEACHERS AND SCHOOL LEADERS)	√			√										√	√		√	√	√	√						
17.	ผู้บริหารเน้นการบริหารเชิงนโยบาย	√			√				√									√			√						
18.	ผู้บริหารต้องมีสมรรถนะและคุณสมบัติที่เหมาะสม	√			√				√									√		√	√						
19.	ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานมีความต้องการที่จะบริหารโรงเรียนและต้องการที่จะมีตำแหน่งในจุดที่ตนจะสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์แก่โรงเรียนอนุบาลได้สูงสุด	√			√				√									√			√						
20.	ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาโรงเรียนและเรียนรู้ที่จะดูแลตัวเองให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดชีวิตการทำงาน	√			√										√			√		√	√						

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W		
21.	การพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสามารถสร้างความแตกต่าง (จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิงสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ)	√		√			√			√				√		√			√							
22.	ผู้ทำหน้าที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กต้องมีความเป็นมืออาชีพ และมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย	√		√			√		√			√			√										√	
23.	ครูได้รับความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์ และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ โดยสามารถเข้าถึงความรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website	√			√		√			√			√		√				√							
24.	ครูปฐมวัยทุกคนต้องมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย หรือสำเร็จการ ศึกษาทางการศึกษาปฐมวัย และได้รับการอบรม/สัมมนาปีละไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง													√		√		√				√	√	√		
25.	ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ทันทีโดยรวดเร็วจากครูแบบเดิมกับแนวทางใหม่		√							√			√			√		√				√		√		
26.	ครูต้องเข้าใจว่าแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยเกิดจากการบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน	√						√					√		√			√		√		√	√	√	√	
27.	ครูมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สามารถสร้างพลังการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน	√				√									√			√		√						
28.	ผู้ทำงานในสถานศึกษาต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู	√				√									√	√			√	√						
29.	ครูมีคุณสมบัติความเป็นนักวิจัย/ครูนักวิจัย	√				√				√								√						√		

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W			
30.	มีชมรม/สมาคมสำหรับครู ปฐมวัย มีศูนย์การเรียนรู้ ทางการศึกษาปฐมวัยให้บริการ วิชาการได้ตลอดเวลา	√			√				√													√					
31.	มีการฝึก อบรม วิทยากรใหม่ๆ ให้ครูสามารถใช้หลักสูตรและ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ			√							√				√												
32.	คัดเลือกครู บุคลากรที่มี ทัศนคติ ที่ดี รักเด็ก											√				√	√						√				
33.	ครู บุคลากรมีความรู้ปฐมวัย	√			√				√									√	√				√				
34.	ครู บุคลากรมี ทักษะ ประสบการณ์การสอนเด็ก ปฐมวัย	√			√				√									√					√				
35.	ครูมีจิตใจที่ดีประกอบควบคู่ ไปกับการเรียนการสอน	√			√				√									√	√				√				
36.	ครูต้องอ่อนโยนต้องเป็นผู้นำ	√			√				√									√				√	√				
37.	เพิ่มศักยภาพครูผู้สอน	√			√											√		√	√								
38.	เพิ่มค่าตอบแทนครูที่เลี้ยง ให้เหมาะสม	√			√										√	√			√	√							
39.	พัฒนาครูให้มีความรู้ความ สามารถในการบูรณาการความรู้ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้ เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ	√			√											√		√	√								
40.	บุคลากรในโรงเรียนต้องได้รับ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	√			√				√									√					√				
41.	ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ	√			√				√									√	√			√	√				
42.	ครูต้องมีทักษะในการผลิต สื่อการสอน	√			√				√										√				√	√			
43.	เด็กได้รับการดูแลและส่งเสริม พัฒนาการทุกด้านคือพัฒนาการ ทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรมจริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา	√			√										√			√	√								

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
44.	เน้นสิทธิเด็กเพื่อให้เด็กได้รับการดูแลช่วยเหลือ ได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งกายและจิตใจ	√				√									√		√		√	√	√			
45.	เด็กดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้		√		√		√						√		√		√		√		√		√	√
46.	เด็กได้รับบริการที่มีคุณภาพด้านสุขภาพทางกายและจิตใจอย่างสม่ำเสมอ ได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์		√		√		√	√				√	√		√	√				√	√			
47.	การรับเด็กเข้าเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ อายุและพัฒนาการของเด็ก		√		√				√			√		√	√		√			√			√	√
48.	ปลูกฝังให้เด็กมีความเท่าเทียมกัน เด็กทุกคนต้องเข้าใจว่าความเป็นมนุษย์ทุกคนเท่ากัน กินเหมือนกัน อยู่เหมือนกัน เล่นเป็นเพื่อนกันได้	√	√			√		√	√			√		√			√	√		√		√		√
49.	เน้นความเป็นอยู่ของเด็กที่มีสุขลักษณะที่ดี	√				√									√			√		√				
50.	เน้นความปลอดภัยของเด็กทุกด้าน	√				√									√	√		√	√	√				
51.	เน้นการปลูกฝังคุณลักษณะค่านิยม ให้กับเด็ก อย่างจริงจัง	√				√				√								√				√		
52.	เด็กต้องการได้รับการต้อนรับ	√				√				√												√		
53.	เด็กต้องการที่อยู่ในที่ที่ซึ่งได้รับการยอมรับนับถือ ความซื่อสัตย์ ไม่ถูกลูกเด็ก ไม่ว่าจะมาจากไหน ภูมิหลังเป็นอย่างไร				√							√				√								
54.	เด็กต้องการมีเพื่อนที่ดี											√				√		√					√	
55.	ปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ตั้งแต่ปฐมวัย	√				√				√								√					√	√
56.	เด็กมีความมั่นใจ รู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในโรงเรียน	√				√				√								√					√	

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
57.	เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์	√				√				√									√				√	√
58.	เด็กมีความสามารถในการสื่อสาร ก้าวทันโลก	√				√				√									√					√
59.	เด็กมีลักษณะที่คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวม มีสุขภาพ กายใจที่แข็งแรง	√				√									√			√		√				
60.	เด็กมีความสำเร็จ														√	√					√			
61.	เด็กมีความสุข																		√		√			
62.	เด็กได้รับการเคารพและ ยอมรับ															√	√				√			
63.	เด็กมีความพร้อมในการเรียน	√				√				√									√				√	
64.	เด็กมีความรับผิดชอบสังคม	√				√				√												√		
65.	เด็กมีความเคารพต่ออุปกรณ์					√						√					√							
66.	เด็กมีศิลปะและสุนทรียศาสตร์																					√		√
67.	กิจกรรมพยายามให้เด็กได้ใช้ ประสาทสัมผัสหลายอย่าง ร่วมกันให้เด็กได้พูดในสิ่งที่เขา คิด และได้ลงมือกระทำ	√				√				√									√				√	√
68.	ฝึกให้เด็กใช้สมองมากๆ อย่างมี ความสุข ไม่ให้เครียด ผู้ใหญ่ต้อง รับฟังในสิ่งที่เด็กพูดด้วยความ ตั้งใจและพยายามเข้าใจเด็ก	√				√				√									√		√		√	√
69.	แนวทางใหม่เน้นให้เด็กที่ได้รับ ประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นกระบวนการ พัฒนา กระบวนการคิด และทักษะการ คิด การใช้ภาษา การแสดงออก ทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึก ที่ดีต่อตัวเองสูง	√				√				√									√				√	√
70.	การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมี ลักษณะเฉพาะตัวและจำเป็นต้อง เรียนรู้ผ่านการเล่นและ กิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย	√				√										√			√		√			

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W			
71.	การส่งเสริมศักยภาพของเด็ก โดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ ผลจากการให้เด็กเรียนรู้จาก การสร้างองค์ความรู้เป็นการ สร้างพลังการเรียนรู้ที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การศึกษาที่ช่วย ให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข																										
72.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้ บนพื้นฐานการวิจัยจัดการศึกษา ให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้าน อย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพ สนับสนุนการบูรณาการทฤษฎี ต่างๆตลอดจนการนำผลการวิจัย ที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง	√				√				√									√		√				√		
73.	กำหนดกรอบของหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัย ของเด็กสอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษา ปฐมวัยของประเทศ	√				√				√				√										√			
74.	การจัดหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้คำนึงถึงความสนใจของ เด็กและตอบสนองความต้องการ ของเด็ก ความสามารถในการ เรียนรู้ของเด็กรายบุคคล และ รายกลุ่ม (Developmentally Appropriate Curriculum)				√								√				√										
75.	นำนวัตกรรมใหม่ๆ หรือสร้าง นวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการ เรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่าง เหมาะสม												√				√	√							√		
76.	จัดการเรียนรู้หรือจัดสิ่งกระตุ้น ให้มากพอที่สมองจะทำงานเป็น กระบวนการ กิจกรรมที่เด็ก ปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติด้วย โรงเรียน	√				√				√									√		√			√	√		

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
77	ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้วยทฤษฎีปัญหา ซึ่งเด็กแต่ละคนมีฐานการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน ทำให้มีความสามารถในทางสมองแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็สามารถพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนได้	√				√				√									√				√	
78.	จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมอง โดยพยายามให้เด็กนำความรู้เดิม ไปผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ ให้เด็กได้ใช้สมองผสมผสานกันทั้งซีกซ้ายและซีกขวาโดยการปฏิบัติผ่านการเล่น ให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข	√				√				√												√		
79.	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ ภายใต้งานศึกษาศาสตร์				√								√			√								
80.	การศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต												√			√		√					√	
81.	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา	√				√				√								√		√		√	√	√
82.	มีหลักสูตรร่วมส่งเสริมทักษะด้าน	√				√				√								√					√	
83.	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ประกอบการ											√	√				√				√		√	
84.	สอนเด็กให้มีทักษะในการช่วยเหลือตัวเองได้ก่อน	√				√									√		√		√					
85.	โปรแกรมและหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติในระดับประถมศึกษา	√				√									√	√	√	√	√	√				

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
86.	การจัดการเรียนรู้ต้องมีมาตรฐานดีกว่าหรือใกล้เคียงกับร.อนุบาลอื่นๆ ในระดับชาติหรือนานาชาติ	√				√				√									√				√	
87.	การจัดการศึกษาตอบสนองต่อพัฒนาการของเด็ก และเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด	√				√				√												√		
88.	มีหลักสูตรที่ดี รองรับความต้องการของผู้ปกครอง				√							√				√								
89.	สนับสนุนเพิ่มเติมเรื่องภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน											√						√					√	
90.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับเด็ก	√				√				√								√				√	√	
91.	ส่งเสริมด้านกีฬาเพื่อปลูกฝังเกี่ยวกับกติกาศึกษาและการยอมรับ	√				√				√								√						
92.	พัฒนากิจกรรมต่างๆ ควรสอดคล้องกับสถาบันที่เด็กจะต้องไปศึกษาต่อในชั้นต่อไป	√				√				√								√		√				√
93.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านการช่วยเหลือโรงเรียน	√				√				√								√				√	√	
94.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านการหาเหตุผล					√										√		√		√				
95.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านมิติสัมพันธ์	√				√											√			√				
96.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านดนตรี/จังหวะ	√				√				√								√					√	
97.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น	√				√				√												√		
98.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านการรู้จักโรงเรียน				√							√					√							
99.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านการปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม											√					√	√					√	

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
100.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านภาษาและการสื่อสารให้เป็นธรรมชาติ	√				√				√									√		√		√	√
101.	โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่พ่อ แม่และผู้ปกครองในรูปแบบการประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก กิจกรรมสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน แผ่นพับและจัดกิจกรรมแนะแนวความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม	√				√				√									√				√	
102.	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมประเมินผลพัฒนาการเด็ก	√				√				√													√	
103.	ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	√				√				√									√				√	
104.	โรงเรียนระดับปฐมวัยมีชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	√				√				√													√	
105.	สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการปกป้องคุ้มครองสิทธิ เฝ้าระวังและร่วมพัฒนาเด็กโดยวิธีเผยแพร่ความรู้และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก กระตุ้นในสังคมเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก	√				√				√									√				√	
106.	ผู้ปกครองต้องมีความร่วมมือกับโรงเรียนในด้านต่างๆ	√				√				√													√	
107.	ร่วมมือกับศิษย์เก่าเพื่อหาแนวทางในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน				√						√						√							
108.	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสองซีกซ้ายและขวาอย่างต่อเนื่องในสภาพแวดล้อมเปิด											√					√	√					√	

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
109.	ห้องเรียนอนุบาลส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เด็กเห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม	√				√				√									√		√		√	√
110.	โรงเรียนควรเป็นแหล่งเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทั้งทาง ด้านวิชาการและสภาพ แวดล้อม				√																√	√		√
111.	เน้นที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านอาคารสถานที่ สนามเด็กเล่นให้มีความเหมาะสมและปลอดภัย	√				√				√									√				√	
112.	จัดสภาพแวดล้อมให้ตรงกับความต้องการของเด็ก	√				√				√													√	

ในการวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยใช้รหัสแทนชื่อนักวิจัยดังตารางที่ 9 แล้ววิเคราะห์เนื้อหาในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 รหัสแทนชื่อนักวิจัยจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักวิจัย	รหัส
กุลกานต์ เล็กสกุล	A
คณิง สายแก้ว	B
จารุวรรณ ศิลปะรัตน์	C
ชวนคิด มะเสนาะ	D
เขวรัตน์ โทณผลิน	E
พิณสุดา สิริธรรังศรี	F
มนต์ชิตา บุปผาคำ	G
เยาวพา เดชะคุปต์	H
ศุภกร วัฒนพฤษา	I
สุชาดา อังศุจินดา	J
สุวิมล เพ็ชรสุข	K
โสภิตอนงค์ บุญช่วย	L
Arthur MacEwan	M
Bacon and Ichikawa	N
Billman and Sherman	O
Bredkamp and Copple	P
Edward Miller and Joan Almon	Q
Eliason and Jenkins	R

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
5.	การดำเนินงานของโรงเรียนต้องเทียบกับมาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้นโดยโรงเรียนชั้นนำด้านต่างๆ ซึ่งจะอยู่แห่งหนใดในโลกก็ได้												√				√	√					√	
6.	พัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียนที่สามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ	√				√				√								√		√			√	√
7.	ผู้บริหารสามารถนำพาโรงเรียนอนุบาลของตนให้อยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส ทราบวิธีการค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้องและทราบวิธีที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งจากภายนอกและภายในโรงเรียนอนุบาล	√				√				√								√					√	√
8.	มีนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบในการมองหาและคาดการณ์ถึงการเปลี่ยนแปลง	√				√				√													√	√
9.	กำหนดเป้าหมายแบบก้าวหน้า				√							√				√								
10.	ปัจจัยสำคัญที่สุดซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างขึ้นมาเพื่อสนับสนุนการทำงานของตน คือการเพิ่มผลิตภาพของงาน และครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน (Productivity) และถือว่าเป็นทรัพย์สินที่มีค่ามากที่สุดของโรงเรียนอนุบาล												√			√	√	√					√	√
11.	ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียนอนุบาล	√				√				√								√		√			√	√

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W			
28.	ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ทันทีโดยรวดเร็วจากครูแบบเดิมกับแนวทางใหม่	√				√				√																√	
29.	ครูต้องเข้าใจว่าแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยเกิดจากการบูรณาการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน				√							√				√											
30.	ครูมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สามารถสร้างพลังการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน												√				√	√								√	
31.	ผู้ทำงานในสถานศึกษาต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู	√				√				√									√	√						√	
32.	ครูมีคุณสมบัติความเป็นนักวิจัย/ครูนักวิจัย				√																√					√	
33.	มีชมรม/สมาคมสำหรับครูปฐมวัย มีศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษาปฐมวัยให้บริการวิชาการได้ตลอดเวลา									√			√						√			√				√	
34.	มีการฝึกอบรม วิทยากรใหม่ๆ ให้ครูสามารถใช้หลักสูตรและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ										√			√							√				√	√	√
35.	คัดเลือกครู บุคลากรที่มีทัศนคติ ที่ดี รักเด็ก					√																√				√	
36.	ครู บุคลากรมีความรู้ปฐมวัย																					√				√	
37.	ครู บุคลากร มีทักษะ ประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัย								√			√					√		√						√		
38.	ครูมีจิตใจที่ดีประกอบควบคู่ไปกับการเรียนการสอน								√			√					√										
39.	ครูต้องอ่อนโยนต้องเป็นผู้นำ		√				√				√							√							√	√	
40.	เพิ่มศักยภาพครูผู้สอน								√			√					√										
41.	เพิ่มค่าตอบแทนครูที่เลี้ยงให้เหมาะสม		√				√				√							√							√	√	
42.	พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ	√				√				√							√				√						

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W			
53.	เน้นความเป็นอยู่ของเด็กที่มีสุขลักษณะที่ดี	√				√				√							√				√						
54.	เน้นความปลอดภัยของเด็กทุกด้าน			√														√					√				
55.	เน้นการปลูกฝังคุณลักษณะค่านิยม ให้กับเด็ก อย่างจริงจัง						√			√					√												
56.	เด็กต้องการได้รับการต้อนรับ	√				√				√															√		
57.	เด็กต้องการที่อยู่ในที่ที่ซึ่งได้รับการยอมรับนับถือ ความซื่อสัตย์ ไม่ดูถูกเด็ก ไม่ว่าจะมาจากไหน ภูมิหลังเป็นอย่างไร			√										√				√									
58.	เด็กต้องการมีเพื่อนที่ดี																√			√							
59.	ปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ตั้งแต่ปฐมวัย	√					√																				
60.	เด็กมีความมั่นใจ รู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในโรงเรียน		√				√																				
61.	เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์	√							√				√			√			√		√		√		√		
62.	เด็กมีความสามารถในการสื่อสาร ก้าวทันโลก									√				√					√								
63.	เด็กมีลักษณะที่ค่านึงถึง ประโยชน์ส่วนรวมมีสุขภาพกายใจที่แข็งแรง															√			√				√				
64.	เด็กมีความสำเร็จ																√			√				√			
65.	เด็กมีความสงบ										√				√				√								
66.	เด็กได้รับการเคารพและยอมรับ			√				√				√															
67.	เด็กมีความพร้อมในการเรียน					√				√																	
68.	เด็กมีความรับผิดชอบสังคม												√			√			√						√		
69.	เด็กมีความเคารพต่ออุปกรณ์									√									√								
70.	เด็กมีศิลปะและสุนทรียศาสตร์														√				√				√				
71.	กิจกรรมพยายามให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายอย่างร่วมกัน ให้เด็กได้พูดในสิ่งที่เขาคิด และได้ลงมือกระทำ															√				√				√			

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																							
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	
72.	ฝึกให้เด็กใช้สมองมากๆ อย่างมีความสุข ไม่ให้เครียด ผู้ใหญ่ต้องรับฟังในสิ่งที่เด็กพูดด้วยความตั้งใจและพยายามเข้าใจเด็ก									√			√				√								
73.	แนวทางใหม่เน้นให้เด็กที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการพัฒนากระบวนการคิดและทักษะการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองสูง	√		√		√						√						√							
74.	การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีลักษณะเฉพาะตัวและเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย																								
75.	การส่งเสริมศักยภาพของเด็ก โดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ ผลจากการให้เด็กเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้เป็นการสร้างพลังการเรียนรู้ที่แท้จริงอันจะนำไปสู่การศึกษาที่ช่วยให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข																								
76.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย จัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้านอย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพ สนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆตลอดจนการนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง		√					√					√				√					√			
77.	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ				√					√				√			√						√		

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
78.	การจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงความสนใจของเด็กและตอบสนองความต้องการของเด็ก ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคลและรายกลุ่ม									√			√				√							
79.	นำนวัตกรรมใหม่ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม											√				√			√					
80.	จัดการเรียนรู้หรือจัดสิ่งกระตุ้นให้มากพอที่สมองจะทำงานเป็นกระบวนการกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง																√		√					√
81.	จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองโดยพยายามให้เด็กนำความรู้เดิมไปผสม ผสานกับประสบการณ์ใหม่ให้เด็กได้ใช้สมองผสมผสานกันทั้งซีกซ้ายและซีกขวาโดยการปฏิบัติผ่านการเล่น ให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข	√		√			√		√	√		√		√		√		√						√
82.	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ ภายใต้กฎกติกาสากล								√			√				√								√
83.	การศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต										√		√		√		√		√					
84.	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา												√				√		√		√		√	√

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W			
85.	มีหลักสูตรร่วมส่งเสริมทักษะด้าน ICT								√				√				√	√				√					
86.	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ประกอบการ	√		√			√		√	√		√	√	√		√			√								
87.	สอนเด็กให้มีทักษะในการช่วยเหลือตัวเองได้ก่อน	√		√			√		√			√				√									√		
88.	โปรแกรมและหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติในระดับประถมศึกษา	√			√			√			√		√		√			√									
89.	การจัดการเรียนรู้ต้องมีมาตรฐานดีกว่าหรือใกล้เคียงกับรร.อนุบาลอื่นๆ ในระดับชาติหรือนานาชาติ														√		√	√				√	√	√			
90.	การจัดการศึกษา ตอบสนองต่อพัฒนาการของเด็กและเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด		√						√			√				√	√				√	√		√			
91.	มีหลักสูตรที่ดี รองรับความต้องการของผู้ปกครอง	√						√				√			√		√		√	√	√	√	√	√			
92.	สนับสนุนเพิ่มเติมเรื่องภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน									√			√			√		√									
93.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับเด็ก													√			√					√					
94.	ส่งเสริมด้านกีฬาเพื่อปลูกฝังเกี่ยวกับกติกา และการยอมรับ															√		√				√		√			
95.	พัฒนากิจกรรมต่างๆ ควรสอดคล้องกับสถาบันที่เด็กจะต้องไปศึกษาต่อในชั้นต่อไป										√			√				√									
96.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือโรงเรียน			√				√				√															
97.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านการหาเหตุผล	√				√				√																	
98.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านมิติสัมพันธ์													√		√	√	√				√	√				
99.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านดนตรี/จังหวะ		√						√				√			√	√	√				√					

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
100.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น	√						√					√			√		√		√		√		
101.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านการรู้จักโรงเรียน									√			√				√							
102.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านการปฏิสัมพันธ์กับ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม												√			√					√			
103.	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็ก ในด้านภาษาและการสื่อสาร ให้เป็นธรรมชาติ														√			√					√	
104.	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วม ประเมินผลพัฒนาการเด็ก									√			√				√							√
105.	ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมี ส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการ เรียนการสอนและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา			√				√				√												
106.	โรงเรียนระดับปฐมวัยมีชมรม หรือสมาคมผู้ปกครองร่วมมือกับ โรงเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็ก	√				√				√														√
107.	สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญใน การปกป้องคุ้มครองสิทธิ เฝ้า ระวังและร่วมพัฒนาเด็กโดยวิธี เผยแพร่ความรู้และทักษะในการ อบรมเลี้ยงดูเด็ก กระตุ้นใน สังคมเห็นความสำคัญของการ พัฒนาการเด็ก		√							√			√				√	√				√		√
108.	ผู้ปกครองต้องมีความร่วมมือกับ โรงเรียนในด้านต่างๆ													√		√	√	√			√	√		
109.	สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความ หลากหลายทางวัฒนธรรม		√							√			√			√	√				√			
110.	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อน และสร้างความสัมพันธ์ของ สมองซึกซ่ายและชาวอย่าง ต่อเนื่องในสภาพแวดล้อมเปิด	√						√					√			√	√	√		√	√		√	

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	รหัส																						
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
111.	ห้องเรียนอนุบาลส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่让孩子เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม									√				√			√							√
112.	โรงเรียนควรเป็นแหล่งเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทั้งทาง ด้านวิชาการและสภาพแวดล้อม													√			√				√			
113.	เน้นที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านอาคารสถานที่ สนามเด็กเล่น ให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย														√		√					√	√	
114.	จัดสภาพแวดล้อมให้ตรงกับความต้องการของเด็ก									√			√				√							√

จากตารางที่ 8 การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และจากตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ เป็นการวิเคราะห์เอกสารเพื่อค้นหาสาระ เจตนา และความมุ่งหวังที่ปรากฏอยู่ตามแหล่งต่างๆ เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย เช่น นโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาปฐมวัย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) นโยบายและแผนพัฒนาเด็กต่างๆ ทฤษฎีการจัดการศึกษาปฐมวัย แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยแนวคิดการจัดเกี่ยวกับหลักสูตรปฐมวัย โดยพิจารณาในประเด็น สาระ และความมุ่งหวัง ของเอกสารเหล่านี้ โดยผู้วิจัยนำตัวแปรที่ปรากฏทุกตัว โดยตัวแปรที่เหมือนกันทั้งสองแหล่งคิดเป็นตัวแปรเดียวกันส่วนตัวแปรที่ปรากฏจากแหล่งที่ต่างกัน ผู้วิจัยก็นำมารวมกัน ปรากฏว่าพบตัวแปรที่เกี่ยวข้องจำนวน 226 ตัวแปร ผู้วิจัยได้นำประเด็นตัวแปรเหล่านี้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในขั้นตอนต่อไป

ในขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยทำการศึกษาหาตัวแปรเพิ่มเติมโดย หาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและนักบริหารการศึกษาของกองทัพอากาศทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับนโยบาย ผู้ปกครอง และชุมชน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงโดยพิจารณาจากคุณวุฒิ ประสบการณ์ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารงานโรงเรียน และเป็นที่รู้จักในแวดวงวิชาการ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9
1	มีนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบในการมองหาและคาดการณ์ถึงการเปลี่ยนแปลง	✓					✓			✓
2	กำหนดเป้าหมายแบบก้าวหน้า		✓						✓	
3	เป็นโรงเรียนชั้นนำใน กทม. ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านความมีระเบียบวินัยดีเด่น มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม	✓			✓		✓			
4	ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียนอนุบาล	✓		✓			✓			
5	วางแผนนโยบายการบริหารงานบุคคลโรงเรียนอนุบาล และใช้เครื่องมือเพื่อดึงดูดใจและรักษากรุ บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้ได้ดีที่สุดสามารถสร้างผลงานให้โรงเรียนอนุบาลมากที่สุด			✓		✓		✓	✓	
6	ระบบบริหารแบบมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเด็ก (Child Center Management)	✓		✓			✓		✓	
7	ต้องยกระดับความจำเป็น หรือความสำคัญของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง		✓			✓				✓
8	กลุ่มเป้าหมายเป็นบุตรหลาน ขรก.ทหารอากาศ และให้บริการกับ ผู้ปกครอง ชุมชนรอบๆ โรงเรียน		✓		✓	✓		✓	✓	
9	ใช้จุดแข็งของ กองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินกิจการของโรงเรียน	✓		✓			✓			
10	แก้ไขจุดอ่อน และเสริมสร้างจุดแข็งให้โดดเด่น					✓		✓		✓
11	มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ		✓				✓		✓	
12	พัฒนาระบบและกลไกผลงานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	✓			✓			✓		✓
13	การบริหารจัดการสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้			✓		✓			✓	
14	ปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง		✓			✓	✓			
15	ปรับ ลด แก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์				✓			✓		
16	ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ควบคู่กับการสวัสดิการ	✓		✓		✓				

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9
17	ปรับปรุง โครงสร้างอัตรา ค่าตอบแทนที่เหมาะสม เป็นธรรม		√		√				√	√
18	ให้ความสำคัญ กับ ครู บุคลากร ทุกระดับ อย่างยุติธรรม			√			√	√		
19	ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน มีความต้องการที่จะบริหารโรงเรียน และต้องการที่จะมีตำแหน่งในจุดที่ตนจะสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์แก่โรงเรียนอนุบาลได้สูงสุด					√			√	
20	ครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาโรงเรียน และเรียนรู้ที่จะดูแลตัวเองให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดชีวิตการทำงาน		√				√		√	
21	ผู้ทำหน้าที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย	√	√		√	√		√	√	
22	ครูต้องเข้าใจว่าแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยเกิดจากการบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน		√			√		√		
23	มีชมรม/สมาคมสำหรับครูปฐมวัย มีศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษาปฐมวัยให้บริการวิชาการได้ตลอดเวลา		√		√		√	√		√
24	มีการฝึกอบรม วิทยากรใหม่ๆ ให้ครูสามารถใช้หลักสูตรและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ		√	√		√		√	√	
25	คัดเลือกครู บุคลากรที่มีทัศนคติที่ดี รักเด็ก	√					√		√	
26	ครู บุคลากรมีความรู้ปฐมวัย		√		√					√
27	ครู บุคลากรมี ทักษะ ประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัย	√				√		√		
28	ครูมีจิตใจที่ประกอบคอบคอบคู่ไปกับการเรียนการสอน		√		√		√			√
29	ครูต้องอ่อนโยนต้องเป็นผู้นำ	√				√			√	
30	เพิ่มศักยภาพครูผู้สอน			√				√		√
31	เพิ่มค่าตอบแทนครู ที่เลี้ยงให้เหมาะสม	√			√				√	

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9
32	ระบบการคัดเลือกครูเข้ามาทำงาน พัฒนาความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก ระบบอุปถัมภ์เป็นอันดับรอง		✓	✓			✓			✓
33	พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ	✓					✓	✓		✓
34	บุคลากรในโรงเรียนต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		✓		✓		✓		✓	
35	ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ				✓			✓		
36	ครูต้องมีทักษะในการผลิตสื่อการสอน			✓		✓			✓	
37	เด็กได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน คือ พัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรมจริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา		✓				✓		✓	
38	การรับเด็กเข้าเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ อายุและพัฒนาการของเด็ก		✓			✓			✓	
39	เน้นให้เด็กมีความสุข อยากรมาโรงเรียน				✓		✓		✓	
40	เน้นความเป็น อยู่ของเด็ก ที่มีสุขลักษณะที่ดี								✓	
41	เน้นความปลอดภัยของเด็ก ทุกด้าน	✓			✓					✓
42	เน้นการปลูกฝังคุณลักษณะ ค่านิยม ให้กับเด็กอย่างจริงจัง					✓		✓		
43	ปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ตั้งแต่ปฐมวัย			✓			✓		✓	
44	เด็กมีลักษณะที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีสุขภาพกายใจที่แข็งแรง					✓			✓	
45	เด็กมีศิลปะและสุนทรียศาสตร์	✓			✓			✓		
46	กิจกรรมพยายามให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัส หลายอย่างร่วมกัน ให้เด็กได้พูดในสิ่งที่เขาคิด และได้ลงมือกระทำ		✓			✓				✓
47	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ	✓	✓					✓		
48	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE			✓				✓	✓	

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9
49	มีหลักสูตรร่วมส่งเสริมทักษะด้าน ICT	✓			✓		✓			
50	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ปกครอง		✓						✓	
51	สอนเด็กให้มีทักษะในการช่วยเหลือตัวเองได้ก่อน	✓				✓		✓		
52	โปรแกรมและหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติในระดับประถมศึกษา		✓				✓			
53	การจัดการเรียนรู้ต้องมีมาตรฐานดีกว่าหรือใกล้เคียงกับโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในระดับชาติหรือนานาชาติ	✓				✓			✓	
54	การจัดการศึกษา ตอบสนองต่อพัฒนาการของเด็กและเป้าหมาย ที่โรงเรียนกำหนด		✓		✓				✓	
55	เตรียมพร้อมเด็กให้เข้า ป. ๑ ตามแนวทางของประเทศ			✓				✓		✓
56	มีหลักสูตรที่ดี รองรับความต้องการของผู้ปกครอง	✓						✓		
57	สนับสนุนเพิ่มเติมเรื่องภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน		✓				✓		✓	
58	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับเด็ก					✓			✓	✓
59	ส่งเสริมด้านกีฬาเพื่อปลูกฝังเกี่ยวกับกติกา และการยอมรับ				✓		✓	✓		
60	พัฒนากิจกรรมต่างๆควรสอดคล้องกับสถาบันที่เด็กจะต้องไปศึกษาต่อในขั้นต่อไป		✓						✓	
61	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือโรงเรียน	✓		✓				✓		✓
62	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านการปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม					✓		✓		
63	มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาเด็กในด้านภาษาและการสื่อสาร ให้เป็นธรรมชาติ	✓		✓			✓			
64	ควรมีการต่อยอดหลักสูตร EC โดยเพิ่มห้องเรียนอัจฉริยะสำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพ				✓		✓		✓	
65	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมประเมินผลพัฒนาการเด็ก		✓			✓			✓	✓
66	ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓		✓	✓		✓	✓	

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น/ ตัวแปร	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9
67	โรงเรียนระดับปฐมวัยมีชมรมหรือสมาคม ผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก			✓			✓		✓	
68	ผู้ปกครองต้องมีความร่วมมือกับโรงเรียนในด้านต่างๆ	✓				✓	✓		✓	✓
69	เน้นที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านอาคารสถานที่ สนามเด็กเล่น ให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย		✓		✓			✓		✓
70	จัดสภาพแวดล้อมให้ตรงกับความต้องการของเด็ก	✓		✓				✓	✓	

จากตารางที่ 11 พบตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 70 ตัวแปร หรือประเด็น อย่างไรก็ตามเมื่อนำประเด็นเหล่านี้ไปพิจารณาร่วมกับตัวแปรหรือประเด็นที่ได้จาก เอกสาร แนวคิดทฤษฎี ในตารางที่ 8 และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในตารางที่ 10 พบว่ามีหลายประเด็นที่เหมือนและต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำประเด็นที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ร่วมกัน และปรับรายละเอียดของประเด็นที่เหมือนกันให้เป็นประเด็นเดียวกันซึ่งยังคงสาระสำคัญในแต่ละประเด็นได้ครบถ้วน สำหรับประเด็นที่ไม่เหมือนกัน ผู้วิจัยนำมาเป็นตัวแปรทุกรายการ แล้วนำมาสังเคราะห์ใหม่เป็นรายการประเด็น ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย สรุปได้ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
1.	กำหนดนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบ	✓	✓	
2.	พัฒนายุทธศาสตร์ของโรงเรียนที่สามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ	✓		
3.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนต้องมีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง	✓		

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
4.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคต พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของ ประชากร	✓		
5.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคตสอดคล้องกับกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการ กระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	✓		
6.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	
7.	มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน	✓		
8.	กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนหลักเป็นบุตรหลานข้าราชการทหารอากาศ และ ให้บริการกับบุตรหลานของชุมชนรอบๆ โรงเรียน	✓		✓
9.	กำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็นโรงเรียนชั้นนำ ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านความ มีระเบียบวินัยดีเด่น มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม	✓		✓
10.	การดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน" (Performance based management)	✓		
11.	ใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ (Ad Hoc Organization)	✓		
12.	ปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง	✓	✓	✓
13.	ปรับปรุง โครงสร้างอัตรา ค่าตอบแทนที่เหมาะสม เป็นธรรม		✓	✓
14.	ปรับ ลด แกไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์		✓	✓
15.	ใช้จุดแข็งของ กองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินการของโรงเรียน		✓	
16.	ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพของโรงเรียน (Productivity) ถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน	✓	✓	
17.	ผู้บริหารเข้าใจหลักการบริหาร และควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย	✓	✓	
18.	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการนำองค์การ	✓	✓	
19.	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	
20.	ผู้บริหารให้ความสำคัญ กับ ครู บุคลากร ทุกระดับ อย่างยุติธรรม	✓	✓	✓
21.	ผู้บริหารอยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส ค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม	✓	✓	
22.	ผู้บริหารมีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนอนุบาล	✓	✓	

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
23.	ผู้บริหารสามารถใช้ระบบข่าวสาร ข้อมูล เป็นทรัพยากรหลักในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	
24.	ผู้บริหารใช้ข่าวสารข้อมูลช่วยให้ ครู บุคลากร สามารถปฏิบัติงานของตนได้	✓	✓	
25.	ผู้บริหารใช้ผลงานเป็นเครื่องมือในการชี้แนะแนวทางให้ ครู บุคลากร สร้างผลผลิตตามจุดแข็งและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล	✓	✓	
26.	มีระบบติดตามนักเรียนที่จบไปแล้วเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	✓		✓
27.	มีแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มผลผลิตของครู บุคลากรและเพื่อเปลี่ยนจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นให้กลายเป็นกำลังการผลิตของโรงเรียนอนุบาล	✓	✓	
28.	การบริหารจัดการทางการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนจะต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา หรือเป็นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ	✓	✓	
29.	ระบบบริหารแบบมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเด็ก (Child Center Management)	✓	✓	
30.	ยกระดับความจำเป็น หรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง	✓	✓	
31.	นำหลักการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงาน	✓	✓	
32.	รักษาและพัฒนาครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน ให้มีความก้าวหน้า สามารถสร้างผลงานให้โรงเรียนมากที่สุด	✓	✓	
33.	ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ควบคู่กับการสวัสดิการ	✓	✓	
34.	พัฒนาระบบและกลไกผลงานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	
35.	มีระบบติดตามนักเรียนที่จบไปแล้วเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓
36.	กำหนดให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	✓	✓	
37.	มีกระบวนการคัดเลือกครู บุคลากร ที่เน้นความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ	✓	✓	
38.	ครู/ บุคลากร ต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย	✓	✓	
39.	มีการพัฒนาครู/ บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ	✓	✓	
40.	มีการพัฒนา ครู/บุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสามารถสร้างความแตกต่าง (จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิงสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ)	✓	✓	

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
41.	มีการฝึกอบรม วิทยาการใหม่ๆ ให้ครูสามารถใช้หลักสูตรและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	
42.	ครู/ บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ	✓	✓	
43.	ครู/ บุคลากร มีทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website ฯลฯ	✓	✓	
44.	ครู/บุคลากร ได้รับการส่งเสริมให้มีประสบการณ์จากการศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ	✓	✓	✓
45.	ครูปฐมวัยทุกคนต้องมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยหรือสำเร็จการศึกษาทางการศึกษาปฐมวัย และได้รับการอบรม/สัมมนาปีละไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง	✓	✓	✓
46.	ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ตามนโยบายการเปลี่ยนแปลงจากครูตามแนวทางเดิมกับแนวทางใหม่	✓	✓	
47.	ครูสามารถบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ	✓		
48.	ครูมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สามารถสร้างพลังการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน	✓		✓
49.	ครูมีความรู้ และทักษะในการทำวิจัย	✓		
50.	ครู บุคลากรที่มีทัศนคติที่ดี มีจิตใจที่ดีประกอบควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	✓	✓	
51.	ครูมีความอ่อนโยน และมีความเป็นผู้นำ	✓	✓	✓
52.	ครูมีความแม่นยำ เข้าใจเนื้อหา วางแผน ออกแบบการสอน เตรียมสื่อ วิเคราะห์สื่อ เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ ตามจิตวิทยาของเด็ก	✓	✓	
53.	ครูมีทักษะเชี่ยวชาญในการสังเกต สร้างและใช้สื่อเครื่องมือการประเมินพัฒนาการของเด็กได้ด้วยตัวเองได้อย่าง แม่นยำ	✓	✓	
54.	ครู/ บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน	✓	✓	✓
55.	ครู/ บุคลากรให้ความสำคัญกับการดูแลตัวเองให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดชีวิตการทำงาน	✓	✓	
56.	เด็กทุกคนมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน	✓	✓	
57.	เด็กต้องได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านคือ พัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรมจริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา	✓	✓	

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
58.	เด็กต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก ในการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ และได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์	✓	✓	
59.	เด็กได้รับบริการที่มีคุณภาพ และสุขลักษณะที่ดี	✓	✓	
60.	การรับเด็กเข้าเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ อายุและพัฒนาการของเด็ก	✓	✓	✓
61.	มุ่งเน้นให้เด็กมีความสุข มีสุขภาพจิตดีเมื่ออยู่ในโรงเรียนและต้องการมาโรงเรียน	✓	✓	✓
62.	ปลูกฝังเด็กให้มีจิตอาสา รักชื่นชมธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม	✓	✓	
63.	เด็กปฐมวัยมีความรักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเอง และยอมรับ เรียนรู้วัฒนธรรมอื่นปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	✓	✓	
64.	เด็กปฐมวัย มีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ของตนเอง ผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลง	✓	✓	✓
65.	เด็กปฐมวัย มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย	✓	✓	✓
66.	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ	✓	✓	
67.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา	✓	✓	
68.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิติสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	✓	✓	
69.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วย กระบวนการทางสังคม ผ่านประสบการณ์ตรง	✓	✓	
70.	จัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง บูรณาการผ่าน การเล่น และเล่น ร่วมกันอย่างมีความสุข	✓	✓	
71.	จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริง เรียนรู้ จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือ ปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรม อย่างชัดเจน	✓	✓	
72.	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ สำรวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้	✓	✓	

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
73.	จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของ ของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ สภาพแวดล้อมบรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และสอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจ ด้วยสื่อ ต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย	✓	✓	
74.	จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทำท่าย สนุกสนานผสมผสานความหลากหลายทาง สังคม วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับวัย สอดแทรกเข้าไป ในหน่วยการจัดประสบการณ์	✓	✓	
75.	รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลเข้าใจพื้นฐานโอกาสการเรียนรู้ ของเด็กจัดประสบการณ์ที่ดี เหมาะสมกับ เด็กอย่างสม่ำเสมอ	✓	✓	
76.	ฝึกให้เด็กใช้สมองหลายๆอย่างมีความสุข ไม่ก่อให้เกิดความเครียด โดยผู้ใหญ่ต้องรับ ฟังในสิ่งที่เด็กพูดด้วยความตั้งใจ และพยายามเข้าใจเด็ก	✓	✓	
77.	เน้นให้เด็กที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ พัฒนา กระบวนการคิดและทักษะการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองสูง	✓	✓	✓
78.	การส่งเสริมศักยภาพของเด็กโดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ ผลจากการให้เด็กเรียนรู้ จากการสร้างองค์ความรู้เป็นการสร้างพลังการเรียนรู้ที่แท้จริงอันจะนำไปสู่ การศึกษาที่ช่วยให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข	✓	✓	
79.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย จัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนา รอบด้านอย่างสมดุล เติบโตตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนการนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง	✓	✓	
80.	การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงความสนใจของเด็กและตอบสนอง ความต้องการของเด็ก ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคล และรายกลุ่ม (Developmentally Appropriate Curriculum)	✓	✓	
81.	ใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment)และใช้ระบบ สะท้อนข้อมูลการสอนจากการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการ วางแผนการสอนในครั้งต่อไป	✓	✓	
82.	นำนวัตกรรมใหม่ๆหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็ก อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓
83.	จัดการเรียนรู้หรือจัดสิ่งกระตุ้นให้มากพอที่สมองจะทำงานเป็นกระบวนการ กิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติด้วยโรงเรียน	✓	✓	
84.	ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้วยทฤษฎีพหุปัญญาซึ่งเด็กแต่ละคนมีฐาน การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน ทำให้มีความสามารถในทางสมอง แตกต่างกัน แต่ทุกคนก็สามารถพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนได้	✓	✓	

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
85.	จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองโดยพยายามให้เด็กนำความรู้เดิมไปผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ ให้เด็กได้ใช้สมองผสมผสานกันทั้งซีกซ้ายและซีกขวาโดยการปฏิบัติผ่านการเล่น ให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข	✓	✓	
86.	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆภายใต้กฎกติกาสากล	✓	✓	
87.	การศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต (BROAD-BASED AND HOLISTIC EDUCATION)	✓	✓	
88.	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE	✓	✓	
89.	สนับสนุนเพิ่มเติมเรื่องภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน	✓	✓	
90.	มีหลักสูตรร่วมส่งเสริมทักษะด้าน ICT (ICT-INFUSED CURRICULUM)	✓	✓	
91.	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ปกครอง PARTNERSHIP WITH PARENTS	✓	✓	
92.	โปรแกรมและหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติในระดับประถมศึกษา	✓	✓	
93.	พัฒนากิจกรรมต่างๆที่สอดคล้องกับการศึกษาในระดับประถมศึกษา	✓	✓	
94.	การจัดการเรียนรู้ต้องมีมาตรฐานดีกว่าหรือใกล้เคียงกับ รร.อนุบาลอื่นๆ ในระดับชาติ หรือนานาชาติ	✓	✓	
95.	การจัดการศึกษา ตอบสนองต่อพัฒนาการของเด็กและเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด	✓	✓	
96.	มีหลักสูตรที่ดี รองรับความต้องการของผู้ปกครอง	✓	✓	
97.	ส่งเสริมด้านกีฬาเพื่อปลูกฝังเกี่ยวกับกติกา และการยอมรับ	✓	✓	✓
98.	ควรมีการต่อยอดหลักสูตร EC โดยเพิ่มห้องเรียนอัจฉริยะสำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพ	✓	✓	✓
99.	มีการจัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่พ่อแม่และผู้ปกครองในรูปแบบ การประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก กิจกรรมสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน แฝงพับและจัดกิจกรรมแนะแนวความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม	✓	✓	
100.	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมประเมินผลพัฒนาการเด็ก	✓	✓	
101.	มีชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	✓	✓	
102.	ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
103.	มีเครือข่ายโรงเรียนระดับปฐมวัย	✓	✓	✓
104.	ร่วมมือกับศิษย์เก่า เพื่อหาแนวทาง ในการจัดกิจกรรมด้านๆที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน	✓	✓	
105.	ครูมีเครือข่าย จัดการความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในและต่างประเทศ	✓	✓	
106.	มีชมรม/สมาคมสำหรับครูปฐมวัย มีศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษาปฐมวัยให้บริการวิชาการได้ตลอดเวลา	✓	✓	✓
107.	สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการปกป้องคุ้มครองสิทธิ เฝ้าระวังและร่วมพัฒนาเด็ก โดยวิพากษ์แพร่ความรู้และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก กระตุ้นในสังคมเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก	✓	✓	
108.	สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	✓	✓	
109.	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและขวา อย่างต่อเนื่องในสภาพแวดล้อมเปิด	✓	✓	
110.	ห้องเรียนอนุบาลส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ให้เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม	✓	✓	
111.	ใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความ ชัดเจน มีเหตุมีผล ที่หลากหลาย สัมผัสได้ ส่งเสริมกระบวนการคิด การแก้ปัญหา สอดคล้องกับความสนใจและต้องการตามจิตวิทยาของเด็กปฐมวัย	✓	✓	
112.	สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม	✓	✓	
113.	มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT) ที่สามารถ สื่อสารได้สองทาง ระหว่างผู้ใช้กับอุปกรณ์ (Interactive).	✓	✓	
114.	สื่อมัลติมีเดีย วิดีทัศน์ สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติผลิตจำลอง ของจริงและให้เห็น วิถีชีวิตวัฒนธรรม ประเพณี เน้นความเป็นไทย	✓	✓	
115.	บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอกห้องเรียนเสมือนบ้าน มีความเป็นธรรมชาติ สะอาด อากาศสดชื่น ถ่ายเทสะดวก ปลอดภัยทั้งในด้านจิตใจ กายภาพ ลดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุต่างๆ	✓	✓	
116.	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สีสันสวยงามสะดุดตา จัดเป็นระบบ ระเบียบ เรียงลำดับการใช้ จากง่ายไปหายาก เป็นหมวดหมู่	✓	✓	✓

ตารางที่ 12 สังเคราะห์ ตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากเอกสารแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งที่มา		
		เอกสาร แนวคิดทฤษฎี	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์
117.	บรรยากาศสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียนสอดคล้องกับเรื่องที่จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ที่อบอุ่น ผ่อนคลาย ยืดหยุ่น ครูแสดงการยอมรับใน ความสามารถของเด็ก	✓	✓	
118.	เน้นที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านอาคารสถานที่ สนามเด็กเล่น ให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย	✓	✓	✓
119.	โรงเรียนควรเป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการและสภาพแวดล้อมสำหรับ การศึกษาปฐมวัย	✓	✓	

จากตารางที่ 12 ตัวแปรที่ได้จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเหล่านั้นแล้ว มีบางรายการที่มีประเด็นสาระ ความสำคัญซ้ำกันและมีบางรายการที่ไม่ซ้ำกัน ซึ่งผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ซ้ำกันมารวมกันเป็นประเด็นเดียวกัน ส่วนรายการใดที่ไม่ซ้ำกันก็แยกรายการเพิ่มไว้ แล้วสังเคราะห์เป็นข้อคำถาม เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น สามารถสังเคราะห์เป็นจำนวน 119 รายการ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปวิเคราะห์อนาคตภาพในลำดับต่อไป

ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เนื่องจาก ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันหลายประเด็น ผู้วิจัยจึงได้นำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน และนำมาจัดทำเป็นข้อคำถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC) ของเครื่องมือวิจัย พบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ 0.60 ขึ้นไปและผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอให้ปรับแก้ไขข้อคำถามบางข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ จนกระทั่งข้อคำถาม ทั้ง 119 ข้อ มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .971 สรุปได้ว่า แบบสอบถามดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถามความคิดเห็น

การวิจัยในส่วนนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และครูในสถานศึกษาอื่น รวมทั้งสิ้น 291 คน โดยส่งแบบสอบถามที่มีข้อคำถามจำนวน 119 ข้อต่อฉบับไปยังกลุ่มตัวอย่าง และได้รับแบบสอบถามกลับคืน

มา 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่งหรือบทบาท และประสบการณ์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ(percentage) รายละเอียดดัง ตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณสมบัติ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	59	20.27
หญิง	232	79.73
รวม	291	100
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	47	16.15
30-40 ปี	118	40.55
41-50 ปี	84	28.87
51 ปีขึ้นไป	42	14.43
รวม	291	100.0
วุฒิการศึกษาปัจจุบัน		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	246	84.54
ปริญญาโท	42	14.43
ปริญญาเอก	3	1.03
รวม	291	100.0
ตำแหน่งหรือบทบาท		
ผู้บริหาร	4	1.37
คณะกรรมการสถานศึกษา	2	0.69
ครูและบุคลากร	48	16.49
ผู้ปกครอง	192	65.99
ครูในสถานศึกษาอื่น	45	15.46
อื่นๆ โปรดระบุ	-	-
รวม	291	100.0

ตารางที่ 13 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

คุณสมบัติ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์		
ไม่เกิน 5 ปี	43	14.78
6 - 10 ปี	83	28.52
11 - 15 ปี	53	18.21
16 - 20 ปี	44	15.12
20 ปีขึ้นไป	68	23.37
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 13 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 291 คน เป็นเพศชายน้อยกว่าเพศหญิงและมีอายุในช่วง 30 - 40 ปีจำนวนมากที่สุด ด้านระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้านตำแหน่งหรือบทบาทผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองจำนวนมากที่สุด และมีประสบการณ์การทำงานช่วง 6 - 10 ปีมีจำนวนมากที่สุด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยตามขั้นตอน ดังนี้

การวิเคราะห์ตัวแปรเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากค่ามัชฌิมเลขคณิต(\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) รายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปรที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

(n=291)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1.	กำหนดนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบ	4.22	.771	มาก
2.	พัฒนายุทธศาสตร์ของโรงเรียนที่สามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ	3.98	.961	มาก
3.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนต้องมีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง	4.32	.689	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
4.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคต พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่ม-ลดอัตราการเกิดของประชากร	4.34	.727	มาก
5.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคตสอดคล้องกับกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้ โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	4.11	.799	มาก
6.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.22	.821	มาก
7.	มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.07	.950	มาก
8.	กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนหลักเป็นบุตรหลานข้าราชการทหารอากาศ และให้บริการกับบุตรหลานของชุมชนรอบๆ โรงเรียน	4.01	.830	มาก
9.	กำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็นโรงเรียนชั้นนำ ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านความมีระเบียบวินัยดีเด่น มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม	4.25	.726	มาก
10.	การดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน" (Performance based management)	4.22	.727	มาก
11.	ใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ (Ad Hoc Organization)	4.25	.749	มาก
12.	ปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง	4.05	.778	มาก
13.	ปรับปรุง โครงสร้างอัตรา ค่าตอบแทนที่เหมาะสมเป็นธรรม	4.09	.793	มาก
14.	ปรับ ลด แก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์	4.05	.780	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
15.	ใช้จุดแข็งของ กองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินการของโรงเรียน	4.14	.762	มาก
16.	ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพของโรงเรียน (Productivity) ถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน	4.24	.782	มาก
17.	ผู้บริหารเข้าใจหลักการบริหาร และควบคุม กำกับ ติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย	4.10	.786	มาก
18.	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการนำองค์การ	4.10	.761	มาก
19.	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.16	.752	มาก
20.	ผู้บริหารให้ความสำคัญ กับ ครู บุคลากร ทุกระดับ อย่างยุติธรรม	4.21	.836	มาก
21.	ผู้บริหารอยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มองเห็น การเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส ค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม	3.74	.952	มาก
22.	ผู้บริหารมีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล	4.29	.826	มาก
23.	ผู้บริหารสามารถใช้ระบบข่าวสาร ข้อมูล เป็นทรัพยากรหลักในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	.659	มาก
24.	ผู้บริหารใช้ข่าวสารข้อมูลช่วยให้ ครู บุคลากร สามารถปฏิบัติงานของตนได้	3.90	.810	มาก
25.	ผู้บริหารใช้ผลงานเป็นเครื่องมือในการชี้แนะแนวทาง ให้ครู บุคลากร สร้างผลิตภาพ ตามจุดแข็งและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล	3.88	.700	มาก
26.	มีระบบติดตามนักเรียนที่จบไปแล้วเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	3.94	.757	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
27.	มีแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มผลผลิตของครู บุคลากรและเพื่อเปลี่ยนจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นให้กลายเป็นกำลังการผลิตของโรงเรียนอนุบาล	4.02	.799	มาก
28.	การบริหารจัดการทางการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนจะต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาหรือเป็นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ	4.02	.902	มาก
29.	ระบบบริหารแบบมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเด็ก (Child Center Management)	3.82	.905	มาก
30.	ยกระดับความจำเป็น หรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง	4.12	.787	มาก
31.	นำหลักการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงาน	4.03	.756	มาก
32.	รักษาและพัฒนาครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน ให้มีความก้าวหน้า สามารถสร้างผลงานให้โรงเรียนมากที่สุด	4.06	.811	มาก
33.	ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ควบคู่กับการสวัสดิการ	3.70	.833	มาก
34.	พัฒนาระบบและกลไกผลงานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.81	.889	มาก
35.	มีระบบติดตามนักเรียนที่จบไปแล้วเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.09	.731	มาก
36.	กำหนดให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	3.74	.969	มาก
37.	มีกระบวนการคัดเลือกครู บุคลากร ที่เน้นความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ	4.07	.708	มาก
38.	ครู/ บุคลากร ต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย	3.95	.782	มาก
39.	มีการพัฒนาครู/ บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ	4.02	.699	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
40.	มีการพัฒนา ครู/บุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสามารถสร้างความแตกต่าง (จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิงสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ)	3.91	.790	มาก
41.	มีการฝึกอบรม วิทยากรใหม่ๆ ให้ครูสามารถใช้หลักสูตรและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.90	.833	มาก
42.	ครู/บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ	3.96	.784	มาก
43.	ครู/บุคลากร มีทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร ไปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุ โทรทัศน์ Website ฯลฯ	3.96	.691	มาก
44.	ครู/บุคลากร ได้รับการส่งเสริมให้มีประสบการณ์จากการศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ	4.05	.660	มาก
45.	ครูปฐมวัยทุกคนต้องมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย หรือสำเร็จการศึกษาทางการศึกษาปฐมวัย และได้รับการอบรม/สัมมนาปีละไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง	3.87	.873	มาก
46.	ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ตามนโยบายการเปลี่ยนแปลงจากครูตามแนวทางเดิมกับแนวทางใหม่	3.91	.687	มาก
47.	ครูสามารถบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.97	.804	มาก
48.	ครูมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สามารถสร้างพลังการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน	4.01	.770	มาก
49.	ครูมีความรู้ และทักษะในการทำวิจัย	4.03	.796	มาก
50.	ครู บุคลากรที่มีทัศนคติที่ดี มีจิตใจที่ดีประกอบควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	3.77	.871	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
51.	ครูมีความอ่อนโยน และมีความเป็นผู้นำ	4.09	.716	มาก
52.	ครูมีความแม่นยำ เข้าใจเนื้อหา วางแผน ออกแบบการสอน เตรียมสื่อ วิเคราะห์สื่อ เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ ตามจิตวิทยาของเด็ก	3.64	.927	มาก
53.	ครูมีทักษะเชี่ยวชาญในการสังเกต สร้างและใช้สื่อ เครื่องมือการประเมิน พัฒนาการของเด็กได้ด้วยตัวเอง ได้อย่าง แม่นยำ	4.06	.719	มาก
54.	ครู/ บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน	3.95	.743	มาก
55.	ครู/ บุคลากรให้ความสำคัญกับการดูแลตัวเองให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดชีวิตการทำงาน	4.02	.645	มาก
56.	เด็กทุกคนมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน	3.71	.972	มาก
57.	เด็กต้องได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน คือ พัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรมจริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา	4.06	.664	มาก
58.	เด็กต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก ในการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ และได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์	3.91	.858	มาก
59.	เด็กได้รับบริการที่มีคุณภาพ และสุขลักษณะที่ดี	4.01	.705	มาก
60.	การรับเด็กเข้าเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ อายุและพัฒนาการของเด็ก	4.00	.763	มาก
61.	มุ่งเน้นให้เด็กมีความสุข มีสุขภาพจิตดีเมื่ออยู่ในโรงเรียนและต้องการมาโรงเรียน	4.05	.703	มาก
62.	ปลูกฝังเด็กให้มีจิตอาสา รักชื่นชมธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม	3.30	1.233	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
63.	เด็กปฐมวัยมีความรักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเองและยอมรับเรียนรู้วัฒนธรรมอื่นปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	3.35	1.198	มาก
64.	เด็กปฐมวัย มีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ ของตนเอง ผู้อื่นเคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลง	3.86	.782	มาก
65.	เด็กปฐมวัย มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาได้เหมาะสม กับวัย	3.61	.995	มาก
66.	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ	3.89	.716	มาก
67.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา	3.88	.620	มาก
68.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิติสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.87	.723	มาก
69.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหา และสร้างความรู้ด้วยตนเองด้วยกระบวนการทางสังคมผ่านประสบการณ์ตรง	3.91	.756	มาก
70.	จัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ พัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง บูรณาการผ่านการเล่นและเล่นร่วมกันอย่างมีความสุข	3.75	.618	มาก
71.	จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้วิถีชีวิตจริง เรียนรู้ จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ ลงมือ ปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรม อย่างชัดเจน	3.79	.620	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
72.	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจสำรวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้	3.82	.789	มาก
73.	จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของ ของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่สภาพแวดล้อมบรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และสอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจด้วยสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย	3.76	.830	มาก
74.	จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ท้าทาย สนุกสนาน ผสมผสานความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับวัย สอดแทรกเข้าไป ในหน่วยการจัดประสบการณ์	3.77	.817	มาก
75.	รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลเข้าใจพื้นฐานโอกาสการเรียนรู้ของเด็กจัดประสบการณ์ที่ดีเหมาะสมกับ เด็กอย่างสม่ำเสมอ	3.58	.759	มาก
76.	ฝึกให้เด็กใช้สมองทุกอย่างมีความสุข ไม่ก่อให้เกิดความเครียด โดยผู้ใหญ่ต้องรับฟังในสิ่งที่เด็กพูดด้วยความตั้งใจ และพยายามเข้าใจเด็ก	3.83	.764	มาก
77.	เน้นให้เด็กที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ พัฒนาการกระบวนการคิดและทักษะการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองสูง	3.93	.800	มาก
78.	การส่งเสริมศักยภาพของเด็กโดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ ผลจากการให้เด็กเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้เป็นการสร้างพลังการเรียนรู้ที่แท้จริงอันจะนำไปสู่การศึกษาที่ช่วยให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข	3.95	.777	มาก
79.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย จัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้านอย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนการนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง	3.89	.809	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
80.	การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงความสนใจของเด็กและตอบสนองความต้องการของเด็กความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคล และรายกลุ่ม (Developmentally Appropriate Curriculum)	3.98	.714	มาก
81.	ใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment) และใช้ระบบสะท้อนข้อมูลการสอนจากการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการวางแผนการสอนในครั้งต่อไป	4.10	.779	มาก
82.	นำนวัตกรรมใหม่ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม	4.15	.778	มาก
83.	จัดการเรียนรู้หรือจัดสิ่งกระตุ้นให้มากพอที่สมองจะทำงานเป็นกระบวนการ กิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติด้วยโรงเรียน	3.95	.777	มาก
84.	ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้วยทฤษฎีพหุปัญญาซึ่งเด็กแต่ละคนมีฐานการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน ทำให้มีความสามารถในทางสมองแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็สามารถพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนได้	4.05	.693	มาก
85.	จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองโดยพยายามให้เด็กนำความรู้เดิมไปผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ ให้เด็กได้ใช้สมองผสมผสานกันทั้งซีกซ้ายและซีกขวาโดยการปฏิบัติผ่านการเล่น ให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.16	.749	มาก
86.	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ ภายใต้งานวิจัย	4.00	.786	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
87.	การศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต (BROAD-BASED AND HOLISTIC EDUCATION)	4.03	.723	มาก
88.	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE	4.16	.656	มาก
89.	สนับสนุนเพิ่มเติมเรื่องภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน	3.81	.700	มาก
90.	มีหลักสูตรร่วมส่งเสริมทักษะด้าน ICT (ICT-INFUSED CURRICULUM)	4.09	.723	มาก
91.	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ปกครอง PARTNERSHIP WITH PARENTS	3.81	.757	มาก
92.	โปรแกรมและหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติในระดับประถมศึกษา	4.00	.722	มาก
93.	พัฒนากิจกรรมต่างๆที่สอดคล้องกับการศึกษาในระดับประถมศึกษา	3.85	.741	มาก
94.	การจัดการเรียนรู้ต้องมีมาตรฐานดีกว่าหรือใกล้เคียงกับ รร.อนุบาลอื่นๆ ในระดับชาติ หรือนานาชาติ	3.99	.766	มาก
95.	การจัดการศึกษา ตอบสนองต่อพัฒนาการของเด็ก และ เป้าหมายของโรงเรียน	3.78	.681	มาก
96.	มีหลักสูตรที่ดี รองรับความต้องการของผู้ปกครอง	3.88	.778	มาก
97.	ส่งเสริมด้านกีฬาเพื่อปลูกฝังเกี่ยวกับกติกาและมารยาท	4.14	.801	มาก
98.	ควรมีการต่อยอดหลักสูตร EC โดยเพิ่มห้องเรียนอัจฉริยะสำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพ	3.82	.854	มาก
99.	มีการจัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่พ่อ แม่และผู้ปกครองในรูปแบบ การประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก กิจกรรมสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน แผ่นพับและจัดกิจกรรมแนะแนวความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม	3.56	1.030	มาก

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
100.	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมประเมินผลพัฒนาการเด็ก	3.57	1.126	มาก
101.	มีชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	3.58	.900	มาก
102.	ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.84	.911	มาก
103.	มีเครือข่ายโรงเรียนระดับปฐมวัย	4.12	.704	มาก
104.	ร่วมมือกับศิษย์เก่า เพื่อหาแนวทาง ในการจัดกิจกรรมด้านๆที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน	3.71	.875	มาก
105.	ครูมีเครือข่าย จัดการความรู้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในและ ต่างประเทศ	3.34	1.234	ปานกลาง
106.	มีชมรม/สมาคมสำหรับครูปฐมวัย มีศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษาปฐมวัยให้บริการวิชาการได้ตลอดเวลา	3.99	.814	มาก
107.	สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเผื่อระวังและร่วมพัฒนาเด็กโดยวิธีเผยแพร่ความรู้และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก กระตุ้นในสังคมเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก	4.15	.767	มาก
108.	สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (built environment in a variety of different cultural contexts.)	2.41	1.238	น้อย
109.	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและขวา อย่างต่อเนื่องในสภาพแวดล้อมเปิด (A variety of activities-reflective and collaborative, right-brain and left-brain-happen simultaneously in an open environment)	2.64	1.319	ปานกลาง
110.	ห้องเรียนอนุบาลส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่让孩子เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม	2.88	1.135	ปานกลาง

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของแต่ละตัวแปร ที่เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
111.	ใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน มีเหตุมีผลที่หลากหลาย สัมผัสได้ ส่งเสริมกระบวนการคิด การแก้ปัญหา สอดคล้องกับความสนใจและต้องการตาม จิตวิทยาของเด็กปฐมวัย	2.93	1.422	ปานกลาง
112.	สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม	3.18	1.226	ปานกลาง
113.	มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT) ที่สามารถ สื่อสารได้สองทางระหว่างผู้ใช้กับอุปกรณ์ (Interactive).	3.14	.947	ปานกลาง
114.	สื่อมัลติมีเดีย วีดิทัศน์ สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติ ผลิตจำลอง ของจริงและให้เห็น วิธีชีวิตวัฒนธรรม ประเพณี เน้นความเป็นไทย	3.45	.831	ปานกลาง
115.	บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอก ห้องเรียนเสมือนบ้าน ความเป็นธรรมชาติ สะอาด อากาศสดชื่น ถ่ายเทสะดวก ปลอดภัยทั้งในด้านจิตใจ กายภาพ ลดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุต่างๆ	3.34	.960	ปานกลาง
116.	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สีสันสวยงามสะดุดตา จัดเป็นระบบ ระเบียบเรียงลำดับการใช้ จากง่ายไปหายาก เป็นหมวดหมู่	2.62	1.324	ปานกลาง
117.	บรรยากาศสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียนสอดคล้องกับ เรื่องที่จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ที่อบอุ่น ผ่อน คลาย ยืดหยุ่น ครูแสดงการยอมรับใน ความสามารถของเด็ก	3.38	1.125	ปานกลาง
119.	โรงเรียนควรเป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการและ สภาพแวดล้อมสำหรับการศึกษปฐมวัย	3.36	1.019	ปานกลาง
118.	เน้นที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านอาคาร สถานที่ สนามเด็กเล่น ให้มีความเหมาะสม และ ปลอดภัย	3.55	.809	มาก
119.	โรงเรียนควรเป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการและ สภาพแวดล้อมสำหรับการศึกษปฐมวัย	3.36	1.019	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่าโดยภาพรวมข้อคำถามทั้ง 119 ข้อ มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) อยู่ระหว่าง 2.41 – 4.34 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าระดับของตัวแปรโดย มัชฌิมเลขคณิตตั้งแต่ระดับน้อยถึงมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง .618 - 1.422 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อตัวแปรค่อนข้างแตกต่างกัน โดยมีตัวแปรที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) มากที่สุด คือตัวแปรที่ 4 ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคต พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .727 แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันในระดับมาก รองลงมา คือ ตัวแปรที่ 22 ผู้บริหารมีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .826 แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันในระดับมาก และตัวแปรที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ ตัวแปรที่ 108 สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (built environment in a variety of different cultural contexts.) มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) 2.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 1.238 แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาจำนวนของระดับของข้อเท็จจริง พบว่า ข้อเท็จจริงอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 0.84 ระดับปานกลาง 11ข้อ คิดเป็นร้อยละ 9.24 และระดับมาก 107 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 89.92

1.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ คือ การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ในการตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่เหมาะสมที่ในการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้น โคมเรย์ และลี (Comrey and Lee) เสนอแนวทางในการพิจารณาจำนวนตัวอย่างที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบว่า จำนวนตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง จำนวนตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง ไม่เหมาะสม จำนวนตัวอย่าง 200 ตัวอย่าง พอใช้ จำนวนตัวอย่าง 300 ตัวอย่าง ดีจำนวนตัวอย่าง 500 ตัวอย่าง ดีมาก และจำนวนตัวอย่างมากกว่า 1,000 ตัวอย่าง ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ทาบาซนิค และไฟเดล (Tabachnick and Fidell) ที่ยืนยันว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ ต้องมีตัวอย่างจำนวนอย่างน้อย 300 ตัวอย่าง ซึ่งงานวิจัยนี้เก็บแบบสอบถามได้จำนวน 291 ฉบับ จึงมีความเหมาะสมในระดับดี สามารถที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

นอกจากนั้นยังมีการตรวจสอบโดยใช้สถิติทดสอบ ซึ่งในที่นี้ใช้การตรวจสอบโดยสถิติตัวแปรมีความสัมพันธ์กันโดยพิจารณาจากค่า KMO and Bartlett's Test โดยค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (MSA) อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 และสถิติทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้ผลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่า KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (MSA)		.836
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	36722.023
	df	7021
	Sig.	.000

จากตารางที่ 15 ผลการทดสอบ KMO ของข้อมูลชุดที่เก็บได้จากการวิจัย ได้เท่ากับ .836 ซึ่ง ไคเซอร์และไรซ์ (Kaiser and Rice) ได้ทำการศึกษาค่า KMO (Kaiser - Meyer - Olkinmeasure of sampling adequacy) ในการวัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ และได้สรุปว่า ถ้าค่า KMO ≥ 0.8 แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นสามารถใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดี ดังนั้นข้อมูลชุดนี้จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดี การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยค่าสถิติทดสอบ Bartlett's Sphericity Test มีนัยสำคัญทางสถิติ sig < 0.05 แสดงว่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อมูลชุดนี้ มีค่า Bartlett's Sphericity Test มีนัยสำคัญทางสถิติ sig = .000 ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ใช้การสกัดองค์ประกอบ (factor extraction) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) ด้วยการหมุนแกนแบบตั้งฉาก (orthogonal rotation) และการหมุนแกนด้วยวิธีวาริแมกซ์ (varimax rotation) โดยข้อตกลงเบื้องต้นในการศึกษาครั้งนี้ใช้เกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบดังนี้ 1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ตามที่ แฮร์และคณะ (Hair et.al.) กล่าวว่า น้ำหนักองค์ประกอบที่ 0.50 ขึ้นไปเป็นค่าน้ำหนักที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (practically significant) 2) มีค่าไอเกน (eigenvalues) มากกว่า 1 ตามเกณฑ์ของไคเซอร์ (Kaiser's criterion) และ 3) มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ มากกว่า 3 ตัวขึ้นไป (Hatcher) เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ดังกล่าว ได้ จำนวนองค์ประกอบและความแปรปรวนของตัวแปรดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 องค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของขนาดภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	39.076	32.837	32.837	39.076	32.837	32.837	19.921	16.740	16.740
2	8.291	6.968	39.804	8.291	6.968	39.804	14.306	12.022	28.762
3	6.209	5.217	45.022	6.209	5.217	45.022	10.345	8.693	37.455
4	3.463	2.910	47.931	3.463	2.910	47.931	7.842	6.590	44.045
5	2.988	2.511	50.443	2.988	2.511	50.443	5.809	4.882	48.927

จากตารางที่ 16 แสดงจำนวนอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่าไอเกน (eigenvalues) มากกว่า 1 และมีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบมากกว่า 3 ตัวขึ้นไป พบว่ามีเพียง 5 องค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อหมุนแกนแล้วอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมดร้อยละ 48.927 องค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ 5 องค์ประกอบ เมื่อหมุนแกนแล้ว องค์ประกอบที่ 1 มีค่าไอเกน สูงสุดเท่ากับ 19.921 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 16.740 องค์ประกอบที่ 2 มีค่าไอเกน 14.306 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 12.022 องค์ประกอบที่ 3 มีค่าไอเกน 10.345 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 8.693 องค์ประกอบที่ 4 มีค่าไอเกน 7.842 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 6.590 องค์ประกอบที่ 5 มีค่าไอเกน 5.809 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 4.882 น้ำหนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน แสดงไว้ในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ				
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5
X6	.768				
X18	.759				
X8	.757				
X19	.748				
X9	.746				
X10	.737				
X16	.723				
X7	.709				
X17	.703				
X12	.703				
X5	.692				
X11	.688				
X28	.671				
X15	.671				
X14	.670				
X1	.657				
X4	.653				

ตารางที่ 17 ค่าน้ำ หนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ				
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5
X3	.652				
X2	.643				
X30	.593				
X29	.587				
X 20	.581				
X 22	.543				
X 27	.539				
X 32	.510				
X 66		.777			
X 67		.746			
X 68		.717			
X 69		.713			
X 70		.703			
X 71		.693			
X 72		.628			
X 73		.627			
X 76		.615			
X 79		.598			
X 81		.591			
X 91		.583			
X 82		.581			
X 85		.580			
X 86		.562			
X 87		.543			
X 88		.524			
X 89		.521			
X 92		.517			
X 93		.516			
X 38			.649		
X 39			.562		
X 40			.560		

ตารางที่ 17 ค่าน้ำ หนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ				
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5
X 42			.548		
X 43			.536		
X 45			.532		
X 46			.505		
X 47			.501		
X 108				.821	
X 109				.763	
X 116				.738	
X 110				.710	
X 111				.641	
X 112				.612	
X 113				.587	
X 115				.582	
X 117				.571	
X 114				.547	
X 58					.678
X 62					.666
X 63					.633
X 56					.579
X 57					.545
X 64					.530

จากตารางที่ 17 พบว่า อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยตามเกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบ มี 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 จำนวน 25 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 จำนวน 20 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 จำนวน 8 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 จำนวน 10 ตัวแปร และองค์ประกอบที่ 5 จำนวน 6 ตัวแปร โดยผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบ และมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 องค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ลำดับที่	องค์ประกอบ	จำนวน ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)
1	องค์ประกอบที่ 1	25	.510 - .768
2	องค์ประกอบที่ 2	20	.516 - .777
3	องค์ประกอบที่ 3	8	.501 - .649
4	องค์ประกอบที่ 4	10	.547 - .821
5	องค์ประกอบที่ 5	6	.530 - .678
	รวม	69	.501 - .821

จากตารางที่ 18 พบว่า องค์ประกอบมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดมีจำนวน 5 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 มีจำนวนตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ 25 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .510 - .768 องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 20 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .516 - .777 องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .501 - .649 องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 10 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .547 - .821 และองค์ประกอบที่ 5 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .530 - .678 ผู้วิจัยได้สรุปตัวแปรอธิบายองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ มีรายละเอียดดังตารางที่ 19 - 23

ตารางที่ 19 องค์ประกอบที่ 1

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X6	ยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	.768
X18	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการนำองค์การ	.759
X8	กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนหลักเป็นบุตรหลานข้าราชการทหารอากาศ และให้บริการกับบุตรหลานของชุมชนรอบๆ โรงเรียน	.757
X19	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	.748
X9	กำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็นโรงเรียนชั้นนำ ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านความมีระเบียบวินัยดีเด่น มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม	.746
X10	การดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน" (Performance based management)	.737

ตารางที่ 19 องค์ประกอบที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X16	ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพของโรงเรียน (Productivity) ถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน	.723
X7	มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน	.709
X17	ผู้บริหารเข้าใจหลักการบริหาร และควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย	.703
X12	ปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง	.703
X5	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคตสอดคล้องกับกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	.692
X11	ใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมาย โดยเฉพาะ (Ad Hoc Organization)	.688
X28	การบริหารจัดการทางการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนจะต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา หรือเป็นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ	.671
X15	ใช้จุดแข็งของ กองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินกิจการของโรงเรียน	.671
X14	ปรับ ลด แกไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์	.670
X1	กำหนดนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบ	.657
X4	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคต พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร	.653
X3	ยุทธศาสตร์โรงเรียนต้องมีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง	.652
X2	พัฒนายุทธศาสตร์ของโรงเรียนที่สามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ	.643
X30	ยกระดับความจำเป็น หรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง	.593
X29	ระบบบริหารแบบมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเด็ก (Child Center Management)	.587
X 20	ผู้บริหารให้ความสำคัญ กับ ครู บุคลากร ทุกระดับ อย่างยุติธรรม	.581

ตารางที่ 19 องค์ประกอบที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X 22	ผู้บริหารมีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล	.543
X 27	มีแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มผลิตภาพของครู บุคลากรและเพื่อเปลี่ยนจากผลิตภาพที่เพิ่มขึ้นให้กลายเป็นกำลังการผลิตของโรงเรียนอนุบาล	.539
X 32	รักษาและพัฒนาครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน ให้มีความก้าวหน้า สามารถสร้างผลงานให้โรงเรียนมากที่สุด	.510
ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)		19.921
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)		16.740

จากตารางที่ 19 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 มีตัวแปรอธิบายจำนวน 25 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .510- .768 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 19.921 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 16.740 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 กล่าวคือ ตัวแปรอธิบายทั้ง 25 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุดและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวแปร ยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ .725 สำหรับตัวแปร “รักษาและพัฒนาครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน ให้มีความก้าวหน้า สามารถสร้างผลงานให้โรงเรียนมากที่สุด” พบว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .510 และผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การบริหารจัดการ”

ตารางที่ 20 องค์ประกอบที่ 2

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X 66	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ	.777
X 67	หลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา	.746
X 68	หลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิติสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	.717
X 69	หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วย กระบวนการทางสังคม ผ่านประสบการณ์ ตรง	.713

ตารางที่ 20 องค์ประกอบที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X 70	จัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เพิ่มศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้เรียนรู้ด้วย ตนเอง บูรณาการผ่าน การเล่น และเล่น ร่วมกันอย่างมีความสุข	.703
X 71	จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้วิถีชีวิตจริง เรียนรู้จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือ ปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัว ไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรมอย่างชัดเจน	.693
X 72	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ ส ารวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้	.628
X 73	จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของ ของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้ใหญ่สภาพแวดล้อมบรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และ สอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจด้วยสื่อ ต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย	.627
X 76	ฝึกให้เด็กใช้สมองมาก ๆ อย่างมีความสุข ไม่ก่อให้เกิดความเครียด โดยผู้ใหญ่ต้องรับฟังในสิ่งที่เด็กพูดด้วยความตั้งใจ และพยายามเข้าใจเด็ก	.615
X 79	พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย จัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านอย่างสมดุล เพิ่มตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆตลอดจนการนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง	.598
X 8 5	จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองโดยพยายามให้เด็กนำความรู้เดิมไป ผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ ให้เด็กได้ใช้สมองผสมผสานกันทั้งซีกซ้ายและซีกขวาโดยการปฏิบัติผ่านการเล่น ให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข	.580
X 86	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียง สมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษา ปฐมวัยอื่นๆภายใต้กฏกติกาสากล	.562
X 87	การศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต (BROAD-BASED AND HOLISTIC EDUCATION)	.543

ตารางที่ 20 องค์ประกอบที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X 88	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE	.524
X 89	สนับสนุนเพิ่มเติมเรื่องภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน	.521
X 92	โปรแกรมและหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติในระดับประถมศึกษา	.517
X 93	พัฒนากิจกรรมต่างๆที่สอดคล้องกับการศึกษาในระดับประถมศึกษา	.516
ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)		14.306
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)		12.022

จากตารางที่ 20 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 มีตัวแปรอธิบายจำนวน 20 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .516 - .777 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 14.306 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 12.022 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 20 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุดและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวแปร “กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ .777 สำหรับตัวแปร “พัฒนากิจกรรมต่างๆที่สอดคล้องกับการศึกษาในระดับประถมศึกษา” พบว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .516 และผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย”

ตารางที่ 21 องค์ประกอบที่ 3

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X 38	ครู/ บุคลากร ต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย	.649
X 39	มีการพัฒนาครู/ บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ	.562
X 40	มีการพัฒนา ครู/บุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสามารถสร้างความแตกต่าง (จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิงสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ	.560

ตารางที่ 21 องค์ประกอบที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X 42	ครู/ บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับ พัฒนาการ	.548
X 43	ครู/ บุคลากร มีทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website ฯลฯ	.536
X 45	ครูปฐมวัยทุกคนต้องมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยหรือสำเร็จการศึกษา ทางการศึกษาปฐมวัย และได้รับการอบรม/สัมมนาปีละไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง	.532
X 46	ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ตามนโยบายการเปลี่ยนแปลง จากครูตามแนวทางเดิมกับแนวทางใหม่	.505
X 47	ครูสามารถบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การ ปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ	.501
ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)		10.345
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)		8.693

จากตารางที่ 21 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 มีตัวแปรอธิบายจำนวน 8 ตัวแปรหลัง
หมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .501 - .649 มีค่าความ
แปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 10.345 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.693 ซึ่งเมื่อเทียบค่า
ความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 3
กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุดและเมื่อแยก
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวแปร “ครู/ บุคลากร ต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทาง
การศึกษาปฐมวัย” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ .725 สำหรับตัวแปร “ครูสามารถบูรณาการ
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ” พบว่า
มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .501 และผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ครูและบุคลากร”

ตารางที่ 22 องค์ประกอบที่ 4

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X 108	สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (built environment in a variety of different cultural contexts.)	.821
X 109	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและขวา อย่างต่อเนื่องในสภาพแวดล้อมเปิด (A variety of activities--reflective and collaborative, right-brain and left-brain--happen simultaneously in an open environment)	.763
X 116	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สีสันสวยงามสะดุดตา จัดเป็นระบบ ระเบียบเรียงลำดับการใช้ จากง่ายไปหายาก เป็นหมวดหมู่	.738
X 110	ห้องเรียนอนุบาลส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่让孩子เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม	.710
X 111	ใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน มีเหตุมีผล ที่หลากหลาย สัมผัสได้ ส่งเสริมกระบวนการคิด การแก้ปัญหา สอดคล้องกับความสนใจและต้องการตาม จิตวิทยาของเด็กปฐมวัย	.641
X 112	สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม	.612
X 113	มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT) ที่สามารถสื่อสารได้สองทางระหว่างผู้ใช้กับอุปกรณ์ (Interactive).	.587
X 115	บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอกห้องเรียน เหมือนบ้าน มีความเป็นธรรมชาติ สะอาด อากาศสดชื่น ถ่ายเทสะดวก ปลอดภัยทั้งในด้านจิตใจ กายภาพ ลดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุต่างๆ	.582
X 117	บรรยากาศสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียนสอดคล้องกับเรื่องที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่อบอุ่น ผ่อน คลาย ยืดหยุ่น ครูแสดงการยอมรับใน ความสามารถของเด็ก	.571
X 114	สื่อมัลติมีเดีย วีดิทัศน์ สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติผลิจำลอง ของจริงและให้เห็น วิถีชีวิตวัฒนธรรม ประเพณี เน้นความเป็นไทย	.547
ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)		7.842
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)		6.590

จากตารางที่ 22 พบว่า องค์ประกอบที่ 4 มีตัวแปรอธิบายจำนวน 10 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .547- .821 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 7.842 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 6.590 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 4 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุดในแง่การแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวแปร “สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (built environment in a variety of different cultural contexts.) ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ .821 สำหรับตัวแปร “สื่อมวลชนมีเดีย วิดีทัศน์ สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติผลิตจำลอง ของจริงและให้เห็น วิถีชีวิตวัฒนธรรม ประเพณี เน้นความเป็นไทย” พบว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .547 และผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การจัดสภาพแวดล้อม”

ตารางที่ 23 องค์ประกอบที่ 5

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
X 58	เด็กต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก ในการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ และได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์	.678
X 62	ปลูกฝังเด็กให้มีจิตอาสา รักชื่นชมธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม	.666
X 63	เด็กปฐมวัยมีความรักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเอง และยอมรับเรียนรู้วัฒนธรรมอื่นปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	.633
X 56	เด็กทุกคนมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน	.579
X 57	เด็กต้องได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านคือ พัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรมจริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา	.545
X 64	เด็กปฐมวัย มีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ ของตนเอง ผู้อื่นเคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลง	.530
ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)		5.809
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)		4.882

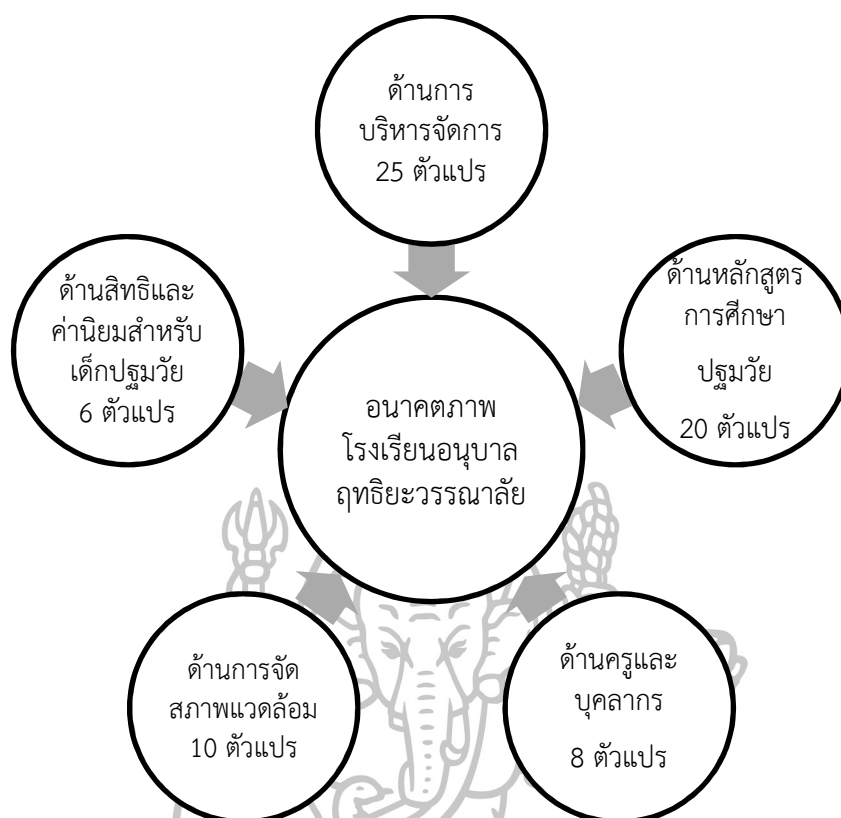
จากตารางที่ 23 พบว่า องค์ประกอบที่ 5 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 6 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .530 - .678 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.809 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.882 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 5 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุดในแง่การแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวแปร “เด็กต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก ในการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ และได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ .678 สำหรับตัวแปร “เด็กปฐมวัย มีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ ของตนเอง ผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลง” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .530 และผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “สิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย”

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) เพื่อสกัดตัวแปรให้เหลือตัวแปรองค์ประกอบที่สำคัญโดยการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์ภาวะน่าจะเป็นสูงสุด(Maximum Likelihood) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่สำคัญ ซึ่งปรากฏว่าได้องค์ประกอบ อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยมาทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 69 ตัวแปร ผู้วิจัยจึงได้สรุปองค์ประกอบได้ดังตารางที่ 24 และภาพที่ 10

ตารางที่ 24 สรุปจำนวนองค์ประกอบและตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจากการวิเคราะห์โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

ลำดับ	องค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร
1.	ด้านการบริหารจัดการ	25
2.	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	20
3.	ด้านครูและบุคลากร	8
4.	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	10
5.	ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย	6
	รวม	69

ภาพที่ 10 องค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจากการวิเคราะห์โดยวิธีวิจัยเชิง ปริมาณ

จากตารางที่ 24 และ ภาพที่ 8 สรุปได้ว่าองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียน อนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยที่ได้จากการวิเคราะห์โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 25 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 ด้าน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย 20 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 ด้านครูและบุคลากร ประกอบด้วย 8 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 10 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 5 ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 6 ตัวแปร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจากการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิควิธีวิจัย EDFR

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจากการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบ สัมภาษณ์ ในรอบที่ 1 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สรุปประเด็นสำคัญแล้วนำไป สร้างเป็นแบบสอบถามนำกลับไปถามผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งเป็นรอบที่ 2 แล้วจึงนำแบบสอบถามมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติประกอบด้วยค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อ หาความสอดคล้องและความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ (Consensus) โดยนำข้อมูลที่มีค่ามัธยฐานที่มากกว่า 3.50 และมีค่าพิสัยควอไทล์น้อยกว่า 1.50 มาสรุปเป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

เมื่อพบว่าประเด็นใดมีผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมคำสติดินำกลับไปถามผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อยืนยันความคิดเห็น เป็นรอบที่ 3 โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1

ในรอบนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) จำนวน 21 คน แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารระดับนโยบาย 3 คน กลุ่มผู้บริหารระดับโรงเรียน จำนวน 2 คน กลุ่มครูผู้สอน 3 คน กลุ่มชุมชน 3 คน กลุ่มนักวิชาการ 3 คน กลุ่มศิษย์เก่า 4 คน และกลุ่มผู้ปกครอง 3 คน ซึ่งในรอบนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นได้มากที่สุด หลังจากนั้นผู้วิจัยได้บันทึกเทปการสัมภาษณ์แล้วนำกลับมาถอดเสียงสัมภาษณ์เป็นความเรียง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยจับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิวรณาลัยเท่านั้น จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์พบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้องอยู่ 5 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มให้ความเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ควรจะยึดวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการของบุตรข้าราชการทหารอากาศ และบริการบุตรหลานของชุมชนรอบที่ตั้ง มีการกำหนดเอกลักษณ์ให้เป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน มีอาคารเรียน สิ่งสนับสนุนและมีบุคลากรที่มีความสามารถสูง เป็นแหล่งการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป เป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานเป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีโดยไม่เน้นการแข่งขันด้านการเรียนรู้แต่เน้นการพัฒนาเด็ก (ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และความปลอดภัย มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เด็ก รักการอ่านและเรียนรู้รอบตัวตามความสามารถของเด็ก มีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ใช้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญ ที่เป็นข้าราชการทหารหรือบุคลากรฝ่ายพลเรือน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองทหารอากาศในการส่งบุตรหลานมาเรียนมากยิ่งขึ้น มีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการบริหารงบประมาณโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วน ครู บุคลากร ผู้ปกครองและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน มีระบบติดตามความสำเร็จของศิษย์เก่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลติดตามประเมินผลผลิตของโรงเรียน สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน สำนักงานการศึกษาเอกชน และสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพการบริหารใหม่ เช่นการบริหารความเสี่ยงและการบริหารการเปลี่ยนแปลง นำกำไรจากผลประโยชน์ไปใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและสวัสดิการที่เหมาะสม จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีการสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก และส่งเสริมศิษย์เก่าให้สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

องค์ประกอบด้านครูและบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มให้ความเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกัน ได้แก่ ครูและบุคลากรของโรงเรียนทุกคนถือว่ามีความสำคัญมากเพราะฉะนั้นในการปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้ครูและบุคลากรต้องมีความภาคภูมิใจและรักโรงเรียน ครูและบุคลากรมีขวัญกำลังใจดี ครูและบุคลากรมีความสุข มีรายได้ที่เพียงพอ ครูมีความรู้ด้านบริหารจัดการ โรงเรียนอนุบาลเป็นอย่างดี ครูและบุคลากร มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม และจริยธรรม ครูใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง ในการพัฒนาเด็ก มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ส่งสนับสนุนให้ครู บุคลากรที่สามารถพัฒนาตนเองได้ดี มีความรู้ความสามารถ รักและผูกพัน เข้าใจสภาพโรงเรียนอย่างแท้จริง และมีความก้าวหน้าสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ครูและบุคลากรต้องมีความรักและเอาใจใส่ เด็กนักเรียนในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ มีการสรรหาและพัฒนาบุคลากรให้เป็นระดับมืออาชีพ มีการพัฒนาครูให้เป็นครูยุคใหม่ เป็นบุคคลวิชาชีพที่มีคุณค่า ที่มุ่งมั่นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและสามารถใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ มีการพัฒนาครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครูสอนพลศึกษาควรมีจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนครูประจำชั้นและทำหน้าที่ครูปกครองกำกับดูแลด้านความปลอดภัยและอื่นๆ มีครูและครูผู้ช่วยประจำชั้นด้านปฐมวัยโดยตรง และเข้ารับการฝึกอบรม หรือศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม จัดให้มีระบบการคัดเลือกครู บุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เป็นอันดับแรก และให้มีระบบอุปถัมภ์น้อยที่สุด

องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มให้ความเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกัน คือ โรงเรียนอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กตั้งแต่อายุ 3 - 6 ปี ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนนับมีความสำคัญมาก โรงเรียนควรมีผู้ตรวจตราบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้าและจัดหาวิธีการหรืออุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมมีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆ ตามมาตรฐานความปลอดภัย มีระบบดูแลเด็กเมื่อเด็กเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ โดยมีเงินสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล มีห้องปฐมพยาบาล และบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้นหรือสามารถตัดสินใจกรณีที่ต้องส่งแพทย์ มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับจำนวนและพัฒนาการของเด็ก มีอาคารสถานที่ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพอตามมาตรฐานบรรยากาศห้องเรียนมีชีวิต ชีวาแต่เป็นระเบียบเรียบร้อยมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ดีทั้งในและนอกโรงเรียนรวมทั้งการจราจร

องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มให้ความเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกัน ได้แก่ มีมาตรฐานในด้านวิชาการสูงในระดับสากล มีหลักสูตรและกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สภาพแวดล้อมการเล่นเป็นฐาน (Teaching and learning in a play-based environment) เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นไปตามวัยของเด็กปฐมวัย มีเทคนิคการจัดการจัดกิจกรรมที่ครูใช้หลักวิชาการในการพัฒนา เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกอย่างเต็มที่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่อบอุ่น การจัดการกิจกรรมให้

เด็กได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งในสิ่งที่สนใจ มีอัตราส่วนเด็ก: ห้อง: ครูอย่างเหมาะสม มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา การเรียนแบบถูกต้องตามหลักการพัฒนาเด็ก ให้เป็นคนดี คนเก่งของสังคม มีกิจกรรมเสริมทักษะให้กับเด็กในการพัฒนาทั้งทางกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา พัฒนานักเรียนให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ เป็นคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีสุขภาพที่แข็งแรง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ตามหลัก Active Learning เด็กต้องมีมารยาทงดงามตามแบบฉบับคนไทย พัฒนาทักษะการสื่อสารความคิดของเด็กผ่านงานศิลปะสร้างสรรค์ เช่น วาดภาพแล้วเล่าเรื่องถ่ายทอดความคิด ตามจินตนาการของตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตร และนำแผนสู่การปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างหลักสูตรที่ก่อให้เกิดความสามัคคี พร้อมใจกันเป็นหนึ่งเดียวในกิจกรรม/สหุณาการต่าง ๆ สร้างหลักสูตรที่ก่อให้เกิดวินัยในตนเอง การตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ในบทบาทของตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีส่งเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาด ป้องกันโรค และความปลอดภัยของเด็ก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต่อยอดหลักสูตร EC (English course) สำหรับนักเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เน้นการเร่งเรียนเขียนอ่านเกินวัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการนำนวัตกรรมการสอนมาใช้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามระดับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มให้ความเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ ใช้การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลซึ่งประกอบด้วย การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์ สู่การปฏิบัติและการควบคุมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนานุบาลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการส่งเสริม สนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัดและผู้บังคับบัญชาระดับสูงให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา การกำกับติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของโรงเรียน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การบริหารงานให้ความสำคัญผู้อุปถัมภ์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโรงเรียน รวมไปถึงคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม การสร้างแรงจูงใจให้ศิษย์เก่าและภาคีต่าง ๆ เข้าร่วมพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็น การประชาสัมพันธ์โรงเรียนผ่านตัวบุคคล การให้ความสำคัญกับการให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ สมาคมผู้ปกครอง และครู เป็นต้น การให้ทุนการศึกษาเรียนฟรี สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โดยไม่มีข้อผูกมัดใด ๆ การสร้างแรงจูงใจ และการช่วยเหลือสังคมโดยการให้ทุนการศึกษาเรียนฟรี สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โดยไม่มีข้อผูกมัดใด ๆ การสร้างเครือข่ายในการส่งต่อเด็กเข้าเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่เป็นเลิศ การสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากร ในเรื่องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียนตามระยะเวลา การสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนอนุบาลที่มีชื่อเสียง โอนโรงเรียนให้อยู่ในสังกัด กทม.หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อความมั่นคงและสวัสดิการแก่ครูและบุคลากร การมีอิสระในการบริหารตนเองของโรงเรียนอย่างเต็มรูปแบบ (ระบบเอกชน) โดยมีระบบ

การบริหารและการจัดการที่มีแนวโน้มลดความเป็นระบบราชการลงการกำหนดวิธีหรือแนวทางเฉพาะในการสรรหาบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ครู/พี่เลี้ยง การใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลที่เป็นรูปธรรม การปรับค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา/ค่าเทอม) ให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียน ในการเข้ามาศึกษา มีระบบบริหารจัดการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในลำดับต่อไปผู้วิจัยนำประเด็นสาระที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยวรรณาลัยที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ทั้ง 5 องค์กรประกอบไปทำเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบอีกครั้ง ดังแสดงในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในรอบที่ 2

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในรอบที่ 2

ในรอบนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สรุปประเด็นสำคัญแล้วนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามนำกลับไปถามผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งเป็นรอบที่ 2 แล้วจึงนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติประกอบด้วยค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อหาความสอดคล้องและความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ (Consensus) โดยนำข้อมูลที่มีค่ามัธยฐานที่มากกว่า 3.50 และมีค่าพิสัยควอไทล์น้อยกว่า 1.50 มาสรุปเป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัยเมื่อพบว่าประเด็นใดมีผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมค่าสถิตินำกลับไปถามผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อยืนยันความคิดเห็น เป็นรอบที่ 3 โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้องและความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติโดยมีผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1.	ยึดวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการของบุตรข้าราชการทหารอากาศ และบริการบุตรหลานของชุมชนรอบที่ตั้ง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.	กำหนดเอกลักษณ์ให้เป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.	มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
4.	มีอาคารเรียน สิ่งสนับสนุนและมีบุคลากรที่มีความสามารถสูง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5.	เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
6.	เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
7.	เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐาน เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีโดยไม่เน้นการแข่งขัน ด้านการเรียนรู้ แต่เน้นการพัฒนาเด็ก(ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และความปลอดภัย	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
8.	มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เด็กรักการอ่านและ เรียนรู้อุปตัวตามความสามารถของเด็ก	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
9.	มีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ใช้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญ ที่เป็นข้าราชการทหารหรือบุคลากรฝ่ายพลเรือน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
10.	ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
11.	สร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองทหารอากาศในการส่งบุตรหลานมาเรียนมากยิ่งขึ้น	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
12.	จัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	4.0	4.0	0	.5	มาก	สอดคล้อง
13.	มีการบริหารงบประมาณโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วน	3.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
14.	ครู บุคลากร ผู้ปกครองและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของโรงเรียน	4.0	4.0	0	1.5	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
15.	ระบบติดตามความสำเร็จของศิษย์เก่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลติดตามประเมินผลผลิตของโรงเรียน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
16.	สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐานสำนักงานการศึกษาเอกชน และสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
17.	พัฒนาคุณภาพการบริหารใหม่ เช่น การบริหารความเสี่ยงและการบริหารการเปลี่ยนแปลง	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
18.	นำกำไรจากผลประกอบการ ไปใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและสวัสดิการที่เหมาะสม	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
19.	จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
20.	ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีการสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
21.	ส่งเสริมศิษย์เก่าให้สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน	4.0	4.0	0	1.5	มาก	สอดคล้อง
22.	ครูและบุคลากรมีความภาคภูมิใจและรักโรงเรียน	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
23.	ครูและบุคลากรมี สวัสดิการ ขวัญ กำลังใจที่ดี	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
24.	ครูและบุคลากรทำงานมีความสุข มีรายได้ที่เพียงพอ	3.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
25.	ครูมีความรู้ด้านบริหารจัดการ โรงเรียน อนุบาลเป็นอย่างดี	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
26.	ครูและบุคลากร มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม และจริยธรรม	5.0	5.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
27.	ครูใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง ในการพัฒนาเด็ก	4.0	4.0	0	1.5	มาก	สอดคล้อง
28.	มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
29.	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู บุคลากรที่สามารถพัฒนาตนเองได้ดี มีความรู้ความสามารถ รักและผูกพัน เข้าใจสภาพโรงเรียนอย่างแท้จริง และมีความก้าวหน้าสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
30.	ครูและบุคลากรต้องมีความรักและเอาใจใส่เด็กนักเรียนในทุกกิจกรรมการเรียนรู้	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
31.	มีการสรรหาและพัฒนายกระดับครูและบุคลากร ให้เป็นระดับมืออาชีพ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
32.	มีการพัฒนาครู ให้เป็นครูยุคใหม่ เป็นบุคคลวิชาชีพที่มีคุณค่า ที่มุ่งมั่นให้เด็กเกิดการเรียนรู้	5.0	4.0	1	1.5	มาก	สอดคล้อง
33.	มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิด และสามารถใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
34.	มีการพัฒนาครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ได้นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
35.	ครูสอนพลศึกษาควรมีจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนครูประจำชั้นและทำหน้าที่ครูปกครองกำกับดูแลด้านความปลอดภัยและอื่นๆ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
36.	มีครูและครูผู้ช่วยประจำชั้นด้านปฐมวัย โดยตรง และเข้ารับการฝึกอบรม หรือศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
37.	จัดให้มีระบบการคัดเลือกครู บุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นอันดับแรก และ ให้มีระบบอุปถัมภ์น้อยที่สุด	5.0	4.0	1	1.5	มาก	สอดคล้อง
38.	มีผู้ตรวจตราบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้าและจัดหาวิธีการหรืออุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
39.	มีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆตามมาตรฐานความปลอดภัย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
40.	มีระบบดูแลเด็กเมื่อเด็กเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ โดยมีเงินสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
41.	มีห้องปฐมพยาบาล และบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้นหรือสามารถตัดสินใจกรณีที่ต้องส่งแพทย์	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
42.	มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับจำนวนและพัฒนาการของเด็ก	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
43.	มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ดีทั้งในและนอกโรงเรียนรวมทั้งการจราจร	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
44.	มีอาคารสถานที่ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอตามมาตรฐาน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
45.	บรรยากาศห้องเรียนมีชีวิตชีวาแต่เป็นระเบียบเรียบร้อย	4.0	4.0	0	0	มาก	สอดคล้อง
46.	มีมาตรฐานในด้านวิชาการสูงในระดับสากล	5.0	4.0	1	1	มาก	
47.	มีหลักสูตรและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
48.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สภาพแวดล้อมการเล่นเป็นฐาน (Teaching and learning in a play-based environment)	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
49.	เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นไปตามวัยของเด็กปฐมวัย	4.0	5.0	1	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
50.	มีเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูใช้หลักวิชาการในการพัฒนา	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
51.	เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกอย่างเต็มที่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่อบอุ่น	4.0	5.0	1	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
52.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งในสิ่งที่สนใจ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
53.	มีอัตราส่วนเด็ก : ห้อง : ครูอย่างเหมาะสม	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
54.	มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
55.	การเรียนรู้แบบถูกต้องตามหลักการพัฒนาเด็ก ให้เป็นคนดี คนเก่งของสังคม	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
56.	จัดกิจกรรมเสริมทักษะให้กับเด็กในการพัฒนาทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
57.	พัฒนานักเรียนให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ เป็นคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีสุขภาพที่แข็งแรง	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
58.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วม	4.0	4.0	0	.5	มาก	สอดคล้อง
59.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งประสิทธิผล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ตามหลัก Active Learning	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
60.	เด็กต้องมีมารยาทงามตามแบบฉบับคนไทย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
61.	พัฒนาทักษะการสื่อสารความคิดของเด็กผ่านงานศิลปะสร้างสรรค์ เช่น วาดภาพแล้วเล่าเรื่องถ่ายทอดความคิด ตามจินตนาการของตนเอง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
62.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตร และนำแผนสู่การปฏิบัติจริง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
63.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
64.	สร้างหลักสูตรที่ก่อให้เกิดความสามัคคีพร้อมใจกันเป็นหนึ่งเดียวในกิจกรรม/ สันทนาการต่างๆ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
65.	สร้างหลักสูตรที่ก่อให้เกิดวินัยในตนเอง การตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ รับผิดชอบในบทบาทของตนเอง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
66.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีส่งเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาด ป้องกันโรคและความปลอดภัยของเด็ก	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
67.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต่อยอดหลักสูตร EC (English course) สำหรับนักเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
68.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เน้นการเร่งเรียนเขียนอ่านเกินวัย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
69.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการนำนวัตกรรมการสอนมาใช้	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
70.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามระดับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
71.	การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลซึ่งประกอบด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการควบคุมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอนุบาลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
72.	การส่งเสริม สนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัดและผู้บังคับบัญชาระดับสูงให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
73.	การกำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
74.	มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของโรงเรียน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
75.	การบริหารงานให้ความสำคัญผู้อุปถัมภ์หรือผู้มีอุปการคุณแก่โรงเรียน รวมไปถึงคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม	4.0	4.0	0	1.5	มาก	สอดคล้อง
76.	สร้างแรงจูงใจให้ศิษย์เก่าและภาคีต่างๆ เข้าร่วมพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนผ่านตัวบุคคล	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
77.	ให้ความสำคัญกับการให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ สมาคม ผู้ปกครอง และครู เป็นต้น	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
78.	การให้ทุนการศึกษาเรียนฟรี สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โดยไม่มีข้อผูกมัดใดๆ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
79.	การสร้างแรงจูงใจ และการช่วยเหลือสังคม โดยการให้ทุนการศึกษาเรียนฟรี สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โดยไม่มีข้อผูกมัดใดๆ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
80.	การสร้างเครือข่ายในการส่งต่อเด็กเข้าเรียนต่อในระดับชั้นประถมปีที่ 1 ในโรงเรียนที่เป็นเลิศ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
81.	การสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากร ในเรื่องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
82.	การพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียนตามระยะเวลา	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
83.	การสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนอนุบาลที่มีชื่อเสียง	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
84.	โอนโรงเรียนให้อยู่ในสังกัด กทม. หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อความมั่นคงและสวัสดิการแก่ครูและบุคลากร	4.0	4.0	0	2	มาก	ไม่สอดคล้อง
85.	การมีอิสระในการบริหารตนเองของโรงเรียนอย่างเต็มรูปแบบ (ระบบเอกชน) โดยมีระบบการบริหารและการจัดการที่มีแนวโน้มลดความเป็นระบบราชการลง	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
86.	การกำหนดวิธีหรือแนวทางเฉพาะในการสรรหาบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ครู/พี่เลี้ยง	5.0	5.0	0	1.5	มากที่สุด	สอดคล้อง
87.	การใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลที่เป็นรูปธรรม	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
88.	การปรับค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา/ค่าเทอม) ให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียน ในการเข้ามาศึกษา	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
89.	มีระบบบริหารจัดการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
90.	มีระบบบริหารจัดการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
91.	มีสถานที่ อุปกรณ์กีฬาไว้บริการ เช่น sport club ลานกีฬาหรืออาคารอเนกประสงค์ สระว่ายน้ำ ให้ผู้ปกครอง ครู และบุคลากร ได้ออกกำลังกายร่วมกัน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
92.	การบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณสุขโรคและระบบการกำจัดขยะ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
93.	การมีระบบ ICT ที่ทันสมัย ที่ผู้ปกครองสามารถเข้าถึงข้อมูล ความรู้และการสื่อสารกับครูผู้สอนโดยใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์ SMART PHONE ได้ทุกที่ทุกเวลา	4.0	4.0	0	2	มาก	ไม่สอดคล้อง
94.	การมีระบบช่องทางการสื่อสารของโรงเรียนกับสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น facebook Line Instragram เป็นต้น	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
95.	ปรับหลักสูตรของโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งและต้องมีความสอดคล้องทันสมัยกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาหลักในการสอน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.: Interquartile Range) (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม - มัธยฐาน (Mo.-Md)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
96.	การจัดสรรอัตราค่าจ้างครูให้เหมาะสมกับปริมาณและสภาพของงานในโรงเรียนและมีอัตราส่วนของจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียนสูง เนื่องจากเป็นโรงเรียนอนุบาลต้องมีครูดูแลนักเรียนเกือบตลอดเวลาและอย่างทั่วถึง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
97.	การกำหนดแนวทางการคัดเลือกครูผู้สอนและพี่เลี้ยง ในกรณีการจ้างงาน ที่มีวิทยุคุณวุฒิ/มีความรู้ ความสามารถสูง และมีความอดทน เสียสละ ทุ่มเทในการปฏิบัติงานหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
98.	คุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนต้องสูงกว่าโรงเรียนทั่วไป เนื่องจากมีข้อได้เปรียบในการได้รับการสนับสนุนกำลังพลในการพัฒนาโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด (กองทัพอากาศ)	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 25 การวิเคราะห์ในรอบที่ 2 พบว่าจากค่าสถิติส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้อง โดยมีค่าสถิติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ค่ามัธยฐาน (Median) ตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.) ไม่เกิน 1.5 อย่างไรก็ตามพบว่า มีข้อที่ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องใน 2 รายการ คือรายการที่ 84 โอนโรงเรียนให้อยู่ในสังกัดกททท.หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อความมั่นคงและสวัสดิการแก่ครูและบุคลากร (Median=4.00 I.R.= 2) รายการที่ 93 การมีระบบ ICT ที่ทันสมัย ที่ผู้ปกครองสามารถเข้าถึงข้อมูล ความรู้และการสื่อสารกับครูผู้สอนโดยใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์ SMART PHONE ได้ทุกที่ทุกเวลา (Median=4.00 I.R.=2)

ในรอบที่ 3 ผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิเคราะห์จัดทำเป็นแบบสอบถามที่แสดงค่าสถิติผลการวิเคราะห์ นำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความคิดเห็นหรือเปลี่ยนความคิดเห็นให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ ผลการวิเคราะห์ในรอบที่ 3 พบว่าผู้เชี่ยวชาญยืนยันความคิดเห็นในส่วนที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มและเปลี่ยนความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มในรอบที่ 2 ให้

สอดคล้องกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ โดยในรายการที่ 84 โอนโรงเรียนให้อยู่ในสังกัดกททท.หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อความมั่นคงและสวัสดิการแก่ครูและบุคลากร (Median= 4 I.R.=1) รายการที่ 93 การมีระบบ ICT ที่ทันสมัย ที่ผู้ปกครองสามารถเข้าถึงข้อมูล ความรู้และการสื่อสารกับครูผู้สอนโดยใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์ SMART PHONE ได้ทุกที่ทุกเวลา (Median= 4 I.R.= 1)

จากผลการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR สรุปอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 สรุปอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยใช้เทคนิค EDFR

ลำดับ	อนาคตภาพ	จำนวนตัวแปร
1	ด้านนโยบายโรงเรียน	21
2	ด้านครูและบุคลากร	16
3	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	8
4	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	25
5	ด้านการบริหารจัดการ	28
	รวม	98

จากตารางที่ 26 พบว่าอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยที่ได้จากการศึกษาโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มีทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ 98 ตัวแปร ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน มีตัวแปรจำนวน 21 ตัวแปร 2) ด้านครูและบุคลากร มีตัวแปรจำนวน 16 ตัวแปร 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม มีตัวแปรจำนวน 8 ตัวแปร 4) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีตัวแปรจำนวน 25 ตัวแปร และ 5) ด้านการบริหารจัดการ มีตัวแปรจำนวน 28 ตัวแปร

การวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ตามข้อ 2.1 และใช้การวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยใช้ เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ตามข้อ 2.2 ผู้วิจัยสามารถทราบองค์ประกอบและตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกัอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ดังแสดงในตารางที่ 27

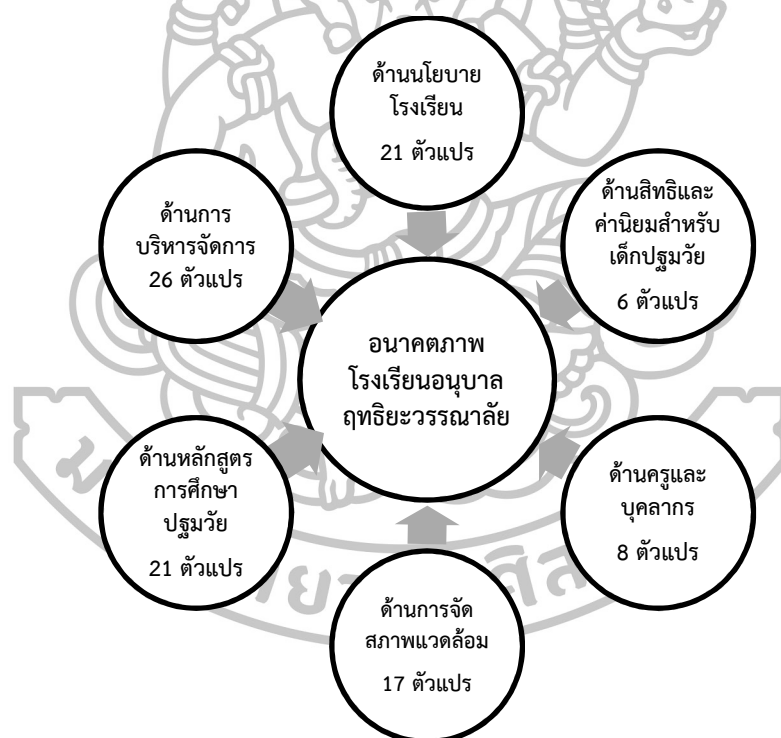
ตารางที่ 27 เปรียบเทียบจำนวนตัวแปรขนาดภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่ได้จากวิธีวิจัยเชิงปริมาณกับจากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

ลำดับ	องค์ประกอบ (จากวิธีเชิงปริมาณ)	จำนวน ตัวแปร	ขนาดภาพ (จากเทคนิค EDFR)	จำนวน ตัวแปร
1	ด้านการบริหารจัดการ	25	ด้านนโยบายโรงเรียน	21
2	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	20	ด้านครูและบุคลากร	16
3	ด้านครูและบุคลากร	8	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	8
4	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	10	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	25
5	ด้านสิทธิและค่านิยมเด็กปฐมวัย	6	ด้านการบริหารจัดการ	28
	รวม	69	รวม	98

จากตารางที่ 27 พบว่าขนาดโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่ได้จากวิธีวิจัยเชิงปริมาณกับจากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มีจำนวนเท่ากันคือ 5 องค์ประกอบเมื่อพิจารณาสาระของตัวแปรแต่ละองค์ประกอบพบว่า มีสาระขององค์ประกอบที่สอดคล้องกันจำนวน 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (ด้านการบริหารจัดการ) สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 5 จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (ด้านการบริหารจัดการ) องค์ประกอบที่ 2 ของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย) สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 4 จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย) องค์ประกอบที่ 3 ของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (ด้านครูและบุคลากร) สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 2 จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (ด้านครูและบุคลากร) องค์ประกอบที่ 4 ของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (ด้านการจัดสภาพแวดล้อม) สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 3 จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (ด้านการจัดสภาพแวดล้อม) อย่างไรก็ตามมี องค์ประกอบที่ 5 ของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ “ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย” มีสาระที่ไม่สอดคล้องกับสาระในองค์ประกอบใดของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR เช่นเดียวกับองค์ประกอบที่ 1 จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ด้าน “นโยบายโรงเรียน” ก็ไม่มีความสอดคล้องกับสาระในองค์ประกอบใดของวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ทั้งสององค์ประกอบเป็นองค์ประกอบขนาดภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ดังนั้น องค์ประกอบทั้งหมดจึงมีจำนวนทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบตีความสาระสำคัญของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ที่มีตัวแปรจากวิธีวิจัยเชิงปริมาณ 69 ตัวแปร จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR จำนวน 98 ตัวแปร รวม 167 ตัวแปร เมื่อพิจารณารายละเอียดสาระของตัวแปรร่วมกันแล้ว จึงสังเคราะห์ตัวแปรที่มีความสอดคล้องและซ้ำกันขึ้นใหม่ และจัดลำดับองค์ประกอบตามความเหมาะสม สรุปลงเป็นองค์ประกอบและตัวแปรที่เกี่ยวข้องขนาดภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ได้ดังตารางที่ 28 และภาพที่ 11

ตารางที่ 28 จำนวนองค์ประกอบและจำนวนตัวแปรที่สังเคราะห์

ลำดับ	องค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร		จำนวนตัวแปร ที่สังเคราะห์
		ปริมาณ	EDFR	
1	ด้านนโยบายโรงเรียน	-	21	21
2	ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย	6	-	6
3	ด้านครูและบุคลากร	8	16	18
4	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	10	8	17
5	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	20	25	21
6	ด้านการบริหารจัดการ	25	28	26
	รวม	69	98	109

ภาพที่ 11 องค์ประกอบและตัวแปรอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

จากตารางที่ 28 และภาพที่ 11 สรุปได้ว่าเมื่อนำตัวแปรจากสองส่วนคือจากวิธีวิจัยเชิงปริมาณและจากการใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปรขึ้นมาพบว่า อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิวรณาลัยมีทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ 109 ตัวแปร ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน จำนวน 21 ตัวแปร 2) ด้านสิทธิและค่านิยมเด็กปฐมวัย จำนวน 6 ตัวแปร 3) ด้านครูและบุคลากร จำนวน 18 ตัวแปร 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำนวน 17 ตัวแปร 5) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 21 ตัวแปรและ 6) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 26 ตัวแปร รายละเอียดแต่ละองค์ประกอบดังตารางที่ 29 ถึง 34

ตารางที่ 29 องค์ประกอบและตัวแปรด้านนโยบายโรงเรียน

ข้อ	รายการ
1.	ยึดวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการของบุตรข้าราชการทหารอากาศ และบริการบุตรหลานของชุมชนรอบที่ตั้ง
2.	กำหนดเอกลักษณ์ให้เป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ
3.	มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
4.	มีอาคารเรียน สิ่งสนับสนุนและมีบุคลากรที่มีความสามารถสูง
5.	เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป
6.	เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง
7.	เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐาน เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีโดย ไม่เน้นการแข่งขัน ด้านการเรียนรู้ แต่เน้นการพัฒนาเด็ก(ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และความปลอดภัย
8.	มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เด็ก รักการอ่านและ เรียนรู้รอบตัวตามความสามารถของเด็ก
9.	มีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ใช้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญ ที่เป็นข้าราชการทหารหรือบุคลากรฝ่ายพลเรือน
10.	ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล
11.	สร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองทหารอากาศในการส่งบุตรหลานมาเรียนมากยิ่งขึ้น
12.	จัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
13.	มีการบริหารงบประมาณโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วน
14.	ครู บุคลากร ผู้ปกครองและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน
15.	ระบบติดตามความสำเร็จของศิษย์เก่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลติดตามประเมินผลผลิตของโรงเรียน
16.	สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน สำนักงานการศึกษาเอกชน และสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
17.	พัฒนาคุณภาพการบริหารใหม่ เช่นการบริหารความเสี่ยงและการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 29 องค์ประกอบและตัวแปรด้านนโยบายโรงเรียน (ต่อ)

ข้อ	รายการ
18.	นำกำไรจากผลประกอบการ ไปใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและสวัสดิการที่เหมาะสม
19.	จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ
20.	ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีการสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก
21.	ส่งเสริมศิษย์เก่าให้สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

ตารางที่ 30 องค์ประกอบและตัวแปรด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย

ข้อ	รายการ
1.	เด็กได้รับการดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก
2.	เด็กได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน
3.	เด็กได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน
4.	เด็กมีจิตอาสา รักชื่นชมธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม
5.	เด็กรักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเอง และยอมรับ เรียนรู้วัฒนธรรมอื่นปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
6.	เด็กมีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ ของตนเอง ผู้อื่นเคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลง

ตารางที่ 31 องค์ประกอบและตัวแปรด้านครูและบุคลากร

ข้อ	รายการ
1.	ครู บุคลากร มีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย
2.	มีการพัฒนาครู บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็ก รู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ
3.	มีการพัฒนา ครูบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสามารถสร้างความแตกต่าง (จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิงสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ)
4.	ครู บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ
5.	ครู บุคลากร มีทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร ไปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website ฯลฯ
6.	ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ตามนโยบายการเปลี่ยนแปลงจากครูตามแนวทางเดิมกับแนวทางใหม่

ตารางที่ 31 องค์ประกอบและตัวแปรด้านครูและบุคลากร (ต่อ)

ข้อ	รายการ
7.	ครูสามารถบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ
8.	ครูและบุคลากรมีความภาคภูมิใจและรักโรงเรียน
9.	ครูและบุคลากรมี สวัสดิการ ขวัญ กำลังใจที่ดี
10.	ครูและบุคลากรทำงานมีความสุข มีรายได้ที่เพียงพอ
11.	มีความรู้ด้านบริหารจัดการ โรงเรียนอนุบาลเป็นอย่างดี
12.	ครูและบุคลากร มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม และจริยธรรม
13.	สนับสนุนให้ครู บุคลากรที่สามารถพัฒนาตนเองได้ดี มีความก้าวหน้าสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล
14.	ครูและบุคลากรต้องมีความรักและเอาใจใส่ เด็กนักเรียนในทุกกิจกรรมการเรียนรู้
15.	มีการพัฒนาครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
16.	ครูสอนพลศึกษาควรมีจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนครูประจำชั้น และทำหน้าที่ครูปกครองกำกับดูแลด้านความปลอดภัยและอื่นๆ
17.	มีครูและครูผู้ช่วยประจำชั้นด้านปฐมวัยโดยตรง และเข้ารับการฝึกอบรม หรือศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม
18.	จัดให้มีระบบการคัดเลือกครู บุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ เป็นอันดับแรก และ ให้มีระบบอุปถัมภ์น้อยที่สุด

ตารางที่ 32 องค์ประกอบและตัวแปรด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ข้อ	รายการ
1.	สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2.	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและขวา
3.	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สีสันสวยงามสะดุดตา จัดเป็นระบบ ระเบียบ
4.	ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ให้เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม
5.	ใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความ ชัดเจน มีเหตุมีผล
6.	สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม
7.	มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT)
8.	บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอกห้องเรียนเสมือนบ้าน มีความเป็นธรรมชาติ สะอาด

ตารางที่ 32 องค์ประกอบและตัวแปรด้านการจัดสภาพแวดล้อม (ต่อ)

ข้อ	รายการ
9.	บรรยากาศสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียนสอดคล้องกับเรื่องที่จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่อบอุ่น ผ่อน คลาย
10.	สื่อมัลติมีเดีย วิดีทัศน์ สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติ
11.	มีผู้ตรวจตราบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของ เครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้า
12.	มีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆตามมาตรฐานความปลอดภัย
13.	มีระบบดูแลเด็กเมื่อเด็กเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ
14.	มีห้องปฐมพยาบาล และบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
15.	มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก
16.	มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ดีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
17.	มีอาคารสถานที่ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพอตามมาตรฐาน

ตารางที่ 33 องค์ประกอบและตัวแปรด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ข้อ	รายการ
1.	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัยของเด็กสอดคล้องกับ นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ
2.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา
3.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิติสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
4.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการทางสังคม ผ่านประสบการณ์ตรง
5.	จัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เต็มศักยภาพ อย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วย ตนเอง บูรณาการผ่าน การเล่น และเล่น ร่วมกันอย่างมีความสุข
6.	จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริง เรียนรู้ จากของจริง ใน สิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือ ปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมไปสู่ นามธรรม อย่างชัดเจน
7.	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ ส ารวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้

ตารางที่ 33 องค์ประกอบและตัวแปรด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ต่อ)

ข้อ	รายการ
8.	จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของ ของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่สภาพแวดล้อม บรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และสอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจด้วยสื่อ ต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย
9.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย นำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง ให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้านอย่างสมดุล เติบโตตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆ
10.	ใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment) และใช้ระบบสะท้อน ข้อมูลการสอนจากการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการวางแผนการสอน ในครั้งต่อไป
11.	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ปกครอง PARTNERSHIP WITH PARENTS
12.	นำนวัตกรรมใหม่ๆหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่าง เหมาะสม
13.	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดด (Bench mark/ Best practice) คือ การเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆภายใต้กำกับทิศทางสากล
14.	จัดการศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต (BROAD-BASED AND HOLISTIC EDUCATION)
15.	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE
16.	มีมาตรฐานในด้านวิชาการสูงในระดับสากล
17.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สภาพแวดล้อมการเล่นเป็นฐาน (Teaching and learning in a play-based environment)
18.	มีอัตราส่วนเด็ก : ห้อง : ครูอย่างเหมาะสม
19.	มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา
20.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการ พัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และพัฒนาการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
21.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาด ป้องกันโรค และความปลอดภัย

ตารางที่ 34 องค์ประกอบและตัวแปรด้านการบริหารจัดการ

ข้อ	รายการ
1.	กำหนดนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบ
2.	มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของโรงเรียน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทาง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ตารางที่ 34 องค์ประกอบและตัวแปรด้านการบริหารจัดการ

ข้อ	รายการ
3.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
4.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคตสอดคล้องกับกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
5.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคต พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร
6.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนต้องมีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง
7.	ยุทธศาสตร์ของโรงเรียนที่สามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ
8.	มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน
9.	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการนำองค์การ
10.	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
11.	ผู้บริหารเข้าใจหลักการบริหาร และควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย
12.	ผู้บริหารมีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล
13.	การดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน" (Performance based management)
14.	ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลผลิตของโรงเรียน (Productivity) ถือเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน
15.	ปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง
16.	ใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ (Ad Hoc .Organization)
17.	ใช้จุดแข็งของ กองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินกิจการของโรงเรียน
18.	ปรับ ลด แกไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์
19.	ยกระดับความจำเป็น หรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง
20.	ผู้บังคับบัญชาระดับสูงให้การส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา
21.	มีการกำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง
22.	การปรับค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา/ค่าเทอม) ให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียน ในการเข้ามาศึกษา
23.	มีระบบบริหารจัดการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 34 องค์ประกอบและตัวแปรด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อ	รายการ
24.	มีระบบบริหารจัดการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ
25.	มีสถานที่ อุปกรณ์กีฬาไว้บริการ เช่น sport club ลานกีฬาหรืออาคารอเนกประสงค์ สระว่ายน้ำ ให้ผู้ปกครองครูและบุคลากรได้ออกกำลังกายร่วมกัน
26.	การบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณสุขปลอดภัยและระบบการกำจัดขยะ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัย

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยโดยนำองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่สังเคราะห์รวมทั้งจากวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ตามตารางที่ 35 ตามภาพที่ 10 ด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น (brainstorming) โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารระดับนโยบาย จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาปฐมวัยจำนวน 1 คน นักวิชาการที่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน ชุมชนจำนวน 1 คน และผู้ปกครองจำนวน 1 คน รวม 9 คนเพื่อหาข้อคิดเห็นร่วมกัน (consensus) เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในแต่ละองค์ประกอบ โดยนำข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมระดมความคิดเห็น มาจัดลำดับตามความถี่ของความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติของแต่ละองค์ประกอบและใช้แนวทางปฏิบัติที่มีความถี่ของความเห็นชอบมากที่สุดมาเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังขั้นตอนดังต่อไปนี้

จากการที่ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นของผู้ทรงเชี่ยวชาญ นักวิชาการเพื่อทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล ฤทธิยะวรรณาลัยโดยมีรายละเอียด การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อสื่อสารกับผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 9 คน เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตอบรับยินดีในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยจึงส่งเอกสารที่จะประชุมเชิงปฏิบัติการทาง Email ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ศึกษาและทำความเข้าใจก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2. ก่อนวันเชิงปฏิบัติการ 15 วัน ผู้วิจัยโดยมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ทำหนังสือราชการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ พร้อมส่งเอกสารให้กับผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2559 เวลา 13.00 - 16.00 น. ณ ห้องประชุมกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ดอนเมือง กรุงเทพฯ มีผู้เข้าร่วมประชุม

เชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบายจากกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนผู้แทนจากโรงเรียนในชุมชนที่จัดการศึกษาปฐมวัย และผู้ปกครอง จำนวน 9 คน และผู้สังเกตการณ์จำนวน 1 คนคือผู้ทรงคุณวุฒิของผู้วิจัย ในการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ คือ

4. ขั้นตอนการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการทุกท่านพร้อมกันที่ห้องประชุมกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ในเวลา 13.00 – 16.00 น. ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการตามกำหนดการ โดย พลอากาศโท วัฒนศ ชลิตภักดิ์ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นประธานในการประชุมเชิงปฏิบัติการและ นาวาอากาศโท ดร.เสนต์ ภูิกาวงค์ รองหัวหน้ากองการศึกษาโรงเรียนจ่าอากาศเป็นผู้ดำเนินรายการในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อทราบแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการได้ ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย พร้อมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยครบทุกองค์ประกอบและตัวแปร

ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ จากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้บริหารระดับนโยบายจากกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนผู้แทนจากโรงเรียนในชุมชนที่จัดการศึกษาปฐมวัย และผู้ปกครอง จำนวน 9 คน และผู้สังเกตการณ์จำนวน 1 คน คือผู้ทรงคุณวุฒิของผู้วิจัย นักวิชาการมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ทั้ง 6 ประการ คือ

องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียนจำนวนตัวแปรทั้งหมด 21 แปรได้แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยจำนวน 64 แนวปฏิบัติ องค์ประกอบด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กประถมวัยจำนวน 6 ตัวแปรได้แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 18 แนวปฏิบัติ องค์ประกอบด้านครูและบุคลากรจำนวน 18 ตัวแปรได้แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 53 แนวปฏิบัติ องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมจำนวน 17 ตัวแปรได้แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 51 แนวปฏิบัติ องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจำนวน 21 ตัวแปรได้แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 63 แนวปฏิบัติ และองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการจำนวน 26 ตัวแปรได้แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 78 แนวปฏิบัติ ดังตารางที่ 35 - 40

ตารางที่ 35 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน

ข้อ	องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
1.	ยึดวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการของบุตรข้าราชการทหารอากาศและบริการบุตรหลานของชุมชนรอบที่ตั้ง	คณะผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ในแผนกลยุทธ์	ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้าใจ	ประชาสัมพันธ์วัตถุประสงค์โดยวิธีการที่หลากหลาย
2.	กำหนดเอกลักษณ์ให้เป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ	คณะผู้บริหารกำหนดเอกลักษณ์การเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ	ประชุมชี้แจงให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้าใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์การเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ	ระดมความคิดกำหนดแผนกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเอกลักษณ์การเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ
3.	มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	คณะผู้บริหารกำหนดเอกลักษณ์ที่ชัดเจนด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	ประชุมชี้แจงเอกลักษณ์ที่ชัดเจนด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้าใจ	ระดมความคิดกำหนดแผนกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเอกลักษณ์ด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
4.	มีอาคารเรียน สิ่งสนับสนุนและมีบุคลากรที่มีความสามารถสูง	จัดให้มีอาคารเรียน สิ่งสนับสนุนที่เพียงพอ และคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถปฐมวัย	พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านสอนระดับปฐมวัย	
5.	เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป	คณะผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายให้โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป	พัฒนาโรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลายสำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย
6.	เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง	กำหนดเป้าหมายการเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียงอย่างชัดเจน	สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง	เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่นๆ โดยเชิญโรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วม

ตารางที่ 35 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
7.	เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐาน เป็นแหล่ง บ่มเพาะคนดีโดยไม่เน้นการแข่งขัน ด้านการเรียนรู้แต่ เน้นการพัฒนา เด็ก (ด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และความ ปลอดภัย	คณะผู้บริหารมีนโยบาย ให้โรงเรียนเป็นแหล่งบ่ม เพาะคนดีโดยไม่เน้นการ แข่งขัน ด้านการเรียนรู้ แต่เน้นการพัฒนาเด็ก (ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และ ความปลอดภัย	ประชุมชี้แจงการ กำหนดให้เป็นโรงเรียนที่มี มาตรฐาน เป็นแหล่งบ่ม เพาะคนดีโดยไม่เน้นการ แข่งขัน ด้านการเรียนรู้แต่ เน้นการพัฒนาเด็กที่ ชัดเจนให้ครูและบุคลากร ทุกคนเข้าใจ	ระดมความคิดกำหนด แผนกลยุทธ์การ โรงเรียนมาตรฐาน ที่ เป็นแหล่งบ่มเพาะคน ดีโดยไม่เน้นการ แข่งขัน ด้านการ เรียนรู้แต่เน้นการ พัฒนาเด็ก
8.	มุ่งพัฒนาเพื่อให้เด็ก รัก การอ่านและ เรียนรู้รอบตัว ตามความสามารถของเด็ก	คณะผู้บริหารมีนโยบาย ให้โรงเรียนพัฒนา คุณภาพการศึกษาเพื่อให้ เด็ก รักการอ่านและ เรียนรู้รอบตัวตาม ความสามารถของเด็ก	ระดมความคิดในการจัด กิจกรรมเพื่อให้เด็ก รัก การอ่านและ เรียนรู้ รอบตัวตาม ความสามารถของเด็ก	จัดทำแผนกลยุทธ์สู่ การปฏิบัติ
9.	มีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ใช้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความ ชำนาญที่เป็น ข้าราชการทหารหรือบุคลากร ฝ่ายพลเรือน	การคัดเลือกผู้บริหารจาก ข้าราชการทหารควรเลือก ผู้ที่มีประสบการณ์การ บริหารงานทางด้าน การศึกษาและสามารถ พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ จัดการศึกษาปฐมวัย	การคัดเลือกผู้บริหารที่ เป็นบุคลากรฝ่ายพลเรือน ควรเลือกผู้ที่มี ประสบการณ์การบริหาร สถานศึกษาและมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ จัดการศึกษาปฐมวัย และ ต้องเป็นผู้ที่มี ใบประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา	
10.	ใช้การบริหารงาน แบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล	ผู้บริหารเป็นผู้นำการ บริหารจัดการ สามารถ วางแผนกลยุทธ์บริหารแบบ มีส่วนร่วม เป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง สามารถ บริหารความขัดแย้ง	ผู้บริหารใช้หลัก บริหารงานแบบ มีส่วนร่วม และยึดหลัก ธรรมาภิบาลในการ บริหารโรงเรียน	ให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการแสดงความ คิดเห็น
11.	สร้างความไว้วางใจให้กับ ผู้ปกครองทหารอากาศใน การส่งบุตรหลานมาเรียน มากยิ่งขึ้น	จัดให้มีการประกัน คุณภาพภายในอย่าง สม่าเสมอ	จัดทำเอกสารสรุป ผลการ ปฏิบัติงานประจำปี เผยแพร่ให้ผู้ปกครอง	เผยแพร่ผลการ ประเมินคุณภาพ ภายนอกให้ผู้ปกครอง รับทราบ

ตารางที่ 35 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
12.	จัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	จัดอบรมครู เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้	ประเมินผลการใช้หลักสูตร
13.	มีการบริหารงบประมาณโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วน	ระดมความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเสนอแผนงานและงบประมาณ	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ทบทวนการจัดทำแผนงบประมาณประจำปี	ติดตามการใช้งบประมาณให้ดำเนินไปตามแผนการดำเนินงานตามไตรมาส
14.	ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน	สำรวจความคิดเห็นในการกำหนดอัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน	ศึกษาข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียน	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ กำหนดเป้าหมาย อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน
15.	มีระบบติดตามความสำเร็จของศิษย์เก่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลติดตามประเมินผลผลิตของโรงเรียน	จัดทำแบบสำรวจศิษย์เก่า	จัดทำทะเบียนศิษย์เก่า	จัดตั้งชมรมศิษย์เก่า
16.	ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาจากสำนักงานการศึกษาเอกชนและสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	จัดทำรายงานประเมินตนเอง	จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	นำผลการประเมินคุณภาพมาปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
17.	พัฒนาคุณภาพการบริหารใหม่ เช่น การบริหารความเสี่ยงและการบริหารการเปลี่ยนแปลง	จัดทำแบบสำรวจความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	วิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ศึกษาข้อมูลจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและเตรียมแนวทางแก้ไข
18.	นำกำไรจากผลประกอบการไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและการสวัสดิการที่เหมาะสม	สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำกำไรจากผลประกอบการไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและสวัสดิการที่เหมาะสม	ประชุมคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการนำกำไรจากผลประกอบการไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและสวัสดิการที่เหมาะสม	จัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและสวัสดิการ

ตารางที่ 35 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
19.	จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ	จัดให้มีจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ	มอบหมายผู้รับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์สำหรับการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
20.	ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีการสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก	จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	จัดทำสารสัมพันธ์โรงเรียนกับผู้ปกครอง
21.	ส่งเสริมศิษย์เก่าให้สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน	เชิญศิษย์เก่าที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของโรงเรียน	จัดทำทำเนียบศิษย์เก่าที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน	มอบเกียรติบัตรชมเชยให้ศิษย์เก่าที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

ตารางที่ 36 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย

ข้อ	องค์ประกอบด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย	แนวปฏิบัติที่1	แนวปฏิบัติที่2	แนวปฏิบัติที่3
1.	เด็กได้รับการดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก	-กำหนดในกฎหมายว่าด้วยสิทธิ และการคุ้มครองเด็ก -พัฒนาครูและบุคลากรทุกคนให้มีความตระหนักในสิทธิเด็กและเคารพในสิทธิเด็ก	กำหนดในระเบียบและข้อบังคับและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยเกี่ยวกับสิทธิ และการคุ้มครองเด็ก	มีระบบการตรวจสอบ ทบทวนปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปเพื่อสิทธิเด็กอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
2.	เด็กได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน	มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นไปเพื่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกันทางการศึกษา	กำหนดเป็นข้อปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ครูปฐมวัย	ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการศึกษาปฐมวัย
3.	เด็กได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน	กำหนดเป็นจุดประสงค์ในการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ให้ครอบคลุม	กำหนดเป็นเป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน

ตารางที่ 36 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย	แนวปฏิบัติที่1	แนวปฏิบัติที่2	แนวปฏิบัติที่3
4.	เด็กมีจิตอาสา รักชื่นชม ธรรมชาติและดูแล สิ่งแวดล้อม	ระบุเพิ่มเติมมาตรฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 12 ข้อ ที่สอดคล้องกับ หลักการจัดการศึกษา ปฐมวัย	กำหนดเป็นอัตลักษณ์ ระดับปฐมวัยของ สถานศึกษา	ระบุในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย
5.	เด็กรักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเอง และยอมรับ เรียนรู้ วัฒนธรรมอื่นปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	ระบุเพิ่มเติมมาตรฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 12 ข้อ ที่สอดคล้องกับ หลักการจัดการศึกษา ปฐมวัย	จัดทำหลักสูตรอาเซียน ระดับปฐมวัย และ หลักสูตรท้องถิ่นระดับ ปฐมวัย	จัดกิจกรรมส่งเสริม ให้เด็กรักวัฒนธรรม ประเพณีของไทย
6.	เด็กมีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้ สิทธิหน้าที่ ของตนเอง ผู้อื่นเคารพกฎเกณฑ์และ ข้อตกลง	จัดทำ/สร้างสื่อ นวัตกรรม เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้ เด็กมีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามที่กำหนด	ระบุเป็นประสบการณ์ สำคัญในแผนการจัด ประสบการณ์	กำหนดเป็นข้อตกลงของ ห้องเรียน

ตารางที่ 37 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านครูและบุคลากร

ข้อ	องค์ประกอบ ด้านครู และบุคลากร	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
1.	ครู บุคลากร มีความเป็น มืออาชีพและมีความรู้ทาง การศึกษาปฐมวัย	ครูและบุคลากรที่ เกี่ยวข้องควรได้รับ ความรู้จากการฝึกอบรม รูปแบบต่างๆ เพื่อให้มี ความรู้มากขึ้น และมี การกำกับติดตามการนำ องค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ ให้เกิดประสิทธิผล	เรียนรู้ในการพัฒนา ตนเองอยู่เสมอ เช่น จาก การการอ่านเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการสนทนาพูดคุยกับ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัด การศึกษาปฐมวัย หรือ เพื่อนครูที่มีประสบการณ์ ใหม่ๆ เป็นต้น	ศึกษาแนวการจัดการเรียนรู้ ปฐมวัยรูปแบบอื่นๆ เช่น การศึกษาดูงาน หรือการลง สังเกตการณ์ในห้องเรียน เป็นต้น
2.	มีการพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถ ในการบูรณาการความรู้ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและ ใช้เทคนิคการสอนหลาย รูปแบบ	การส่งครูเข้ารับการ อบรมเพื่อให้ได้พัฒนา ตนเอง และนำกลับมาใช้ ให้เป็นประโยชน์	เชิญวิทยากรหรือ ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ที่ โรงเรียน	ครูและบุคลากรได้มีโอกาส ไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ จัดการศึกษาด้านการศึกษา ปฐมวัยที่ดีทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ตารางที่ 37 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านครูและบุคลากร (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบ ด้านครู และบุคลากร	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
3.	มีการพัฒนา ครูบุคลากร ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและสามารถ สร้างความแตกต่าง (จาก โรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ใน เชียงสร้างสรรค์และมี ประสิทธิภาพ)	ศึกษาดูงานนอกสถานที่ และนำความรู้ที่ได้รับ กลับมาใช้ พร้อมทั้งมี การกำกับติดตามการใช้ ความรู้ให้เป็นไปในทิศทาง เดียวกันและมี ประสิทธิภาพ	ระดมสมองร่วมกัน ในการเลือกรูปแบบใน การจัดการศึกษาเพื่อให้มี ประสิทธิภาพ	หาอาสาสมัครหรือ แกนนำในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นตัวอย่างก่อน นำไปขยายผลตาม ห้องเรียนอื่นๆ
4.	ครู บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะ ในการอบรม ดูแล จัดประสบการณ์และ จัดสภาพแวดล้อมในเด็ก อย่างเหมาะสมกับระดับ พัฒนาการ	ประชุมครูเพื่อศึกษา สภาพปัญหาหรือทำ SWOT เพื่อนำข้อมูลมา ใช้ในการพัฒนาครูให้มี ทักษะที่ดีในการอบรม ดูแล และจัด ประสบการณ์ให้กับ เด็กปฐมวัย	นิเทศติดตามการจัดการ เรียนรู้ของครูโดย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อนครูด้วยกันเพื่อ พัฒนาทักษะให้กับครู	ครูและบุคลากรได้ฝึกฝน การสังเกตพฤติกรรมเด็ก อย่างสม่ำเสมอ และนำสิ่งที่ ได้สังเกตมาพูดคุยสนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่ง กันและกัน
5.	ครู บุคลากร มีทักษะใน การเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website ฯลฯ	โรงเรียนจัดซื้อ/หาสื่อ ต่างๆ ที่เป็นองค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาปฐมวัย และ เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้/ ศึกษาค้นคว้าได้อย่าง อิสระ	ครูและบุคลากรได้มีการ รวมกลุ่มกันเพื่ออ่าน/ ศึกษาองค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา ปฐมวัยตามที่สนใจ เช่น อาจเป็นช่วงเข้าก่อนเข้า ห้อง หรือเป็นช่วงบ่าย	โรงเรียนมีกลุ่มที่จัดห้องค์ ความรู้และส่งข้อความเข้า เครื่องมือสื่อสารคล้ายข่าวที่ น่าสนใจตามเพจ ต่างๆ หรือส่งในLine สวัสดิยาม เข้า เป็นต้น
6.	ครูสามารถปรับเปลี่ยน บทบาทของตนได้ตาม นโยบายการเปลี่ยนแปลง จากครูตามแนวทางเดิม กับแนวทางใหม่	หาอาสาสมัครผู้นำการ เปลี่ยนแปลง ถ้าประสบ ความสำเร็จ ควรให้ได้รับ การชื่นชม และถ้าพบ ปัญหาอุปสรรคควรให้ ได้รับการช่วยเหลือจาก ผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็น กัลยาณมิตร	ขยายเครือข่ายจากครู ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ ประสบความสำเร็จและ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ แสดงความสามารถของ ตนเองพร้อมทั้งคนใหม่ที่ ควรได้รับการชื่นชม	พัฒนาและเปลี่ยนแปลง บทบาทครูทุกคนให้เป็นครู แนวทางใหม่ทั้งโรงเรียน และร่วมมือกันเมื่อพบกับ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น (ร่วมฝ่าฟันไปพร้อมกันที่ละ ชั้น)

ตารางที่ 37 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านครูและบุคลากร (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบ ด้านครู และบุคลากร	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
7.	ครูสามารถบูรณาการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ	ครูได้รับการฝึกอบรม/ ศึกษาดูงาน/แลกเปลี่ยน ความรู้ จากที่ต่างๆ โดยไม่ เสียค่าใช้จ่าย และทำ สัญญาาร่วมกันในการที่จะ นำองค์ความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้รับมา พัฒนาการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียน	มีผู้นำในการส่งเสริมให้ครู ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดทำเป็นคู่ ถ้าเกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลที่ดีจนเสามา รถเป็นตัวอย่างที่ดีเลิศ ก็ควรมีขวัญและกำลังใจ ให้เป็นการตอบแทน	หาอาสาสมัครในการ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ใหม่ๆ เพื่อพัฒนารูปแบบ ในการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับเด็ก และเมื่อ เกิดปัญหา ก็มีผู้ร่วมช่วย คิดหาหนทางในการแก้ไข ปัญหาร่วมกัน
8.	ครูและบุคลากรมีความ ภาคภูมิใจและรัก โรงเรียน	จัดทำผลงานที่ภาคภูมิใจ ประจำปี	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	จัดแสดงผลงานที่ ภาคภูมิใจ
9.	ครูและบุคลากรมี สวัสดิการขวัญ กำลังใจที่ ดี	ทำแผนจัดสวัสดิการ ที่เหมาะสมให้บุคลากร	การพิจารณาความดี ความชอบ	การพิจารณามอบรางวัล บุคคลดีเด่น
10.	ครูและบุคลากรทำงานมี ความสุข มีรายได้ ที่เพียงพอ	ปรับฐานเงินเดือนตาม ความเหมาะสม	สร้างบรรยากาศ แบบ กัลยาณมิตรภายใน โรงเรียน	จัดกิจกรรมที่ให้บุคลากร ได้มีโอกาสสร้างสรรค์ ปีละ 1 ครั้ง
11.	มีความรู้ด้านบริหาร จัดการ โรงเรียนอนุบาล เป็นอย่างดี	เลือกผู้ที่มีประสบการณ์ การบริหาร ทำงานด้าน การบริหารจัดการฝ่าย ต่างๆ ตามความเหมาะสม	เลือกคนให้ถูกกับงาน	ประเมินผลการปฏิบัติงาน
12.	ครูและบุคลากร มีภาวะ ผู้นำ มีคุณธรรม และ จริยธรรม	จัดอบรมคุณธรรม และ จริยธรรม ปีละ 1 ครั้ง	หรือไปปฏิบัติธรรม ณ วัด ต่างๆ	ประเมินผลการปฏิบัติงาน
13.	สนับสนุนให้ครู บุคลากร ที่สามารถพัฒนาตนเอง ได้ดี มีความก้าวหน้าสูงขึ้น ตามความรู้ ความสามารถของ แต่ละบุคคล	ประกาศนโยบายการ สนับสนุนให้ครู และ บุคลากรศึกษาต่อ	กำหนดเกณฑ์การ ไปศึกษาต่อให้ชัดเจน	ให้ทุนการศึกษาสำหรับครู และ บุคลากรที่ไปศึกษา ด้านการศึกษามัธยมศึกษา
14.	ครูและบุคลากรต้องมีความรักและเอาใจใส่ เด็กนักเรียนในทุก กิจกรรมการเรียนรู้	ประชุมครูและบุคลากรให้ มีความรักและเอาใจใส่ เด็กอย่างสม่ำเสมอ	จัดนิเทศการสอน	ชมเชย มอบเกียรติบัตรให้ ครูและบุคลากรที่ ผู้ปกครองพึงพอใจ

ตารางที่ 37 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านครูและบุคลากร (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบ ด้านครู และบุคลากร	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
15.	มีการพัฒนาครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	อบรมบุคลากร “วิจัยในชั้นเรียน”	ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน	โครงการสนับสนุนทุนวิจัย
16.	ครูสอนพลศึกษาควรมีจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนครูประจำชั้น และทำหน้าที่ครูปกครอง กำกับดูแลด้านความปลอดภัยและอื่นๆ	อัตราการสอนไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์ และควรมีครูผู้ช่วยสอน เนื่องจากเป็นเด็กปฐมวัย	มอบหมายครูพลศึกษาให้ทำหน้าที่ครูปกครอง กำกับดูแลด้านความปลอดภัย	ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดส่งแข่งขันกีฬานอกสถานที่เพื่อให้เด็กได้แสดงความสามารถและเพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชน
17.	มีครูและครูผู้ช่วยประจำชั้นด้านปฐมวัยโดยตรง และเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม	รับครูที่จบด้านปฐมวัย และครูผู้ช่วยมีประสบการณ์การดูแลเด็กปฐมวัย	จัดอบรมให้ความรู้ด้านการดูแลเด็กปฐมวัยแก่ครูและผู้ช่วยครู	สนับสนุนให้ครู และผู้ช่วยครูศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม
18.	จัดให้มีระบบการคัดเลือกครู บุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เป็นอันดับแรก และให้มีระบบอุปถัมภ์น้อยที่สุด	จัดทำเกณฑ์การคัดเลือกครู บุคลากร โดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และประสบการณ์	ให้คณะกรรมการบริหารสถานศึกษามีมติเห็นชอบเกณฑ์การคัดเลือก	แต่งตั้งคณะกรรมการ การคัดเลือกโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัยเป็นกรรมการสัมภาษณ์

ตารางที่ 38 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ข้อ	องค์ประกอบด้าน การจัดสภาพแวดล้อม	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
1.	สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	จัดมุมวัฒนธรรม ภายในอาคารเรียน หรือบริเวณภายนอกอาคารเรียน วัฒนธรรม ประเพณีไทย 4 ภาค	จัดทำสวนดอกไม้ อาเซียน	จัดสภาพแวดล้อมภายใน-ภายนอกห้องเรียนให้เป็นไทย-อาเซียน เช่น มุมนิทาน การแต่งกาย ภาษา

ตารางที่ 38 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลสุโขทัย
องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
2.	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสองซีกซ้ายและขวา	จัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย	จัดกิจกรรมนาฏลีลาสำหรับเด็กปฐมวัย	จัดกิจกรรมกีฬาและเกมกลางแจ้ง
3.	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สีสันสวยงามสะดุดตา จัดเป็นระบบ ระเบียบ	จัดอบรมการผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	จัดระบบสื่อ อุปกรณ์ การเรียงลำดับ การใช้จากง่ายไปหายาก เป็นหมวดหมู่	โครงการประกวดสื่อ อุปกรณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
4.	ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่让孩子เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม	จัดมุมเศรษฐกิจพอเพียง เช่น มุมการออม	จัดมุมวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงไปตามวันสำคัญ	จัดทำโครงการธนาคารความดี
5.	ใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน มีเหตุมีผล	จัดกิจกรรมการสาธิตทดลองทางวิทยาศาสตร์	จัดกิจกรรม “cooking” ตามหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสม	ประกวดโครงการทางวิทยาศาสตร์
6.	สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม	จัดหาหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม	จัดทำหนังสือนิทาน BIG BOOK	จัดหาหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม ที่บรรยายเป็นภาษาไทยและอังกฤษ
7.	มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT)	จัดเตรียมห้องคอมพิวเตอร์	จัดหาสื่อ ICT ที่สามารถสื่อสารได้สองทางระหว่างผู้ใช้กับอุปกรณ์ เช่น บทสนทนาภาษาอังกฤษ	จัดหาสื่อ ICT ที่เป็นนิทานเด็กสามารถสนทนากับตัวละครได้
8.	บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอกห้องเรียนเสมือนบ้าน มีความเป็นธรรมชาติ	จัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศเสมือนบ้าน	ปรับภูมิทัศน์ให้มีความร่มรื่น สวยงามและปลอดภัย	จัดทำโครงการ โรงเรียนคือบ้าน
9.	บรรยากาศ สภาพแวดล้อมใน ห้องเรียนสอดคล้องกับเรื่องที่กำลังประสบการณ์การเรียนรู้ที่อบอุ่น ผ่อนคลาย	จัดป้ายนิเทศให้สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	จัดมุมประสบการณ์ให้สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	จัดมุมแสดงผลงานของเด็ก

ตารางที่ 38 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
10.	สื่อมัลติมีเดีย วีดิทัศน์ สื่อเคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติ	จัดทำสื่อ จำลอง	จัดหาสื่อของจริงให้สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	จัดหาสื่อมัลติมีเดีย วีดิทัศน์ สื่อเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน
11.	มีผู้ตรวจตราบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้า	สำรวจบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้า	มอบหมายผู้รับผิดชอบดูแลตรวจตรา	จัดทำแผนการดูแลบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้า
12.	มีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆตามมาตรฐานความปลอดภัย	มอบหมายผู้รับผิดชอบสำรวจเครื่องเล่นต่างๆเป็นประจำ	จัดให้มีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆตามมาตรฐานความปลอดภัย	จัดหาเครื่องเล่นที่ทันสมัย ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีความปลอดภัยกับเด็ก
13.	มีระบบดูแลเด็กเมื่อเด็กเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ	มีพยาบาลหรือครูพยาบาล และห้องพยาบาลสำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	ครูประจำชั้น รายงานผู้บริหารและนำส่งโรงพยาบาล	ครูประจำชั้นรายงานผู้ปกครอง
14.	มีห้องปฐมพยาบาล และบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้น	จัดให้มีพยาบาลหรือครูพยาบาล และห้องพยาบาลสำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	จัดให้มี ยา อุปกรณ์สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	สำรวจยาและอุปกรณ์สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ไม่ให้หมดอายุ
15.	มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก	จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก	จัดให้มีสวนไม้ดอก ไม้ประดับ	จัดให้มีสวนครัว รั้วกินได้
16.	มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ดีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	ผู้ปกครองลงชื่อรับ ส่งนักเรียน	เปิด ปิด ประตูเป็นเวลา	จัดเวรดูแลบริเวณประตูเข้าออกตลอดเวลา
17.	มีอาคารสถานที่ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพอตามมาตรฐาน	จัดให้มีห้องจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนกลุ่มย่อย	จัดให้มีห้องจัดกิจกรรมขนาดใหญ่สำหรับนักเรียนกลุ่มใหญ่	จัดให้มีพื้นที่กลางแจ้งสำหรับการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 39 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ข้อ	องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
1.	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัด การเรียนรู้ให้เหมาะกับวัยของเด็ก สอดคล้องกับนโยบายและแผน พัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ	ศึกษาเอกสารนโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของชาติ	ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย แกนกลาง	จัดสัมมนา เพื่อร่วมกัน กำหนดกรอบของหลักสูตรสถานศึกษา
2.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา	ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย แกนกลาง	อบรมบุคลากร “การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย”	ระดมความคิด วางแผนการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัย
3.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเองรู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิติสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย แกนกลาง	อบรมบุคลากร “การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย”	ระดมความคิด วางแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิติสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์
4.	หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการทางสังคมผ่านประสบการณ์ ตรง	ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย แกนกลาง	อบรมบุคลากร “การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย”	ระดมความคิด วางแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการทางสังคมผ่านประสบการณ์ตรง
5.	จัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ พัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง บูรณาการผ่านการเล่น และเล่นร่วมกันอย่างมีความสุข	ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย แกนกลาง	ระดมความคิด วางแผนการจัดกิจกรรม การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัย	จัดการเรียนรู้แบบโครงการ เพื่อให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วย ตนเอง บูรณาการผ่าน การเล่น ร่วมกันอย่างมีความสุข

ตารางที่ 39 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
6.	จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้วิถีชีวิตจริง เรียนรู้จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือปฏิบัติกระทำด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรมอย่างชัดเจน	พัฒนาบุคลากรด้าน “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย”	วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้วิถีชีวิตจริง เรียนรู้จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรมอย่างชัดเจน	จัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้วิถีชีวิตจริง ทัศนศึกษาทดลอง โครงการ
7.	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ สำรวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้	อบรมบุคลากร “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัย”	วางแผนการจัดทำกรอบกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ สำรวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้	จัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับกาคิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ สำรวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ ปัญหา ด้วยตนเองและนำเสนอ ผลงานได้ - การเรียนรู้แบบโครงการ
8.	จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของ ของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่สภาพแวดล้อมบรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และสอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจด้วยสื่อ ต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย	ประชุมผู้ปกครอง	จัดทำห้องสมุด “มุมเรียนรู้ด้วยใจกับพ่อแม่”	จัดกิจกรรม “แม่ลูกผูกพัน”

ตารางที่ 39 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
9.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย นำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง ให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้านอย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆ	อบรมบุคลากร “วิจัยในชั้นเรียน”	ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน	โครงการสนับสนุนทุนวิจัย
10.	ใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment) และใช้ระบบสะท้อนข้อมูลการสอนจากการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการวางแผนการสอนในครั้งต่อไป	อบรมบุคลากร “การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย และการจัดทำสารนิทัศน์”	จัดทำประเมินผลผลงานสำหรับเด็กปฐมวัย	จัดทำสารนิทัศน์
11.	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ปกครอง PARTNERSHIP WITH PARENTS	ประชุมผู้ปกครองชี้แจงวัตถุประสงค์	ระดมความคิดวางแผนการจัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วน	จัดทำโครงการ “PARTNERSHIP WITH PARENTS”
12.	นำนวัตกรรมใหม่ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม	ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีนวัตกรรมที่น่าสนใจ	จัดอบรมเกี่ยวกับ “นวัตกรรมการศึกษาปฐมวัย”	ระดมความคิดเกี่ยวกับกรอบหัวข้อที่จะนำไปใช้กับนวัตกรรม
13.	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดด (Benchmark/ Best practice) คือ การเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ ภายใต้งานศึกษาค้นคว้า	ศึกษาดูงานโรงเรียนอนุบาลต้นแบบ	ทำ MOU กับโรงเรียนต้นแบบ	ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามโรงเรียนต้นแบบ

ตารางที่ 39 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
14.	จัดการศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต (BROAD-BASED AND HOLISTIC EDUCATION)	สำรวจความต้องการในการจัดการศึกษา ของครู ผู้ปกครอง และชุมชน	สัมมนาบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายในการจัดการศึกษา	จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาระยะยาว
15.	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE	สำรวจความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE ของผู้ปกครองและชุมชน	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนสองภาษาและศึกษาคู่มืองานโรงเรียนต้นแบบ	เตรียมความพร้อม ด้านอาคาร สถานที่ ห้องเรียน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครูต่างชาติ
16.	มีมาตรฐานในด้านวิชาการสูงในระดับสากล	นำเสนอผลงานทางวิชาการ หลากหลายช่องทาง	นำผลงานทางวิชาการไปเผยแพร่ ในงานทางวิชาการระดับท้องถิ่น	นำผลงานทางวิชาการ ไปเผยแพร่ ในงานทางวิชาการระดับชาติ
17.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สภาพแวดล้อมการเล่นเป็นฐาน (Teaching and learning in a play-based environment)	จัดให้มี สื่อ อุปกรณ์ ของเล่นภายในห้องเรียน	จัดฐานการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	จัดห้องสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
18.	มีอัตราส่วนเด็ก : ห้อง : ครูอย่างเหมาะสม	ผู้บริหารควรจัดครูและเด็กให้อัตราส่วนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	อัตราส่วนระหว่างครูเด็กอายุ 3- 6 ปี อัตรา 1: 15 หรือ 1ห้องเรียนไม่ควรเกิน 30 คน ครู 2 คน	พิจารณาการเปิดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนครูที่มีอยู่โดยคำนึงถึงอัตราส่วนครู:เด็กตามมาตรฐานที่กำหนด
19.	มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา	จัดให้มีภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ 1 ครั้งโดยครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษาสำหรับห้องเรียนปกติ	จัดให้มีภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ 5 ครั้งโดยครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา สำหรับห้องเรียน EP	จัดให้มีภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ 8 ครั้ง โดยครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา สำหรับห้องเรียน BILINGUAL ADVANTAGE

ตารางที่ 39 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
20.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มีการประเมิน พัฒนาการเด็กอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนา เด็กเป็นรายบุคคลและ พัฒนา การจัด ประสบการณ์เรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น	ประเมินพัฒนาการ พัฒนาการเด็กอย่าง สม่ำเสมอ โดยใช้แบบ สังเกต	ประเมินพัฒนาการ พัฒนาการเด็กอย่าง สม่ำเสมอ โดยใช้แบบ บันทึกพฤติกรรม	ประเมินพัฒนาการ พัฒนาการเด็กอย่าง สม่ำเสมอ โดยใช้แฟ้ม สะสมงาน
21.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่ ส่งเสริมสุขนิสัยที่ดี ในการรักษาความสะอาด ป้องกันโรค และความ ปลอดภัย	ครูตรวจสุขภาพเด็ก ตอน เช้าทุกวัน	เชิญคุณหมอมารวบรวม สุขภาพเด็กภาคเรียน และ 1 ครั้ง	จัดกิจกรรมส่งเสริมสุข นิสัยที่ดีในการรักษาความ สะอาด ป้องกันโรค และ ความปลอดภัย

ตารางที่ 40 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ

ข้อ	องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
1.	กำหนดนโยบายการสร้าง อนาคตโรงเรียนอย่างเป็น ระบบ	ศึกษานโยบายการจัด การศึกษาของชาติและ นโยบายของ คณะกรรมการบริหาร สถานศึกษา	(swot) วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน และวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายนอก ของสถานศึกษา	ระดมความคิด เพื่อจัดทำโครงการ กิจกรรม พัฒนา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
2.	มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของ โรงเรียน เมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงทาง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษา	ประชุมทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของ โรงเรียน	นำเสนอวิสัยทัศน์ พันธ กิจ ค่านิยมของโรงเรียน ต่อคณะกรรมการบริหาร สถานศึกษา	ระดมความคิดเพื่อเตรียม ความพร้อมในการจัดทำ แผนกลยุทธ์

ตารางที่ 40 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลพุทธนิยวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
3.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	ศึกษามาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการประกันคุณภาพระดับการศึกษาปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาของชาติ	ระดมความคิดจัดทำยุทธศาสตร์โรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	ระดมความคิดเพื่อจัดทำโครงการ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์
4.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคตสอดคล้องกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	ระดมความคิดจัดทำยุทธศาสตร์โรงเรียนให้สอดคล้องกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	ระดมความคิดเพื่อจัดทำโครงการ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์
5.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคต พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร	ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร	ระดมความคิดจัดทำยุทธศาสตร์โรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร	ระดมความคิดเพื่อจัดทำโครงการ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์
6.	ยุทธศาสตร์โรงเรียนต้องมีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่องของการศึกษาปฐมวัย	จัดทำยุทธศาสตร์โรงเรียนให้มีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง	ใช้หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลงมาดำเนินการตามยุทธศาสตร์
7.	ยุทธศาสตร์ของโรงเรียนที่สามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆทางการศึกษา	จัดทำยุทธศาสตร์โรงเรียนที่สามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ	นำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ
8.	มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน	ศึกษานวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัย	เลือกนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	ประชุมเพื่อลงมติเลือกใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ตารางที่ 40 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
9.	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการนำองค์การ	เลือกผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานด้านการศึกษาศึกษา	ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาปฐมวัย	ผู้บริหารควรเป็นผู้นำเข้าร่วมอบรม สัมมนา กับหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน
10.	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เลือกผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสานสามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ส่งผู้บริหารเข้ารับการอบรมด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร	จัดประชุมชี้แจงโดยเชิญทุกภาคส่วนเข้าร่วม
11.	ผู้บริหารเข้าใจหลักการบริหาร และควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย	เลือกผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหาร และควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย	ติดตามผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่และเกิดผลตามนโยบาย
12.	ผู้บริหารมีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล	เลือกผู้บริหารที่มีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	ติดตามผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ภายในและภายนอกองค์กรโดยเชิญทุกภาคส่วนเข้าร่วมกิจกรรม
13.	การดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน" (Performance based management)	การควบคุมคุณภาพการศึกษา	การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
14.	ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลผลิตภาพของโรงเรียน (Productivity) ถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน	เลือกครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	พัฒนาครู บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	ยกย่อง ชมเชยให้รางวัลแก่ ครู บุคลากรที่มีความสามารถดีเด่น
15.	ปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และบุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง	จัดทำแผนอัตรากำลักรยะยาว	สำรวจ ติดตาม อัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง	บรรจุครูและบุคลากรให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน

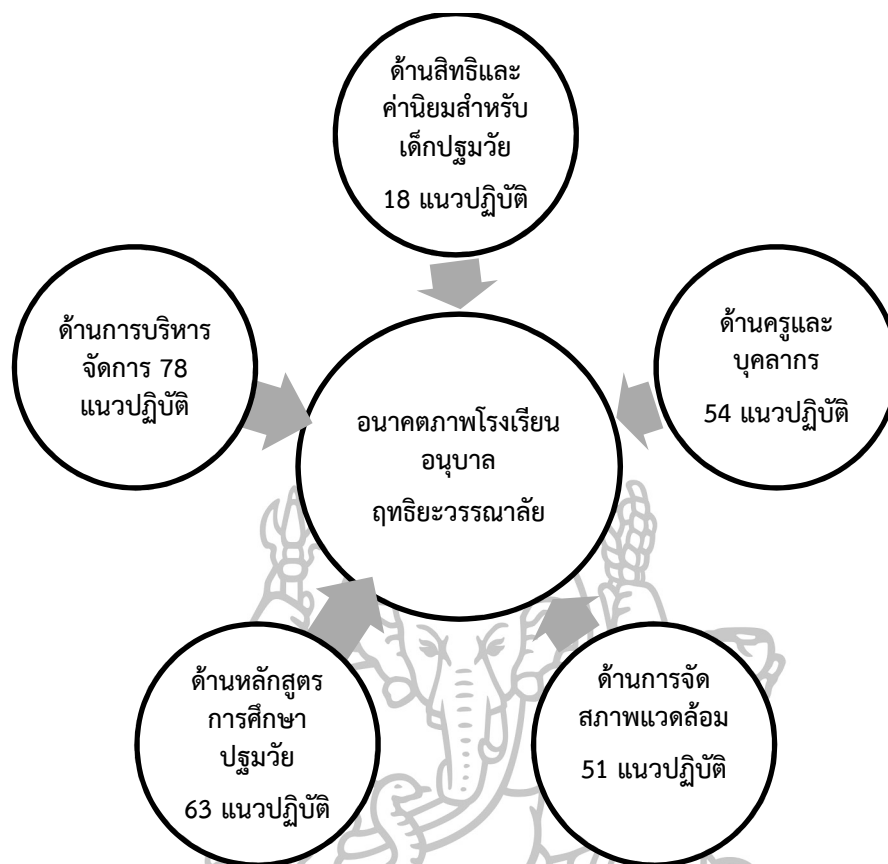
ตารางที่ 40 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
16.	ใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ (Ad Hoc Organization)	ประชาสัมพันธ์โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ	มอบหมายหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารให้เหมาะสมชัดเจน	นำการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายไปทดลองใช้
17.	ใช้จุดแข็งของกองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินกิจการของโรงเรียน	ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของกองทัพอากาศในการสนับสนุนการจัดการศึกษา	วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ของกองทัพอากาศ	ขอรับการสนับสนุนกำลังพลของกองทัพอากาศในการการพัฒนาโรงเรียน
18.	ปรับ ลด แก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์	ศึกษา กฎระเบียบของการจัดการศึกษาของทางราชการ	พิจารณา ปรับ ลด แก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์	ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบราชการให้น้อยลง
19.	ยกระดับความจำเป็นหรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง	มีนโยบายที่ชัดเจนในการให้ความสำคัญกับโรงเรียนอนุบาล	ให้การสนับสนุนการปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเท่าเทียม	ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีการศึกษาที่สูงขึ้น
20.	ผู้บังคับบัญชาระดับสูงให้การส่งเสริมสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษา	ผู้บังคับบัญชาระดับสูงมีนโยบายที่ชัดเจนในการให้การส่งเสริมสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษา	ผู้บังคับบัญชาระดับสูงรับฟังความคิดเห็น จากครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยความ เป็นธรรม	ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรที่พัฒนาตนเองให้มีตำแหน่งหน้าที่ที่ สูงขึ้นตามความเหมาะสม
21.	มีการกำกับ ติดตามดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง	แต่งตั้ง มอบหมาย คณะกรรมการกำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียน	จัดทำแผนการติดตามดูแลการดำเนินงานของโรงเรียน	ดำเนินการติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนและนำผลการติดตามมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานในปีต่อไป
22.	การปรับค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา/ค่าเทอม) ให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียน ในการเข้ามาศึกษา	ศึกษาค่าใช้จ่ายให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า	สำรวจค่าใช้จ่ายโรงเรียนในเขตพื้นที่ ที่จัดการศึกษาใกล้เคียงกัน	ดำเนินการปรับค่าใช้จ่าย ตามความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า

ตารางที่ 40 สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3
23.	มีระบบบริหารจัดการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	ดำเนินการสำรวจจำนวนหนังสือและแหล่งเรียนรู้	จัดหาหนังสือและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนเด็ก	ดำเนินการปรับปรุงห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ
24.	มีระบบบริหารจัดการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ	จัดให้มีนักโภชนาการกำหนดอาหาร	แต่งตั้งคณะกรรมการดูแลการจัดการอาหาร กลางวันสำหรับนักเรียนและบุคลากร	สอบถามความพึงพอใจ
25.	มีสถานที่ อุปกรณ์กีฬาไว้บริการ เช่น sport club ลานกีฬาหรืออาคารอเนกประสงค์ สระว่ายน้ำ ให้ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรได้ออกกำลังกายร่วมกัน	สำรวจความต้องการผู้ปกครอง ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการบริการสถานที่ออกกำลังกาย	จัดหาอุปกรณ์กีฬาและจัดเตรียมสถานที่ตามความต้องการ	สอบถามความพึงพอใจ
26.	การบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณูปโภคและระบบการกำจัดขยะ	แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีหน้าที่ดูแลแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณูปโภคและระบบการกำจัดขยะ	ติดต่อสำนักงานเขตและหน่วยงานสาธารณสุขมาให้ความรู้กับครูและบุคลากรของโรงเรียน	จัดทำโครงการเรื่องแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณูปโภคและระบบการกำจัดขยะแล้วประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

จากตารางที่ 35 ถึง ตารางที่ 40 สามารถสรุปได้ว่าอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยมี 6 องค์ประกอบ และมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย รวมทั้งสิ้น 327 แนวปฏิบัติ โดยแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้องค์ประกอบที่ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน จำนวน 63 แนวปฏิบัติ 2) ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 18 แนวปฏิบัติ 3) ด้านครูและบุคลากร จำนวน 54 แนวปฏิบัติ 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำนวน 51 แนวปฏิบัติ และ 5) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 63 แนวปฏิบัติ และ 6) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 78 แนวปฏิบัติ สรุปได้ดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 องค์ประกอบและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดที่เหมะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด สรุปได้ดังนี้
องค์ประกอบด้านนโยบายโรงเรียน

ในการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในอนาคตนั้นจะยังคงใช้นโยบายตามเจตจำนงค์ ตั้งแต่ยุคก่อตั้งโรงเรียนคือ มีวัดอุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการของบุตรข้าราชการทหารอากาศ และบริการบุตรหลานของชุมชนรอบที่ตั้ง ซึ่งลักษณะของโรงเรียนจะเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ได้รับการรับรองมาตรฐาน จากสำนักงานการศึกษาเอกชน และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เด็ก รักการอ่านและ เรียนรู้รอบตัวตามความสามารถของเด็ก เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีโดยไม่เน้นการแข่งขัน ด้านการเรียนรู้แต่เน้นการพัฒนาเด็ก ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และมีความปลอดภัย มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของเด็ก นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป และเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง

ในอนาคตโรงเรียนควรกำหนดนโยบายด้านอาคารเรียนสิ่งสนับสนุนที่ชัดเจน เน้นความสำคัญด้านบุคลากรให้มีความสามารถสูงเพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองทหารอากาศในการส่งบุตรหลานมาเรียนมากยิ่งขึ้น และควรนำกำไรจากผลประกอบการไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรและให้การสวัสดิการที่เหมาะสม

นโยบายเชิงบริหารเน้นการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ โดยใช้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการบริหารการศึกษา ที่เป็นข้าราชการทหารหรือบุคลากรฝ่ายพลเรือน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล มีการบริหารงบประมาณโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ ครู บุคลากร ผู้ปกครองและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน ใช้เครื่องมือบริหารแนวใหม่ เช่นการบริหารความเสี่ยงและการบริหารการเปลี่ยนแปลง นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีระบบติดตามความสำเร็จของศิษย์เก่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลติดตามการประเมินผลผลิตของโรงเรียน และส่งเสริมศิษย์เก่าให้สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

องค์ประกอบด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย

การดำเนินกิจการของโรงเรียนเป็นกิจการประเภทที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง ซึ่งแนวโน้มความซับซ้อนทางกฎหมายจะมีมากขึ้นในอนาคต ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องคำนึงถึง การดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก การปฏิบัติต่อเด็กอย่างเท่าเทียมกัน และเด็กต้องได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน เมื่ออยู่ในโรงเรียน ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนมีหน้าที่ที่จะต้องปลูกฝังเด็กให้มีคุณลักษณะประชากรตามความต้องการของชาติ ในอนาคตค่านิยมคนไทยที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาด้านต่างๆ ของชาติคือ รักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเอง ยอมรับเรียนรู้วัฒนธรรมของชาติอื่นๆ และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เด็กต้องมีจิตอาสา รักชื่นชมธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม และเด็กมีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลงของสังคม

องค์ประกอบด้านครูและบุคลากร

ในด้านนี้ แนวโน้มในอนาคตจะให้ความสำคัญกับความเป็นวิชาชีพสูงเพิ่มขึ้น โรงเรียนต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของครูและบุคลากรในประเด็นความเป็นมืออาชีพ มีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ มีทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ตามนโยบายการเปลี่ยนแปลงจากครูตามแนวทางเดิมกับแนวทางใหม่ สามารถบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาครู บุคลากร ในอนาคต ต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ ครูและครูผู้ช่วยประจำชั้นต้องมีความรู้ด้านปฐมวัยโดยตรง และเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสร้างความแตกต่าง จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิง

สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ให้มีความรู้ด้านบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาล โดยโรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครู บุคลากรที่สามารถพัฒนาตนเองได้ดี มีความก้าวหน้าสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ได้ครูและบุคลากรมีคุณสมบัติดังที่กล่าวมา โรงเรียนต้องมีความจริงจังและเข้มแข็งในการคัดเลือกและกำหนดความต้องการจำนวนครูที่เหมาะสม โดยจัดให้มีระบบการคัดเลือกครู บุคลากรที่ยึดหลักความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นอันดับแรกให้มีระบบอุปถัมภ์น้อยที่สุด มีจำนวนครูในจำนวนที่เหมาะสมตามอัตราส่วนของครูต่อเด็ก และครูพลศึกษาจำนวนเหมาะสมที่สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่โรงเรียนต้องการพัฒนาเด็ก และเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนครูประจำชั้นและทำหน้าที่ครูปกครองกำกับดูแลด้านความปลอดภัยและอื่นๆ

ในด้านทัศนคติและจิตใจที่มีต่อโรงเรียน โรงเรียนต้องการครูและบุคลากรมีความภาคภูมิใจและรักโรงเรียน มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม และจริยธรรม มีความรักและเอาใจใส่ เด็กนักเรียนในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ โดยโรงเรียนจะจัดสวัสดิการ สร้างขวัญ กำลังใจที่ดี ให้ครู บุคลากรมีรายได้ที่เพียงพอและทำงานอย่างมีความสุข

องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของเด็กส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กโดยตรงและโดยอ้อม ดังนั้นสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน โรงเรียนต้องจัดให้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากต่อไปในอนาคตเด็กต้องเผชิญกับสังคมแบบหลากหลายวัฒนธรรม มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและขวาสอดคล้องกับเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ผ่อนคลาย เหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

สื่อ อุปกรณ์ มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สื่อสนับสนุนสาระชุดตา จัดเป็นระบบระเบียบใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน มีเหตุมีผล สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มีเนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT) สื่อมัลติมีเดีย วัสดุทัศน สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติ สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่让孩子เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม ที่ให้เด็กเห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม เสมือนบ้าน มีความเป็นธรรมชาติ สะอาด น่าอยู่ทั่วทุกพื้นที่ในโรงเรียน

สุขภาพและความปลอดภัย โรงเรียนต้องจัดให้มีระบบดูแลเด็กเมื่อเด็กเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ มีห้องปฐมพยาบาล และบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้น มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ดีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จัดผู้ตรวจตราบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้า มีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆตามมาตรฐานความปลอดภัย มีอาคารสถานที่ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพอตามมาตรฐานสากล

องค์ประกอบด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ในการกำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ต้องให้เหมาะกับวัยของเด็ก สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา พัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิตรสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น พัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วย กระบวนการทางสังคมผ่านประสบการณ์ตรง

ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วย ตนเอง บูรณาการผ่าน การเล่น และเล่น ร่วมกันอย่างมีความสุข ให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริง เรียนรู้ จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือ ปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรม อย่างชัดเจน ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้ ภายใต้บริบทของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ในบรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และสอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจด้วยสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สภาพแวดล้อมการเล่นเป็นฐาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาด ป้องกันโรค และความปลอดภัย

ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต้องอยู่บนพื้นฐานการวิจัย การนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง ให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆ นำนวัตกรรมใหม่ๆหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสมหาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดด (Bench mark/ Best practice) คือการเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆภายใต้ภาคการศึกษา จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ปกครอง จัดการศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา

การประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment) และใช้ระบบสะท้อนข้อมูลการสอนจากการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อการวางแผนการสอนในครั้งต่อไป มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอเพื่อการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีมาตรฐานในด้านวิชาการสูงในระดับสากล

องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการสำหรับอนาคตนั้นโรงเรียนต้องกำหนดนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของโรงเรียน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การกำหนดยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร มีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน

ด้านผู้บริหารโรงเรียนต้องมีผู้บริหารที่มีสมรรถนะในการนำองค์การ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจหลักการบริหารและควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย มีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล เน้นการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน"

ในเชิงบริหารทรัพยากร โรงเรียนต้องมอง ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพของโรงเรียนถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน ต้องปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง สามารถใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ Ad Hoc Organization ใช้จุดแข็งของกองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินกิจการของโรงเรียน ปรับ ลด แก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์ ยกระดับความจำเป็นหรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูงผู้บังคับบัญชาระดับสูงให้การส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ค่าธรรมเนียมและการบริการควรมีความสอดคล้องกัน ด้านค่าเล่าเรียนควรมีการพิจารณาปรับค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา/ค่าเทอม) ให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียน ในการเข้ามาศึกษา มีการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบบริหารจัดการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ มีสถานที่ อุปกรณ์กีฬาไว้บริการ เช่น sport club ลานกีฬาหรืออาคารอเนกประสงค์ สระว่ายน้ำ ให้ผู้ปกครองครูและบุคลากรได้ออกกำลังกายร่วมกัน และมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณสุขปลอดภัยและระบบการกำจัดขยะ

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาประมวลร่วมกันแล้วสังเคราะห์เป็นแนวทางการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในอนาคต สังเคราะห์เป็นอนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยได้ดังนี้ การดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลในอนาคตนั้นเริ่มตั้งแต่มีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนที่ชัดเจนในด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน โดยคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กและมีการปลูกฝังค่านิยมที่สอดคล้องกับความเป็นคนไทย โดยมีหัวใจอยู่ที่ ครู บุคลากร ที่มีความเป็นมืออาชีพ มีองค์ความรู้ จิตวิทยาเด็กปฐมวัย พัฒนาการ

อย่างต่อเนื่อง มีจิตใจรยยาบรรณที่ตึงาม นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก สะดวก สะอาด ปลอดภัย เพียงพอเป็นไปตามมาตรฐานสากล ในด้านหลักสูตรและการสอนมีความเป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับระบบการศึกษาและพัฒนาคนของชาติ ใช้หลักวิชาการที่เหมาะสมบนพื้นฐานงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นพัฒนาเด็กในทุกๆ ด้านผ่านกระบวนการเล่นเป็นฐาน และสุดท้ายในการบริหารจัดการสำหรับอนาคต โรงเรียนต้องสามารถนำนโยบายโรงเรียนมาสู่ยุทธศาสตร์และนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคงความสำคัญอยู่ที่ผู้นำหรือผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพ ให้หลักการบริหารและเครื่องมือบริหารที่ทันสมัยตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างเท่าทัน อนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย สรุปได้ดังนี้

1. “เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดี ศรีกองทัพอากาศ” (มีนโยบายชัดเจนกำหนดเป็นธรรมเนียมโรงเรียนให้โรงเรียนเป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีของกองทัพอากาศ ปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญู โรงเรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานในทุกด้าน)

2. “ตระหนักสิทธิเด็กตามกฎหมาย สร้างค่านิยมเป้าหมายสำหรับคนไทยในอนาคต” (การดำเนินกิจการที่มีการดูแลช่วยเหลือเด็กตามสิทธิพื้นฐานทางกฎหมาย ปฏิบัติต่อเด็กอย่างเท่าเทียมดูแลส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ปลูกฝังให้เด็กมีคุณลักษณะและค่านิยมคนไทยในอนาคต เช่น มีระเบียบวินัย จิตอาสา รักวัฒนธรรมไทย สิ่งแวดล้อม ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมหลายวัฒนธรรม)

3. “ครู บุคลากรชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นเลิศ” (มีครูและบุคลากรมืออาชีพพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ มีความรู้ เป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณสูง)

4. “สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ครูช่วยส่งเสริม เต็มเต็มด้วยสภาพแวดล้อม” (จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้มีความน่าอยู่ ส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้าน อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา)

5. “หลักสูตรเตรียมความพร้อม ตอบสนองพัฒนาการ มาตรฐานสากล” (มีหลักสูตรเตรียมความพร้อมตามพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล ที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้าน อารมณ์ สังคม สติปัญญาและสุขภาพร่างกาย มีมาตรฐานเป็นสากล)

6. “บริหารเชิงอนาคต กำหนดยุทธศาสตร์ บริหารจัดการฐานผลปฏิบัติงาน หลักการประสิทธิภาพและประสิทธิผล” (มีการนำนโยบาย ธรรมเนียมโรงเรียน มาทำแผนยุทธศาสตร์เชิงอนาคต บริหารจัดการด้วยหลักการฐานผลการปฏิบัติงาน (Performance based management) ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล)

ผู้วิจัยสังเคราะห์อนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยและสร้างเป็นต้นแบบใช้ชื่อว่า ต้นแบบอนาคตภาพการจัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย (The Future scenario of Rittiyawannalai Kindergarten Management) แสดงได้ดังภาพที่ 13

ตัวแบบอนาคตภาพการจัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
(The Future scenario of Rittiyawannalai Kindergarten Management)

ภาพที่ 13 อนาคตภาพการจัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย 2) อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยและ 3) แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (mixed research methodology) ขั้นตอนแรกทำการศึกษา ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำข้อสรุป ที่ได้มาสังเคราะห์ เป็นบทความเพื่อให้ทราบประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย แล้วนำบทความที่ได้ไปให้ผู้ที่เคยปฏิบัติงาน ที่มีประสบการณ์และรู้ความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะทั้งในอดีตและปัจจุบันอ่าน และเพิ่มเติมประเด็นสำคัญอื่นๆตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล รวมทั้งช่วยแก้ไขบทความให้มีความถูกต้องชัดเจนมากขึ้นในเชิงของภาษาและข้อความที่ใช้ในบทความ ในขั้นตอนต่อมาใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research method) ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำตัวแปรองค์ประกอบที่ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาของกองทัพอากาศในฐานะหน่วยเจ้าของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยไปสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์ความตรง (Validity) ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC) ของเครื่องมือวิจัย พบว่าการวิเคราะห์ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คนได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของข้อคำถามทุกข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นนำไปการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .971 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นจึงนำไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างประชากรซึ่งเป็น ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งสิ้น 291 คน แล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าองค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อทราบองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เป็นชุดที่ 1 ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อนี้ นอกจากใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณแล้วผู้วิจัยยังใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มาทำการศึกษา ตัวแปรองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยทั้งจากกองทัพอากาศและจากสถานศึกษาอื่นๆ รวมจำนวน 21 คน หลังการสัมภาษณ์นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เนื้อหา ได้องค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยอีก 1 ชุด แล้วจึงนำองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่ได้จากวิธีวิจัยเชิงปริมาณและจากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ทั้ง 2 ชุดมาวิเคราะห์รวมกันแล้วจึงสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่มีชุดตัวแปรบรรจุอยู่ในองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องกัน และในขั้นตอนสุดท้ายนำองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่สังเคราะห์ร่วมจากทั้ง 2 ชุดดังกล่าว มาพิจารณาในที่

ประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ จำนวน 9 คน เพื่อหาข้อคิดเห็นร่วมกัน (consensus) เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย ในแต่ละองค์ประกอบเพื่อตอบวัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 3 โดยนำข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมระดมความเห็นที่มีมติเป็นเอกฉันท์หรือเป็นเสียงส่วนใหญ่มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ประวัติและสภาพปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย ที่ได้จากการวิเคราะห์การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำข้อสรุป ที่ได้มาสังเคราะห์ เป็นบทความ ดังนี้ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของโรงเรียนอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย พบว่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กองทัพอากาศได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการศึกษาของบุตรหลานของกำลังพลในกองทัพอากาศ เช่นเดียวกับ เหล่าทัพอื่นๆในกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีการจัดการศึกษาปฐมวัยของทุกเหล่าทัพ เช่น กองทัพบกมีสถานศึกษาปฐมวัยที่จัดตั้งโดยหน่วยงานของกองทัพบกทั้งสิ้น 92 แห่ง มีทั้งโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ กองทัพเรือมีสถานศึกษาปฐมวัย 16 แห่งมีกรมสวัสดิการทหารเรือดูแลรับผิดชอบ กองทัพอากาศมีสถานศึกษาปฐมวัย 11 แห่ง ในต่างจังหวัดให้ผู้บังคับกองบินรับผิดชอบ ส่วนที่ตั้งดอนเมืองมี โรงเรียนอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย โดยให้ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศดูแลรับผิดชอบ ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยในกระทรวงกลาโหมมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ เพื่อช่วยเหลือกำลังพลในการเลี้ยงดูบุตรหลานขณะออกปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพลในหน่วยงาน สำหรับสถานศึกษาเองก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสม ในส่วนของโรงเรียนอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย นั้นมีวิวัฒนาการตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน สรุปได้เป็นสามยุค คือ 1) ยุคก่อตั้งโรงเรียนฤดูวิทยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2490-พ.ศ. 2496) ในยุคนี้ยังไม่ปรากฏว่ามีการให้การศึกษาเด็กปฐมวัย โดยมีการจัดการศึกษาระดับ ป.1 - ม.6 มีจำนวนนักเรียน 598 คน ครู 26 โรงเรียนมีฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล กำหนดให้ผู้จัดการบริหารงานทั่วไป และมีครูใหญ่บริหารงานวิชาการ 2) ยุคกำเนิดโรงเรียนอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย (พ.ศ. 2498 - พ.ศ. 2520) ในยุคนี้พบว่าเริ่มมีการให้การศึกษาเด็กปฐมวัย โดยเริ่มจัดตั้งแผนกอนุบาลซึ่งขึ้นอยู่กับโรงเรียนฤดูวิทยะวรรณาลัย จัดการศึกษาระดับ อนุบาลปีที่ 1 - ม.6 โรงเรียนมีฐานะเทียบเท่าโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย แผนกมัธยม แผนกประถม และแผนกอนุบาลที่มีหัวหน้าแผนกอนุบาลดูแลการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย 3) ยุคเปลี่ยนแปลง (พ.ศ. 2520-ปัจจุบัน) ในปี พ.ศ.2520 เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เมื่อแผนกมัธยมได้โอนไปอยู่ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ส่วนแผนกประถม ได้โอนไปอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนแผนกอนุบาลยังอยู่ในความดูแลของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศและได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนอนุบาลฤดูวิทยะวรรณาลัย” ยังมีฐานะเป็นโรงเรียนเอกชน โดยมีกรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของ มีเจ้ากรมยุทธศึกษาเป็นผู้ลงนามรับใบอนุญาต นับตั้งแต่ ปี พ.ศ.2521 เป็นต้นมา เปิดให้การศึกษา

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – อนุบาลปีที่ 3 ปัจจุบันมีจำนวน 35 ห้องเรียน มีนักเรียน 1,127 คน มีครูและบุคลากรทั้งสิ้นจำนวน 105 คน มีข้าราชการทหารอากาศทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ จำนวน 2 คน คือ ผู้จัดการ และผู้อำนวยการ

2. อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จากวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research method) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารงานวิจัยและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญภายในและภายนอกกองทัพอากาศแล้วนำข้อมูลมารวบรวม เรียบเรียง วิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ทำให้ทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ในชุดที่ 1 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ 69 ตัวแปร ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 25 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย 20 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 ด้านครูและบุคลากร ประกอบด้วย 8 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 10 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 5 ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ต่อมาจากเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ซึ่งเป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยทั้งจากของกองทัพอากาศและจากสถานศึกษาอื่นๆ รวมจำนวน 21 คน มาวิเคราะห์สังเคราะห์ อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยอีก 1 ชุด พบว่ามี 5 องค์ประกอบ 98 ตัวแปร ประกอบด้วยองค์ประกอบ 1.) ด้านนโยบายโรงเรียน มีตัวแปรจำนวน 21 ตัวแปร 2.) ด้านครูและบุคลากร มีตัวแปรจำนวน 16 ตัวแปร 3.) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม มีตัวแปรจำนวน 8 ตัวแปร 4.) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีตัวแปรจำนวน 25 ตัวแปร และ 5.) ด้านการบริหารจัดการ มีตัวแปรจำนวน 28 ตัวแปร

เมื่อนำตัวแปรและองค์ประกอบจากสองส่วนคือจากวิธีวิจัยเชิงปริมาณและจากการใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปรพบว่า อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยมีทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ 109 ตัวแปร ดังนี้องค์ประกอบที่ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน จำนวน 21 ตัวแปร 2) ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 6 ตัวแปร 3) ด้านครูและบุคลากร จำนวน 18 ตัวแปร 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำนวน 17 ตัวแปร 5) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 21 ตัวแปรและ 6) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 26 ตัวแปร

3. แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ผู้วิจัยนำองค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ที่สังเคราะห์รวมทั้งจากวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ที่ได้ในข้อ 2 มาทำการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น (workshop) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศรวม 9 คนเพื่อหาข้อคิดเห็นร่วมกัน (consensus) เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในแต่ละองค์ประกอบ โดยนำข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมระดมความเห็น มาจัดลำดับตามความถี่ของความเห็นชอบแนวปฏิบัติของแต่ละองค์ประกอบ และใช้แนวปฏิบัติที่มีความถี่ของความเห็นชอบมากที่สุดมาเป็นแนวทางปฏิบัติสรุปได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน จำนวน 63 แนวปฏิบัติ 2) ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 18 แนวปฏิบัติ 3) ด้านครูและบุคลากร จำนวน 54 แนวปฏิบัติ 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำนวน 51 แนวปฏิบัติ และ 5.) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 63 แนวปฏิบัติ และ 6) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 78 แนวปฏิบัติ

การอภิปรายผล

ประเด็นสำคัญที่ได้ค้นพบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปเป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ดังนี้

1. จากความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย จะเห็นได้ว่า กองทัพอากาศได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการศึกษาของบุตรหลานของกำลังพลในกองทัพ โดยเฉพาะแต่ในกองทัพอากาศ ดังที่ นันทิยา รัตประจิด สรุปไว้ว่า ในกองทัพบกมีสถานศึกษาปฐมวัยที่จัดตั้งโดยหน่วยงานของกองทัพทั้งสิ้น 92 แห่ง มีผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ กองทัพอากาศมีสถานศึกษาปฐมวัย 16 แห่ง มีกรมสวัสดิการทหารเรือดูแลรับผิดชอบ สำหรับกองทัพอากาศมีสถานศึกษาปฐมวัย 11 แห่ง ในต่างจังหวัดให้ผู้บังคับกองบินรับผิดชอบ ส่วนที่ตั้งดอนเมืองมี โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย โดยให้ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศดูแลรับผิดชอบ ซึ่งโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานควบคู่กับกองทัพอากาศ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับโรงเรียนตลอดเวลาตามยุคต่างๆ อย่างมีวิวัฒนาการ ผลิตเด็กให้เป็นบุคลากรที่มีสำคัญของกองทัพอากาศและประเทศชาติหลายท่าน เช่น พลอากาศเอกสุกัมพล สุวรรณทัต อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ พล.อ.อ.อิทธพร อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นต้น การจัดการศึกษาปฐมวัยในกระทรวงกลาโหมมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ เพื่อช่วยเหลือกำลังพลในการเลี้ยงดูบุตรหลาน ขณะออกปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพลในหน่วยงาน สำหรับสถานศึกษาเองก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับกองทัพในต่างประเทศ เช่น ในวิทยาลัยเสนาธิการทหารอากาศจีน มีโรงเรียนอนุบาลไว้ดูแลบุตรหลานของข้าราชการในหน่วยงานโดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยทหาร แต่การจัดการศึกษาให้พลเรือนดำเนินการแต่ไม่ว่าจะดำเนินการโดยฝ่ายใดก็ตาม จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ออกมาบังคับใช้ทั้งสิ้น มีคณะปฏิวัติ เป็นผู้ควบคุมดูแลจังหวัด เมือง โรงเรียน มหาวิทยาลัย คอมมูน กลุ่มวัฒนธรรม และองค์การเกือบทุกประเภทในประเทศจีน เช่นเดียวกันกับประเทศอเมริกา มีกฎหมาย (Military Child Care Act, 1998) ที่ต้องจัดให้มี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก Child Care Center: CDC ในกองทัพอยู่ในความดูแลของกระทรวงกลาโหม (Department of Defense: DoD) เพื่อเป็นการให้การบริการแก่กำลังพลในกองทัพในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยและเด็กก่อนวัยเรียน ในปี 1994 Zellman และคณะได้เข้าไปทำการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพ พบว่ามี CDC อยู่ 534 แห่ง ผ่านการประเมินรับรอง 254 แห่ง คิดเป็น 47% แบ่งเป็น กองทัพอากาศ 154 แห่ง ท้าบก 69 แห่ง ท้าเรือ 24 แห่ง นาวิกโยธิน 3 แห่ง

จึงสามารถกล่าวได้ว่ากองทัพบก กองทัพอากาศและกองทัพอากาศไทย รวมทั้งกองทัพในประเทศต่างๆ นั้นให้ความสำคัญกับการให้การศึกษานปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อเป็นการบริการ เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับกำลังพล ทั้งนี้การจัดการศึกษาไม่ว่าจะด้วยกองทัพเองหรือให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด มีการกำกับ ประเมินผลการจัดการศึกษาโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ เช่น คุณภาพการศึกษา สภาพแวดล้อม และสุขอนามัย เป็นต้น และมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับสถานศึกษาปฐมวัยอย่างเป็นวิวัฒนาการการจัดการศึกษาปฐมวัยในกองทัพมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ เพื่อช่วยเหลือกำลังพลในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

ขณะออกปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพลในหน่วยงาน สำหรับตัวสถานศึกษาเองก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสม มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา

2. จากผลการวิจัยอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย มีสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการหรือนำไปปฏิบัติประกอบด้วย 6 องค์ประกอบสำคัญ คือองค์ประกอบที่ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน 2) ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย 3) ด้านครูและบุคลากร 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม 5) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และ 6) ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด มะเสนะ ที่ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง พบว่าสถานศึกษาปฐมวัยต้องการการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วย 1) ด้านปรัชญา วิสัยทัศน์ 2) ด้านจุดหมาย ในสองด้านนี้สอดคล้องกับด้านนโยบายโรงเรียนของงานวิจัยนี้ 3) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน 4) ด้านการจัดประสบการณ์ 5) ด้านการประเมินพัฒนาการ ในสามด้านนี้สอดคล้องกับด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยตามงานวิจัยนี้ 6) ด้านสภาพแวดล้อม 7) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ในสองด้านนี้สอดคล้องกับด้านการจัดสภาพแวดล้อมตามงานวิจัยนี้และ 8) ด้านเงื่อนไขความสำเร็จสอดคล้องกับด้านการบริหารจัดการตามงานวิจัยนี้ เช่นเดียวกับ Billman and Sherman ศึกษาลักษณะที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ควรประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ด้านผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านแบบสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) ด้านการเรียนการสอนเน้นที่กระบวนการ (Process) มากกว่าผลผลิต (Product) ด้านครูมีบทบาทในฐานะผู้อำนวยความสะดวกด้านการใช้กิจกรรมและรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่าง ครู บุคลากร ควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยมีลักษณะพิเศษคือเป็นสถานศึกษาระดับปฐมวัยของกองทัพอากาศซึ่งเป็นองค์การภาครัฐโดยที่มีกรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของ แต่ในขณะเดียวกันเป็นโรงเรียนปฐมวัยประเภทโรงเรียนเอกชนที่มีต้นสังกัดคือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ดังนั้นการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลในอนาคตนั้นเริ่มตั้งแต่มีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนที่ชัดเจนในด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน โดยคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กและมีการปลูกฝังค่านิยมที่สอดคล้องกับความเป็นคนไทย โดยมีหัวใจอยู่ที่ ครู บุคลากร ที่มีความเป็นมืออาชีพ มีองค์ความรู้ จิตวิทยาเด็กปฐมวัย ครูมีประสบการณ์ในการสอนและสอนได้ตรงจุด ใช้ทุกพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีจิตใจ จรรยาบรรณที่ดีงาม นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก สะดวก สะอาด ปลอดภัย เพียงพอเป็นไปตามมาตรฐานสากล ในด้านหลักสูตรและการสอนมีความเป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับระบบการศึกษาและการพัฒนาคนของชาติ ใช้หลักวิชาการที่เหมาะสมบนพื้นฐานงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นพัฒนาเด็กในทุกๆ ด้าน ผ่านกระบวนการเล่นเป็นฐาน และสุดท้ายในการบริหารจัดการสำหรับอนาคตภาพโรงเรียนต้องสามารถนำนโยบายโรงเรียนมาสู่ยุทธศาสตร์และนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคงความสำคัญอยู่ที่ผู้นำหรือผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพ ใช้หลักการบริหารและเครื่องมือบริหารที่ทันสมัย ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างเท่าทัน ผู้บริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากครู ผู้ปกครอง บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน กระจายอำนาจสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยอีกหลายๆเรื่องและสอดคล้องกับการดำเนินการด้านการควบคุมกำกับดูแลการจัดการศึกษาของรัฐ แม้จะมีองค์ประกอบไม่เหมือนกันทั้งหมดแต่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะสาระขององค์ประกอบไปในทิศทางเดียวกัน เช่น พิณสุดา สิริธรงค์ศรี รายงานการวิจัยเรื่องภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี แสดงอนาคตภาพคนไทยที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย การบริหารจัดการ กระบวนการจัดการศึกษา และการประเมินผล สุวิมล เพ็ชรสุข ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนมากที่สุด คือ ครู ที่ตั้งของโรงเรียน การวัดผลและการประเมินพัฒนาการของนักเรียน การสอน และความปลอดภัย Arthur MacEwan ทำวิจัยให้กับสถาบันวิจัยการเมืองเศรษฐกิจ ของมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต ระบุว่าการศึกษาของรัฐบาลของรัฐสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยอย่างทั่วถึง เป็นสิ่งนำความพึงพอใจและมีคุณค่าต่อสังคมอย่างสูง เป็นการวางรากฐานระยะยาวสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของสหรัฐฯ เพื่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีการบริการให้กับครอบครัวและการเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของโอกาสของการศึกษาปฐมวัย Bredekamp and Copple เสนอแนะหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ว่าควรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก คือด้านร่างกาย ด้านสังคม อารมณ์ และสุนทรียศาสตร์ ตลอดจนพัฒนาการสติปัญญาและภาษา ส่งเสริมพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการ ทักษะ สู่การปฏิบัติจริงและการแสวงหาความรู้ใหม่ ปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ และวัฒนธรรม ที่สะท้อนความเป็นจริงในสังคม สอดคล้องกับวัย และบริบทที่เด็กอาศัย และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยมีครูที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมตามหลักสูตรการเรียนรู้ Panui กล่าวว่าการเป็นผู้นำด้านการให้การศึกษาคือเด็กปฐมวัยต้องมีความมุ่งมั่นที่จะมีสิ่งเหล่านี้ คือ คุณภาพการให้บริการการศึกษาปฐมวัย ตอบสนองความต้องการของครอบครัว ชุมชน การจ้างครูผู้สอนที่มีคุณภาพและมีใบประกอบวิชาชีพ และผู้บริหารมืออาชีพและการดำเนินงานแบบมืออาชีพ

ในการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลสามด้านคือ ด้านคุณภาพเด็ก ด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การจัดหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ ประกอบด้วย ด้านบริหารการศึกษา ด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ และด้านคุณภาพการให้บริการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนระบุว่าการบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพดีนั้น ต้องคำนึงถึงความเข้มแข็งของงานวิชาการ งานด้านงบประมาณ งานด้านผู้บริหาร ครู บุคลากร และการบริหารด้านอื่นๆ เช่นการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนให้กับเด็กทุกคน มีบ้านหรือครอบครัวเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดู ผู้ปกครองและครูจะต้องประสานงานกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ต้องทราบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับเด็กร่วมกัน จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยโรงเรียนจะต้องมีการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เหมาะกับ

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ระดับการศึกษา และชุมชน โดยมีกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย เป็นประโยชน์ต่อเด็กด้านการพัฒนาและการจัดการศึกษา

สำหรับองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านนโยบายโรงเรียน

ในการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในอนาคตนั้นจะยังคงใช้นโยบายตามเจตจำนงค์ ตั้งแต่ยุคก่อตั้งโรงเรียนคือ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการของบุตรข้าราชการทหารอากาศ และบริการบุตรหลานของชุมชนรอบที่ตั้ง ซึ่งลักษณะของโรงเรียนจะเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ได้รับการรับรองมาตรฐาน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เด็ก รักการอ่านและ เรียนรู้รอบตัวตามความสามารถของเด็ก เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีโดยไม่เน้นการแข่งขัน ด้านการเรียนรู้แต่เน้นการพัฒนาเด็ก ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และมีความปลอดภัย มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของเด็ก นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไป และเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับ พิณสุตา สิริรังศรี ฉายภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี ข้างหน้า เป็นการพัฒนาคนไทยและพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนใน เป็นการศึกษาในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย รัฐบาลจะต้องลงทุนเสริมสมองของทั้งมารดาและบุตรที่จะเกิดมา การส่งเสริมครอบครัวอบอุ่นตั้งแต่เริ่มต้น รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานทั้งปวง เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เด็กพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเติบโตเป็นผู้ใหญ่คุณภาพของประเทศอย่างมีศักดิ์ โดยองค์กรระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานสถานศึกษา ควรต้องเร่งพัฒนาเพื่อไปสู่การเตรียมความพร้อมรองรับการพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัยอย่างเร่งด่วน รวมทั้งครูและผู้ดูแลเด็ก ควรเป็นผู้ที่ผ่านการเรียนรู้และกระบวนการอบรมอย่างเชี่ยวชาญดังนั้นในอนาคตโรงเรียนควรกำหนดนโยบายด้านอาคารเรียนสิ่งสนับสนุนที่ชัดเจน เน้นความสำคัญด้านบุคลากรให้มีความสามารถสูงเพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองทหารอากาศในการส่งบุตรหลานมาเรียนมากยิ่งขึ้น และควรนำกำไรจากผลประกอบการไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร และให้การสวัสดิการที่เหมาะสม Arthur MacEwan จากสถาบันวิจัยการเมืองเศรษฐกิจ ของมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต เสนอต่อรัฐบาลของรัฐให้กำหนดนโยบายสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นสิ่งที่นำความพึงพอใจและมีคุณค่าต่อสังคมอย่างสูง เป็นการวางรากฐานระยะยาวสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ และยังเป็นบริการให้กับครอบครัวและการเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของโอกาสของการศึกษาปฐมวัย

นโยบายเชิงบริหารเน้นการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ โดยใช้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการบริหารการศึกษา ที่เป็นข้าราชการทหารหรือบุคลากรฝ่ายพลเรือน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล มีการบริหารงบประมาณโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ ครู บุคลากร ผู้ปกครองและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน ใช้เครื่องมือบริหาร

แนวใหม่ เช่นการบริหารความเสี่ยงและการบริหารการเปลี่ยนแปลง นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีระบบติดตามความสำเร็จของ ศิษย์เก่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลติดตามการประเมินผลผลิตของโรงเรียน และส่งเสริมศิษย์เก่าให้สร้าง ชื่อเสียงให้กับโรงเรียน สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำหนดนโยบายและ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2550 – 2559 ที่ให้ความสำคัญต่อมาตรการและ เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยคือเด็กปฐมวัยทุกคนได้รับและมีการพัฒนาที่ดี และเหมาะสมอย่างรอบด้าน อย่างสมดุล เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งเรียนรู้อย่างมีความสุข เติบโตตามวัย อย่างมีคุณภาพจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้เลี้ยงดู และผู้เกี่ยวข้องกับเด็ก ปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการเลี้ยงดู การสร้างประสบการณ์ การ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาได้เต็มศักยภาพ เช่นเดียวกับ Panui ที่ พบว่าการเป็นผู้นำด้านการให้การศึกษาเด็กปฐมวัยต้องมีความมุ่งมั่นที่จะให้เกิดคุณภาพการให้บริการ การศึกษาปฐมวัยที่ตอบสนองความต้องการของครอบครัว ชุมชน และโรงเรียนต้องการครูผู้สอนที่มี คุณภาพและมีใบประกอบวิชาชีพ มีผู้บริหารมืออาชีพและมีการดำเนินงานแบบมืออาชีพ

ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย

การดำเนินกิจการของโรงเรียนเป็นกิจการประเภทที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง ซึ่งแนวโน้ม ความซับซ้อนทางกฎหมายจะมีมากขึ้นในอนาคต ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องคำนึงถึง การดูแลช่วยเหลือ ตามสิทธิเด็ก การปฏิบัติต่อเด็กอย่างเท่าเทียมกัน และเด็กต้องได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการ ทุกด้าน เมื่ออยู่ในโรงเรียน ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย ดังสรุปไว้ใน พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข จัดการศึกษาจะยึดหลักการศึกษาดูแลชีวิตให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 มาตรการที่ 7 ด้านกฎหมาย ให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ การพัฒนาเด็กปฐมวัย และการปกป้องคุ้มครอง เด็กให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสิทธิเด็ก อีกทั้ง สนับสนุนให้มีการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันโรงเรียนมีหน้าที่ที่จะต้องปลูกฝังเด็กให้มีคุณลักษณะประชากร ตามความต้องการของชาติ ในอนาคตค่านิยมคนไทยที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาด้านต่างๆ ของชาติคือ รักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเอง ยอมรับ เรียนรู้วัฒนธรรมของชาติอื่นๆ และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม เด็กต้องมีจิตอาสา รักชื่นชมธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม และเด็กมีความ อดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลงของ สังคม กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักการเพื่อเป็นคู่มือบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติ บุคคล ซึ่งจะต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน ในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส พิณสุตา สิริธรรังศรี กล่าวว่

การศึกษาในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ เป็นการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศและสร้างความสามารถในการแข่งขันแม้จะต้องมุ่งเน้นด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ แต่ก็ควรควบคู่กับปรัชญา คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เกิดความลึกซึ้งในวิธีการคิด จิตวิญญาณ และความ เป็นมนุษย์อย่างรู้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในโลกไร้พรมแดนที่ไร้ขีดจำกัด และการจัดการศึกษา ทั้งหมดต้องไม่ลืมพื้นฐานรากเหง้าของความเป็นไทย เช่น เอกลักษณ์ ประเพณี ศาสนาและ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทร และการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข การศึกษาต้องเป็นตัวช่วยปกป้องอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงาม

ด้านครูและบุคลากร

ในด้านนี้ แนวโน้มในอนาคตจะให้ความสำคัญกับความเป็นวิชาชีพสูงเพิ่มขึ้น โรงเรียน ต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของครูและบุคลากรในประเด็นความเป็นมืออาชีพ มีความรู้ทางการศึกษา ปฐมวัย และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสม กับระดับพัฒนาการ มีทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ตาม นโยบายการเปลี่ยนแปลงจากครุตามแนวทางเดิมกับแนวทางใหม่ สามารถบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ เยาวพา เดชะคุปต์ กล่าวว่า ครู ในระดับชั้นอนุบาล จำเป็นต้องเลือกสรรครุที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพราะอาชีพครูใช้ทักษะและ คุณสมบัติที่แตกต่างจากอาชีพอื่นๆ คือ ต้องเป็นนักวิชาการ เป็นผู้มีคุณธรรม เป็นนักวิจัยและเป็นนัก ประเมินผล รวมถึงเป็นผู้ให้บริการและผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรม ครูจึงเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของเด็ก เป็นแบบอย่างแก่เด็ก ครูจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ดี อาทิ มีบุคลิกภาพดี วาจาสุภาพ ยิ้มแย้ม แจ่มใส อารมณ์ดี รักเด็กใจเย็น ความเป็นระเบียบ สะอาด ขยัน อดทน ยุติธรรม สุขภาพดี และรู้ ธรรมชาติของเด็ก เช่นไม่ชอบอยู่นิ่ง มีความสนใจระยะสั้น เป็นต้น รู้ความต้องการของเด็ก ที่ต้องการ ความรัก ความปลอดภัยการยอมรับว่าตนเองเป็นคนสำคัญ ต้องการการแนะนำเอาใจใส่ให้กำลังใจ อยากรู้อยากเห็นต้องการเลียนแบบผู้ใหญ่ ต้องการความอบอุ่นและการแสดงความรักอย่างจริงใจ เมื่อ ครูรู้ธรรมชาติและความต้องการของเด็ก จะทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ที่ เหมาะสมกับการพัฒนาการของเด็กได้ สอดคล้องกับ สุวิมล เพ็ชรสุข ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ ตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัจจัยที่มี ผลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนมากที่สุดคือปัจจัยเกี่ยวกับตัวครู ผู้ปกครองจะมั่นใจโรงเรียน เมื่อทราบว่าครูในโรงเรียนมีความรู้ ประสบการณ์และจิตวิญญาณครู สามารถฝึกให้เด็กช่วยเหลือ ตัวเองได้ เตรียมความพร้อมส่งเสริมให้อ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ตามวัยและความพร้อมของเด็ก กุลกานต์ เล็กสกุล ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองใน กรุงเทพมหานคร สรุปว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่พิจารณาโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านเป็นลำดับแรก และ คำนึงถึงอัยยาศัยของครูผู้สอน คำนึงถึงตัวผู้สอนมากกว่าผู้บริหารหรือพี่เลี้ยงเด็ก ที่มุ่งเน้นการเตรียม ความพร้อม ทั้งสี่ด้าน ความรับผิดชอบ กล้าแสดงออก มีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบ และช่วยเหลือ ตนเองได้ เพื่อช่วยพัฒนาเด็กให้พร้อมที่จะเรียนในระดับต่อไป

ประเด็นการพัฒนาครู บุคลากร ในอนาคต ต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ ครูและครูผู้ช่วยประจำชั้นต้องมีความรู้ด้านปฐมวัยโดยตรง และเข้ารับการฝึกอบรม หรือศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสร้างความแตกต่าง จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิงสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ให้มีความรู้ด้านบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาล โดยโรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครู บุคลากรที่สามารถพัฒนาตนเองได้ดี มีความก้าวหน้าสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ได้ครูและบุคลากรมีคุณสมบัติดังที่กล่าวมา โรงเรียนต้องมีความจริงจังและเข้มแข็งในการคัดเลือกและกำหนดความต้องการจำนวนครูที่เหมาะสม โดยจัดให้มีระบบการคัดเลือกครู บุคลากรที่ยึดหลักความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นอันดับแรกให้มีระบบอุปถัมภ์น้อยที่สุด มีจำนวนครูในจำนวนที่เหมาะสมตามอัตราส่วนของครูต่อเด็ก และครูพลศึกษาจำนวนเหมาะสมที่สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่โรงเรียนต้องการพัฒนาเด็ก และเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนครูประจำชั้นและทำหน้าที่ครูปกครองกำกับดูแลด้านความปลอดภัยและอื่นๆ เพราะครูผู้สอนถือเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งในโรงเรียน เพราะเป็นคนที่ใกล้ชิดกับเด็ก เป็นตัวแทนของพ่อแม่ในขณะที่เด็กอยู่ที่โรงเรียน ดังนั้น เด็กอนุบาลจะมีความสุข สนุกสนานเพลิดเพลินใจ พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนาการดีจะขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ครูจึงต้องได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานวิชาชีพ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2539 และสอดคล้องกับ พ.ร.บ การศึกษาแห่งชาติ 2542 ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาผู้เรียนได้ทุกสถานการณ์ นอกจากนี้ โรงเรียนยังต้องการครูและบุคลากรมีความภาคภูมิใจและรักโรงเรียน มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม และจริยธรรม มีความรักและเอาใจใส่ เด็กนักเรียนในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ โดยโรงเรียนจะจัดสวัสดิการ สร้างขวัญ กำลังใจที่ดี ให้ครู บุคลากรมีรายได้ที่เพียงพอและทำงานอย่างมีความสุข Sharon L. Kagan & Kristie Kauerz พบว่ามุมมองในสิ่งที่โรงเรียนอนุบาลควรจะเป็นและทำในด้านครูคือ ครูต้องการให้ผู้ปกครองและผู้กำหนดนโยบายรับรู้ว่าการพัฒนาเด็กผ่านการเล่นเป็นวิธีสำหรับเด็กจะเรียนรู้และเพื่อให้ได้มาตรฐาน และกำหนดให้ถูกต้องตามกฎหมาย ครูอยากได้รับการสร้างแรงจูงใจและให้ความคิดสร้างสรรค์ ได้รับการยอมรับทางสังคมไม่เพียงการทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องการอิสระในการสร้างสรรค์ห้องเรียน ครูใหญ่ ควรมีการดำเนินแบบร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนในฐานะหุ้นส่วนที่ถูกต้องในการศึกษาของเด็ก จัดสรรเบี้ยเลี้ยงเงินทุนให้ครูและนักเรียนอนุบาลในฐานะสมาชิกของโรงเรียนและชุมชน Billman and Sherman ได้ศึกษาลักษณะที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่าครูมีบทบาทในฐานะผู้อำนวยความสะดวก

ส่งเสริมการเรียนรู้โดยจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การถามกระตุ้นให้เกิดการคิด ใช้กิจกรรม และรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่าง หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญา ใช้การจัดการเรียนรู้เน้นที่ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหลีกเลี่ยงการสอนที่กดดันเด็ก ให้เด็กได้พูดคุย และติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ครู รวมถึงได้ทดลองสิ่งใหม่ๆ เสนอว่า ครู บุคลากร ควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ สอดคล้องกับ คณิง สายแก้ว ได้ศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ และมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ในเป้าหมายด้านการบริหารงานวิจัยและพัฒนางานวิชาการ พัฒนาและสนับสนุน ให้ครูปฐมวัยสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนโดยสถานศึกษา วิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ปัญหาผู้เรียนและร่วมกันแสวงหาวิธีแก้ปัญหา ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกและจัดให้มีเวทีเพื่อแสดงผลงานของครู เช่นเดียวกับ จารุวรรณ ศิลประรัตน์ พัฒนารูปแบบเสริมพลังการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล พบรูปแบบเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาลที่พัฒนาแล้ว โดยส่งเสริมให้ครูรู้จักและเข้าใจตนเอง ส่งเสริมให้ครูสร้างทีมและทำงานเป็นทีม ส่งเสริมให้ครูเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้วยการลงมือทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยตนเอง และ ส่งเสริมให้ครูสะท้อนแนวคิด การเรียนรู้ของตนเอง และตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2550 - 2559 ได้ให้ความสำคัญกำหนดนโยบาย พัฒนาบุคลากรทุกประเภทในสถานบริการ สถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้เป็นมืออาชีพและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของเด็กส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กโดยตรงและโดยอ้อม ดังนั้นสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน โรงเรียนต้องจัดให้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากต่อไปในอนาคตเด็กต้องเผชิญกับสังคมแบบหลากหลายวัฒนธรรม มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและขวา สอดคล้องกับเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ผ่อนคลาย เหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก อีกทั้งต้องมีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สีสดใสสวยงามสะดุดตา จัดเป็นระบบ ระเบียบใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความ ชัดเจน มีเหตุผล สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT) สื่อมัลติมีเดีย วิกิพีเดีย สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2550 - 2559 ได้ให้ความสำคัญกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการในการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยคือ ให้การส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุกด้านตามมาตรฐานชาติ ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่นเดียวกับ B.S. Bloom กล่าวว่าวัยเด็กจะเป็นช่วงที่มีการพัฒนาด้านการเรียนรู้มากที่สุด และหากได้รับการส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทั้งในเรื่องทั่ว ๆ ไปและเรื่องเฉพาะได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การจัดการสภาพแวดล้อมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตมาก โดยสามารถแบ่งการจัดการสภาพแวดล้อมทางการเรียนออกเป็น 2 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่นเดียวกับ เบญจา แสงมลิ กล่าวว่า ห้องเรียนเป็นสถานที่ครูและนักเรียนจะต้อง

ทำงานร่วมกัน อยู่ร่วมกัน ควรจัดสภาพให้เหมาะสมกับกิจกรรมศึกษา การจัดมุมในห้องเรียนสำคัญ ต่อเด็กมาก ทำให้เด็กอยากมาโรงเรียนเพราะอยากเล่นเครื่องเล่น และทำให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งของ เหล่านี้ และ ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาชิต กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนควรจะต้องจัด เพื่อให้สนองพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ และ กิจกรรมต่างๆควรให้สนองความตื่นตัวทางร่างกาย และสติปัญญาของเด็ก Bacon and Ichikawa ได้ศึกษาถึงการเรียนรู้ระดับอนุบาลในประเทศญี่ปุ่นจะ ต่างจากประเทศอื่น เพราะญี่ปุ่นเน้นการเรียนรู้แบบการอยู่ร่วมกันในสังคม เด็กเล็กจะถูกส่งเข้าโรงเรียน ที่มีสภาพแวดล้อมเหมือนบ้าน เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เรียกกระบวนนี้ว่า “Education mothers” หรือ “kyoiku mamas” การเรียนรู้ในโรงเรียนนี้จะให้อิสระแก่เด็กในการคิดและกระทำ ในสิ่งที่เด็กต้องการโดยไม่มีการชี้นำ ผู้ปกครองของเด็กญี่ปุ่นจะไม่ได้คาดหวังผลของการศึกษาในตัวเด็ก สิ่งที่คาดหวัง คือ การที่เด็กสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เด็ก ๆ จะเรียนรู้ผลการกระทำของ ตนเองด้วยตนเอง

ในส่วนของสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน โรงเรียนต้องส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ ให้ เด็กเห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม เสมือนบ้าน มีความเป็นธรรมชาติ สะอาด น่าอยู่ทั่วทุกพื้นที่ในโรงเรียน การจัดสภาพแวดล้อม ภายนอกห้องเรียนนี้มีความสำคัญสำหรับเด็กชั้นอนุบาลศึกษามาก ซึ่ง ราศี ทองสวัสดิ์ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ การจัดเล่นภายนอกห้องเรียนเพื่อการพัฒนาของร่างกาย และฝึกพัฒนาการประสาทสัมผัสระหว่างตากับมือ ส่วน จินตนา หมู่ผึ้ง กล่าวว่า เด็กๆมิได้พอใจแต่ ภายในห้องเรียนเท่านั้น เขาต้องการที่จะออกไปเล่นกลางแจ้ง เช่น การออกไปวิ่งแข่ง ดังนั้นครูต้องหา วัสดุเครื่องเล่นเพื่อเป็นการออกกำลังกายของเด็ก สอดคล้องกับกรมวิชาการ ที่ว่าการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะ เรียนรู้ ค้นคว้า ทดลองและต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม อย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็กจึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของ เด็กมาก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส ทั้ง 5 จึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อ ส่งผลให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็ก Gordon and Williams-Browne กล่าวว่าเด็กปฐมวัย เปรียบเสมือนฟองน้ำที่พร้อมจะซึมซับทุกสิ่งทุกอย่างที่รอบตัวโลกสำหรับเด็กเป็นโลกที่สดใส และ ความแปลกใหม่ที่น่าตื่นตาตื่นใจ ดังนั้น การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยจึงไม่มีการแบ่งแยกระหว่างสิ่งที่ ครูเตรียม หรือวางกรอบไว้ แต่สิ่งที่ไม่ได้เตรียมหรือเกิดขึ้นจริงในโรงเรียนหรือสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน มีความสำคัญต่อเด็กโดยตรงและอ้อม เพราะสำหรับเด็กแล้วทุกสิ่งทุกอย่างคือการเรียนรู้ Billman and Sherman ได้ศึกษาลักษณะที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อม ในชั้นเรียน ควรมีมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ควรมีการวางแผนอย่างรอบครอบ โดยคำนึงถึงพัฒนาการ เด็กเป็นสำคัญ มุมประสบการณ์ควรมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอขึ้นอยู่กับความสนใจและความ ต้องการของเด็ก

สุขภาพและความปลอดภัย โรงเรียนต้องจัดให้มีระบบดูแลเด็กเมื่อเด็กเจ็บป่วย หรือเกิด อุบัติเหตุ มีห้องปฐมพยาบาล และบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้น มีมาตรการ รักษาความปลอดภัยที่ดีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จัดผู้ตรวจตราบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่อง

ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้า มีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆตามมาตรฐานความปลอดภัย มีอาคารสถานที่ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพอตามมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่กำหนดงานบริการนักเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของงานกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการให้นักเรียนวัยอนุบาลควรมีจุดประสงค์เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวก ปลอดภัย และให้มีผลเต็มที่ต่อการเพิ่มพูนความสมบูรณ์และประสบการณ์ชีวิตโดยตรงแก่นักเรียนเป็นอย่างดีและทั่วถึงนอกจากกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรจัดบริการในด้านต่างๆ เช่น การจัดบริการสุขภาพอนามัยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาที่มุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับ Brownell กล่าวว่า การจัดสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนและผู้ปกครองเป็นการส่งเสริมการเฝ้าระวังรักษาสุขภาพ วางโครงการช่วยเหลือเด็กพิการ ป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บ และการให้การปฐมพยาบาลแก่นักเรียนที่เจ็บป่วยฉุกเฉินประจำวัน นอกจากนี้ โรงเรียนควรจัดบริการสุขภาพอนามัยให้กับนักเรียนในรูปแบบต่างๆ เช่น บริการตรวจสุขภาพบริการวัคซีนป้องกันโรคระบาด เป็นต้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำหนดการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) ในปี พ.ศ.2550 ให้ประเมินด้านคุณภาพเด็กจากพัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัย คณิต สายแก้ว เสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ กำหนดตัวชี้วัดด้านการบริหารงานทั่วไป ให้มีการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยสถานศึกษาจัดหาวัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในภายนอกสถานศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการของเด็กและหน่วยการเรียนรู้

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ในการกำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ต้องให้เหมาะกับวัยของเด็ก สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา พัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิตรสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น พัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการทางสังคม ผ่านประสบการณ์ตรง ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วย ตนเอง บูรณาการผ่าน การเล่น และเล่น ร่วมกันอย่างมีความสุข ให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริง เรียนรู้ จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือ ปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรม อย่างชัดเจน ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ สำรวจ สังเกต สืบเสาะ สืบค้น ทดลองลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้ ภายใต้บริบทของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ในบรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และสอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจด้วยสื่อ ต่าง ๆ

ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สภาพแวดล้อมการเล่นเป็นฐาน (Teaching and learning in a play-based environment) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาด ป้องกันโรค และความปลอดภัย สอดคล้องกับ ชวนคิด มေးเสนอ เสนอรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง ด้านหลักสูตรการเรียน การสอน จัดการเรียนรู้ที่ใช้องค์ความรู้ด้านสมองเป็นฐาน มาบูรณาการจัดในรูปแบบกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบูรณาการจัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการเน้นการ ประเมินตามสภาพจริงด้วยการสังเกต สอบถามและการจดบันทึก การเก็บสะสมผลงานในแฟ้มผลงาน Gordon and Williams-Browne กล่าวว่าหลักสูตรปฐมวัยหมายถึงสิ่งที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าและสิ่งที่ไม่ได้วางแผน ทั้งนี้โดยให้เหตุผลว่าเด็กปฐมวัยเปรียบเสมือนพองน้ำที่พร้อมจะซึมซับสิ่งทุกอย่าง ที่รอบตัว โลกสำหรับเด็กเป็นโลกที่สดใส และความแปลกใหม่ที่น่าตื่นตาตื่นใจ ดังนั้น การเรียนรู้สาหรับเด็กปฐมวัยจึงไม่มีการแบ่งแยกระหว่างสิ่งที่ครูเตรียม หรือวางกรอบไว้ แต่สิ่งที่ไม่ได้เตรียมหรือ เกิดขึ้นจริงในโรงเรียน เพราะสำหรับเด็กแล้วทุกสิ่งทุกอย่างคือการเรียนรู้

ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต้องอยู่บนพื้นฐานการวิจัย การนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ไปใช้จริง ให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆ นำนวัตกรรมใหม่ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม หัววิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดด (Benchmark/ Best practice) คือการเทียบเคียง สมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ ภายใต้กำกับกติกาสากล จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับ ผู้ปกครอง PARTNERSHIP WITH PARENTS จัดการศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการ ในอนาคต (BROAD-BASED AND HOLISTIC EDUCATION) สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอน สองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเจ้าของ ภาษา การประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment) และใช้ระบบสะท้อนข้อมูลการสอนจากการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการวางแผนการสอนในครั้งต่อไป มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอเพื่อการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีมาตรฐานในด้านวิชาการสูงในระดับ สากล สอดคล้องกับสาระหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ ใช้องค์ความรู้ด้านสมองเป็นฐาน มาบูรณาการจัดในรูปแบบกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และนำ เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบูรณาการจัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการเน้นการประเมินตาม สภาพจริงด้วยการสังเกต สอบถามและการจดบันทึก การเก็บสะสมผลงานในแฟ้มผลงาน Eliason and Jenkins ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายรวมถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้น เรียนของเด็ก ทั้งที่ครูวางแผนไว้ล่วงหน้าและไม่ได้วางแผน หลักสูตรเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยถือว่า เด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมองว่าเด็กทุกคนเป็นผู้ที่มี ความสามารถเฉพาะตัวที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนั้น การเรียนรู้เกิดขึ้นจึงควรมีรากฐานมา จากการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับพัฒนาการและพื้นฐานทางครอบครัวของเด็กแต่ละคน โดย มุ่งพัฒนาเด็กอย่างองค์รวมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ภาษา ความคิดสร้างสรรค์ รวมตลอดถึง พัฒนาการทางสังคม อารมณ์ สอดคล้องกับ Bredekamp and Copple เสนอแนะการจัดหลักสูตร

สำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ว่าหลักสูตรปฐมวัยควรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ด้านร่างกาย ด้านสังคม อารมณ์ และสุนทรียศาสตร์ รวมตลอดถึงพัฒนาการสติปัญญาด้านภาษา หลักสูตรปฐมวัยควรบูรณาการกับเนื้อหาวิชาต่างๆเข้าด้วยกันและมีความหมายต่อตัวเด็ก หลักสูตรปฐมวัยควรสร้างขึ้นบนพื้นฐานของสิ่งที่เด็กู้แล้วและสามารถทำได้หรือบนพื้นฐานความรู้เดิมของเด็กและส่งเสริมให้มีความคิดรวบยอดใหม่ๆ การวางแผนหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพควรบูรณาการวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้เด็กเชื่อมโยงสัมพันธ์ที่มีความหมายต่อตัวเด็ก หลักสูตรควรส่งเสริมพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการ ทักษะ และควรส่งเสริมนำไปสู่การปฏิบัติ และการแสวงหาความรู้ใหม่ หลักสูตรควรส่งเสริมความเชื่อ ทศนคติ และวัฒนธรรมทางบ้านของเด็ก จุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายของหลักสูตร ควรสะท้อนความเป็นจริงในสังคม สัมพันธ์กับอายุของเด็กที่ต้องการใช้ และสอดคล้องกับบริบทที่เด็กอาศัยอยู่ และ เมื่อมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ควรบูรณาการเทคโนโลยีให้เป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน พิณสุดา สิริธรงค์ศรี เสนอภาพการศึกษาไทย ในอนาคต 10-20 ปี และมีข้อเสนอ กระบวนการจัดการเรียนการสอนในอนาคต มุ่งการวิจัยและพัฒนาเป็นฐานของการเรียนรู้ เป็นฐานของการคิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริงในทุกระดับทุกประเภท เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และตอบสนองสติปัญญาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและครูต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบในทำนองเดียวกัน กระบวนการเรียนการสอนควรเป็นกระบวนการที่ ปลูกเร้าและเสริมสมองสติปัญญาของผู้เรียนตามช่วงวัยที่ฝึกหัดการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผลด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ควบคู่กับความสุขทั้งผู้เรียนและผู้สอน Edward Miller and Joan Almon ศึกษาเรื่อง “Crisis in the Kindergarten: Why Children Need to Play in School” เพื่อศึกษาวิกฤตในการศึกษาปฐมวัยใช้กรณีศึกษาสำหรับเพิ่มการเล่นและลดความกดดัน พบว่า เมื่อเริ่มรณรงค์ในการส่งเสริมการเล่นในการศึกษาปฐมวัย ปรากฏว่ามีองค์กรอื่นๆ นอกโรงเรียนมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการเล่น บางองค์กรมีผลงานสำคัญ แต่ในบางองค์กรทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง ดูเหมือนเป็นภาพที่สมบูรณ์แบบของการส่งเสริมการเล่นแบบคู่ขนานที่ยังไม่ได้ก้าวเข้าสู่ความสมบูรณ์ที่แท้จริง การเคลื่อนไหวปรากฏขึ้นในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและขยายตัว เพื่อเรียกร้องความร่วมมือของผู้ปกครอง กุมารแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กและผู้กำหนดนโยบาย เพื่อให้การส่งเสริมการเล่นเป็นไปเพื่อ ความเพลิดเพลินของเด็ก ให้เกิดสุขภาพดีและความคิดสร้างสรรค์

ด้านการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการสำหรับอนาคตนั้นโรงเรียนต้องกำหนดนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของโรงเรียน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การกำหนดยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร มีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ การ

บริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กร ให้งานบริหารด้านอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน มีคุณภาพและตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลมีภารกิจหลัก 3 ด้าน คือ งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน งานบริการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบด้านบริหารการศึกษา มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือการวางแผนพัฒนาคุณภาพและการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Fisk สำรวจรูปแบบงานการบริหารสำหรับผู้ทำหน้าที่การบริหารบุคคลของโรงเรียนในรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา พบว่า การบริหารบุคคลในโรงเรียนยังล้าหลังกว่าการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานอื่น ผู้รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล มีพื้นฐานความรู้ด้านงานวิชาการสูง แต่ไม่มีความพร้อมในด้านทักษะการบริหารงานบุคคล จึงควรได้รับการอบรมด้านนี้เป็นพิเศษ แสดงให้เห็นว่าความจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ที่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ด้านผู้บริหารโรงเรียนต้องมีผู้บริหารที่มีสมรรถนะในการนำองค์กร มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจหลักการบริหาร และควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย มีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล เน้นการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน" (Performance based management) ในเชิงบริหารทรัพยากร โรงเรียนต้องมอง ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพของโรงเรียน (Productivity) ถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน ต้องปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และบุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง สามารถใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ (Ad Hoc Organization) ใช้จุดแข็งของกองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินกิจการของโรงเรียน ปรับ ลด แก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์ ยกระดับความจำเป็น หรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง ผู้บังคับบัญชาระดับสูงให้การส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา พ.ศ. 2542 สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประกอบไปด้วยเจ้าของโรงเรียน ผู้จัดการโรงเรียนและผู้อำนวยการ(ครูใหญ่) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการ ดูแลบุคลากรและเด็กในสถานศึกษา ต้องมีมาตรฐานดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน

ให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 แสวงหาข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาในทุกสถานการณ์ นอกจากนี้ มาตรฐานผู้บริหารที่คุรุสภากำหนด ผู้บริหารควรมีคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เหมาะสม อาทิ รักเด็ก ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก เมตตากรุณา อารมณ์ดี ใจเย็น อดทน ยิ้มแย้มแจ่มใสสุขภาพดี แต่งกายดี วาจาสุภาพไพเราะ กิริยามารยาทดี กิริยามารยาทดี มีมนุษยสัมพันธ์ดีนอกจากนั้นยังควรที่จะมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กตามขั้นการพัฒนาต่าง ๆ อบรมครูและส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง รวมถึงการติดต่อกับผู้ปกครองของเด็กเพื่อช่วยให้พ่อ แม่และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจเด็กของตนเองได้ดีขึ้น กล่าวคือผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลจะต้องมีบทบาทหน้าที่ครบทั้ง 3 ด้าน คือเป็นครูของครู เป็นครูของเด็ก และเป็นครูของพ่อ แม่ผู้ปกครองเด็ก จึงจะเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพดีนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โรงเรียนที่มีการบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดงานให้ชัดเจน และกำหนดลำดับความสำคัญของงาน เช่น กำหนดงานโรงเรียน 6 งาน คือ งานวิชาการงานกิจกรรมนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ชุมชน เมื่อกำหนดงานแล้วจะต้องกำหนดลำดับความสำคัญของงานว่าจะทำอะไรเป็นสิ่งแรกและทำโดยสม่ำเสมอ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเน้นของโรงเรียน เรื่องกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดหน้าที่ของบุคคล แต่ละด้านให้ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพดำเนินงานมีประสิทธิภาพไม่ซ้ำซ้อนก้าวก่ายกัน การบริหารงานโรงเรียนจึงหมายถึง การสั่งการ ควบคุม ดูแล กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บริหารทางการศึกษาแก่เยาวชน โรงเรียนควรเน้นการบริหารงานวิชาการ กิจกรรมนักเรียน งานบุคคล ธุรการการเงิน อาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์กับชุมชน งานที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน คือ งานวิชาการ อันดับรองลงมาคือ งานกิจกรรมนักเรียน และเมื่อได้กำหนดงานเรียบร้อยแล้ว สิ่งที่จะทำให้งานบรรลุเป้าประสงค์ได้นั้นก็คือ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลแต่ละด้านให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน ทั้งนี้เมื่อผนวกทั้ง 2 ประการเข้าด้วยกันแล้ว ย่อมจะทำให้การดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพยิ่ง

ค่าธรรมเนียมและการบริการควรมีความสอดคล้องกัน ด้านค่าเล่าเรียนควรมีการพิจารณาปรับค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา/ค่าเทอม) ให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียน ในการเข้ามาศึกษา มีการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีระบบบริหารจัดการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ มีสถานที่ อุปกรณ์กีฬาไว้บริการ เช่น sport club ลานกีฬาหรืออาคารอเนกประสงค์ สระว่ายน้ำ ให้ผู้ปกครองครูและบุคลากรได้ออกกำลังกายร่วมกัน และมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณสุขและระบบการกำจัดขยะ สอดคล้องกับ เซาวรัตน์ โทณผลิน ได้ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล เขตจตุจักร ในส่วนของคุณภาพการเรียน

ผู้ปกครองจะพิจารณาอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนที่เหมาะสมเป็นข้อพิจารณาประการแรก และโรงเรียนไม่ควรมีการเก็บเงินพิเศษอื่นๆเพิ่มอีก

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

จากแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย 327 แนวปฏิบัติ จำแนกตามองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านนโยบายโรงเรียน จำนวน 63 แนวปฏิบัติ 2) ด้านสิทธิและค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 18 แนวปฏิบัติ 3) ด้านครูและบุคลากร จำนวน 54 แนวปฏิบัติ 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำนวน 51 แนวปฏิบัติ และ 5) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 63 แนวปฏิบัติ และ 6) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 78 ผู้วิจัยนำมาประมวลร่วมกันแล้วสังเคราะห์เป็นแนวทางการดำเนินกิจการของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยในอนาคต โดยสังเคราะห์เป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยได้ดังนี้ อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย สรุปได้ดังนี้

1. “เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดี ศรีกองทัพอากาศ” ด้วยโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเป็นสถานศึกษาเอกชน แต่มีกองทัพอากาศโดยกรมยุทธศึกษาทหารอากาศเป็นเจ้าของ จึงส่งข้าราชการในสังกัดมาบริหารจัดการโรงเรียน และข้าราชการที่มาบริหารงานในโรงเรียนมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนบ่อยครั้งทำให้การดำเนินการขาดความต่อเนื่องทั้งเชิงนโยบายและการปฏิบัติ ดังนั้นการมีนโยบายที่ชัดเจนโดยกำหนดเป็นธรรมนูญโรงเรียนให้โรงเรียนเป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีของกองทัพอากาศ ปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญู โรงเรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานในทุกด้าน และด้านอื่นๆก็จะทำให้ข้าราชการที่มาบริหารงานมีแนวทางการดำเนินงานที่ต่อเนื่องสอดคล้องกัน

2. “ตระหนักสิทธิเด็กตามกฎหมาย สร้างค่านิยมเป้าหมายสำหรับคนไทยในอนาคต” ด้วยแนวทางในอนาคตจะมีกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆเข้ามากำกับกิจการดำเนินงานของโรงเรียนดังนั้นการดำเนินกิจการต้องมีการดูแลช่วยเหลือเด็กตามสิทธิพื้นฐานทางกฎหมาย ปฏิบัติต่อเด็กอย่างเท่าเทียมดูแลส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน นอกจากนี้ยังมีแผนระดับประเทศต่างๆระบุค่านิยมในคนไทยไว้ดังนั้นหน้าที่สำคัญของโรงเรียนอีกด้านคือปลูกฝังให้เด็กมีคุณลักษณะและค่านิยมคนไทยในอนาคต เช่น มีระเบียบวินัย จิตอาสา รักวัฒนธรรมไทย สิ่งแวดล้อม ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมหลายวัฒนธรรม

3. “ครู บุคลากรชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นเลิศ” ครุ นับว่าเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุดเมื่ออยู่ในโรงเรียน ดังนั้นครูจะส่งผลโดยตรงต่อพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นการมีครูและบุคลากรมืออาชีพ พัฒนาตนสม่ำเสมอ มีความรู้ เป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณสูง เชื่อได้ว่าจะสามารถพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

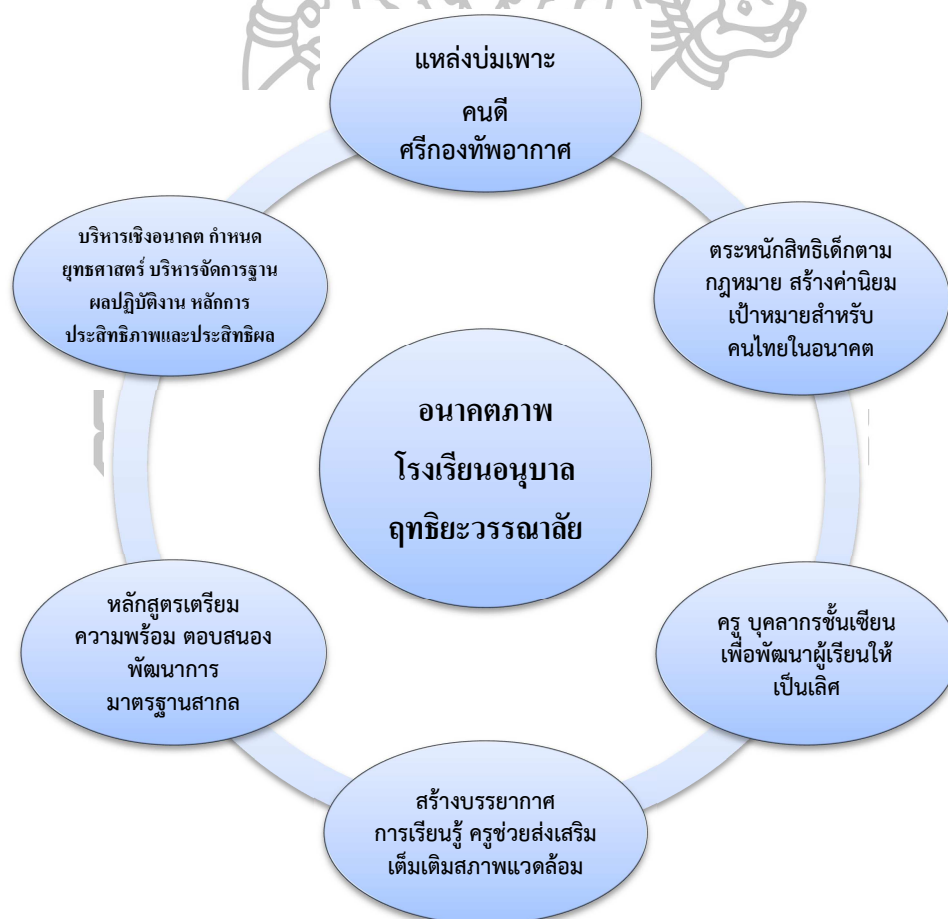
4. “สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ครูช่วยส่งเสริม เต็มเต็มด้วยสภาพแวดล้อม” การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้มีความน่าอยู่ สามารถส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ของเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นโรงเรียนต้องมีการดำเนินการด้านนี้อย่างจริงจังและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

5. “หลักสูตรเตรียมความพร้อม ตอบสนองพัฒนาการ มาตรฐานสากล” โรงเรียนมีปรัชญาการศึกษาสำหรับเด็กโดยยึดหลักพัฒนาการของเด็กดังนั้นต้องมีหลักสูตรเตรียมความพร้อมตามพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล ที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมสติปัญญา และมีมาตรฐานเป็นสากล

6. “บริหารเชิงอนาคต กำหนดยุทธศาสตร์ บริหารจัดการฐานผลปฏิบัติงาน หลักการประสิทธิภาพและประสิทธิผล” ใช้หลักธรรมาภิบาลมาบริหารงาน มีการนำนโยบาย ธรรมนูญโรงเรียนมาทำแผนยุทธศาสตร์เชิงอนาคต บริหารจัดการด้วยหลักการฐานผลการปฏิบัติงาน (Performance based management) ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล

ผู้วิจัยสังเคราะห์อนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยและสร้างเป็นต้นแบบใช้ชื่อว่า The Future scenario of Rittiyawannalai Kindergarten Management ได้ดังภาพที่ 14

อนาคตภาพการจัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
The Future scenario of Rittiyawannalai Kindergarten Management

ภาพที่ 14 อนาคตภาพการจัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัยของกองทัพอากาศ ดังนี้

1. งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัยของกองทัพอากาศ เมื่อผู้บริหารระดับสูงรวมถึงเจ้าของโรงเรียน ผู้จัดการ และผู้อำนวยการนำผลการวิจัยนี้ไปประกอบการทบทวนนโยบายของโรงเรียน ให้มีทิศทางที่ชัดเจน ตอบสนองต่อแนวโน้มในอนาคต และนำนโยบายดังกล่าวไปสู่แผนยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ของโรงเรียน

2. จัดให้มีที่ปรึกษาโรงเรียนทางด้านกฎหมายสิทธิเด็ก จิตวิทยาเด็ก เพื่อการดำเนินกิจการในอนาคตจะลดการเกิดปัญหาขัดแย้งทางด้านกฎหมาย กับผู้ปกครอง หน่วยงานต่างๆ ที่ดูแลเรื่องสิทธิเด็ก อีกทั้งมีการกำหนดแนวทางการปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของชาติและเป็นไปตามหลักวิชา

3. ออกแบบระบบการคัดเลือก พัฒนา ครู บุคลากร ที่เหมาะสม เป็นธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของโรงเรียน

4. โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อม อาคาร สิ่งปลูกสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก โดยเน้นพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ และมีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของ ครู บุคลากร และผู้ปกครอง

5. ออกแบบหลักสูตรโรงเรียนโดยยึดหลักการทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญ และสามารถสนองตอบต่อแผนพัฒนาคน แผนการศึกษา ตลอดจนแผนอื่นๆที่เกี่ยวข้องของชาติ และมีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของตนเอง อีกทั้งตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน

6. มีการบริหารจัดการสำหรับอนาคต ที่เน้นความเป็นมืออาชีพ ใช้เครื่องมือและนวัตกรรมการบริหารที่แก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียนได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยทำให้ได้สารสนเทศในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยเพื่อจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์รองรับอนาคตของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัยของกองทัพอากาศ

2. วิจัยเพื่อออกแบบหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อผลิตเด็กให้มีคุณลักษณะและค่านิยมตามแผนการศึกษาของชาติฉบับที่ 12 (ปี 2560-2574)

รายการอ้างอิง

- กษมา วรวรรณ ณ อยู่ธยา. “กูรูถก “การศึกษาไทยในอาเซียน“ ต้องเร่งพัฒนาคนตามศักยภาพ.”
บันทึกการถกแถลง โดย พรรณี ตั้งใจสถาปัตย์ สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์,
28 กันยายน 2554
- กาญจนา เกื้อแสง และ สุนันทา ดำแก้ว. **การศึกษาระดับปฐมวัยสำคัญอย่างไร.** เข้าถึงเมื่อ 5
ธันวาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://blog.eduzones.com/chomkwan/>
- การศึกษาปฐมวัยในประเทศจีน.** เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://minneelove.min.blogspot.com/2012/12/blog-post.html>
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **มองฝันวันข้างหน้า : วิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2560.** กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย,
2541.
- กุลกานต์ เล็กสกุล. “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา.** กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟิก, 2551.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี).**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. **เอกสารประกอบการ
สัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เรื่อง พัฒนาการการจัดการศึกษาปฐมวัย.**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2546.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็น
นิติบุคคล.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2546.
- กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ. **บันทึกประวัติกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ.** เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558.
เข้าถึงได้จาก <http://www.educate.rtaf.mi.th/web/index.php/history>
- กรมสามัญศึกษา. **หนังสือชุดคู่มือครูการสอนชั้นอนุบาล.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.
- กรมวิชาการ. **คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540 (อายุ 3 - 6 ปี).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- _____. **หลักสูตรก่อนประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- คณิง สายแก้ว และคนอื่นๆ. **ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัด
สุรินทร์.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย, 2550.

- จารุวรรณ ศิลปะรัตน์. “การพัฒนารูปแบบเสริมพลังการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล.” วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2548.
- จินตนา หมู่ผึ้ง. **การอนุบาลศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษรการพิมพ์, 2525.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. “เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR.” **วิจัยการศึกษา** 10, 5 (มิถุนายน.– กรกฎาคม 2530): 16-23.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. “ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR.” **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น** 1, 2 (2548): 19-31.
- ชวนคิด มะเสนะ. “รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2554.
- ชินภัทร ภูมิรัตน์. **รายงานการสัมมนาเรื่องนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของไทย**. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.onec.go.th>.
- เชาวรัตน์ โทณผลิน, “ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2540.
- ดวงใจ ตระกูลการช่าง. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดบริการนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลแย้มสะอาด.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
- นันทิยา รักตประจิต. “การศึกษาความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในกองทัพอากาศ.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- นภเนตร ธรรมบวร. “หลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย.” ใน **ประมวลสาระชุดวิชา การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 3, 4**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551.
- นวลอนงค์ นวลเขียว. **การศึกษาเหตุผลการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนสายสามัญ ในจังหวัดปทุมธานี**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- เบญจา แสงมลิ. **สื่อเพื่อจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2527.
- บุญเพ็ญ ภัคดีจิต. “ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนแสวงทวีปวิทยา.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
- บุญเยี่ยม จิตรดอน. **บทบาทของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาพิต. **ฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.

- ปราณี แก้วเจริญ. โภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช, 2533.
- “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559).” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 128, ตอนพิเศษ 152 ง (14 ธันวาคม 2554): 75.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 127, ตอนที่ 45 ก. (22 กรกฎาคม 2553): 3.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 116, ครั้งที่ 75 ก (19 สิงหาคม 2542): 1-28.
- พิพิธภัณฑ์ของกองทัพอากาศ. **บันทึกประวัติความเป็นมาของกองทัพอากาศ**. เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.museum.rtaf.mi.th/index.php/en/>
- พนัส หันนาคินทร์. **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2529.
- พิณสุดา สิริธรรังศรี. **รายงานการวิจัยเรื่องสภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์จำกัด, 2553.
- พิพิธภัณฑ์ของกองทัพอากาศ. **บันทึกประวัติความเป็นมาของกองทัพอากาศ**. เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.museum.rtaf.mi.th/index.php/en/>
- พัชรี สอนแก้ว. **การแนะแนวผู้ปกครองเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2536.
- มนต์ชิตา บุปผาคำ. “กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 2544.
- ยุวดี กาญจนิชฐิติ. **การจัดการศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ: หนึ่งเจ็ดการพิมพ์, 2529.
- เยาวพา เดชะคุปต์. **การศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: เอบี กราฟฟิคส์ดีไซน์, 2542.
- ราศรี ทองสวัสดิ์. **การจัดการศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ : หนึ่งเจ็ดการพิมพ์ 2529.
- รุ่ง แก้วแดง. **การบริหารโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ: วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน, 2537.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 124, ตอนที่ 47 ก. (24 สิงหาคม 2550): 23.
- โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย. “ประวัติโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย.” **เอกสารรายงานการประเมินตนเองโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย**, 2556
- วิกิพีเดีย, **โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย**, เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย>.
- วิจารณ์ พานิช. **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธาดาพับลิเคชั่น จำกัด, 2554.
- วราภรณ์ รักวิจัย. **การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์, 2535.

- วรรณาท รักสกุลไทย. **การบริหารงานชุมชนสัมพันธ์**. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- ศุภร วัฒนพุกษา. “ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒนพุกษา แผนกอนุบาลต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. **สภาวะการศึกษาเอกชน: วิกฤตและโอกาส**. เข้าถึงเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2548. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/main2/article/advice.html>.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) พ.ศ. 2555 - 2559**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2544.
- ลีปนพนธ์ เกตุทัต. **การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงในชาติ**. ม.ป.ท., 2539.
- สุชาดา อังศุจินดา. **การใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุก ในการจัดการเพื่อจูงใจผู้ปกครองนำเด็กประถมศึกษาเข้าในโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. **เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร การอบรมผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2536.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. **การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2531.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. **วันการศึกษาเอกชน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :ที.พี.พรีน, 2537.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **รายงานการติดตามการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยประจำปีงบประมาณ 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.
- _____. “มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย.” เอกสารเพื่อการประกันคุณภาพในสถานศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2554.
- _____. **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ฉบับสรุป**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2553
- _____. **นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0 - 5 ปี)**. กรุงเทพฯ: วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น, 2550.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 21 (พ.ศ. 2552 - 2561)**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ร.ส.พ., 2546.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2551-2552**. กรุงเทพฯ: เพลีน สตูดิโอ จำกัด, 2552.
- สุมน อมรวิวัฒน์. **รวมนวัตกรรมทฤษฎีการศึกษาปฐมวัยสู่การประยุกต์ใช้ในห้องเรียน**. กรุงเทพฯ: สาราเด็ก, 2551.

- สุชาดา อังคจินดา. **การใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุก ในการจัดการเพื่อจูงใจผู้ปกครองนำเด็กประถมศึกษา เข้าในโรงเรียนเอกชน.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.
- สุรินทร์ พิศสุวรรณ. **อาเซียนรู้ไว้ ได้เปรียบแน่.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2555.
- สุวิมล เพ็ชรสุข. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน สำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษ สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- อัญชลี ไสยวรรณ. “การศึกษาปฐมวัยในอนาคต.” เอกสารประกอบการบรรยาย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร, 4 กุมภาพันธ์ 2552.
- อัญญาณี เลชะกุล และ ดวงสมร สุยะสุนานนท์. **หลักสูตรอบรมผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาล เอกชน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2536.
- อรุณี หรดาล และคณะ. **หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมิกราช, 2556.

ภาษาอังกฤษ

- Ann Miles Gordon et al. **Beginning and Beyond.** 4th ed. New York: Delmar Publishers, 1995.
- Arthur MacEwan. “EARLY CHILDHOOD EDUCATION AS AN ESSENTIAL COMPONENT OF ECONOMIC DEVELOPMENT.” Political Economy Research Institute. University of Massachusetts, Amherst, January 2013
- B.s Bloom. **Human Characteristics and School Learning.** N.Y.: McGraw-Hill Book, 1976.
- Best, Johnson W. **Research in education.** 4th ed. Englewood Cliffs, N. J.: Prentice-Hall, Inc, 1981.
- Billman, J. and J.A. Sherman. **Observation and Participation in Early Childhood Setting : A Practicum Guide.** Toronto: Allyn and Bacon, 1996.
- Bredenkamp, S. and C. Copple. **Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs.** Washington, DC: NAEYC, 1997.
- C.V. Good, **Dictionary of Education.** New York: McGraw-Hill Book., 1945.
- Claudia Eliason et al. **A Practical Guide to Early Childhood Curriculum.** New York: Macmillan College, 1994.
- Dell Hymes, **The Use of Anthropology: Critical, Political, Personal In Rethinking Anthropology.** Ann Arbor: U of Michigan P, 1969.
- Edward Miller and Joan Almon. **Crisis in the Kindergarten: Why Children Need to Play in School.** College Park, MD: Alliance for Childhood, 2009.

- Eliason, C. and J, Jenkins. **A Practical Guide to Early Childhood Curriculum**. New York: Macmillan College, 1994.
- Erik Homburger and Erikson H. Erikson. **Identity and the life cycle : selected papers Psychological monographs Vol.** New York: International University Pres, 1967.
- Gordon, A.M. and Williams-Browne, K. **Beginning and Beyond**. 4thed. New York : Delmar Publishers, 1995.
- Gordon, A.M. and Williams-Browne, K. **Beginning and Beyond**. 4thed. New York: Delmar Publishers, 1995.
- H. Erikson. **Identity and the life cycle : selected papers Psychological monographs Vol.** New York: International University Pres, 1967.
- H.M. Walsh, **Introducing The Young Child of The Social World**. New York: Macmillian Publishing Company, 1980.
- Jo Ann Brewer. **Preschool Through Primary Grades**. 2 nd ed. New York :A Simon & Schuster Company, 1995.
- Joe L. Frost and John B. Kissinger. **The Young Child and The Education Process**. New York: Holt, Rinehart and Winston Inc., 1979.
- Joyothi R. Mcmin . **A Look at Montessori**. Texas: Texas Child Care, 1985.
- J. Newman, **Whole Language Theory in Use**. New Hampshire: Heinemen Education Book, 1985.
- K. Read and J. Patterson. **The Nursery School and Kindergarten : Human Relationship and Learning**. New York: Holt, Rinchart and Winston,1980.
- Krejie, R.V., and P.W. Morgan. **Educational and Psychological Measurement**. New York: Harper & Row Publishers, 1970.
- L. Gandini. "Fundamental of The Reggio Emilia Approach to Early Childhood Education." **Young Children The Journal of The National Association for The Education** 26, 4: 4-16.
- L. Katz and S.Chard, **Engaging Children's Minds : The Project Approach**. New Jersey: Ablex, 1995.
- Lee J. Cronbach. **Essentials of Psychological Test**. 4thed. New York: Harper & Row, 1984.
- Maureen. Petronio, "Kindergarten: Parent' Response to Controlled School ChoicePlan." **Dissertation Abstracts International** 5 (December 1995): 15.
- Melodic A. Mccarthy and John B. Huston, **Fundamental of Early Childhood Education**. Columbus: Winhurrop Publisher, 1980.

- Read, K., and J. Patterson. K.Read and J. Patterson. **The Nursery School and Kindergarten : Human Relationship and Learning**. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1980.
- Sharon L. Kagan and Kristie Kauerz, “Making the Most of Kindergarten—Trends and Policy Issues.” Teachers College, Columbia University.
- Tanya Harvey. “Early Childhood Leadership, Auckland Kindergarten Association, Wellesley St, Auckland.” October 2006.
- William F. Bacon and Veronica Ichikawa. “Maternal Expectations, Classroom Experiences, and Achievement among Kindergartners.” **the United States and Japan HumanDevelopment**, no. 31 (1988): 34-38.
- Zellman, G. L., A. S. Johansen, and J. Van Winkle “Examining the Effects of Accreditation on Military Child Development Center Operations and Outcomes (No. RAND/MR-524-OSD).” RAND CORP SANTA MONICA CA, 1994.

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์การให้สัมภาษณ์

ที่ ศธ 0520.203.2 / ๒๒9

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวสมพร ยอดดำเนิน รหัสนักศึกษา 55252947 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “อนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมและมีองค์ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษา สัมภาษณ์เกี่ยวกับอนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

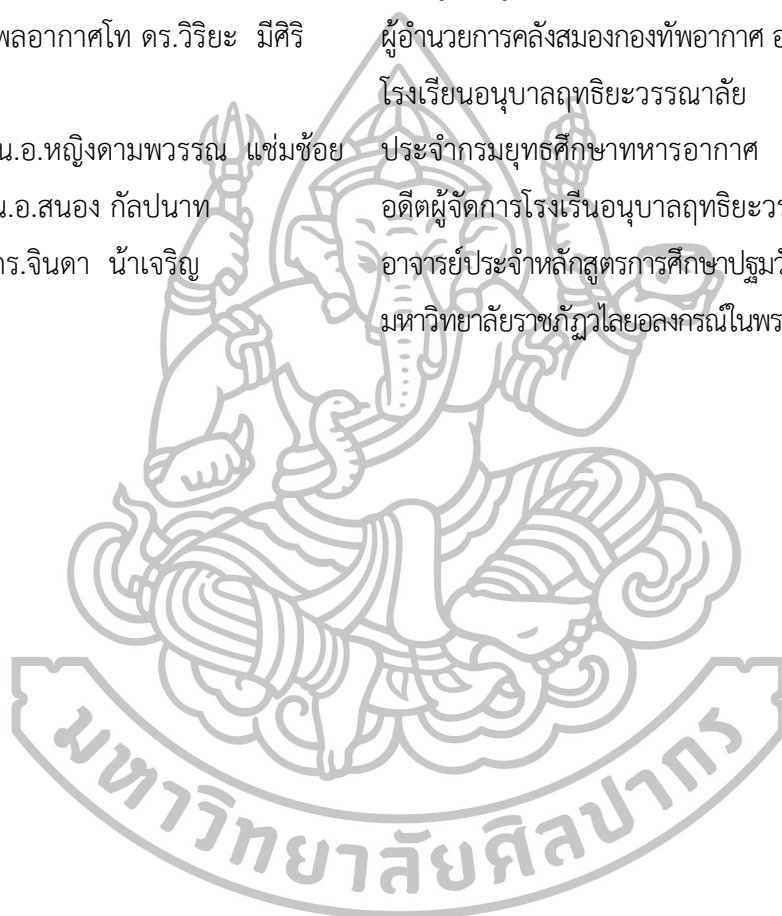
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 034 - 219136

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์

1. พลอากาศเอกสุกำพล สุวรรณทัต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. พลอากาศเอกอิทธิพร ศุภวงศ์ อดีตผู้อำนวยการทหารอากาศ
3. พลอากาศโทชัชวาล ธิกุลวงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษกองทัพอากาศ
4. พลอากาศเอกประภาส เจียมฉวี ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพอากาศ
5. พลอากาศเอกชนันท์ รัตน์อุบล อดีตผู้ช่วยผู้อำนวยการทหารอากาศ
6. พลอากาศโท ดร.วิริยะ มีศิริ ผู้อำนวยการคลังสมองกองทัพอากาศ อดีตผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
7. น.อ.หญิงตามพวรรณ แซ่มะน้อย ประจํากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
8. น.อ.สนอง กัลปนาท อดีตผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
9. ดร.จินดา น้ำเจริญ อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ ศธ 0520.203.2 / 774

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

5 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวสมพร ยอดดำเนิน รหัสนักศึกษา 55252947 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “อนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมและมีองค์ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้ นักศึกษา สัมภาษณ์เกี่ยวกับอนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 034 - 219136

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ในการศึกษาโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

1. พลอากาศโท ฌเนศ ชลิตภีร์ติ	เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
2. พลอากาศตรี ฉัตรชัย บุญญานุรักษ์	รองเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
3. พลอากาศตรี กัลชาญ หอมไกรลาศ	เสนาธิการกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
4. พลอากาศโทสุรพันธ์ สุวรรณทัต	รองผบ.คปอ.
5. พลอากาศตรี ดร.เสนาะ พรรณพิกุล	ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากร
สำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ
6. พลอากาศตรีหญิงวรรณุช โขคนาคะวโร	อดีตผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
7. นาวาอากาศเอกดร.พงษ์สุวรรณ ศรีสุวรรณ	รองผู้อำนวยการคลังสมองกองทัพอากาศ
8. นาวาอากาศเอกวิทยา บุญล้อม	ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
9. นาวาอากาศหญิงสุพรรณรัตน์ ราชวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
10. น.อ.วัชรพงษ์ นาคสิงห์	รองผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนสำนัก
นโยบายและแผนกรมข่าวทหารอากาศ
11. นาวาอากาศโทดร.เสน่ห์ ภูิกาวงค์	รองหัวหน้ากองการศึกษาโรงเรียนจำอากาศ
12. ผศ.ดร.อัญชลี ไสยวรรณ	คณบดีวิทยาลัยฝึกหัดครูมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนคร
13. ดร.ปิยะลักษณ์ อัครรัตน์	ประธานกรรมการหลักสูตรครุฑมหัศจรรย์
สาขาการศึกษาปฐมวัย
14. ดร.สุนันท์ วชิรมนตรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยประถม
15. ดร.ชัยพร นิมนวล	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
16. ดร.กัญญ์วัญญ์ ธารีบุญ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
17. อาจารย์นันทยา รักตประจิต	อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
18. อาจารย์วรรณมา แต่งเพชร	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลทองบิณ๗
19. อาจารย์ปัทมา จันทระประสาท	ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
20. นพ.ปรัชญ์ สุพรรณโณภาส	นายแพทย์ปฏิบัติการ โรงพยาบาลวิหารแดง
จังหวัดสระบุรี
21. คุณปฐมพงษ์ สุพรรณโณภาส	วิศวกรโลโลจิสติกส์โครงการท่าเรือน้ำลึก
บริษัทอิตาเลียนไทยดีเวลอปเมนต์

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 /175

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอบขออนุญาตตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพร ยอดดำเนิน รหัสนักศึกษา 55252947 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “อนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหาร การศึกษา ขอขออนุญาตจากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมา พร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของ ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3421-9136

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร. เสวียน เจนเซว้า อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. ผศ.ดร.รัฐดาว พิศาลพงศ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3. ดร.ณัฐพล ชุมวรฐายี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
4. ดร.เตือนใจ รักษาพงศ์ ผู้อำนวยการวัดศรีโลหะราษฎร์บำรุง
5. ดร.วรลักษณ์ จันทร์ผา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทองมงคล

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 / 268

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

7 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 30 ฉบับ

ด้วย นางสาวพร ยอดดำเนิน รหัสนักศึกษา 55252947 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “อนาคตโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไป ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 3421 9136

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 1822

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

18 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี

ด้วย นางสาวสมพร ยอดคำเนิน รหัสประจำตัว 55252947 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " อนาคตโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี " มีความประสงค์ จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้ง ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ นักศึกษา ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพชยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 1823

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

18 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย (สังกัดกรุงเทพมหานคร)

ด้วย นางสาวสมพร ยอดคำเนิน รหัสประจำตัว 55252947 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "อนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย" มีความประสงค์ จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้ง ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่นักศึกษา ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ศธ 0520.203.2 / ๑๕๘

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

3 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรียน

ด้วย นางสาวสมพร ยอดดำเนิน รหัสนักศึกษา 55252947 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำคชภูมินิพนธ์เรื่อง “อนาคตโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหาร การศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์ในการ วิจัย ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2559 เวลา 9.00 น. – 12.00 น. ณ โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

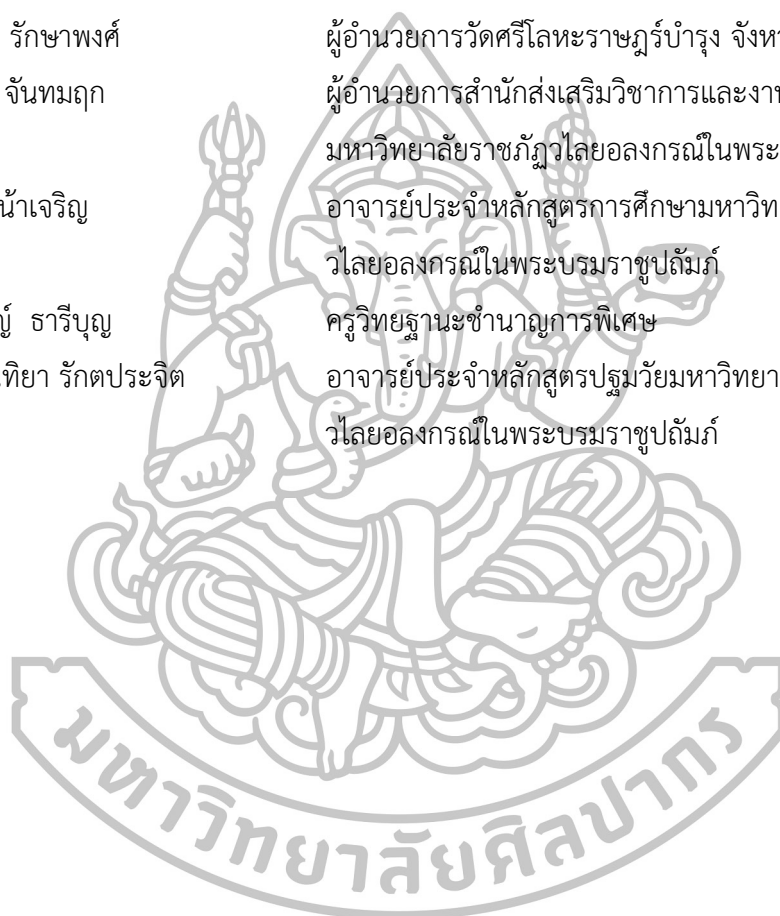
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3421-9136

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1. พลอากาศโท ฅณศ ชลิตภีรติ	เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
2. น.อ.วิทยา บุญล้อม	ผู้จัดการโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
3. น.ท.ดร.เสนห์ ภูิกาวงค์	รองหัวหน้ากองการศึกษาโรงเรียนจำอากาศ
4. ผศ.ดร.สุภัทรา คงเรือง	ผู้อำนวยการสาธิตปฐมวัยมหาวิทยาลัยราช
พระนครศรีอยุธยา
5. ดร.เตือนใจ รักษาพงศ์	ผู้อำนวยการวัดศรีโลหะราษฎร์บำรุง จังหวัดกาญจนบุรี
6. ดร. ศศิธร จันทมฤก	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
7. ดร.จินดา น้ำเจริญ	อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
8. ดร.กัญญาณัฐ ธารีบุญ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
9. อาจารย์นันทิยา รักตประจิด	อาจารย์ประจำหลักสูตรปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ฉ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัย

เรื่อง

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย

(The Future Scenario of Rittiyawannalai Kindergarten)

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นนี้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร วรรณกรรม ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่อง อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย สำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำความคิดเห็นของท่านนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย โดยแบบสอบถามความคิดเห็นนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย

3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยรับรองว่าจะนำข้อมูลที่ได้รับจากท่านมาวิเคราะห์ผลและนำเสนอเป็นภาพรวมของงานวิจัยเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นครั้งนี้

นาง สมพร ยอดดำเนิน

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

หมายเหตุ : หากท่านมีข้อสงสัยประการใดกรุณาติดต่อผู้วิจัย

โทร. 085-1727977

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น	
1.	เพศ () ชาย () หญิง	() หญิง
2.	อายุ () ไม่เกิน 30 ปี () 41-50 ปี	() 31-40 ปี () 51 ปีขึ้นไป
3.	วุฒิการศึกษาปัจจุบัน () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาโท	() ปริญญาตรี () ปริญญาเอก
4.	ตำแหน่งหรือบทบาท () ผู้บริหาร () ครูและบุคลากร () ครูในสถานศึกษาอื่น	() คณะกรรมการสถานศึกษา () ผู้ปกครอง () อื่นๆ (โปรดระบุ)
5.	ประสบการณ์การทำงาน () ไม่เกิน 5 ปี () 11-15 ปี () 20 ปีขึ้นไป	() 6-10 ปี () 16-20 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิวรณาลัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความ ให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ตัวเลขแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	กำหนดนโยบายการสร้างอนาคตโรงเรียนอย่างเป็นระบบ					
2	พัฒนายุทธศาสตร์ของโรงเรียนที่สามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ					
3	ยุทธศาสตร์โรงเรียนต้องมีความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง					
4	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคต พิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งด้านประชากรศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เพิ่ม-ลด อัตราการเกิดของประชากร					
5	ยุทธศาสตร์โรงเรียนในอนาคตสอดคล้องกับกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้โดยใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ					
6	ยุทธศาสตร์โรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง					
7	มีเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน					
8	กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนหลักเป็นบุตรหลานข้าราชการทหารอากาศ และให้บริการกับบุตรหลานของชุมชนรอบๆ โรงเรียน					
9	กำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็นโรงเรียนชั้นนำ ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านความมีระเบียบวินัยดีเด่น มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม					
10	การดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลอยู่บนฐานนิยามของคำว่า "ผลการปฏิบัติงาน" (Performance based management)					
11	ใช้โครงสร้างการบริหารแบบเพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายโดยเฉพาะ (Ad Hoc Organization)					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ปรับปรุง โครงสร้างอัตราครู และ บุคลากร ให้เหมาะสม พอเพียง					
13	ปรับปรุง โครงสร้างอัตรา ค่าตอบแทนที่เหมาะสม เป็นธรรม					
14	ปรับ ลด แก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์					
15	ใช้จุดแข็งของ กองทัพอากาศ มาช่วยดำเนินกิจการของโรงเรียน					
16	ครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพของโรงเรียน (Productivity) ถือว่าเป็นสินทรัพย์รายการหลักของโรงเรียน					
17	ผู้บริหารเข้าใจหลักการบริหาร และควบคุม กำกับติดตาม ให้เกิดผลตามนโยบาย					
18	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการนำองค์การ					
19	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักประสาน สามารถทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
20	ผู้บริหารให้ความสำคัญ กับ ครู บุคลากร ทุกระดับ อย่างยุติธรรม					
21	ผู้บริหารอยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส ค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม					
22	ผู้บริหารมีวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอนุบาล					
23	ผู้บริหารสามารถใช้ระบบข่าวสาร ข้อมูล เป็นทรัพยากรหลักในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
24	ผู้บริหารใช้ข่าวสารข้อมูลช่วยให้ ครู บุคลากร สามารถปฏิบัติงานของตนได้					
25	ผู้บริหารใช้ผลงานเป็นเครื่องมือในการชี้แนะแนวทางให้ ครู บุคลากร สร้างผลิตภาพ ตามจุดแข็งและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล					
26	มีระบบติดตามนักเรียนที่จบไปแล้วเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้					
27	มีแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มผลิตภาพของครู บุคลากรและเพื่อเปลี่ยนจากผลิตภาพที่เพิ่มขึ้นให้กลายเป็นกำลังการผลิตของโรงเรียนอนุบาล					
28	การบริหารจัดการทางการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนจะต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา หรือเป็นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ					
29	ระบบบริหารแบบมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเด็ก (Child Center Management)					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
30	ยกระดับความจำเป็น หรือความสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาล ให้เทียบเท่ากับการศึกษาในระดับสูง					
31	นำหลักการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงาน					
32	รักษาและพัฒนาครู บุคลากรที่ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน ให้มีความก้าวหน้า สามารถสร้างผลงานให้โรงเรียนมากที่สุด					
33	ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ควบคู่กับการสวัสดิการ					
34	พัฒนาระบบและกลไกงานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
35	มีระบบติดตามนักเรียนที่จบไปแล้วเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้					
36	กำหนดให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้					
37	มีกระบวนการคัดเลือกครู บุคลากร ที่เน้นความรู้ความสามารถ เป็นสำคัญ					
38	ครู/บุคลากร ต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษา ปฐมวัย					
39	มีการพัฒนาครู/บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ					
40	มีการพัฒนา ครู/บุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสามารถสร้างความแตกต่าง (จากโรงเรียนอนุบาลอื่นๆ ในเชิงสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ)					
41	มีการฝึกอบรม วิทยากรใหม่ๆ ให้ครูสามารถใช้หลักสูตรและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
42	ครู/บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ					
43	ครู/บุคลากร มีทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร ไปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website ฯลฯ					
44	ครู/บุคลากร ได้รับการส่งเสริมให้มีประสบการณ์จากการศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ					
45	ครูปฐมวัยทุกคนต้องมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยหรือสำเร็จ การศึกษาทางการศึกษาปฐมวัย และได้รับการอบรม/สัมมนาปีละ ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง					
46	ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ตามนโยบายการเปลี่ยนแปลงจากครุตามแนวทางเดิมกับแนวทางใหม่					
47	ครูสามารถบูรณาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยต่างๆ สู่การปฏิบัติเข้าด้วยกัน อย่างมีประสิทธิภาพ					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
48	ครูมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สามารถสร้างพลังการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน					
49	ครูมีความรู้ และทักษะในการทำวิจัย					
50	ครู บุคลากรที่มีทัศนคติที่ดี มีจิตใจที่ดีประกอบควบคู่ไปกับการเรียนการสอน					
51	ครูมีความอ่อนโยน และมีความเป็นผู้นำ					
52	ครูมีความแม่นยำ เข้าใจเนื้อหา วางแผน ออกแบบการสอน เตรียมสื่อ วิเคราะห์สื่อ เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ ตามจิตวิทยาของเด็ก					
53	ครูมีทักษะเชี่ยวชาญในการสังเกต สร้างและใช้สื่อเครื่องมือการประเมิน พัฒนาการของเด็กได้ด้วยตัวเองได้อย่าง แม่นยำ					
54	ครู/ บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน					
55	ครู/ บุคลากรให้ความสำคัญกับการดูแลตัวเองให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดชีวิตการทำงาน					
56	เด็กทุกคนมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน					
57	เด็กต้องได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านคือ พัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรม จริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา					
58	เด็กต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือตามสิทธิเด็ก ในการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ และได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์					
59	เด็กได้รับบริการที่มีคุณภาพ และสุขลักษณะที่ดี					
60	การรับเด็กเข้าเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ อายุและพัฒนาการของเด็ก					
61	มุ่งเน้นให้เด็กมีความสุข มีสุขภาพจิตดีเมื่ออยู่ในโรงเรียนและต้องการมาโรงเรียน					
62	ปลูกฝังเด็กให้มีจิตอาสา รักชื่นชมธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม					
63	เด็กปฐมวัยมีความรักวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตนเอง และยอมรับ เรียนรู้วัฒนธรรมอื่นปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม					
64	เด็กปฐมวัย มีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้สิทธิหน้าที่ของตนเอง ผู้อื่นเคารพกฎเกณฑ์และข้อตกลง					
65	เด็กปฐมวัย มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาได้เหมาะสม กับวัย					

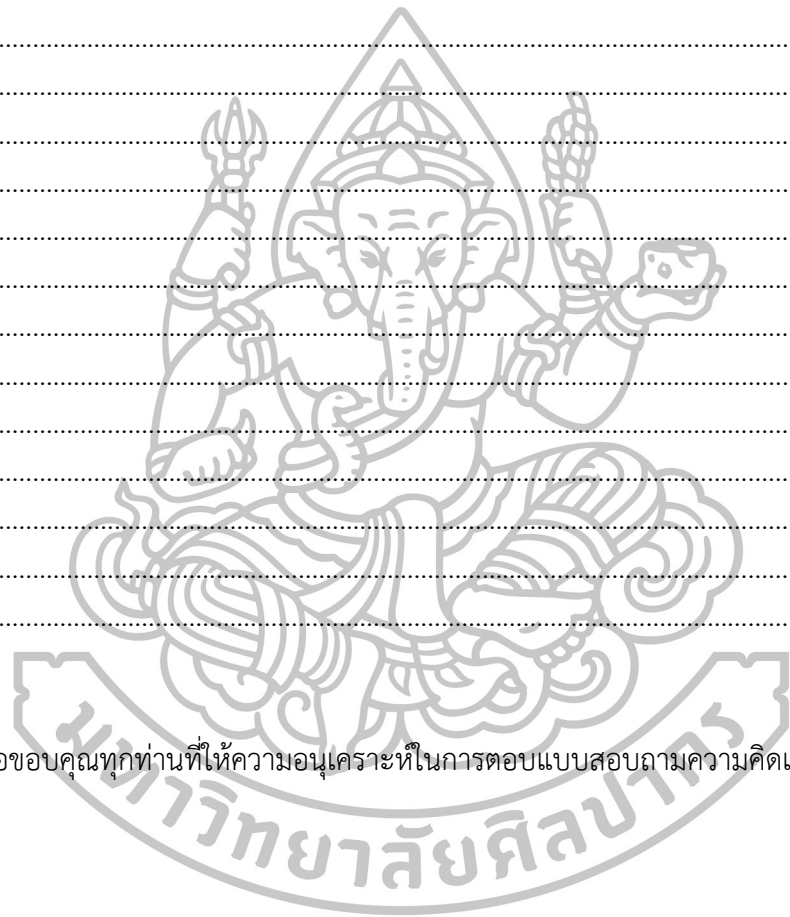
ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
66	กำหนดกรอบของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัยของเด็กสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ					
67	หลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา					
68	หลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในด้านการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักตนเอง การหาเหตุผล มิติสัมพันธ์ ดนตรี/จังหวะ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น					
69	หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการทางสังคม ผ่านประสบการณ์ ตรง					
70	จัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เพิ่มศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง บูรณาการผ่าน การเล่น และเล่นร่วมกันอย่างมีความสุข					
71	จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริง เรียนรู้ จากของจริง ในสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ลงมือ ปฏิบัติกระทำด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก จากความเป็นรูปธรรมให้สู่นามธรรม อย่างชัดเจน					
72	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ สืบเสาะ สืบเสาะ สืบค้น ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและนำเสนอผลงานได้					
73	จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของ ของเด็ก ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้ใหญ่สภาพแวดล้อมบรรยากาศที่อบอุ่น พุดคุย สนทนา และ สอดแทรกสิ่งที่เด็กสนใจด้วยสื่อ ต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย					
74	จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ท้าทาย สนุกสนานผสมผสานความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับวัยสอดแทรกเข้าไป ในหน่วยการจัดประสบการณ์					
75	รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลเข้าใจพื้นฐานโอกาสการเรียนรู้ ของเด็กจัด ประสบการณ์ที่ดีเหมาะสมกับ เด็กอย่างสม่ำเสมอ					
76	ฝึกให้เด็กใช้สมองมากอย่างมีความสุข ไม่ก่อให้เกิดความเครียด โดยผู้ใหญ่ต้องรับฟังในสิ่งที่เด็กพูดด้วยความตั้งใจ และพยายามเข้าใจเด็ก					
77	เน้นให้เด็กที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นทางการ พัฒนาการกระบวนการคิดและทักษะการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองสูง					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
78	การส่งเสริมศักยภาพของเด็กโดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ ผลจากการให้เด็กเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้เป็นการสร้างพลังการเรียนรู้ที่แท้จริงอันจะนำไปสู่การศึกษาที่ช่วยให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข					
79	พัฒนาการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย จัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้านอย่างสมดุล เต็มตามศักยภาพสนับสนุนการบูรณาการทฤษฎีต่างๆตลอดจนการนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้จริง					
80	การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงความสนใจของเด็ก และตอบสนองความต้องการของเด็ก ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคล และรายกลุ่ม (Developmentally Appropriate Curriculum)					
81	ใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment) และใช้ระบบสะท้อนข้อมูลการสอนจากการสังเกต บันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการวางแผนการสอนในครั้งต่อไป					
82	นำนวัตกรรมใหม่ๆหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม					
83	จัดการเรียนรู้หรือจัดสิ่งกระตุ้นให้มากพอที่สมองจะทำงานเป็นกระบวนการ กิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติด้วยโรงเรียน					
84	ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้วยทฤษฎีพหุปัญญาซึ่งเด็กแต่ละคนมีฐานการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน ทำให้มีความสามารถในทางสมองแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็สามารถพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนได้					
85	จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองโดยพยายามให้เด็กนำความรู้เดิมไปผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ ให้เด็กได้ใช้สมองผสมผสานกันทั้งซีกซ้ายและซีกขวาโดยการปฏิบัติผ่านการเล่น ให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข					
86	หาวิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆภายใต้กฎกติกาสากล					
87	การศึกษาแบบองค์รวมและกว้างตามความต้องการในอนาคต (BROAD-BASED AND HOLISTIC EDUCATION)					
88	สร้างความได้เปรียบจากการเรียนการสอนสองภาษา BILINGUAL ADVANTAGE					
89	สนับสนุนเพิ่มเติมเรื่องภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
90	มีหลักสูตรร่วมส่งเสริมทักษะด้าน ICT (ICT-INFUSED CURRICULUM)					
91	จัดการศึกษาแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับผู้ปกครอง PARTNERSHIP WITH PARENTS					
92	โปรแกรมและหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติในระดับประถมศึกษา					
93	พัฒนากิจกรรมต่างๆที่สอดคล้องกับการศึกษาในระดับประถมศึกษา					
94	การจัดการเรียนรู้ต้องมีมาตรฐานดีกว่าหรือใกล้เคียงกับ รร. อนุบาลอื่นๆ ในระดับชาติ หรือหลายๆ ชาติ					
95	การจัดการศึกษา ตอบสนองต่อพัฒนาการของเด็ก และ เป้าหมายของโรงเรียน					
96	มีหลักสูตรที่ดี รองรับความต้องการของผู้ปกครอง					
97	ส่งเสริมด้านกีฬาเพื่อปลูกฝังเกี่ยวกับกติกา และการยอมรับ					
98	ควรมีการต่อยอดหลักสูตร EC โดยเพิ่มห้องเรียนอัจฉริยะสำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพ					
99	มีการจัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่พ่อ แม่และผู้ปกครองในรูปแบบ การประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก กิจกรรมสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน แผ่นพับและจัดกิจกรรมแนะแนวความรู้ทางการศึกษา ปฐมวัยแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม					
100	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมประเมินผลพัฒนาการเด็ก					
101	มีชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					
102	ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
103	มีเครือข่ายโรงเรียนระดับปฐมวัย					
104	ร่วมมือกับศิษย์เก่า เพื่อหาแนวทาง ในการจัดกิจกรรมด้านๆที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน					
105	ครูมีเครือข่าย จัดการความรู้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในและ ต่างประเทศ					
106	มีชมรม/สมาคมสำหรับครูปฐมวัย มีศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษาปฐมวัยให้บริการวิชาการได้ตลอดเวลา					
107	สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการปกป้องคุ้มครองสิทธิ เฝ้าระวัง และร่วมพัฒนาเด็กโดยวิधिเผยแพร่ความรู้และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก กระตุ้นในสังคมเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
108	สร้างสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (built environment in a variety of different cultural contexts.)					
109	มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนและสร้างความสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและขวา อย่างต่อเนื่องในสภาพแวดล้อมเปิด (A variety of activities--reflective and collaborative, right-brain and left-brain--happen simultaneously in an open environment)					
110	ห้องเรียนอนุบาลส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ให้เห็นและเกิดค่านิยมของเศรษฐกิจโลก การเมืองและวัฒนธรรม					
111	ใช้สื่อของจริงที่เป็นรูปธรรม มีความ ชัดเจน มีเหตุมีผล ที่หลากหลาย สัมผัสได้ ส่งเสริมกระบวนการคิด การแก้ปัญหา สอดคล้องกับความสนใจและต้องการตาม จิตวิทยาของเด็กปฐมวัย					
112	สื่อหนังสือนิทานประกอบภาพที่มี เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ/ทัศนคติ ที่ดี การอยู่ร่วมกันทางสังคม					
113	มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ (ICT) ที่สามารถสื่อสารได้สองทางระหว่างผู้ใช้กับอุปกรณ์ (Interactive).					
114	สื่อมัลติมีเดีย วีดีทัศน์ สื่อ เคลื่อนไหว ให้เห็นได้หลายมิติผลผลิตจำลอง ของจริงและให้เห็น วิถีชีวิตวัฒนธรรม ประเพณี เน้นความเป็นไทย					
115	บรรยากาศ สภาพสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอกห้องเรียน เหมือนบ้าน ความเป็นธรรมชาติ สะอาด อากาศสดชื่น ถ่ายเทสะดวก ปลอดภัยทั้งในด้านจิตใจ กายภาพ ลดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุต่างๆ					
116	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับวัย สี สันสวยงามสะอาดตา จัดเป็นระบบ ระเบียบเรียงลำดับการใช้ จากง่ายไปหายาก เป็นหมวดหมู่					
117	บรรยากาศสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียนสอดคล้องกับเรื่องที่จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ที่อบอุ่น ผ่อน คลาย ยืดหยุ่น ครูแสดง การยอมรับใน ความสามารถของเด็ก					
118	เน้นที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านอาคารสถานที่ สนามเด็กเล่น ให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย					
119	โรงเรียนควรเป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการและสภาพแวดล้อมสำหรับการศึกษากปฐมวัย					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

แบบบันทึกประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

การวิจัยเรื่อง “อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
2. เพื่อทราบแนวปฏิบัติให้เกิดผลที่เหมาะสมกับ อนาคตโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....
2. อายุ.....ปี
3. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน.....ปี
4. การศึกษา
5. เบอร์โทรศัพท์/ e-mail.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

1. ท่านคิดว่าอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยควรเป็นอย่างไร

.....

2. ท่านคิดว่าโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยต้องปฏิรูปในเรื่องใดบ้าง

.....

3. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดเพื่อการปฏิบัติให้เหมาะสมกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย

.....

ลงชื่อ ผู้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../.....

แบบสอบถาม
เกี่ยวกับ

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
(The Future Scenario of Rittiyawannalai Kindergarten)

.....
ข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยรับรองว่าจะนำข้อมูลที่ได้รับจากท่านมาวิเคราะห์ผลและนำเสนอเป็นภาพรวมของงานวิจัยเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นครั้งนี้

นาง สมพร ยอดดำเนิน
นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร

หมายเหตุ : หากท่านมีข้อสงสัยประการใดกรุณาติดต่อผู้วิจัย
โทร. 085-172-7977 , 31540

รอบที่ 2
แบบสอบถาม
อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย
(The Future Scenario of Rittiyawannalai Kindergarten)

ชื่อผู้ตอบ

คำชี้แจงในการวิจัย

การวิจัยเรื่องอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัยและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอนาคต จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 ท่านในรอบที่ 1 และผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาล

ฤทธิยวรรณาลัย รวม 5 ประเด็นโดยมีสาระสำคัญของแต่ละประเด็นรวมทั้งสิ้น 98 สาระสำคัญ

จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามในรอบนี้ เป็นการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาลงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลฤทธิยวรรณาลัย ทั้ง 5 ประเด็นมีสาระสำคัญรวมทั้งสิ้น 98 สาระสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความ ให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ตัวเลขแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านนโยบายโรงเรียน						
1	ยึดวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการของบุตรข้าราชการทหารอากาศ และบริการบุตรหลานของชุมชนรอบที่ตั้ง					
2	กำหนดเอกลักษณ์ให้เป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ของกองทัพอากาศที่มีคุณภาพ					
3	มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน					
4	มีอาคารเรียน สิ่งสนับสนุนและมีบุคลากรที่มีความสามารถสูง					
5	เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และบุคคลทั่วไป					
6	เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง					
7	เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐาน เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีโดยไม่เน้นการแข่งขัน ด้านการเรียนรู้แต่เน้นการพัฒนาเด็ก(ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และความปลอดภัย					
8	มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เด็ก รักการอ่านและ เรียนรู้ รอบตัวตามความสามารถของเด็ก					
9	มีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ใช้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญ ที่เป็นข้าราชการทหารหรือบุคลากรฝ่ายพลเรือน					
10	ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล					
11	สร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองทหารอากาศในการส่งบุตรหลานมาเรียนมากยิ่งขึ้น					
12	มีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน					
13	มีการบริหารงบประมาณโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วน					
14	ครู บุคลากร ผู้ปกครองและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน					
15	ระบบติดตามความสำเร็จของศิษย์เก่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลติดตาม ประเมินผลผลิตของโรงเรียน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
16	สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน สำนักงานการศึกษา เอกชน และสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา					
17	พัฒนาคุณภาพการบริหารใหม่ เช่นการบริหารความเสี่ยงและ การบริหารการเปลี่ยนแปลง					
18	นำกำไรจากผลประกอบการ ไปใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ บุคลากรและสวัสดิการที่เหมาะสม					
19	จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัย และนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ					
20	ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีการสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก					
21	ส่งเสริมศิษย์เก่าให้สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน					
ด้าน ครู และบุคลากร						
22	ครูและบุคลากรมีความภาคภูมิใจและรักโรงเรียน					
23	ครูและบุคลากรมี สวัสดิการ ขวัญ กำลังใจที่ดี					
24	ครูและบุคลากรทำงานมีความสุข มีรายได้ที่เพียงพอ					
25	ครูมีความรู้ด้านบริหารจัดการ โรงเรียนอนุบาลเป็นอย่างดี					
26	ครูและบุคลากร มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม และจริยธรรม					
27	ครูใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง ในการพัฒนาเด็ก					
28	มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะตาม มาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
29	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู บุคลากรที่สามารถพัฒนาตนเองได้ดี มีความรู้ ความสามารถ รักและผูกพัน เข้าใจสภาพโรงเรียนอย่างแท้จริง และมีความก้าวหน้าสูงขึ้นตามรู้ความสามารถของแต่ละ บุคคล					
30	ครูและบุคลากรต้องมีความรักและเอาใจใส่ เด็กนักเรียนในทุก กิจกรรมการเรียนรู้					
31	มีการสรรหาและพัฒนายกระดับครูและบุคลากร ให้เป็นระดับมือ อาชีพ					
32	มีการพัฒนาครู ให้เป็นครูยุคใหม่ เป็นบุคคลวิชาชีพที่มีคุณค่า ที่ มุ่งมั่นให้เด็กเกิดการเรียนรู้					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
33	มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้เพื่อสอนให้เด็กรู้จักคิดและสามารถใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ					
34	มีการพัฒนาครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					
35	ครูสอนพลศึกษาควรมีจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนครูประจำชั้นและทำหน้าที่ครูปกครองกำกับดูแลด้านความปลอดภัยและอื่นๆ					
36	มีครูและครูผู้ช่วยประจำชั้นด้านปฐมวัยโดยตรง และเข้ารับการฝึกอบรม หรือศึกษาเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่เหมาะสม					
37	จัดให้มีระบบการคัดเลือกครู บุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เป็นอันดับแรก และให้มีระบบอุปถัมภ์น้อยที่สุด					
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม						
38	มีผู้ตรวจตราบริเวณภายในโรงเรียน ในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยของเครื่องเล่นและอุปกรณ์ไฟฟ้าและจัดหาวิธีการหรืออุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม					
39	มีการซ่อมบำรุงเครื่องเล่นต่างๆตามมาตรฐานความปลอดภัย					
40	มีระบบดูแลเด็กเมื่อเด็กเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ โดยมีเงินสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล					
41	มีห้องปฐมพยาบาล และบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้นหรือสามารถตัดสินใจกรณีที่ต้องส่งแพทย์					
42	มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับจำนวนและพัฒนาการของเด็ก					
43	มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ดีทั้งในและนอกโรงเรียนรวมทั้งการจราจร					
44	มีอาคารสถานที่ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพอตามมาตรฐาน					
45	บรรยากาศห้องเรียนมีชีวิต ชีวาแต่เป็นระเบียบเรียบร้อย					

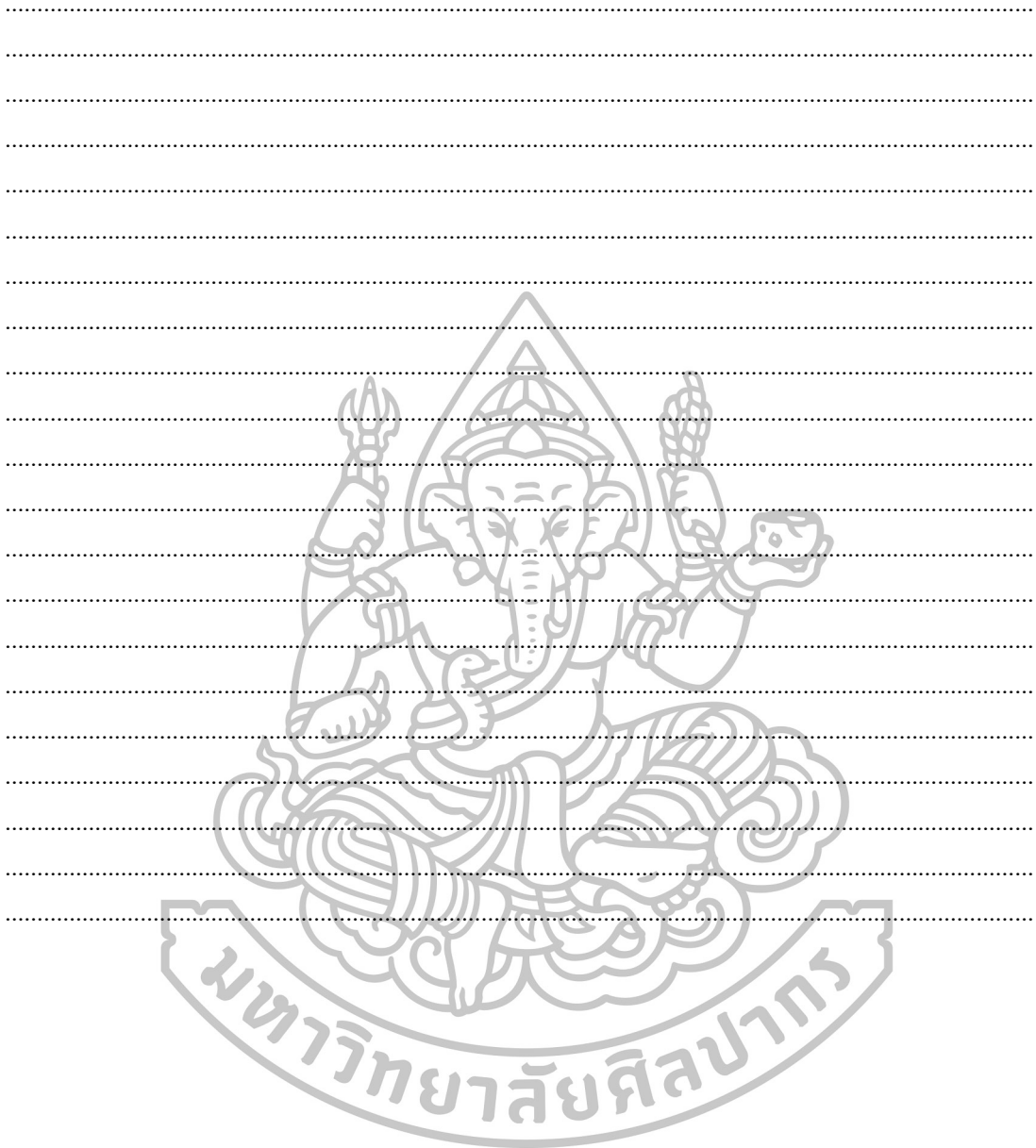
ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย						
46	มีมาตรฐานในด้านวิชาการสูงในระดับสากล					
47	มีหลักสูตรที่ส่งเสริม พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา					
48	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สภาพแวดล้อมการเล่นเป็นฐาน (Teaching and learning in a play-based environment)					
49	เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะความรู้ด้านภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เป็นไปตามวัยของเด็กปฐมวัย					
50	มีเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ครูใช้หลักวิชาการในการพัฒนา					
51	เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกอย่างเต็มที่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่อบอุ่น					
52	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งในสิ่งที่สนใจ					
53	มีอัตราส่วนเด็ก : ห้อง : ครูอย่างเหมาะสม					
54	มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา					
55	จัดกิจกรรมถูกต้องตามหลักการพัฒนาเด็กให้เป็นคนดี คนเก่งของสังคม					
56	มีกิจกรรมเสริมทักษะให้กับเด็กในการพัฒนาทั้งทางกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา					
57	พัฒนาเด็กให้เป็นการมีคุณภาพ เป็นคนไทยยุคใหม่ที่มั่นใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีสุขภาพที่แข็งแรง					
58	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม					
59	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ตามหลัก Active Learning					
60	เด็กต้องมีมารยาทงดงามตามแบบฉบับคนไทย					
61	พัฒนาทักษะการสื่อสารความคิดของเด็กผ่านงานศิลปะ สร้างสรรค์ เช่น วาดภาพแล้วเล่าเรื่องถ่ายทอดความคิด ตามจินตนาการของตนเอง					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
62	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตร และนำแผนสู่การปฏิบัติจริง					
63	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
64	สร้างหลักสูตรที่ก่อให้เกิดความสามัคคี พร้อมใจกันเป็นหนึ่งเดียว ในกิจกรรม/สันทนาการต่างๆ					
65	สร้างหลักสูตรที่ก่อให้เกิดวินัยในตนเอง การตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ รับผิดชอบในบทบาทของตนเอง					
66	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีส่งเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาด ป้องกันโรค และความปลอดภัยของเด็ก					
67	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต่อยอดหลักสูตร EC (English course) สำหรับนักเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพ					
68	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เน้นการเร่งเรียนเขียนอ่านเกินวัย					
69	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการนำนวัตกรรม การสอนมาใช้					
70	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามระดับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก					
ด้านการบริหารจัดการ						
71	การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาโรงเรียนอนุบาล ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์สู่ การปฏิบัติและการควบคุมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอนุบาล ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ					
72	การส่งเสริม สนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัดและผู้บังคับบัญชา ระดับสูงให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา					
73	การกำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนจาก หน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง					
74	การทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของโรงเรียน เมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
75	การบริหารงานให้ความสำคัญกับผู้อุปถัมภ์หรือผู้มีอุปการคุณแก่โรงเรียน รวมไปถึงคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม					
76	การสร้างแรงจูงใจให้ศิษย์เก่าและภาคีต่างๆ เข้าร่วมพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนผ่านตัวบุคคล					
77	การให้ความสำคัญกับการให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ สมาคมผู้ปกครอง และครู เป็นต้น					
78	การให้ทุนการศึกษาเรียนฟรี สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โดยไม่มีข้อผูกมัดใดๆ					
79	การสร้างแรงจูงใจ และการช่วยเหลือสังคมโดยการให้ทุนการศึกษาเรียนฟรี สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โดยไม่มีข้อผูกมัดใดๆ					
80	การสร้างเครือข่ายในการส่งต่อเด็กเข้าเรียนต่อในระดับชั้นประถมปีที่ 1 ในโรงเรียนที่เป็นเลิศ					
81	การสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากร ในเรื่องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
82	การพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียนตามระยะเวลา					
82	การสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนอนุบาลที่มีชื่อเสียง					
84	โอนโรงเรียนให้อยู่ในสังกัดกททท.หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อความมั่นคงและสวัสดิการแก่ครูและบุคลากร					
85	การมีอิสระในการบริหารตนเองของโรงเรียนอย่างเต็มรูปแบบ (ระบบเอกชน) โดยมีระบบการบริหารและการจัดการที่มีแนวโน้มลดความเป็นระบบราชการลง					
86	การกำหนดวิธีหรือแนวทางเฉพาะในการสรรหาบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ครู/พี่เลี้ยง					
86	การใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลที่เป็นรูปธรรม					
88	การปรับค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา/ค่าเทอม) ให้มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่า เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียน ในการเข้ามาศึกษา					
89	มีระบบบริหารจัดการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
90	มีระบบบริหารจัดการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ					
91	มีสถานที่ อุปกรณ์กีฬาไว้บริการ เช่น sport club สนามกีฬาหรืออาคารอเนกประสงค์ สระว่ายน้ำ ให้ผู้ปกครองครูและบุคลากรได้ออกกำลังกายร่วมกัน					
92	การบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณสุขโรคและระบบการกำจัดขยะ					
93	การมีระบบ ICT ที่ทันสมัย ที่ผู้ปกครองสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้และการสื่อสารกับครูผู้สอนโดยใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์ SMART PHONE ได้ทุกที่ทุกเวลา					
94	การมีระบบช่องทางการสื่อสารของโรงเรียนกับสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น facebook Line Instragram เป็นต้น					
95	ปรับหลักสูตรของโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งและต้องมีความสอดคล้องทันสมัยกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาหลักในการสอน					
96	การจัดสรรอัตรากำลังครูให้เหมาะสมกับปริมาณและสภาพของงานในโรงเรียนและมีอัตราส่วนของจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียนสูง เนื่องจากเป็นโรงเรียนอนุบาลต้องมีครูดูแลนักเรียนเกือบตลอดเวลาและอย่างทั่วถึง					
97	การกำหนดแนวทางการคัดเลือกครูผู้สอนและพี่เลี้ยง ในกรณีการจ้างงาน ที่มีวิทยุคุณวุฒิ/มีความรู้ ความสามารถสูง และมีความอดทน เสียสละ ทุ่มเทในการปฏิบัติงานหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน					
98	คุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนต้องสูงกว่าโรงเรียนทั่วไป เนื่องจากมีข้อได้เปรียบในการได้รับการสนับสนุนกำลังพลในการพัฒนาโรงเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด(กองทัพอากาศ)					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Valid		30	100.0
Cases Excluded ^a		0	.0
Total		30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.971	119

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
x1	4.3333	.71116	30
x2	4.2667	.63968	30
x3	4.1000	.66176	30
x4	4.1000	.75886	30
x5	4.2667	.69149	30
x6	4.2000	.66436	30
x7	4.3333	.60648	30
x8	4.3667	.85029	30
x9	4.4333	.67891	30
x10	4.3000	.70221	30
x11	4.2667	.73968	30
x12	4.4000	.62146	30
x13	4.4000	.67466	30
x14	4.3000	.74971	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x1	504.0000	3617.310	.647	.971
x2	504.0667	3621.030	.671	.971
x3	504.2333	3612.461	.757	.971
x4	504.2333	3619.840	.577	.971
x5	504.0667	3612.616	.722	.971
x6	504.1333	3614.257	.731	.971
x7	504.0000	3624.621	.659	.971
x8	503.9667	3617.826	.534	.971
x9	503.9000	3618.093	.668	.971
x10	504.0333	3624.240	.572	.971
x11	504.0667	3603.237	.781	.971
x12	503.9333	3612.064	.812	.971
x13	503.9333	3616.478	.693	.971
x14	504.0333	3604.033	.761	.971

	Mean	Std. Deviation	N		Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x15	4.2667	.69149	30	x15	504.0667	3630.823	.502	.971
x16	4.4333	.67891	30	x16	503.9000	3607.955	.793	.971
x17	4.4667	.62881	30	x17	503.8667	3613.637	.782	.971
x18	4.2667	.73968	30	x18	504.0667	3609.582	.709	.971
x19	4.4000	.72397	30	x19	503.9333	3603.857	.791	.971
x20	4.4000	.72397	30	x20	503.9333	3604.547	.783	.971
x21	6.1000	9.06813	30	x21	502.2333	3426.737	.155	.993
x22	4.2333	.72793	30	x22	504.1000	3610.852	.706	.971
x23	4.4000	.62146	30	x23	503.9333	3621.789	.681	.971
x24	4.2333	.67891	30	x24	504.1000	3624.507	.589	.971
x25	4.1667	.64772	30	x25	504.1667	3617.592	.707	.971
x26	4.2667	.63968	30	x26	504.0667	3621.375	.667	.971
x27	4.1667	.59209	30	x27	504.1667	3620.075	.740	.971
x28	4.3667	.61495	30	x28	503.9667	3621.275	.695	.971
x29	4.3667	.66868	30	x29	503.9667	3607.137	.816	.971
x30	4.1333	.73030	30	x30	504.2000	3625.821	.532	.971
x31	4.0667	.69149	30	x31	504.2667	3621.926	.609	.971
x32	4.2333	.62606	30	x32	504.1000	3632.783	.529	.971
x33	4.3667	.61495	30	x33	503.9667	3622.585	.678	.971
x34	4.3667	.66868	30	x34	503.9667	3611.826	.757	.971
x35	4.1667	.69893	30	x35	504.1667	3611.730	.725	.971
x36	4.3333	.71116	30	x36	504.0000	3602.276	.824	.971
x37	4.3000	.70221	30	x37	504.0333	3604.792	.805	.971
x38	4.3667	.66868	30	x38	503.9667	3603.137	.866	.970
x39	4.3000	.59596	30	x39	504.0333	3616.033	.792	.971
x40	4.3667	.61495	30	x40	503.9667	3610.171	.847	.971
x41	4.3667	.61495	30	x41	503.9667	3607.895	.878	.971
x42	4.3333	.66089	30	x42	504.0000	3614.966	.726	.971
x43	4.1333	.62881	30	x43	504.2000	3632.234	.534	.971
x44	4.1333	.73030	30	x44	504.2000	3611.614	.695	.971
x45	4.2667	.63968	30	x45	504.0667	3618.685	.702	.971
x46	4.2333	.67891	30	x46	504.1000	3607.748	.796	.971
x47	4.2000	.66436	30	x47	504.1333	3610.257	.782	.971
x48	4.2667	.73968	30	x48	504.0667	3603.237	.781	.971
x49	4.2000	.66436	30	x49	504.1333	3622.189	.631	.971
x50	4.3333	.75810	30	x50	504.0000	3609.448	.693	.971

	Mean	Std. Deviation	N		Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x51	4.3000	.74971	30	x51	504.0333	3602.861	.774	.971
x52	4.2667	.73968	30	x52	504.0667	3607.926	.728	.971
x53	4.2667	.69149	30	x53	504.0667	3607.995	.778	.971
x54	4.5000	.62972	30	x54	503.8333	3617.799	.725	.971
x55	4.3000	.74971	30	x55	504.0333	3600.240	.804	.970
x56	4.3000	.65126	30	x56	504.0333	3620.792	.662	.971
x57	4.4000	.67466	30	x57	503.9333	3606.616	.815	.971
x58	4.4000	.56324	30	x58	503.9333	3623.651	.725	.971
x59	4.2667	.69149	30	x59	504.0667	3617.168	.667	.971
x60	4.3667	.61495	30	x60	503.9667	3612.723	.812	.971
x61	4.3333	.71116	30	x61	504.0000	3606.621	.773	.971
x62	4.3333	.66089	30	x62	504.0000	3607.655	.819	.971
x63	4.2000	.48423	30	x63	504.1333	3634.740	.653	.971
x64	4.1333	.73030	30	x64	504.2000	3620.234	.596	.971
x65	4.0333	.66868	30	x65	504.3000	3616.769	.695	.971
x66	4.1333	.68145	30	x66	504.2000	3613.131	.727	.971
x67	4.4000	.72397	30	x67	503.9333	3607.306	.751	.971
x68	4.4000	.56324	30	x68	503.9333	3621.306	.760	.971
x69	4.2667	.63968	30	x69	504.0667	3611.168	.801	.971
x70	4.3333	.60648	30	x70	504.0000	3618.897	.738	.971
x71	4.4000	.56324	30	x71	503.9333	3616.685	.828	.971
x72	4.2333	.67891	30	x72	504.1000	3621.334	.628	.971
x73	4.1667	.69893	30	x73	504.1667	3607.316	.778	.971
x74	4.2000	.71438	30	x74	504.1333	3602.051	.823	.970
x75	4.1667	.69893	30	x75	504.1667	3609.247	.755	.971
x76	4.3000	.59596	30	x76	504.0333	3620.585	.728	.971
x77	4.3000	.53498	30	x77	504.0333	3626.309	.722	.971
x78	4.1333	.57135	30	x78	504.2000	3624.510	.702	.971
x79	4.1667	.53067	30	x79	504.1667	3629.040	.685	.971
x80	4.2333	.62606	30	x80	504.1000	3616.438	.748	.971
x81	4.2667	.58329	30	x81	504.0667	3624.133	.693	.971
x82	4.2000	.61026	30	x82	504.1333	3628.671	.600	.971
x83	4.1000	.66176	30	x83	504.2333	3603.909	.866	.970
x84	4.1000	.66176	30	x84	504.2333	3608.530	.807	.971

	Mean	Std. Deviation	N		Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x85	4.2000	.66436	30	x85	504.1333	3608.671	.802	.971
x86	4.1667	.69893	30	x86	504.1667	3618.902	.639	.971
x87	4.1667	.59209	30	x87	504.1667	3625.799	.659	.971
x88	4.1000	.66176	30	x88	504.2333	3616.944	.700	.971
x89	4.2000	.66436	30	x89	504.1333	3619.430	.666	.971
x90	4.1333	.86037	30	x90	504.2000	3601.062	.691	.971
x91	4.1667	.79148	30	x91	504.1667	3609.937	.658	.971
x92	4.2333	.62606	30	x92	504.1000	3620.576	.692	.971
x93	4.3000	.70221	30	x93	504.0333	3612.309	.715	.971
x94	4.2000	.71438	30	x94	504.1333	3605.499	.782	.971
x95	4.3333	.71116	30	x95	504.0000	3601.379	.835	.970
x96	4.2667	.73968	30	x96	504.0667	3598.202	.838	.970
x97	4.3000	.70221	30	x97	504.0333	3609.689	.746	.971
x98	4.4000	.56324	30	x98	503.9333	3614.547	.860	.971
x99	4.1667	.69893	30	x99	504.1667	3617.937	.651	.971
x100	4.1667	.59209	30	x100	504.1667	3632.282	.567	.971
x101	4.1333	.73030	30	x101	504.2000	3614.372	.663	.971
x102	4.1667	.69893	30	x102	504.1667	3608.557	.763	.971
x103	4.1667	.69893	30	x103	504.1667	3611.592	.727	.971
x104	4.1667	.79148	30	x104	504.1667	3599.040	.774	.970
x105	4.1333	.73030	30	x105	504.2000	3614.234	.665	.971
x106	4.1333	.62881	30	x106	504.2000	3627.338	.599	.971
x107	4.2000	.76112	30	x107	504.1333	3602.257	.769	.971
x108	4.0667	.69149	30	x108	504.2667	3620.271	.629	.971
x109	4.1667	.79148	30	x109	504.1667	3593.247	.835	.970
x110	3.9667	.66868	30	x110	504.3667	3622.516	.623	.971
x111	4.2000	.61026	30	x111	504.1333	3614.878	.789	.971
x112	4.4000	.67466	30	x112	503.9333	3610.340	.769	.971
x113	4.2667	.63968	30	x113	504.0667	3611.720	.793	.971
x114	4.2333	.62606	30	x114	504.1000	3627.610	.598	.971
x115	4.2667	.63968	30	x115	504.0667	3620.202	.682	.971
x116	4.2667	.73968	30	x116	504.0667	3607.651	.731	.971
x117	4.2333	.77385	30	x117	504.1000	3601.610	.764	.971
x118	4.3667	.76489	30	x118	503.9667	3597.620	.817	.970
x119	4.3333	.75810	30	x119	504.0000	3598.414	.815	.970

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสมพร ยอดดำเนิน
วัน เดือน ปีเกิด	14 กุมภาพันธ์ 2509
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	141/88 หมู่ที่ 4 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย 171 หมู่ 2 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2531	ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) สาขาวิชาเอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
พ.ศ. 2550	ประกาศนียบัตรบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2552	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2555	กำลังศึกษาในหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2531 – 2536	ครูโรงเรียนอนุบาลกรแก้ว กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2537 – 2539	ครูโรงเรียนอนุบาลอมรรัตน์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2540 – 2545	ครูโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545 – 2550	หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2550 – 2557	ครูโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2557 – 2558	หัวหน้าฝ่ายธุรการโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2559 – ปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร